

Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej

L 251

Wydanie polskie

Legislacja

Rocznik 64

15 lipca 2021

Spis treści

I Akty ustawodawcze

ROZPORZĄDZENIA

- ★ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1147 z dnia 7 lipca 2021 r. ustanawiające Fundusz Azylu, Migracji i Integracji 1
- ★ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1148 z dnia 7 lipca 2021 r. ustanawiające, w ramach Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami, Instrument Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej 48
- ★ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1149 z dnia 7 lipca 2021 r. ustanawiające Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego 94

PL

Akty, których tytuły wydrukowano zwykłą czcionką, odnoszą się do bieżącego zarządzania sprawami rolnictwa i generalnie zachowują ważność przez określony czas.

Tytuły wszystkich innych aktów poprzedza gwiazdka, a drukuje się je czcionką pogrubioną.

I

(Akty ustawodawcze)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1147

z dnia 7 lipca 2021 r.

ustanawiające Fundusz Azylu, Migracji i Integracji

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 78 ust. 2 i art. 79 ust. 2 i 4,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W kontekście zmieniających się wyzwań w zakresie migracji, które wiążą się z koniecznością wspierania silnych systemów przyjmowania, azylu, integracji i migracji w państwach członkowskich, zapobiegania sytuacjom presji migracyjnej i adekwatnego reagowania na nie w sposób solidarny oraz zastępowania nieuregulowanego i niebezpiecznego napływu migrantów legalnymi i bezpiecznymi sposobami migracji, inwestowanie w skuteczne i skoordynowane zarządzanie migracjami w Unii ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia unijnego celu ustanowienia przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości zgodnie z art. 67 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).
- (2) Znaczenie skoordynowanego podejścia Unii i państw członkowskich znalazło odzwierciedlenie w Europejskim programie w zakresie migracji z dnia 13 maja 2015 r., w którym podkreślono potrzebę konsekwentnej i jednoznacznej wspólnej polityki, aby odbudować wiarę w zdolność Unii do połączenia europejskich i krajowych wysiłków w dziedzinie migracji oraz skutecznie współpracować, zgodnie z zapisaną w art. 80 TFUE zasadą solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności między państwami członkowskimi; zostało to potwierdzone w przeglądzie śródokresowym z dnia 27 września 2017 r. oraz w sprawozdaniach z postępów z dnia 14 marca 2018 r. i dnia 16 maja 2018 r.
- (3) W konkluzjach z dnia 19 października 2017 r. Rada Europejska potwierdziła potrzebę dalszego realizowania kompleksowego, pragmatycznego i zdecydowanego podejścia do zarządzania migracjami, którego celem jest zapewnienie kontroli nad granicami zewnętrznymi oraz ograniczenie nieuregulowanego napływu migrantów i liczby ofiar śmiertelnych na morzu. Podejście to powinno się opierać na elastycznym i skoordynowanym wykorzystywaniu wszystkich instrumentów dostępnych w Unii i państwach członkowskich. Rada Europejska wezwała też do zapewnienia znaczącej intensyfikacji powrotów poprzez działania podejmowane na poziomie Unii i państw członkowskich, takie jak skuteczne umowy i uzgodnienia o readmisji.

⁽¹⁾ Dz.U. C 62 z 15.2.2019, s. 184.

⁽²⁾ Dz.U. C 461 z 21.12.2018, s. 147.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 13 marca 2019 r. (Dz.U. C 23 z 21.1.2021, s. 356) oraz stanowisko Rady w pierwszym czytaniu z dnia 14 czerwca 2021 r. (Dz.U. C 259 z 2.7.2021, s. 1). Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 6 lipca 2021 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym).

- (4) Aby wspierać wysiłki zapewniające kompleksowe podejście do zarządzania migracjami, oparte na wzajemnym zaufaniu, solidarności i sprawiedliwym podziale odpowiedzialności między państwami członkowskimi i instytucjami Unii, w celu zapewnienia wspólnej zrównoważonej polityki Unii w dziedzinie azylu i imigracji, należy wspierać państwa członkowskie za pomocą odpowiednich zasobów finansowych w postaci Funduszu Azylu, Migracji i Integracji (zwanego dalej „Funduszem”).
- (5) Wszystkie działania finansowane w ramach Funduszu, w tym działania prowadzone w państwach trzecich, powinny być realizowane w pełnej zgodności z prawami i zasadami zapisanymi w unijnym dorobku prawnym i Kartcie praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanego dalej „Kartą”) oraz powinny być zgodne z zobowiązaniami międzynarodowymi Unii i państw członkowskich wynikającymi z instrumentów międzynarodowych, których są stronami, w szczególności poprzez zapewnienie przestrzegania zasad równości płci, niedyskryminacji i najlepszego interesu dziecka.
- (6) We wszystkich działaniach lub decyzjach dotyczących migrujących dzieci, w tym w dziedzinie powrotów, należy przede wszystkim dbać o najlepszy interes dziecka, uwzględniając w pełni prawo dziecka do wyrażania swojej opinii.
- (7) Fundusz powinien opierać się na wynikach osiągniętych oraz inwestycjach zrealizowanych przy wsparciu poprzednich funduszy: Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców, ustanowionego decyzją nr 573/2007/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁴⁾ na lata 2008–2013, Europejskiego Funduszu na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich, ustanowionego decyzją Rady 2007/435/WE ⁽⁵⁾ na lata 2007–2013, Europejskiego Funduszu Powrotów Imigrantów, ustanowionego decyzją nr 575/2007/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁶⁾ na lata 2008–2013, a także Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 516/2014 ⁽⁷⁾ na lata 2014–2020. Jednocześnie należy uwzględnić wszystkie nowe istotne zmiany.
- (8) Fundusz powinien wspierać solidarność i sprawiedliwy podział odpowiedzialności między państwami członkowskimi oraz skuteczne zarządzanie przepływami migracyjnymi, między innymi poprzez promowanie wspólnych środków w obszarze azylu, w tym wysiłków państw członkowskich w zakresie przyjmowania osób wymagających ochrony międzynarodowej w drodze przesiedleń, przyjmowania ze względów humanitarnych i przekazywania między państwami członkowskimi osób ubiegających się o ochronę międzynarodową lub beneficjentów ochrony międzynarodowej, poprzez wzmocnienie ochrony osób ubiegających się o azyl, które wymagają szczególnego traktowania, takich jak dzieci, poprzez wspieranie strategii integracji oraz rozwijanie i wzmocnianie polityki w dziedzinie legalnej migracji, na przykład poprzez zapewnienie bezpiecznych i legalnych możliwości wjazdu do Unii, co powinno również pomóc w zapewnieniu długoterminowej konkurencyjności Unii i przyszłości jej modelu socjalnego oraz w ograniczeniu zachęt do nieuregulowanej migracji, za pomocą zrównoważonej polityki w zakresie powrotów i readmisji.
- (9) Z uwagi na fakt, że Fundusz ma charakter wewnętrzny i że jest on głównym instrumentem finansowania w dziedzinie azylu i migracji na poziomie Unii, powinien on przede wszystkim wspierać działania służące polityce wewnętrznej Unii w dziedzinie azylu i migracji zgodnie z celami Funduszu. Jednakże ze względu na to, że niektóre działania podejmowane poza Unią przyczyniają się do realizowania celów Funduszu i w pewnych okolicznościach mogą przynieść unijną wartość dodaną, Fundusz powinien wspierać zacieśnianie współpracy i partnerstwa z państwami trzecimi na potrzeby zarządzania migracjami, aby wzmocnić możliwości legalnej migracji oraz czynić procesy powrotów i readmisji skuteczniejszymi, bezpieczniejszymi i godniejszymi, a także aby promować wstępną reintegrację w państwach trzecich. Wsparcie zapewniane w ramach Funduszu pozostawałoby bez uszczerbku dla obecnego dobrowolnego charakteru przesiedleń i relokacji osób ubiegających się o ochronę międzynarodową lub beneficjentów tej ochrony na mocy ram prawnych wspólnego europejskiego systemu azylowego mających zastosowanie w momencie przyjęcia niniejszego rozporządzenia.

⁽⁴⁾ Decyzja nr 573/2007/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 maja 2007 r. ustanawiająca Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców na lata 2008–2013 jako część programu ogólnego Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi oraz uchylająca decyzję Rady 2004/904/WE (Dz.U. L 144 z 6.6.2007, s. 1).

⁽⁵⁾ Decyzja Rady 2007/435/WE z dnia 25 czerwca 2007 r. ustanawiająca Europejski Fundusz na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich na lata 2007–2013 jako część programu ogólnego Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi (Dz.U. L 168 z 28.6.2007, s. 18).

⁽⁶⁾ Decyzja nr 575/2007/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 maja 2007 r. ustanawiająca Europejski Fundusz Powrotów Imigrantów na lata 2008–2013 jako część programu ogólnego Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi (Dz.U. L 144 z 6.6.2007, s. 45).

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 516/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiające Fundusz Azylu, Migracji i Integracji, zmieniające decyzję Rady 2008/381/WE oraz uchylające decyzje Parlamentu Europejskiego i Rady nr 573/2007/WE i nr 575/2007/WE oraz decyzję Rady 2007/435/WE (Dz.U. L 150 z 20.5.2014, s. 168).

- (10) W celu skorzystania z wiedzy fachowej właściwych agencji zdecentralizowanych, Komisja powinna zapewnić, aby ich wiedza i doświadczenie były brane pod uwagę w obszarach ich kompetencji przy opracowywaniu programów państw członkowskich. Ponadto należy umożliwić wykorzystywanie Funduszu do uzupełniania następujących działań wspieranych przez Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu (EASO), ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 439/2010⁽⁸⁾, z myślą o ułatwieniu i usprawnieniu funkcjonowania wspólnego europejskiego systemu azylowego, wzmacnianiu praktycznej współpracy, w szczególności wymiany informacji dotyczących azylu oraz dobrych praktyk, propagowaniu prawa unijnego i międzynarodowego oraz przyczynianiu się do jednolitego wdrażania prawa Unii w dziedzinie azylu w oparciu o wysokie standardy procedur ochrony międzynarodowej, warunków przyjmowania i oceny potrzeb w zakresie ochrony w całej Unii, umożliwianiu zrównoważonego i sprawiedliwego rozdziału wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej, ułatwianiu konwergencji w całej Unii w zakresie oceny wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej, wspieraniu wysiłków państw członkowskich w zakresie przesiedleń oraz zapewnianiu państwom członkowskim pomocy operacyjnej i technicznej na potrzeby zarządzania ich systemami azylowymi i systemami przyjmowania, w szczególności tym państwom członkowskim, których systemy poddawane są nieproporcjonalnej presji.
- (11) Fundusz powinien wspierać dążenia Unii i państw członkowskich do zwiększenia zdolności państw członkowskich w zakresie opracowywania, monitorowania i oceniania ich polityk azylowych w świetle ich zobowiązań wynikających z prawa Unii.
- (12) Fundusz powinien wspierać wysiłki państw członkowskich i Unii na rzecz pełnego wdrożenia i dalszego rozwoju wspólnego europejskiego systemu azylowego, w tym jego wymiaru zewnętrznego.
- (13) Partnerstwa i współpraca z państwami trzecimi są jednym z podstawowych składników polityki Unii w dziedzinie zarządzania migracjami. Fundusz powinien przyczyniać się do zastępowania niebezpiecznego i nieuregulowanego napływu migrantów legalnym i bezpiecznym przyjazdem obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców wymagających ochrony międzynarodowej na terytorium państw członkowskich, do solidarności z państwami w regionach, do których lub wewnątrz których wysiedlono dużą liczbę osób wymagających ochrony międzynarodowej, poprzez pomoc w łagodzeniu presji na te państwa, a także powinien przyczyniać się do skutecznego wspierania globalnych inicjatyw Unii i państw członkowskich w zakresie przesiedleń poprzez przyjmowanie jednolitego stanowiska na forach międzynarodowych i w relacjach z państwami trzecimi. Fundusz powinien zapewniać wsparcie, w formie zachęt finansowych, na rzecz wysiłków podejmowanych przez państwa członkowskie w zakresie zapewniania ochrony międzynarodowej i trwałego rozwiązania dla uchodźców i wysiedleńców przyjętych w ramach programów przesiedleń lub programów przyjmowania ze względów humanitarnych.
- (14) Z uwagi na poziom przepływów migracyjnych do Unii oraz znaczenie zapewnienia integracji i włączenia dla osób przybywających do Europy, dla społeczności lokalnych i dla długoterminowego dobrobytu naszych społeczeństw i stabilności naszych gospodarek, kluczowe jest wspieranie polityk państw członkowskich na rzecz integracji legalnie przebywających obywateli państw trzecich, w tym w obszarach priorytetowych określonych w planie działania na rzecz integracji i włączenia społecznego na lata 2021-2027. Fundusz powinien wspierać środki integracji dostosowane do potrzeb obywateli państw trzecich, a także środki horyzontalne, których celem jest budowa zdolności państw członkowskich w zakresie opracowywania strategii integracyjnych, pogłębiania relacji i współpracy oraz promowania kontaktów, konstruktywnego dialogu i akceptacji między obywatelami państw trzecich a społeczeństwem przyjmującym.
- (15) Aby zwiększyć skuteczność, osiągnąć jak największą unijną wartość dodaną oraz zapewnić spójność działań Unii w zakresie wspierania integracji obywateli państw trzecich, działania finansowane z Funduszu powinny być spójne z działaniami finansowanymi z innych instrumentów unijnych oraz stanowić uzupełnienie tych działań finansowanych z innych instrumentów unijnych, w szczególności instrumentów zewnętrznych, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+), ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057⁽⁹⁾, oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (ERFR), ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058⁽¹⁰⁾. Fundusz powinien wspierać dostosowane do potrzeb obywateli państw trzecich środki, które są na ogół realizowane na wczesnych etapach integracji, a także środki horyzontalne wspierające zdolności państw członkowskich w obszarze integracji, natomiast interwencje na rzecz obywateli państw trzecich

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 439/2010 z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie utworzenia Europejskiego Urzędu Wsparcia w dziedzinie Azylu (Dz.U. L 132 z 29.5.2010, s. 11).

⁽⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013 (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 21).

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 60).

mające bardziej długoterminowe skutki powinny być finansowane w ramach EFS+ i EFRR. W tym kontekście organy państw członkowskich odpowiedzialne za wdrażanie Funduszu powinny być zobowiązane do współpracy i koordynacji z organami wyznaczonymi przez państwa członkowskie do celów zarządzania interwencjami w ramach EFS+ i EFRR, a w razie potrzeby do współpracy i koordynacji z ich instytucjami zarządzającymi oraz z instytucjami zarządzającymi innych funduszy unijnych, które przyczyniają się do integracji obywateli państw trzecich.

- (16) Zakres środków integracji powinien obejmować także beneficjentów ochrony międzynarodowej, aby zapewnione zostało kompleksowe podejście do integracji, uwzględniające specyfikę tej grupy docelowej. W przypadku gdy środki te są połączone z przyjmowaniem, w stosownych przypadkach powinno być możliwe objęcie działaniami również osób ubiegających się o azyl.
- (17) Wdrażanie Funduszu w tym obszarze integracji powinno być spójne z unijnymi wspólnymi podstawowymi zasadami integracji, określonymi w planie działania na rzecz integracji i włączenia społecznego na lata 2021–2027.
- (18) Państwa członkowskie, które tego chcą, powinny mieć możliwość zapisania w swoich programach krajowych, że środki integracyjne mogą obejmować – w zakresie, w jakim jest to niezbędne do skutecznego wdrażania takich środków – bliskich krewnych obywateli państw trzecich, wspierając w ten sposób jedność rodziny. Pojęcie „bliski krewny” należy rozumieć jako oznaczające małżonka, partnera oraz każdą inną osobę bezpośrednio spokrewnioną w linii zstępnej lub wstępnej z obywatelem państwa trzeciego objętym środkiem integracyjnym, które to osoby nie zostałyby w innym przypadku objęte zakresem Funduszu.
- (19) Z uwagi na kluczową rolę, jaką w dziedzinie integracji odgrywają organy państw członkowskich oraz organizacje społeczeństwa obywatelskiego, oraz aby ułatwić dostęp tych podmiotów do finansowania na poziomie Unii, Fundusz powinien wspierać realizację działań w obszarze integracji przez krajowe, regionalne i lokalne organy oraz organizacje społeczeństwa obywatelskiego, w tym za pomocą instrumentu tematycznego oraz zwiększonych stóp współfinansowania tych działań. W związku z tym co najmniej 5 % początkowej alokacji na instrument tematyczny powinno być skierowane na wdrażanie środków integracji przez organy lokalne i regionalne.
- (20) W uzupełnieniu współfinansowania zapewnianego na rzecz projektów za pośrednictwem Funduszu zachęca się państwa członkowskie do zapewnienia finansowania z budżetu ich organów publicznych, w przypadku gdy takie finansowanie jest niezbędne do wykonania projektu, zwłaszcza gdy jest on realizowany przez organizację społeczeństwa obywatelskiego.
- (21) Mając na względzie długoterminowe wyzwania gospodarcze i demograficzne, z jakimi zmagają się Unia, a także coraz bardziej globalny charakter migracji, kluczowe jest stworzenie dobrze funkcjonujących kanałów legalnej migracji do Unii, aby utrzymać pozycję Unii jako atrakcyjnego celu uporządkowanej migracji, zgodnie z potrzebami gospodarczymi i społecznymi państw członkowskich, oraz aby zapewnić stabilność systemów opieki społecznej i wzrost unijnej gospodarki, chroniąc jednocześnie pracowników migrujących przed wyzyskiem w pracy.
- (22) Fundusz powinien wspierać państwa członkowskie w tworzeniu strategii oraz wzmacnianiu i rozwijaniu polityk w zakresie legalnej migracji, a także w zwiększaniu ich zdolności do opracowywania, wdrażania, monitorowania i ewaluacji strategii, polityk i środków w zakresie imigracji i integracji, w odniesieniu do legalnie przebywających obywateli państw trzecich, w szczególności unijnych instrumentów na rzecz legalnej migracji. Fundusz powinien również wspierać wymianę informacji i najlepszych praktyk oraz współpracę między różnymi działami administracji i szczeblami władzy oraz między państwami członkowskimi.
- (23) Skuteczna i godna polityka powrotowa jest integralną częścią kompleksowego podejścia do migracji, stosowanego przez Unię i jej państwa członkowskie. Fundusz powinien wspierać wysiłki państw członkowskich i zachęcać je do wysiłków na rzecz skutecznego wdrażania i dalszego opracowywania wspólnych standardów w zakresie powrotów, w szczególności norm określonych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE⁽¹⁾, z naciskiem na dobrowolne powroty, oraz zintegrowanego i skoordynowanego podejścia do zarządzania powrotami. Aby zapewnić zrównoważony charakter polityki powrotowej, Fundusz powinien w równym stopniu wspierać powiązane środki w państwach trzecich, takie jak środki mające na celu ułatwianie i gwarantowanie bezpiecznych i godnych powrotów i readmisji oraz trwałej reintegracji osób powracających, w tym poprzez udzielenie wsparcia pieniężnego lub rzeczowego.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie wspólnych norm i procedur stosowanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich (Dz.U. L 348 z 24.12.2008, s. 98).

- (24) Państwa członkowskie powinny nadawać priorytet dobrowolnym powrotom oraz zapewniać skuteczne, bezpieczne i godne powroty. Aby promować dobrowolne powroty, państwa członkowskie powinny przewidzieć zachęty, takie jak preferencyjne traktowanie w formie zwiększonej pomocy przy powrotach i wsparcie na rzecz wstępnej reintegracji. Takie dobrowolne powroty leżą w interesie zarówno osób powracających, jak i organów – ze względu na oszczędność kosztów.
- (25) Choć dobrowolne powroty powinny mieć pierwszeństwo nad powrotami przymusowymi, są one jednak ze sobą powiązane i wzajemnie się wzmocniają, należy więc zachęcać państwa członkowskie, aby w swoich działaniach zwiększały komplementarność tych dwóch form powrotów. Możliwość wydaleń jest istotnym elementem przyczyniającym się do integralności systemu azylowego i systemu legalnej migracji. Fundusz powinien zatem wspierać działania państw członkowskich mające na celu ułatwienie i przeprowadzanie wydaleń zgodnie ze standardami określonymi w prawie Unii, w stosownych przypadkach, i przy pełnym poszanowaniu praw podstawowych i godności osób powracających.
- (26) Szczególne środki wsparcia dla osób powracających, ze szczególnym uwzględnieniem ich potrzeb humanitarnych i potrzeb w zakresie ochrony, w państwach członkowskich i krajach powrotu, mogą poprawić warunki powrotu i ułatwić reintegrację osób powracających. Szczególną uwagę należy zwrócić na osoby wymagające szczególnego traktowania.
- (27) Przeprowadzana przez państwa trzecie skuteczna readmisja nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich jest integralnym składnikiem unijnej polityki powrotowej i jednym z głównych narzędzi skutecznego zarządzania przepływami migracyjnymi, ponieważ ułatwia szybki powrót migrantów o nieuregulowanym statusie. Współpraca w zakresie readmisji jest ważnym elementem w ramach dialogu i współpracy z państwami trzecimi będącymi krajami pochodzenia i tranzytu migrantów o nieuregulowanym statusie, dlatego w interesie skutecznej polityki powrotowej na poziomach krajowym i unijnym należy wspierać realizowanie tej współpracy w państwach trzecich.
- (28) Oprócz wspierania powrotów osób przewidzianego w niniejszym rozporządzeniu, Fundusz powinien wspierać także inne środki służące przeciwdziałaniu migracji nieuregulowanej i handlowi migrantami oraz zachęcaniu do przestrzegania przepisów dotyczących legalnej migracji, a tym samym chronić spójność systemów imigracyjnych państw członkowskich.
- (29) Zatrudnianie migrantów o nieuregulowanym statusie podważa rozwijanie polityki mobilności pracowników opartej na programach legalnej migracji oraz zagraża prawom pracowników migrujących, narażając ich na naruszenia praw i nadużycia. Fundusz powinien zatem wspierać państwa członkowskie, bezpośrednio albo pośrednio, we wdrażaniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/52/WE⁽¹²⁾, która zabrania zatrudniania nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich oraz przewiduje kary wobec pracodawców naruszających ten zakaz.
- (30) Fundusz powinien wspierać państwa członkowskie, bezpośrednio albo pośrednio, we wdrażaniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE⁽¹³⁾, która określa przepisy dotyczące pomocy i wsparcia dla ofiar handlu ludźmi oraz ochrony tych ofiar. Środki te, w tym środki w zakresie wczesnej identyfikacji ofiar handlu ludźmi oraz kierowania ich do wyspecjalizowanych służb, powinny uwzględniać uwarunkowany płcią charakter handlu ludźmi oraz ofiary będące dziećmi.
- (31) Fundusz powinien uzupełniać działania podejmowane w zakresie powrotów przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej regulowane rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1896⁽¹⁴⁾ bez zapewniania dodatkowego finansowania dla tej agencji.
- (32) Zgodnie z zasadą efektywności należy dążyć do synergii i spójności w odniesieniu do innych funduszy Unii oraz unikać nakładania się działań.

⁽¹²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/52/WE z dnia 18 czerwca 2009 r. przewidująca minimalne normy w odniesieniu do kar i środków stosowanych wobec pracodawców zatrudniających nielegalnie przebywających obywateli krajów trzecich (Dz.U. L 168 z 30.6.2009, s. 24).

⁽¹³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar, zastępująca decyzję ramową Rady 2002/629/WSiSW (Dz.U. L 101 z 15.4.2011, s. 1).

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1896 z dnia 13 listopada 2019 r. w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz uchylenia rozporządzeń (UE) nr 1052/2013 i (UE) 2016/1624 (Dz.U. L 295 z 14.11.2019, s. 1).

- (33) Aby zoptymalizować wartość dodaną wniesioną przez inwestycje finansowane w całości lub w części z budżetu Unii, należy dążyć do synergii, w szczególności między Funduszem a innymi programami unijnymi, w tym programami objętymi zarządzaniem dzielonym. Aby zmaksymalizować te synergije, należy zapewnić kluczowe mechanizmy wspomagające, w tym finansowanie skumulowane na rzecz danego działania pochodzące z Funduszu i z innego programu unijnego. Takie finansowanie skumulowane nie powinno przekraczać łącznych kosztów kwalifikowalnych danego działania. W tym celu w niniejszym rozporządzeniu należy ustanowić odpowiednie zasady, w szczególności dotyczące możliwości proporcjonalnego deklarowania tych samych kosztów lub wydatków zarówno w ramach Funduszu, jak i innego programu unijnego.
- (34) Działania w państwach trzecich i dotyczące państw trzecich, które są objęte wsparciem w ramach Funduszu, powinny być realizowane przy zapewnieniu synergii i spójności z innymi działaniami poza Unią, wspieranymi za pośrednictwem unijnych instrumentów finansowania zewnętrznego. W szczególności podczas realizowania takich działań należy dążyć do pełnej spójności z zasadami i ogólnymi celami polityki zewnętrznej Unii, zasadą spójności polityki na rzecz rozwoju oraz zachować spójność z dokumentami z zakresu programowania strategicznego dla danego regionu lub państwa oraz z zobowiązaniami międzynarodowymi Unii. Jeśli chodzi o wymiar zewnętrzny, Fundusz powinien koncentrować się na wspieraniu działań, które nie są ukierunkowane na rozwój i które służą interesom wewnętrznych polityk Unii oraz powinny być spójne z działaniami podejmowanymi wewnątrz Unii. Wsparcie z Funduszu należy przeznaczać na zacieśnianie współpracy z państwami trzecimi oraz umacnianie kluczowych aspektów zarządzania migracjami w obszarach mających znaczenie dla polityki migracyjnej Unii.
- (35) Finansowanie z budżetu Unii należy skoncentrować na działaniach, w przypadku których interwencja Unii może przynieść wartość dodaną w porównaniu z działaniami podejmowanymi samodzielnie przez państwa członkowskie. Wsparcie finansowe zapewniane w ramach niniejszego rozporządzenia powinno przyczynić się w szczególności do wzmocnienia zdolności krajowych i unijnych w obszarach azylu i migracji zgodnie z art. 80 TFUE.
- (36) Przy promowaniu działań wspieranych w ramach Funduszu odbiorcy finansowania unijnego powinni przekazywać informacje w języku lub językach grup docelowych. Aby zapewnić widoczność finansowania unijnego, jego odbiorcy, informując o swoim działaniu, powinni wskazać źródło finansowania. W tym celu odbiorcy powinni zapewnić, aby we wszelkich materiałach informacyjnych skierowanych do mediów i opinii publicznej eksponowany był symbol Unii oraz wyraźnie wymienione było unijne wsparcie finansowe.
- (37) Komisja powinna mieć możliwość wykorzystywania zasobów finansowych w ramach Funduszu w celu promowania najlepszych praktyk i wymiany informacji w zakresie wdrażania Funduszu.
- (38) Komisja powinna w odpowiednim czasie publikować informacje dotyczące wsparcia udzielanego z instrumentu tematycznego w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego oraz powinna w stosownych przypadkach aktualizować takie informacje. Powinna istnieć możliwość sortowania danych według celu szczegółowego, nazwy beneficjenta, kwoty zobowiązania prawnego oraz charakteru i celu środka.
- (39) Państwo członkowskie może zostać uznane za postępujące w sposób niezgodny z odpowiednim unijnym dorobkiem prawnym, w tym w zakresie wykorzystywania wsparcia operacyjnego w ramach Funduszu, jeżeli nie wykonuje ono swoich obowiązków wynikających z Traktatów w obszarze azylu i powrotów, jeżeli istnieje wyraźne ryzyko poważnego naruszenia przez to państwo członkowskie wartości unijnych przy wdrażaniu unijnego dorobku prawnego Unii w zakresie azylu i powrotów, lub jeżeli w sprawozdaniu oceniającym sporządzonym w ramach mechanizmu oceny i monitorowania stosowania dorobku Schengen określonego w rozporządzeniu Rady (UE) nr 1053/2013 ⁽¹⁵⁾ zidentyfikowano niedociągnięcia w danej dziedzinie.

⁽¹⁵⁾ Rozporządzenie Rady (UE) nr 1053/2013 z dnia 7 października 2013 r. w sprawie ustanowienia mechanizmu oceny i monitorowania w celu weryfikacji stosowania dorobku Schengen oraz uchylecia decyzji komitetu wykonawczego z dnia 16 września 1998 r. dotyczącej utworzenia Stałego Komitetu ds. Oceny i Wprowadzania w Życie Dorobku Schengen (Dz.U. L 295 z 6.11.2013, s. 27).

- (40) Fundusz powinien zapewnić istnienie sprawiedliwego i przejrzystego podziału zasobów, aby osiągnąć cele określone w niniejszym rozporządzeniu. W celu spełnienia wymogów dotyczących przejrzystości Komisja powinna publikować informacje dotyczące rocznych i wieloletnich programów prac instrumentu tematycznego. Zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060⁽¹⁶⁾ każde państwo członkowskie powinno zapewnić, aby w terminie sześciu miesięcy od zatwierdzenia jego programu powstała strona internetowa, na której dostępne są informacje o jego programie obejmujące cele programu, działania realizowanych w ramach programu, dostępne możliwości finansowania oraz osiągnięcia.
- (41) W niniejszym rozporządzeniu należy ustanowić kwoty początkowe dla programów państw członkowskich obejmujące ustaloną kwotę określoną w załączniku I oraz kwotę obliczoną na podstawie kryteriów określonych w tym załączniku, oraz odzwierciedlające potrzeby i presję odczuwane przez poszczególne państwa członkowskie w obszarach azylu, migracji, integracji i powrotów. Ze względu na szczególne potrzeby państw członkowskich, w których w przeliczeniu na mieszkańca w 2018 r. i 2019 r. złożono najwięcej wniosków o udzielenie azylu, należy zwiększyć ustalone kwoty dla Cypru, Malty i Grecji.
- (42) Kwoty początkowe dla programów państw członkowskich powinny stanowić podstawę długoterminowych inwestycji państw członkowskich. Aby uwzględnić zmiany w przepływach migracyjnych, zaspokoić potrzeby w zakresie zarządzania systemem azylowym i systemem przyjmowania oraz w zakresie integracji legalnie przebywających obywateli państw trzecich, a także rozwijać legalną migrację i przeciwdziałać migracji nieuregulowanej za pomocą skutecznych, bezpiecznych i godnych powrotów, należy przydzielić państwom członkowskim w połowie okresu programowania dodatkową kwotę, uwzględniając obiektywne kryteria. Kwota ta powinna opierać się na danych statystycznych zgodnie z załącznikiem I, aby uwzględnić zmiany sytuacji wyjściowej państw członkowskich.
- (43) Aby przyczynić się do osiągnięcia celu z zakresu polityki Funduszu, państwa członkowskie powinny zapewnić, aby ich programy objęły działania służące realizacji celów szczegółowych Funduszu, aby wybrane priorytety były zgodne ze środkami wykonawczymi określonymi w załączniku II, a alokacja zasobów na poszczególne cele zapewniała realizację ogólnego celu z zakresu polityki. W tym celu państwa członkowskie powinny co do zasady zapewnić minimalną alokację na wzmocnienie i rozwijanie wspólnego europejskiego system azylu, na wzmocnienie i rozwijanie legalnej migracji do państw członkowskich, zgodnie z ich potrzebami gospodarczymi i społecznymi, a także na promowanie skutecznej integracji i włączenia społecznego obywateli państw trzecich oraz przyczynianie się do tej integracji i tego włączenia.
- (44) Ze względu na fakt, że wyzwania w obszarze migracji stale się zmieniają, konieczne jest dostosowywanie alokacji finansowania do zmian w przepływach migracyjnych. Aby reagować na pilne potrzeby i na zmiany w zakresie polityki i unijnych priorytetów oraz ukierunkować finansowanie na działania o dużej unijnej wartości dodanej, część finansowania powinna być przydzielana okresowo, za pośrednictwem instrumentu tematycznego, na działania szczególne, działania unijne, działania organów lokalnych i regionalnych, pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych, przesiedlenia, przyjmowanie ze względów humanitarnych oraz jako dodatkowe wsparcie dla państw członkowskich uczestniczących w działaniach na rzecz solidarności i podziału odpowiedzialności. Instrument tematyczny zapewnia elastyczność w zarządzaniu Funduszem i może być również wdrażany za pośrednictwem programów państw członkowskich.
- (45) Należy zachęcać państwa członkowskie do tego, aby – dzięki możliwości korzystania z większego wkładu Unii – część środków przydzielonych na ich programy wykorzystywały na finansowanie działań wymienionych w załączniku IV.
- (46) Część dostępnych zasobów w ramach Funduszu może być przydzielana – w uzupełnieniu początkowej alokacji – na programy państw członkowskich służące wdrażaniu działań szczególnych. Te działania szczególne powinny zostać określone na poziomie Unii i powinny dotyczyć działań wymagających współpracy lub działań koniecznych do reagowania na rozwój sytuacji w Unii, który wymaga udostępnienia państwu członkowskiemu lub państwom członkowskim dodatkowego finansowania.

⁽¹⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, i Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159).

- (47) Fundusz powinien przyczyniać się do wspierania kosztów operacyjnych związanych z celami szczegółowymi Funduszu w celu umożliwienia państwom członkowskim utrzymywania zdolności, które mają kluczowe znaczenie dla zadań i usług, które stanowią usługę publiczną na rzecz Unii jako całości. Takie wsparcie powinno obejmować pełen zwrot określonych kosztów związanych z celami Funduszu i powinno stanowić integralną część programów państw członkowskich.
- (48) Aby uzupełnić wdrażanie celu z zakresu polityki Funduszu na poziomie krajowym za pośrednictwem programów państw członkowskich, Fundusz powinien również zapewniać wsparcie na rzecz działań na poziomie Unii. Działania takie powinny służyć ogólnym celom strategicznym mieszczącym się w zakresie interwencji Funduszu w odniesieniu do analizy polityki i do innowacji, ponadnarodowego wzajemnego uczenia się i partnerstw oraz testowania nowych inicjatyw i działań w całej Unii.
- (49) W celu wzmocnienia zdolności Unii do natychmiastowego reagowania na wyjątkowe sytuacje w zakresie migracji w państwie członkowskim lub państwach członkowskich, charakteryzujące się napływem dużej lub nieproporcjonalnej liczby obywateli państw trzecich – co stanowi znaczące i nagłe obciążenie dla ośrodków przyjmowania i ośrodków detencyjnych państw członkowskich oraz dla ich systemów i procedur azylowych oraz zarządzania migracjami – lub natychmiastowego reagowania na wyjątkowe sytuacje w zakresie migracji w państwach trzecich, wywołane zmianami sytuacji politycznej lub konfliktami, należy umożliwić zapewnianie pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych zgodnie z ramami określonymi w niniejszym rozporządzeniu.
- (50) Niniejsze rozporządzenie powinno zapewnić kontynuację Europejskiej Sieci Migracyjnej ustanowionej decyzją Rady 2008/381/WE⁽¹⁷⁾ oraz zapewnić pomoc finansową zgodnie z celami i zadaniami tej sieci.
- (51) Cel z zakresu polityki Funduszu będzie również realizowany za pomocą instrumentów finansowych i gwarancji budżetowych w ramach segmentów polityki programu InvestEU ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523⁽¹⁸⁾. Wsparcie finansowe należy wykorzystywać w celu skorygowania niedoskonałości rynku lub nieoptymalnych sytuacji w zakresie inwestycji w proporcjonalny sposób, a działania nie powinny powielać lub wypierać finansowania prywatnego ani zakłócać konkurencji na rynku wewnętrznym. Działania powinny mieć wyraźną unijną wartością dodaną.
- (52) Działania łączone mają dobrowolny charakter i są działaniami wspieranymi z budżetu Unii, łączącymi bezzwrotne formy wsparcia, zwrotne formy wsparcia, lub obie formy wsparcia z budżetu Unii oraz zwrotne formy wsparcia z instytucji prorozwojowych, instytucji finansowania rozwoju lub innych publicznych instytucji finansowych, a także wsparcie z komercyjnych instytucji finansowych i od inwestorów.
- (53) W niniejszym rozporządzeniu określono pulę środków finansowych na cały czas trwania Funduszu, która podczas corocznej procedury budżetowej ma stanowić dla Parlamentu Europejskiego i Rady główną kwotę odniesienia w rozumieniu pkt 18 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 16 grudnia 2020 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami, a także nowych zasobów własnych, w tym planu działania na rzecz wprowadzania nowych zasobów własnych⁽¹⁹⁾.
- (54) Do Funduszu stosuje się rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046⁽²⁰⁾ (zwane dalej „rozporządzeniem finansowym”). Rozporządzenie finansowe określa zasady wykonywania budżetu Unii, w tym zasady dotyczące dotacji, nagród, zamówień, zarządzania pośredniego, instrumentów finansowych, gwarancji budżetowych, pomocy finansowej oraz zwrotu kosztów poniesionych przez ekspertów zewnętrznych.

⁽¹⁷⁾ Decyzja Rady 2008/381/WE z dnia 14 maja 2008 r. w sprawie ustanowienia Europejskiej Sieci Migracyjnej (Dz.U. L 131 z 21.5.2008, s. 7).

⁽¹⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523 z dnia 24 marca 2021 r. ustanawiające Program InvestEU i zmieniające rozporządzenie (UE) 2015/1017 (Dz.U. L 107 z 26.3.2021, s. 30).

⁽¹⁹⁾ Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 28.

⁽²⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).

- (55) Do celów wdrażania działań w ramach zarządzania dzielonego Fundusz powinien stanowić część spójnych ram, na które składają się niniejsze rozporządzenie, rozporządzenie finansowe oraz rozporządzenie (UE) 2021/1060.
- (56) Rozporządzenie (UE) 2021/1060 ustanawia ramy działania EFRR, EFS+, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, Funduszu Azyłu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej, stanowiącego część Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami oraz określa, w szczególności, przepisy dotyczące programowania, monitorowania i ewaluacji, zarządzania i kontroli w odniesieniu do funduszy unijnych wdrażanych w ramach zarządzania dzielonego. Ponadto w niniejszym rozporządzeniu należy określić cele Funduszu oraz ustanowić przepisy szczegółowe dotyczące działań, które mogą być finansowane w ramach Funduszu.
- (57) W rozporządzeniu (UE) 2021/1060 określono system płatności zaliczkowych dotyczący Funduszu, konkretna stawka tych płatności ustalona jest w niniejszym rozporządzeniu. Ponadto, aby zapewnić możliwość szybkiej reakcji na sytuacje nadzwyczajne, należy ustalić konkretną stawkę płatności zaliczkowych mającą zastosowanie do pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych. System płatności zaliczkowych powinien zapewnić, aby państwa członkowskie miały środki do udzielania wsparcia beneficjentom od początku realizacji ich programów.
- (58) Rodzaje finansowania i metody wykonywania na podstawie niniejszego rozporządzenia należy wybierać w zależności od ich potencjału w zakresie osiągnięcia szczegółowych celów działań i uzyskania wyników, biorąc pod uwagę w szczególności koszty kontroli, obciążenia administracyjne oraz ryzyko nieprzestrzegania przepisów. Przy dokonywaniu takiego wyboru należy rozważyć korzystanie z płatności ryczałtowych, stawek zryczałtowanych i kosztów jednostkowych, a także finansowania niepowiązanego z kosztami, zgodnie z art. 125 ust. 1 rozporządzenia finansowego.
- (59) Aby jak najlepiej wykorzystać zasadę jednego audytu, należy ustanowić szczegółowe przepisy dotyczące kontroli i audytu projektów, których beneficjentami są organizacje międzynarodowe, których systemy kontroli wewnętrznej zostały pozytywnie ocenione przez Komisję. W przypadku takich projektów instytucje zarządzające powinny mieć możliwość ograniczenia swoich kontroli zarządczych, pod warunkiem że beneficjent dostarczy w odpowiednim czasie wszystkie niezbędne dane i informacje dotyczące postępów w realizacji projektu oraz kwalifikowalności wydatków leżących u podstaw rozliczeń. Ponadto w przypadku gdy projekt realizowany przez taką organizację międzynarodową jest częścią próby audytowej, instytucja audytowa powinna mieć możliwość prowadzenia swoich prac zgodnie z zasadami Międzynarodowego Standardu Usług Pokrewnych 4400 „Zlecenia dotyczące realizacji uzgodnionych procedur w zakresie informacji finansowych”.
- (60) Zgodnie z rozporządzeniem finansowym, rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013⁽²¹⁾ oraz rozporządzeniami Rady (WE, Euratom) nr 2988/95⁽²²⁾, (Euratom, WE) nr 2185/96⁽²³⁾ i (UE) 2017/1939⁽²⁴⁾ interesy finansowe Unii należy chronić za pomocą proporcjonalnych środków, w tym środków w zakresie zapobiegania nieprawidłowościom – w tym nadużyciom finansowym – ich wykrywania, korygowania i prowadzenia w ich sprawie postępowań, odzyskiwania środków utraconych, nienależnie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych oraz, w stosownych przypadkach, nakładania kar administracyjnych. W szczególności, zgodnie z rozporządzeniami (Euratom, WE) nr 2185/96 i (UE, Euratom) nr 883/2013, Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) jest uprawniony do prowadzenia dochodzeń administracyjnych, w tym kontroli na miejscu i inspekcji, w celu ustalenia, czy miały miejsce nadużycia finansowe, korupcja lub wszelka inna nielegalna działalność na szkodę interesów finansowych Unii.

⁽²¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

⁽²²⁾ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1).

⁽²³⁾ Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

⁽²⁴⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (EPPO) (Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1).

Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1939 Prokuratura Europejska (EPPO) jest uprawniona do prowadzenia postępowań przygotowawczych oraz wnoszenia i popierania oskarżenia w sprawie przestępstw naruszających interesy finansowe Unii, jak przewidziano w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371⁽²⁵⁾. Zgodnie z rozporządzeniem finansowym każda osoba lub podmiot, które otrzymują środki finansowe Unii, mają w pełni współpracować w celu ochrony interesów finansowych Unii, przyznać Komisji, OLAF, Trybunałowi Obrachunkowemu oraz, w przypadku państw członkowskich, które uczestniczą we wzmocnionej współpracy na podstawie rozporządzenia (UE) 2017/1939 – EPPO, niezbędne prawa i dostęp, a także zapewnić, aby wszelkie osoby trzecie uczestniczące w wykonywaniu środków finansowych Unii przyznały tym organom równoważne prawa. Państwa członkowskie powinny w pełni współpracować i zapewniać wszelką niezbędną pomoc instytucjom, organom i jednostkom organizacyjnym Unii z myślą o ochronie interesów finansowych Unii.

- (61) Państwo trzecie, które zawarło z Unią umowę w sprawie kryteriów i mechanizmów ustalania państwa odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o azyl złożonego w jednym z państw członkowskich lub złożonego w tym państwie trzecim, powinno mieć możliwość uczestniczenia w Funduszu, z zastrzeżeniem spełnienia określonych warunków.
- (62) Do niniejszego rozporządzenia stosuje się horyzontalne zasady finansowe przyjęte przez Parlament Europejski i Radę na podstawie art. 322 TFUE. Zasady te zostały ustanowione w rozporządzeniu finansowym i określają w szczególności procedurę uchwalania i wykonywania budżetu w drodze dotacji, zamówień, nagród i wykonania pośredniego oraz przewidują kontrolę odpowiedzialności podmiotów upoważnionych do działań finansowych. Zasady przyjęte na podstawie art. 322 TFUE obejmują również ogólny system warunkowości służący ochronie budżetu Unii.
- (63) Zgodnie z decyzją Rady 2013/755/UE⁽²⁶⁾ osoby i podmioty mające siedzibę w krajach lub terytoriach zamorskich kwalifikują się do finansowania z zastrzeżeniem zasad i celów Funduszu oraz ewentualnych uzgodnień mających zastosowanie do państwa członkowskiego, z którym dany kraj lub terytorium zamorskie są powiązane.
- (64) Zgodnie z art. 349 TFUE oraz z komunikatem Komisji z dnia 24 października 2017 r. zatytułowanym „Silniejsze i odnowione partnerstwo strategiczne z regionami najbardziej oddalonymi UE”, zatwierdzonym przez Radę w konkluzjach z dnia 12 kwietnia 2018 r., odnośnie państwa członkowskie powinny zapewnić, aby ich krajowe strategie i programy uwzględniały szczególne wyzwania w zakresie zarządzania migracjami, z jakimi zmagają się regiony najbardziej oddalone. Fundusz powinien wspierać te państwa członkowskie, zapewniając im odpowiednie zasoby na pomoc dla tych regionów w zarządzaniu migracjami w sposób zrównoważony i w reagowaniu na ewentualne sytuacje, w których występuje presja migracyjna.
- (65) Zgodnie z pkt 22 i 23 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa⁽²⁷⁾ Fundusz powinien być oceniany na podstawie informacji zgromadzonych zgodnie ze szczególnymi wymogami dotyczącymi monitorowania, przy czym należy unikać obciążeń administracyjnych, w szczególności dla państw członkowskich, a także nadmiernej regulacji. Wymogi te powinny, w stosownych przypadkach, obejmować mierzalne wskaźniki stanowiące podstawę oceny skutków Funduszu w praktyce. Aby zmierzyć osiągnięcia Funduszu, należy ustanowić wskaźniki i powiązane cele końcowe w odniesieniu do każdego celu szczegółowego Funduszu. Wskaźniki te powinny obejmować wskaźniki jakościowe i ilościowe.
- (66) Za pomocą wskaźników i sprawozdawczości finansowej Komisja i państwa członkowskie powinny monitorować wdrażanie Funduszu zgodnie z odpowiednimi przepisami rozporządzenia (UE) 2021/1060 oraz z niniejszym rozporządzeniem. Począwszy od 2023 r. państwa członkowskie powinny przedkładać Komisji roczne sprawozdania z wykonania obejmujące ostatni rok obrachunkowy. Sprawozdania te powinny zawierać informacje dotyczące postępów w realizacji programów państw członkowskich. Państwa członkowskie powinny również przedkładać Komisji streszczenia tych sprawozdań. Komisja powinna tłumaczyć te streszczenia na wszystkie języki urzędowe Unii oraz podawać je do wiadomości publicznej na swojej stronie internetowej, wraz z linkami do stron państw członkowskich, o których mowa w rozporządzeniu (UE) 2021/1060.

⁽²⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29).

⁽²⁶⁾ Decyzja Rady 2013/755/UE z dnia 25 listopada 2013 r. w sprawie stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich z Unią Europejską („decyzja o stowarzyszeniu zamorskim”) (Dz.U. L 344 z 19.12.2013, s. 1).

⁽²⁷⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

- (67) Odzwierciedlając znaczenie przeciwdziałania zmianie klimatu zgodnie z zobowiązaniami Unii w zakresie wdrożenia Porozumienia paryskiego przyjętego na mocy Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu ⁽²⁸⁾ oraz celów Organizacji Narodów Zjednoczonych dotyczących zrównoważonego rozwoju, działania podejmowane na podstawie niniejszego rozporządzenia powinny przyczynić się do osiągnięcia celu zakładającego, że 30 % wszystkich wydatków w ramach wieloletnich ram finansowych zostanie przeznaczonych na uwzględnienie celów związanych z klimatem, a także do dążenia do tego, aby 7,5 % budżetu w 2024 r. i 10 % w 2026 r. i 2027 r. stanowiły wydatki związane z różnorodnością biologiczną, przy uwzględnieniu istnienia nakładających się na siebie aspektów celów w zakresie klimatu i różnorodności biologicznej. Fundusz powinien wspierać działania zgodne z unijnymi normami i priorytetami w zakresie klimatu i środowiska i które nie wyrządzałyby znaczących szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 ⁽²⁹⁾.
- (68) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 514/2014 ⁽³⁰⁾ oraz wszelkie inne akty mające zastosowanie do okresu programowania 2014–2020 powinny nadal być stosowane do programów i projektów wspieranych w ramach Funduszu w okresie programowania 2014–2020. Ponieważ okres wdrażania rozporządzenia (UE) nr 514/2014 nakłada się na okres programowania objęty niniejszym rozporządzeniem, a także w celu zapewnienia ciągłości w realizacji niektórych projektów zatwierdzonych na mocy tego rozporządzenia, należy ustanowić przepisy dotyczące etapów projektów. Każdy z poszczególnych etapów projektu powinien być wdrażany zgodnie z zasadami okresu programowania, w ramach którego otrzymuje finansowanie.
- (69) W celu uzupełnienia i zmiany innych niż istotne elementów niniejszego rozporządzenia należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 TFUE w odniesieniu do zamieszczonego w załączniku III wykazu działań kwalifikujących się do wsparcia, zamieszczonego w załączniku IV wykazu działań kwalifikujących się do wyższych stóp współfinansowania, wsparcia operacyjnego na podstawie załącznika VII oraz dalszego rozwijania ram monitorowania i ewaluacji. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (70) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽³¹⁾. W odniesieniu do przyjmowania aktów wykonawczych nakładających wspólne obowiązki na państwa członkowskie, w szczególności obowiązki dotyczące przekazywania Komisji informacji, należy stosować procedurę sprawdzającą, a w odniesieniu do przyjmowania aktów wykonawczych dotyczących szczegółowych ustaleń w zakresie przekazywania Komisji informacji w ramach programowania i sprawozdawczości, należy stosować procedurę doradczą, ze względu na ich czysto techniczny charakter. Komisja powinna przyjmować akty wykonawcze mające natychmiastowe zastosowanie w odniesieniu do przyjmowania decyzji o udzieleniu pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych przewidzianej w niniejszym rozporządzeniu, jeżeli – w uzasadnionych przypadkach związanych z charakterem i celem takiej pomocy – jest to uzasadnione szczególnie pilną potrzebą.
- (71) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.

⁽²⁸⁾ Dz.U. L 282 z 19.10.2016, s. 4.

⁽²⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dz.U. L 198 z 22.6.2020, s. 13).

⁽³⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 514/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Funduszu Azylu, Migracji i Integracji oraz instrumentu na rzecz wsparcia finansowego współpracy policyjnej, zapobiegania i zwalczania przestępczości oraz zarządzania kryzysowego (Dz.U. L 150 z 20.5.2014, s. 112).

⁽³¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

- (72) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 21 w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do TUE i do TFUE, bez uszczerbku dla art. 4 tego protokołu, Irlandia nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związana ani go nie stosuje.
- (73) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do TUE i TFUE, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związana ani go nie stosuje.
- (74) Zgodnie z art. 193 ust. 2 rozporządzenia finansowego dotacji można udzielić na działanie, które już się rozpoczęło, pod warunkiem że wnioskodawca jest w stanie wykazać konieczność rozpoczęcia działania przed podpisaniem umowy o udzielenie dotacji. Jednakże koszty poniesione przed dniem przedłożenia wniosku o udzielenie dotacji nie kwalifikują się do otrzymania finansowania unijnego, z wyjątkiem należycie uzasadnionych sytuacji wyjątkowych. Aby uniknąć wszelkich zakłóceń w zapewnianiu wsparcia unijnego, które mogłyby zaszkodzić interesom Unii, w ograniczonym okresie na początku obowiązywania wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027 i wyłącznie w należycie uzasadnionych przypadkach, powinno być możliwe uznanie za kwalifikujące się do finansowania unijnego od dnia 1 stycznia 2021 r. kosztów poniesionych w odniesieniu do działań wspieranych na podstawie niniejszego rozporządzenia w ramach zarządzania bezpośredniego i których realizacja już się rozpoczęła, nawet jeżeli koszty te zostały poniesione przed przedłożeniem wniosku o udzielenie dotacji lub wniosku o udzielenie pomocy.
- (75) Należy dostosować okres stosowania niniejszego rozporządzenia do okresu stosowania rozporządzenia Rady (UE, Euratom) 2020/2093 ⁽³²⁾.
- (76) Aby zapewnić ciągłość udzielania wsparcia w odpowiednim obszarze polityki oraz umożliwić rozpoczęcie wdrażania od początku obowiązywania wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027, niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie w trybie pilnym i być stosowane z mocą wsteczną od dnia 1 stycznia 2021 r.,

PRZYMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie ustanawia Fundusz Azyłu, Migracji i Integracji (zwany dalej „Funduszem”) na okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2027 r.

Niniejsze rozporządzenie określa cele Funduszu, budżet na okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2027 r., formy finansowania unijnego oraz zasady dotyczące przyznawania takiego finansowania.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „osoba ubiegająca się o udzielenie ochrony międzynarodowej” oznacza osobę zgodnie z definicją w art. 2 lit. c) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE ⁽³³⁾;

⁽³²⁾ Rozporządzenie Rady (UE, Euratom) 2020/2093 z dnia 17 grudnia 2020 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027 (Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 11).

⁽³³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej (Dz.U. L 180 z 29.6.2013, s. 60).

- 2) „beneficjent ochrony międzynarodowej” oznacza beneficjenta ochrony międzynarodowej zgodnie z definicją w art. 2 lit. b) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/95/UE ⁽³⁴⁾;
- 3) „działanie łączone” oznacza działania wspierane z budżetu Unii, w tym w ramach instrumentów łączonych w rozumieniu art. 2 pkt 6 rozporządzenia finansowego;
- 4) „członek rodziny” oznacza każdego obywatela państwa trzeciego zdefiniowanego jako członek rodziny w prawie Unii odnoszącym się do obszaru polityki, w którym realizowane jest działanie wspierane z Funduszu;
- 5) „przyjmowanie ze względów humanitarnych” oznacza przyjmowanie na terytorium państw członkowskich, w wyniku wskazania, o które wnioskuje państwo członkowskie, przez Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu (EASO), Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR) lub inny odpowiedni organ międzynarodowy, obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców z państwa trzeciego, do którego zostali oni przymusowo wysiedleni i którym przyznaje się ochronę międzynarodową lub przewidziany w prawie krajowym status humanitarny zapewniający im prawa i nakładający na nich obowiązki równoważne z prawami i obowiązkami beneficjentów ochrony uzupełniającej przewidzianymi w art. 20–34 dyrektywy 2011/95/UE;
- 6) „wsparcie operacyjne” oznacza część alokacji dla państwa członkowskiego, która może być wykorzystana jako wsparcie dla organów publicznych odpowiedzialnych za wykonywanie zadań i usług, które stanowią usługę publiczną na rzecz Unii;
- 7) „wydalenie” oznacza „wydalenie” zgodnie z definicją w art. 3 pkt 5 dyrektywy 2008/115/WE;
- 8) „przesiedlenie” oznacza przyjmowanie na terytorium państw członkowskich, w wyniku wskazania przez UNHCR, obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców z państwa trzeciego, do którego zostali oni wysiedleni i którym przyznaje się ochronę międzynarodową, a także dostęp do trwałego rozwiązania zgodnego z prawem unijnym i prawem krajowym;
- 9) „powrót” oznacza „powrót” zgodnie z definicją w art. 3 pkt 3 dyrektywy 2008/115/WE;
- 10) „działania szczególne” oznaczają projekty transnarodowe lub krajowe, które przynoszą unijną wartość dodaną, zgodnie z celami Funduszu, na realizację których jedno, kilka lub wszystkie państwa członkowskie mogą otrzymać dodatkową alokację na swoje programy;
- 11) „obywatel państwa trzeciego” oznacza każdą osobę, w tym bezpaństwowca lub osobę o nieokreślonym obywatelstwie, która nie jest obywatelem Unii zdefiniowanym w art. 20 ust. 1 TFUE;
- 12) „małoletni bez opieki” oznacza małoletniego bez opieki zgodnie z definicją zawartą w art. 2 lit. l) dyrektywy 2011/95/UE;
- 13) „działania unijne” oznaczają projekty transnarodowe lub projekty o szczególnym znaczeniu dla Unii, realizowane zgodnie z celami Funduszu;
- 14) „osoba wymagająca szczególnego traktowania” oznacza każdą osobę zdefiniowaną jako osoba wymagająca szczególnego traktowania w prawie Unii odnoszącym się do obszaru polityki, w którym realizowane jest działanie wspierane z Funduszu.

Artykuł 3

Cele Funduszu

1. Celem z zakresu polityki Funduszu jest przyczynianie się do skutecznego zarządzania przepływami migracyjnymi i do wdrażania, wzmocnienia i rozwijania wspólnej polityki azylowej i wspólnej polityki imigracyjnej zgodnie z odpowiednim unijnym dorobkiem prawnym i przy pełnym poszanowaniu zobowiązań międzynarodowych Unii i państw członkowskich wynikających z instrumentów międzynarodowych, których są stronami.
2. W ramach celu z zakresu polityki określonego w ust. 1 Fundusz przyczynia się do realizacji następujących celów szczególnych:
 - a) wzmocnianie i rozwijanie wszystkich aspektów wspólnego europejskiego systemu azylowego, w tym jego wymiaru zewnętrznego;

⁽³⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/95/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie norm dotyczących kwalifikowania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako beneficjentów ochrony międzynarodowej, jednolitego statusu uchodźców lub osób kwalifikujących się do otrzymania ochrony uzupełniającej oraz zakresu udzielanej ochrony (Dz.U. L 337 z 20.12.2011, s. 9).

- b) wzmacnianie i rozwijanie legalnej migracji do państw członkowskich, zgodnie z ich potrzebami gospodarczymi i społecznymi, oraz promowanie skutecznej integracji i włączenia społecznego obywateli państw trzecich oraz przyczynianie się do tej integracji i tego włączenia;
 - c) przyczynianie się do przeciwdziałania migracji nieuregulowanej, ułatwając skuteczne, bezpieczne i godne powroty i readmisję, oraz promowanie i przyczynianie się do skutecznej wstępnej reintegracji w państwach trzecich;
 - d) wzmacnianie – w tym przez praktyczną współpracę – solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności między państwami członkowskimi, w szczególności w odniesieniu do tych państw, których w największym stopniu dotyczy wyzwanie związane z migracją i azylem.
3. W ramach celów szczegółowych określonych w ust. 2 Fundusz jest wdrażany za pomocą środków wykonawczych wymienionych w załączniku II.

Artykuł 4

Partnerstwo

Do celów Funduszu partnerstwa obejmują, zgodnie z art. 8 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1060, organy regionalne, lokalne, miejskie i inne organy publiczne lub stowarzyszenia reprezentujące takie organy, odpowiednie organizacje międzynarodowe, organizacje pozarządowe, takie jak organizacje uchodźców i organizacje prowadzone przez migrantów, a także krajowe instytucje praw człowieka i organy ds. równości oraz partnerów gospodarczych i społecznych.

Artykuł 5

Zakres wsparcia

1. W ramach swoich celów oraz zgodnie ze środkami wykonawczymi wymienionymi w załączniku II Fundusz wspiera w szczególności działania wymienione w załączniku III.

Aby uwzględnić nieprzewidziane lub nowe okoliczności Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 37 dotyczących zmiany wykazu działań w załączniku III w celu dodania nowych działań.

2. Aby osiągnąć swoje cele Fundusz może wspierać, zgodnie z priorytetami Unii, działania, o których mowa w załączniku III, w państwach trzecich i dotyczące państw trzecich, o których mowa w załączniku III, w stosownych przypadkach, zgodnie z art. 7 lub 24, w zależności od przypadku.

3. W odniesieniu do działań w państwach trzecich i dotyczących państw trzecich Komisja i państwa członkowskie, wraz z Europejską Służbą Działań Zewnętrznych, zapewniają – zgodnie ze swoimi odpowiednimi obowiązkami – koordynację z odpowiednimi politykami, strategiami i instrumentami Unii. Zapewniają one w szczególności, aby działania w państwach trzecich i dotyczące państw trzecich:

- a) były powadzone w synergii oraz przy zachowaniu spójności z innymi działaniami poza Unią wspieranymi za pośrednictwem innych instrumentów unijnych;
- b) były spójne z polityką zewnętrzną Unii, zgodne z zasadą spójności polityki na rzecz rozwoju oraz zgodne z dokumentami z zakresu programowania strategicznego dla danego regionu lub państwa;
- c) koncentrowały się na środkach, które nie są ukierunkowane na rozwój; oraz
- d) służyły interesom unijnych polityk wewnętrznych i były spójne z działaniami podejmowanymi w Unii.

4. Cele Funduszu wspierają działania, które koncentrują się na jednej lub większej liczbie grup docelowych objętych zakresem stosowania art. 78 i 79 TFUE.

Artykuł 6

Równość płci i niedyskryminacja

1. Państwa członkowskie i Komisja zapewniają uwzględnianie perspektywy płci oraz uwzględnianie i promowanie równości płci i branie pod uwagę aspektu płci w całym procesie przygotowywania, realizacji, monitorowania, sprawozdawczości i ewaluacji programów i projektów wspieranych w ramach Funduszu.

2. Państwo członkowskie i Komisja podejmują odpowiednie kroki w celu wykluczenia wszelkich form dyskryminacji zakazanej na mocy art. 21 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „Kartą”), podczas przygotowywania, realizacji, monitorowania, sprawozdawczości i ewaluacji programów i projektów wspieranych w ramach Funduszu.

Artykuł 7

Państwa trzecie stowarzyszone z Funduszem

1. Fundusz otwarty jest dla państw trzecich, które spełniają kryteria wymienione w ust. 2, zgodnie z warunkami określonymi w szczegółowej umowie obejmującej kwestie uczestnictwa państwa trzeciego w Funduszu.
2. Aby państwo trzecie kwalifikowało się do stowarzyszenia z Funduszem, o czym mowa w ust. 1, musi ono zawrzeć z Unią umowę w sprawie kryteriów i mechanizmów ustalania państwa odpowiedzialnego za rozpatrywanie wniosków o azyl złożonych w jednym z państw członkowskich lub złożonych w tym państwie trzecim.
3. Szczegółowa umowa obejmująca uczestnictwo państwa trzeciego w Funduszu co najmniej:
 - a) umożliwia współpracę z państwami członkowskimi oraz instytucjami, organami i jednostkami organizacyjnymi Unii w obszarze azylu, migracji i powrotów w duchu solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności;
 - b) opiera się, przez cały okres funkcjonowania Funduszu, na zasadach *non-refoulement*, demokracji, praworządności oraz poszanowaniu praw człowieka;
 - c) zapewnia właściwą równowagę między wkładami dokonywanymi przez państwo trzecie uczestniczące w Funduszu a otrzymywanymi przez nie korzyściami;
 - d) ustanawia warunki uczestnictwa w Funduszu, obejmujące obliczenie wkładów finansowych do Funduszu, oraz jego kosztów administracyjnych;
 - e) nie przyznaje państwu trzeciemu jakichkolwiek uprawnień decyzyjnych w odniesieniu do Funduszu;
 - f) gwarantuje prawa Unii do zapewnienia należytego zarządzania finansami i ochrony jej interesów finansowych;
 - g) przewiduje przyznanie przez państwo trzecie właściwemu urzędnikowi zatwierdzającemu, OLAF i Trybunałowi Obrachunkowemu niezbędnych praw i niezbędnego dostępu zgodnie z art. 8.

Wkłady, o których mowa w akapicie pierwszym lit. d), stanowią dochody przeznaczone na określony cel zgodnie z art. 21 ust. 5 rozporządzenia finansowego.

Artykuł 8

Ochrona interesów finansowych Unii

W przypadku gdy państwo trzecie uczestniczy w Funduszu na podstawie decyzji przyjętej na mocy umowy międzynarodowej lub na podstawie jakiegokolwiek innego instrumentu prawnego, przyznaje ono właściwemu urzędnikowi zatwierdzającemu, OLAF i Trybunałowi Obrachunkowemu niezbędne prawa i dostęp, umożliwiające tym podmiotom wykonywanie w pełni ich odpowiednich kompetencji. W przypadku OLAF takie prawa obejmują prawo do prowadzenia dochodzeń, w tym kontroli na miejscu i inspekcji, przewidzianych w rozporządzeniu (UE, Euratom) nr 883/2013.

ROZDZIAŁ II

RAMY FINANSOWANIA ORAZ RAMY WDRAŻANIA

SEKCJA 1

Przepisy wspólne

Artykuł 9

Zasady ogólne

1. Wsparcie udzielane w ramach Funduszu uzupełnia interwencję krajową, regionalną i lokalną oraz koncentruje się na wytworzeniu unijnej wartości dodanej w odniesieniu do osiągnięcia celów Funduszu.
2. Komisja i państwa członkowskie zapewniają, aby wsparcie udzielane w ramach Funduszu oraz wsparcie udzielane przez państwa członkowskie były spójne z odpowiednimi działaniami, politykami i priorytetami Unii, oraz stanowiły uzupełnienie wsparcia udzielanego w ramach innych instrumentów Unii, w szczególności instrumentów zewnętrznych, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR).
3. Fundusz jest wdrażany w ramach zarządzania bezpośredniego, dzielonego lub pośredniego zgodnie z art. 62 ust. 1 akapit pierwszy lit. a), b) i c) rozporządzenia finansowego.

Artykuł 10

Budżet

1. Pula środków finansowych na realizację Funduszu na okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2027 r. wynosi 9 882 000 000 EUR w cenach bieżących.
2. Pulę środków finansowych wykorzystuje się w następujący sposób:
 - a) 6 270 000 000 EUR przydziela się na programy państw członkowskich;
 - b) 3 612 000 000 EUR przydziela się na instrument tematyczny, o którym mowa w art. 11.
3. Do 0,42 % puli środków finansowych przydziela się na pomoc techniczną z inicjatywy Komisji, o której mowa w art. 35 rozporządzenia (UE) 2021/1060.
4. Zgodnie z art. 26 rozporządzenia (UE) 2021/1060, do 5 % początkowej alokacji dla państwa członkowskiego z któregokolwiek z funduszy objętych rozporządzeniem w ramach zarządzania dzielonego może zostać przesunięte – na wniosek tego państwa członkowskiego – do Funduszu w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego. Komisja wdraża te zasoby bezpośrednio zgodnie z art. 62 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) rozporządzenia finansowego lub pośrednio zgodnie z lit. c) tego akapitu. Zasoby te wykorzystuje się na rzecz zainteresowanego państwa członkowskiego.

Artykuł 11

Przepisy ogólne dotyczące wdrażania instrumentu tematycznego

1. Kwotę, o której mowa w art. 10 ust. 2 lit. b), przydziela się w sposób elastyczny za pośrednictwem instrumentu tematycznego, z wykorzystaniem zarządzania dzielonego, bezpośredniego lub pośredniego zgodnie z programami prac. Z uwagi na wewnętrzny charakter Funduszu, instrument tematyczny służy przede wszystkim polityce wewnętrznej Unii zgodnie z celami szczegółowymi określonymi w art. 3 ust. 2.

Finansowanie z instrumentu tematycznego wykorzystuje się na jego następujące komponenty:

- a) działania szczególne;
- b) działania unijne;

- c) pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych, o której mowa w art. 31;
- d) przesiedlenia i przyjmowanie ze względów humanitarnych;
- e) wspieranie państw członkowskich – w ramach działań solidarnościowych – w przekazywaniu osób ubiegających się o ochronę międzynarodową lub beneficjentów ochrony międzynarodowej, o których mowa w art. 20; oraz
- f) Europejska Sieć Migracyjna, o której mowa w art. 26.

Pomoc techniczna z inicjatywy Komisji, o której mowa w art. 35 rozporządzenia (UE) 2021/1060, otrzymuje również wsparcie z kwoty, o której mowa w art. 10 ust. 2 lit. b) niniejszego rozporządzenia.

2. Finansowanie z instrumentu tematycznego przeznaczane jest na priorytety mające wysoką unijną wartość dodaną lub wykorzystywane jest w celu zaspokojenia pilnych potrzeb, zgodnie z uzgodnionymi priorytetami Unii, które zostały uwzględnione w załączniku II.

Finansowanie, o którym mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, z wyjątkiem finansowania wykorzystywanego na pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych zgodnie z art. 31 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) i b), wspiera jedynie działania wymienione w załączniku III, w tym przesiedlenia i przyjmowanie ze względów humanitarnych zgodnie z art. 19 jako część zewnętrznego wymiaru polityki migracyjnej Unii.

3. Komisja współpracuje z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i odpowiednimi sieciami, w szczególności w celu przygotowywania i ewaluacji programów prac dotyczących działań unijnych finansowanych w ramach Funduszu.

4. Co najmniej 20 % zasobów z początkowej alokacji na instrument tematyczny przydziela się na cel szczegółowy określony w art. 3 ust. 2 lit. d).

5. W przypadku gdy finansowanie z instrumentu tematycznego jest udzielane państwom członkowskim w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego, Komisja zapewnia, aby nie wybierano projektów, których dotyczy uzasadniona opinia wydana przez Komisję w ramach postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom na podstawie art. 258 TFUE, która poddaje w wątpliwość legalność i prawidłowość wydatków lub realizacji tych projektów.

6. Do celów art. 23 i art. 24 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/1060 w przypadku gdy finansowanie z instrumentu tematycznego jest wdrażane w ramach zarządzania dzielonego, zainteresowane państwo członkowskie zapewnia, aby uzasadniona opinia wydana przez Komisję w ramach postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom na podstawie art. 258 TFUE, która poddaje w wątpliwość legalność i prawidłowość wydatków lub realizacji działań, nie dotyczyła zamierzonych działań; Komisja natomiast ocenia zamierzone działania pod tym względem.

7. Komisja określa całkowitą kwotę udostępnianą na instrument tematyczny w ramach środków rocznych z budżetu Unii.

8. Komisja przyjmuje w drodze aktów wykonawczych decyzje w sprawie finansowania, o których mowa w art. 110 rozporządzenia finansowego, dotyczące instrumentu tematycznego oraz określające cele i działania, które mają być wspierane, a także kwoty przeznaczone na każdy z komponentów, o których mowa w ust. 1 akapit drugi niniejszego artykułu. W stosownych przypadkach decyzje w sprawie finansowania określają całkowitą kwotę zarezerwowaną na działania łączone. Decyzje w sprawie finansowania mogą być roczne lub wieloletnie i mogą obejmować jeden komponent lub większą liczbę komponentów instrumentu tematycznego, o którym mowa w ust. 1 akapit drugi niniejszego artykułu. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 38 ust. 3 niniejszego rozporządzenia.

9. Instrument tematyczny wspiera w szczególności działania objęte środkiem wykonawczym, o którym mowa w pkt 2 lit. d) załącznika II, realizowane przez krajowe, regionalne i lokalne organy lub organizacje społeczeństwa obywatelskiego. W tym kontekście co najmniej 5 % początkowej alokacji na instrument tematyczny kieruje się na realizację środków integracji przez organy lokalne i regionalne.

10. Komisja zapewnia, aby podział zasobów na cele szczegółowe określone w art. 3 ust. 2 był sprawiedliwy i przejrzysty. Komisja składa sprawozdania dotyczące wykorzystania i podziału instrumentu tematycznego między komponenty, o których mowa w ust. 1 akapit drugi niniejszego artykułu, w tym w zakresie wsparcia udzielanego na rzecz działań w państwach trzecich lub dotyczących państw trzecich w ramach działań unijnych.

11. Po przyjęciu decyzji w sprawie finansowania, o której mowa w ust. 8, Komisja może wprowadzić odpowiednie zmiany do programów państw członkowskich.

SEKCJA 2

Wsparcie i wdrażanie w ramach zarządzania dzielonego

Artykuł 12

Zakres stosowania

1. Niniejszą sekcję stosuje się do kwoty, o której mowa w art. 10 ust. 2 lit. a), oraz do dodatkowych zasobów wdrażanych w ramach zarządzania dzielonego zgodnie z decyzją w sprawie finansowania dotyczącą instrumentu tematycznego, o którym mowa w art. 11.
2. Wsparcie w ramach niniejszej sekcji wdrażane jest w ramach zarządzania dzielonego zgodnie z art. 63 rozporządzenia finansowego i rozporządzeniem (UE) 2021/1060.

Artykuł 13

Zasoby budżetowe

1. Kwotę, o której mowa w art. 10 ust. 2 lit. a), przydziela się na programy państw członkowskich orientacyjnie w następujący sposób:
 - a) 5 225 000 000 EUR zgodnie z załącznikiem I;
 - b) 1 045 000 000 EUR na korektę przydziałów na programy państw członkowskich, o której mowa w art. 17 ust. 1.
2. W przypadku, gdy kwota, o której mowa w ust. 1 lit. b) niniejszego artykułu, nie została przydzielona w całości, pozostała kwota może zostać dodana do kwoty, o której mowa w art. 10 ust. 2 lit. b).

Artykuł 14

Płatności zaliczkowe

1. Zgodnie z art. 90 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2021/1060 płatności zaliczkowe w przypadku Funduszu są wypłacane w postaci rocznych rat przed dniem 1 lipca każdego roku, z zastrzeżeniem dostępności środków, w następujący sposób:
 - a) 2021 r.: 4 %;
 - b) 2022 r.: 3 %;
 - c) 2023 r.: 5 %;
 - d) 2024 r.: 5 %;
 - e) 2025 r.: 5 %;
 - f) 2026 r.: 5 %.

2. W przypadku gdy program państwa członkowskiego zostanie przyjęty po dniu 1 lipca 2021 r., wcześniejsze raty wypłacane są w roku, w którym został on przyjęty.

Artykuł 15

Stopy współfinansowania

1. Wkład z budżetu Unii nie przekracza 75 % łącznych wydatków kwalifikowalnych na dany projekt.

2. Wkład z budżetu Unii można zwiększyć do 90 % łącznych wydatków kwalifikowalnych na projekty wdrażane w ramach działań szczególnych.
3. Wkład z budżetu Unii można zwiększyć do 90 % łącznych wydatków kwalifikowalnych na działania wymienione w załączniku IV.
4. Wkład z budżetu Unii można zwiększyć do 100 % łącznych wydatków kwalifikowalnych na wsparcie operacyjne.
5. Wkład z budżetu Unii można zwiększyć do 100 % łącznych wydatków kwalifikowalnych na pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych, o których mowa w art. 31.
6. Wkład z budżetu Unii można zwiększyć do 100 % łącznych wydatków kwalifikowalnych na pomoc techniczną z inicjatywy państw członkowskich w granicach określonych w art. 36 ust. 5 lit. b) ppkt (vi) rozporządzenia (UE) 2021/1060.
7. W decyzji Komisji zatwierdzającej program państwa członkowskiego ustala się stopę współfinansowania i maksymalną kwotę wsparcia z Funduszu dla rodzajów działań objętych wkładem, o którym mowa w ust. 1–6.
8. W decyzji Komisji zatwierdzającej program państwa członkowskiego określa się – dla każdego rodzaju działania – czy stopa współfinansowania ma zastosowanie w odniesieniu do:
 - a) całkowitego wkładu, obejmującego wkłady publiczne i prywatne; lub
 - b) wyłącznie wkładu publicznego.

Artykuł 16

Programy państw członkowskich

1. Każde państwo członkowskie zapewnia, aby priorytety ujęte w jego programie były spójne z unijnymi priorytetami i wyzwaniem w obszarze azylu i zarządzania migracjami i aby im odpowiadały oraz były w pełni zgodne z odpowiednim unijnym dorobkiem prawnym i uzgodnionymi priorytetami Unii, przy jednoczesnym pełnym poszanowaniu zobowiązań międzynarodowych Unii i państw członkowskich wynikających z instrumentów międzynarodowych, których są stronami. Przy określaniu priorytetów swoich programów państwa członkowskie zapewniają, aby ich programy odpowiednio uwzględniały środki wykonawcze wymienione w załączniku II.

Z uwagi na wewnętrzny charakter Funduszu, programy państw członkowskich służą przede wszystkim polityce wewnętrznej Unii zgodnie z celami szczegółowymi określonymi w art. 3 ust. 2 niniejszego rozporządzenia.

Komisja ocenia programy państw członkowskich zgodnie z art. 23 rozporządzenia (UE) 2021/1060.

2. W ramach zasobów przydzielonych w art. 13 ust. 1 oraz bez uszczerbku dla ust. 3 niniejszego artykułu każde państwo członkowskie przydziela w swoim programie:
 - a) co najmniej 15 % swoich zasobów przydzielonych na cel szczegółowy określony w art. 3 ust. 2 lit. a); oraz
 - b) co najmniej 15 % swoich zasobów przydzielonych na cel szczegółowy określony w art. 3 ust. 2 lit. b).
3. Państwo członkowskie może przydzielić mniej niż minimalne wielkości procentowe, o których mowa w ust. 2, tylko wówczas, gdy przedstawi w programie szczegółowe wyjaśnienie powodów, dla których przydzielenie zasobów poniżej tego poziomu nie zagraża osiągnięciu danego celu.
4. Komisja zapewnia, aby wiedza i doświadczenie właściwych agencji zdecentralizowanych, w szczególności EASO, Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej i Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej, ustanowionej rozporządzeniem Rady (WE) nr 168/2007⁽³⁵⁾, były uwzględniane w zakresie obszarów ich kompetencji przy opracowywaniu programów państw członkowskich, na wczesnym etapie i w odpowiednim czasie.

⁽³⁵⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 168/2007 z dnia 15 lutego 2007 r. ustanawiające Agencję Praw Podstawowych Unii Europejskiej (Dz.U. L 53 z 22.2.2007, s. 1).

5. W stosownych przypadkach Komisja może włączyć właściwe agencje zdecentralizowane, w tym te, o których mowa w ust. 4, w realizację zadań związanych z monitorowaniem i ewaluacją określonych w sekcji 5, w szczególności w celu zapewnienia zgodności działań realizowanych przy wsparciu z Funduszu z odpowiednim unijnym dorobkiem prawnym i uzgodnionymi priorytetami Unii.

6. W następstwie przyjęcia zaleceń zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1053/2013, które wchodzi w zakres zastosowania niniejszego rozporządzenia, zainteresowane państwo członkowskie analizuje, wraz z Komisją, w jaki sposób odnieść się do ustaleń i zaleceń za pośrednictwem swojego programu w stosownych przypadkach przy wsparciu z Funduszu.

Komisja może, w stosownych przypadkach, korzystać również z wiedzy fachowej agencji zdecentralizowanych w zakresie konkretnych kwestii wchodzących w zakres kompetencji tych agencji.

7. W razie konieczności w programie zainteresowanego państwa członkowskiego wprowadza się zmiany zgodnie z art. 24 rozporządzenia (UE) 2021/1060, aby uwzględnić zalecenia, o których mowa w ust. 6 niniejszego artykułu.

8. We współpracy i na podstawie konsultacji z Komisją oraz z odpowiednimi agencjami zdecentralizowanymi zgodnie z obszarami ich kompetencji, stosownie do przypadku, zainteresowane państwo członkowskie może dokonać ponownej alokacji zasobów w ramach swojego programu, w celu realizacji zaleceń, o których mowa w ust. 6, w przypadku gdy te zalecenia mają skutki finansowe.

9. W swoich programach państwa członkowskie realizują w szczególności działania kwalifikujące się do wyższych stóp współfinansowania, które są wymienione w załączniku IV w ich programach. W razie wystąpienia nieprzewidzianych lub nowych okoliczności lub aby zapewnić skuteczne wdrażanie finansowania, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 37 dotyczących zmiany zamieszczonego w załączniku IV wykazu działań kwalifikujących się do wyższych stóp współfinansowania.

10. W programach państw członkowskich można zezwolić na włączenie bliskich krewnych osób objętych środkami integracji, o których mowa w załączniku III, w zakresie koniecznym do skutecznej realizacji tych środków.

11. W każdym przypadku, gdy państwo członkowskie postanawia realizować – przy wsparciu z Funduszu – projekt z państwem trzecim lub w państwie trzecim, to państwo członkowskie konsultuje się z Komisją przed zatwierdzeniem projektu.

12. Programowanie, o którym mowa w art. 22 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/1060, opiera się na rodzajach interwencji określonych w tabeli 1 zamieszczonej w załączniku VI do niniejszego rozporządzenia i obejmuje orientacyjny podział zaprogramowanych zasobów według rodzaju interwencji w ramach każdego celu szczegółowego określonego w art. 3 ust. 2 niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 17

Przegląd śródkresowy

1. W 2024 r. Komisja przydzieli na programy zainteresowanych państw członkowskich dodatkową kwotę, o której mowa w art. 13 ust. 1 lit. b), zgodnie z kryteriami, o których mowa w pkt 1 lit. b) oraz pkt 2–5 załącznika I. Finansowanie stanie się skuteczne od dnia 1 stycznia 2025 r.

2. W przypadku gdy co najmniej 10 % początkowej alokacji na program, o której mowa w art. 13 ust. 1 lit. a) niniejszego rozporządzenia, nie zostało objęte wnioskami o płatność złożonymi zgodnie z art. 91 rozporządzenia (UE) 2021/1060, zainteresowane państwo członkowskie nie kwalifikuje się do otrzymania dodatkowej alokacji środków na swój program, o którym mowa w art. 13 ust. 1 lit. b) niniejszego rozporządzenia.

3. Przydzielając środki z instrumentu tematycznego, o którym mowa w art. 11 niniejszego rozporządzenia, począwszy od dnia 1 stycznia 2025 r., Komisja uwzględni postępy państw członkowskich w osiągnięciu celów pośrednich ram wykonania, o których mowa w art. 16 rozporządzenia (UE) 2021/1060, oraz zidentyfikowane niedociągnięcia w zakresie wdrażania.

*Artykuł 18***Działania szczególne**

1. Oprócz swojej alokacji na podstawie art. 13 ust. 1 państwo członkowskie może otrzymać finansowanie na działania szczególne, pod warunkiem że finansowanie to zostanie następnie ujęte jako takie w jego programie i będzie wykorzystywane na udział w realizacji celów Funduszu.
2. Finansowanie na działania szczególne nie może być wykorzystywane na inne działania w ramach programu państwa członkowskiego, z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków i po zatwierdzeniu przez Komisję w drodze zmiany programu państwa członkowskiego.

*Artykuł 19***Zasoby na potrzeby przesiedleń i przyjmowania ze względów humanitarnych**

1. Oprócz alokacji na podstawie art. 13 ust. 1 lit. a) państwa członkowskie otrzymują kwotę w wysokości 10 000 EUR za każdą osobę przyjętą w drodze przesiedlenia.
2. Oprócz alokacji na podstawie art. 13 ust. 1 lit. a) państwa członkowskie otrzymują kwotę w wysokości 6 000 EUR za każdą osobę przyjętą w ramach przyjmowania ze względów humanitarnych.
3. Kwoty, o których mowa w ust. 2, zwiększa się do 8 000 EUR za każdą osobę, która została przyjęta w ramach przyjmowania ze względów humanitarnych i należy do jednej lub większej liczby następujących grup wymagających szczególnego traktowania:
 - a) kobiety i dzieci narażone na zagrożenia;
 - b) małoletni bez opieki;
 - c) osoby, których potrzeby medyczne można zaspokoić wyłącznie poprzez przyjęcie w ramach przyjmowania ze względów humanitarnych;
 - d) osoby potrzebujące przyjęcia w ramach przyjmowania ze względów humanitarnych w wyniku potrzeby ochrony prawnej lub fizycznej, w tym ofiary przemocy lub tortur.
4. W przypadku gdy państwo członkowskie przyjmuje osobę należącą do więcej niż jednej z kategorii, o których mowa w ust. 2 i 3, otrzymuje ono w odniesieniu do takiej osoby kwotę tylko jednorazowo.
5. W stosownych przypadkach państwa członkowskie mogą również kwalifikować się do otrzymania odpowiednich kwot za członków rodziny osób, o których mowa w ust. 1, 2 i 3, jeżeli ci członkowie rodzin zostają przyjęci w celu zapewnienia jedności rodziny.
6. Kwoty, o których mowa w niniejszym artykule, mają formę finansowania niepowiązanego z kosztami zgodnie z art. 125 rozporządzenia finansowego.
7. Kwoty, o których mowa w ust. 1, 2, 3 i 5, przydziela się na program państwa członkowskiego po raz pierwszy w decyzji w sprawie finansowania zatwierdzającej ten program. Kwoty te nie mogą być wykorzystywane na inne działania w ramach programu państwa członkowskiego, z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków, po zatwierdzeniu przez Komisję w drodze zmiany tego programu. Kwoty te mogą być uwzględnione we wnioskach o płatność kierowanych do Komisji, pod warunkiem że osoba, w odniesieniu do której przydzielono kwotę, została faktycznie przesiedlona lub przyjęta.
8. Do celów kontroli i audytu państwa członkowskie zachowują informacje niezbędne do należytego ustalenia tożsamości osób przesiedlonych lub przyjętych oraz daty ich przesiedlenia lub przyjęcia.
9. Aby uwzględnić obecne wskaźniki inflacji, odnośne zmiany w dziedzinie przesiedleń oraz inne czynniki, które mogłyby zoptymalizować wykorzystanie zachęty finansowej wynikającej z kwot, o których mowa w ust. 1, 2 i 3 niniejszego artykułu, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 37 dotyczących dostosowania – w razie potrzeby, oraz w ramach dostępnych zasobów – tych kwot.

Artykuł 20

Zasoby na przekazywanie osób ubiegających się o ochronę międzynarodową lub beneficjentów ochrony międzynarodowej

1. Oprócz swojej alokacji na podstawie art. 13 ust. 1 niniejszego rozporządzenia państwo członkowskie otrzymuje dodatkową kwotę w wysokości 10 000 EUR za każdą osobę ubiegającą się o udzielenie ochrony międzynarodowej przekazaną z innego państwa członkowskiego zgodnie z art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 604/2013 ⁽³⁶⁾ lub w wyniku podobnej formy relokacji.
2. W stosownych przypadkach państwa członkowskie mogą również kwalifikować się do otrzymania kwot, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, za członków rodziny osób, o których mowa w tym ustępie, pod warunkiem że ci członkowie rodziny są przekazywani w celu zapewnienia jedności rodziny zgodnie z art. 17 rozporządzenia (UE) nr 604/2013 lub w wyniku podobnej formy relokacji.
3. Oprócz swojej alokacji na podstawie art. 13 ust. 1 państwa członkowskie otrzymują dodatkową kwotę w wysokości 10 000 EUR za każdego beneficjenta ochrony międzynarodowej przekazanego z innego państwa członkowskiego.
4. W stosownych przypadkach państwa członkowskie mogą również kwalifikować się do otrzymania odpowiednich kwot za członków rodziny osób, o których mowa w ust. 3, jeżeli ci członkowie rodziny są przekazywani w celu zapewnienia jedności rodziny.
5. Państwo członkowskie, które pokrywa koszty przekazywania, o którym mowa w ust. 1-4, otrzymuje wkład w wysokości 500 EUR za każdą osobę ubiegającą się o udzielenie ochrony międzynarodowej lub każdego beneficjenta ochrony międzynarodowej przekazywanych do innego państwa członkowskiego.
6. Kwoty, o których mowa w niniejszym artykule, mają formę finansowania niepowiązanego z kosztami zgodnie z art. 125 rozporządzenia finansowego.
7. Kwoty, o których mowa w ust. 1-5 niniejszego artykułu, są przydzielane do programu państwa członkowskiego, pod warunkiem że osoba, w odniesieniu do której przydzielono kwotę, została w stosownym przypadku rzeczywiście przekazana do innego państwa członkowskiego lub została zarejestrowana jako osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową w odpowiedzialnym państwie członkowskim zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 604/2013. Kwoty te nie mogą być wykorzystywane na inne działania w ramach programu państwa członkowskiego, z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków i po zatwierdzeniu przez Komisję w drodze zmiany tego programu.
8. Do celów kontroli i audytu państwa członkowskie zachowują informacje niezbędne do należytego ustalenia tożsamości przekazanych osób oraz daty ich przekazania.
9. Aby uwzględnić obecne wskaźniki inflacji, odnośne zmiany w dziedzinie relokacji oraz inne czynniki, które mogłyby zoptymalizować wykorzystanie zachęty finansowej wynikającej z kwot, o których mowa w ust. 1, 3 i 5 niniejszego artykułu, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 37 dotyczących dostosowania – w razie potrzeby, oraz w ramach dostępnych zasobów – tych kwot.

Artykuł 21

Wsparcie operacyjne

1. Państwo członkowskie może wykorzystać do 15 % kwoty przydzielonej na jego program w ramach Funduszu w celu sfinansowania wsparcia operacyjnego w ramach celów szczegółowych Funduszu.
2. Wykorzystując wsparcie operacyjne, państwo członkowskie przestrzega odpowiedniego unijnego dorobku prawnego oraz Karty.

⁽³⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 604/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca (Dz.U. L 180 z 29.6.2013, s. 31).

3. Państwo członkowskie wyjaśnia w swoim programie i w rocznym sprawozdaniu z wykonania, o którym mowa w art. 35 niniejszego rozporządzenia, w jaki sposób wykorzystanie wsparcia operacyjnego przyczyni się do osiągnięcia celów Funduszu. Przed zatwierdzeniem programu państwa członkowskiego Komisja dokonuje oceny sytuacji wyjściowej w państwach członkowskich, które wskazały, że zamierzają wykorzystać wsparcie operacyjne. Komisja bierze pod uwagę informacje przedstawione przez te państwa członkowskie oraz, w stosownych przypadkach, informacje dostępne w wyniku monitorowania przeprowadzanego zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1053/2013 i wchodzącego w zakres zastosowania niniejszego rozporządzenia.
4. Wsparcie operacyjne koncentruje się na działaniach objętych wydatkami określonymi w załączniku VII.
5. Aby uwzględnić nieprzewidziane lub nowe okoliczności lub zapewnić skuteczne wdrażanie finansowania, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 37 dotyczących zmiany działań kwalifikowalnych wymienionych w załączniku VII.

Artykuł 22

Kontrole zarządcze i audyty projektów realizowanych przez organizacje międzynarodowe

1. Niniejszy artykuł stosuje się do organizacji międzynarodowych lub ich agencji, o których mowa w art. 62 ust. 1 akapit pierwszy lit. c) ppkt (ii) rozporządzenia finansowego, których systemy, zasady i procedury zostały pozytywnie ocenione przez Komisję zgodnie z art. 154 ust. 4 i 7 tego rozporządzenia do celów pośredniego wykonywania dotacji z budżetu Unii (zwanymi dalej „organizacjami międzynarodowymi”).
2. Bez uszczerbku dla art. 83 akapit pierwszy lit. a) rozporządzenia (UE) 2021/1060 i art. 129 rozporządzenia finansowego, w przypadku gdy organizacja międzynarodowa jest beneficjentem zgodnie z definicją w art. 2 pkt 9 rozporządzenia (UE) 2021/1060, instytucja zarządzająca nie jest zobowiązana do przeprowadzania kontroli zarządczych, o których mowa w art. 74 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) rozporządzenia (UE) 2021/1060, pod warunkiem że ta organizacja międzynarodowa przedłoży instytucji zarządzającej dokumenty, o których mowa w art. 155 ust. 1 akapit pierwszy lit. a), b) i c) rozporządzenia finansowego.
3. Bez uszczerbku dla art. 155 ust. 1 akapit pierwszy lit. c) rozporządzenia finansowego, w deklaracji zarządczej przedkładanej przez organizację międzynarodową potwierdza się, że projekt jest zgodny z mającym zastosowanie prawem oraz warunkami wsparcia projektu.
4. Ponadto w przypadku gdy koszty mają zostać zwrócone zgodnie z art. 53 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) 2021/1060, w deklaracji zarządczej przedkładanej przez organizację międzynarodową potwierdza się, że:
 - a) zweryfikowano faktury i dowody ich płatności przez beneficjenta;
 - b) zweryfikowano zapisy księgowe lub kody księgowe dokonane przez beneficjenta dla transakcji związanych z wydatkami zadeklarowanymi instytucji zarządzającej.
5. W przypadku gdy koszty mają zostać zwrócone zgodnie z art. 53 ust. 1 lit. b), c) lub d) rozporządzenia (UE) 2021/1060, w deklaracji zarządczej przedkładanej przez organizację międzynarodową potwierdza się, że warunki zwrotu wydatków zostały spełnione.
6. Dokumenty, o których mowa w art. 155 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) i c) rozporządzenia finansowego, przedkłada się instytucji zarządzającej wraz z wnioskiem o płatność złożonym przez beneficjenta.
7. Beneficjent przedkłada instytucji zarządzającej sprawozdanie finansowe do dnia 15 października każdego roku. Do sprawozdania finansowego dołącza się opinię niezależnego organu audytowego sporządzoną zgodnie ze standardami audytu przyjętymi na poziomie międzynarodowym. W opinii tej ustala się, czy wprowadzone systemy kontroli funkcjonują właściwie i są efektywne pod względem kosztów oraz czy transakcje leżące u podstaw rozliczeń są legalne i prawidłowe. W opinii tej wskazuje się również, czy w ramach przeprowadzonego audytu poddano w wątpliwość stwierdzenia zawarte

w deklaracjach zarządczych przedkładanych przez organizację międzynarodową, oraz zawiera ona informacje dotyczące podejrzeń popełnienia nadużycia finansowego. Opinia ta musi dawać pewność, że wydatki ujęte we wnioskach o płatność przedłożonych instytucji zarządzającej przez organizację międzynarodową są legalne i prawidłowe.

8. Bez uszczerbku dla istniejących możliwości przeprowadzania dalszych audytów, o których mowa w art. 127 rozporządzenia finansowego, instytucja zarządzająca sporządza deklarację zarządczą, o której mowa w art. 74 ust. 1 akapit pierwszy lit. f) rozporządzenia (UE) 2021/1060. Instytucja zarządzająca dokonuje tego w oparciu o dokumenty przedłożone przez organizację międzynarodową na podstawie ust. 2-5 i 7 niniejszego artykułu, zamiast polegać na kontrolach zarządczych, o których mowa w art. 74 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1060.

9. Dokument określający warunki wsparcia, o którym mowa w art. 73 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/1060, zawiera wymogi określone w niniejszym artykule.

10. Ust. 2 nie stosuje się, a instytucja zarządzająca jest w związku z tym zobowiązana do przeprowadzenia kontroli zarządczych w przypadku gdy:

- a) ta instytucja zarządzająca stwierdza szczególne ryzyko wystąpienia nieprawidłowości lub przesłanki wskazujące na nadużycie finansowe w odniesieniu do projektu zainicjowanego lub wdrażanego przez organizację międzynarodową;
- b) organizacja międzynarodowa nie przedłożyła tej instytucji zarządzającej dokumentów, o których mowa w ust. 2-5 i 7;
- c) dokumenty, o których mowa w ust. 2-5 i 7 przedłożone przez organizację międzynarodową są niekompletne.

11. W przypadku gdy projekt, w którym organizacja międzynarodowa jest beneficjentem zgodnie z definicją w art. 2 ust. 9 rozporządzenia (UE) 2021/1060, jest częścią próby, o której mowa w art. 79 tego rozporządzenia, instytucja audytowa może przeprowadzić swoje prace na podstawie próby transakcji związanych z tym projektem. W przypadku wykrycia błędów w próbie instytucja audytowa może, w stosownych przypadkach, zwrócić się do audytora organizacji międzynarodowej o ocenę pełnego zakresu i łącznej kwoty błędów w tym projekcie.

SEKCJA 3

Wsparcie i wdrażanie w ramach zarządzania bezpośredniego i pośredniego

Artykuł 23

Zakres stosowania

Komisja wdraża wsparcie w ramach niniejszej sekcji bezpośrednio zgodnie z art. 62 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) rozporządzenia finansowego albo pośrednio zgodnie z lit. c) tego akapitu.

Artykuł 24

Kwalifikujące się podmioty

1. Następujące podmioty kwalifikują się do otrzymania finansowania unijnego:
 - a) podmioty prawne z siedzibą w:
 - (i) państwie członkowskim lub powiązany z nim kraju lub terytorium zamorskim;
 - (ii) państwie trzecim stowarzyszonym z Funduszem na podstawie szczegółowej umowy na mocy art. 7, przy zastrzeżeniu objęcia go programem prac i określonymi w nim warunkami;
 - (iii) państwie trzecim wymienionym w programie prac, na warunkach określonych w ust. 3;
 - b) podmioty prawne utworzone na mocy prawa Unii lub organizacji międzynarodowe istotne dla realizacji celów Funduszu.

2. Osoby fizyczne nie kwalifikują się do otrzymania finansowania unijnego.
3. Podmioty, o których mowa w ust. 1 lit. a) ppkt (iii), uczestniczą jako część konsorcjum składającego się z co najmniej dwóch niezależnych podmiotów, z których co najmniej jeden ma siedzibę w państwie członkowskim.

Podmioty uczestniczące jako część konsorcjum, o którym mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, zapewniają, aby działania, w których uczestniczą, były zgodne z zasadami zapisanymi w Karcie oraz przyczyniały się do realizacji celów Funduszu.

Artykuł 25

Działania unijne

1. Z inicjatywy Komisji Fundusz można wykorzystać do finansowania działań unijnych związanych z celami Funduszu zgodnie z załącznikiem III.
2. Działania unijne mogą zapewniać finansowanie w dowolnej formie przewidzianej w rozporządzeniu finansowym, w szczególności w postaci dotacji, nagród i zamówień. Mogą one również zapewniać finansowanie w formie instrumentów finansowych w ramach działań łączonych.
3. Dotacje wdrażane w ramach zarządzania bezpośredniego są udzielane i zarządzane zgodnie z tytułem VIII rozporządzenia finansowego.
4. Członkowie komisji oceniającej wnioski, o której mowa w art. 150 rozporządzenia finansowego, mogą być ekspertami zewnętrznymi.
5. Z wkładów na mechanizm wzajemnego ubezpieczenia można pokryć ryzyko związane z odzyskaniem środków należnych od ich odbiorców i wkłady te uznaje się za wystarczającą gwarancję na podstawie rozporządzenia finansowego. Stosuje się art. 37 ust. 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695 ⁽³⁷⁾.

Artykuł 26

Europejska Sieć Migracyjna

1. Fundusz wspiera Europejską Sieć Migracyjną oraz zapewnia pomoc finansową niezbędną dla jej działań i przyszłego rozwoju.
2. Kwotę udostępnianą Europejskiej Sieci Migracyjnej w ramach rocznych środków Funduszu oraz program prac określający priorytety jej działania przyjmuje Komisja, po zatwierdzeniu przez komitet kierowniczy zgodnie z art. 4 ust. 5 lit. a) decyzji 2008/381/WE. Decyzja Komisji stanowi decyzję w sprawie finansowania zgodnie z art. 110 rozporządzenia finansowego. Aby zapewnić terminową dostępność zasobów, Komisja może przyjąć program prac Europejskiej Sieci Migracyjnej w drodze osobnej decyzji w sprawie finansowania.
3. Pomoc finansowa przewidziana na działania Europejskiej Sieci Migracyjnej przyjmuje formę dotacji dla krajowych punktów kontaktowych, o których mowa w art. 3 decyzji 2008/381/WE, lub formę zamówień, stosownie do przypadku, zgodnie z rozporządzeniem finansowym.

Artykuł 27

Działania łączone

Działania łączone ustanawiane w ramach Funduszu prowadzi się zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/523 oraz tytułem X rozporządzenia finansowego.

⁽³⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiające program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” oraz zasady uczestnictwa i upowszechniania obowiązujące w tym programie oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1290/2013 i (UE) nr 1291/2013 (Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 1).

*Artykuł 28***Pomoc techniczna z inicjatywy Komisji**

Zgodnie z art. 35 rozporządzenia (UE) 2021/1060 z Funduszu można finansować w 100 % pomoc techniczną realizowaną z inicjatywy lub w imieniu Komisji.

*Artykuł 29***Audyty**

Audyty dotyczące wykorzystania wkładu Unii przeprowadzane przez osoby lub podmioty, w tym przez osoby lub podmioty inne niż te, które zostały upoważnione przez instytucje, organy lub jednostki organizacyjne Unii, stanowią podstawę ogólnej pewności zgodnie z art. 127 rozporządzenia finansowego.

*Artykuł 30***Informacje, komunikacja i promocja**

1. Odbiorcy finansowania unijnego podają informacje o pochodzeniu tych środków oraz zapewniają eksponowanie finansowania unijnego, w szczególności podczas promowania działań i ich rezultatów, poprzez dostarczanie spójnych, skutecznych, istotnych i proporcjonalnych ukierunkowanych informacji przeznaczonych dla różnych grup odbiorców, w tym dla mediów i opinii publicznej. Zapewnia się eksponowanie finansowania unijnego oraz udostępnia się takie informacje, z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków, w których publiczne ujawnienie takich informacji nie jest możliwe lub odpowiednie lub w których podanie takich informacji podlega ograniczeniom prawnym, w szczególności ze względów bezpieczeństwa, porządku publicznego, z uwagi na postępowania przygotowawcze w sprawach karnych lub ochronę danych osobowych. Aby zapewnić eksponowanie finansowania unijnego, jego odbiorcy, informując publicznie o danym działaniu, wskazują pochodzenie finansowania i eksponują symbol Unii.

2. Aby dotrzeć do jak najszerszego kręgu odbiorców, Komisja prowadzi działania informacyjne i komunikacyjne związane z Funduszem oraz realizowanymi w jego ramach działaniami i uzyskanymi rezultatami.

Zasoby finansowe przydzielone na Fundusz przyczyniają się również do komunikacji instytucjonalnej na temat priorytetów politycznych Unii, w zakresie, w jakim priorytety te są związane z celami Funduszu.

3. Komisja publikuje programy prac instrumentu tematycznego, o którym mowa w art. 11. W przypadku wsparcia udzielanego w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego Komisja publikuje informacje, o których mowa w art. 38 ust. 2 rozporządzenia finansowego, na publicznie dostępnej stronie internetowej oraz regularnie je aktualizuje. Informacje te publikuje się w formie otwartym przeznaczonym do odczytu komputerowego, co pozwala na ich sortowanie, przeszukiwanie, ekstrakcję i porównywanie.

*SEKCJA 4***Wsparcie i wdrażanie w ramach zarządzania dzielonego, bezpośredniego lub pośredniego***Artykuł 31***Pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych**

1. Fundusz zapewnia pomoc finansową w celu zaspokojenia pilnych i szczególnych potrzeb w przypadku wystąpienia należycie uzasadnionych sytuacji nadzwyczajnych w jednym lub większą liczbą następujących przypadków:

- a) wyjątkową sytuacją w zakresie migracji, w której występuje napływ dużej lub nieproporcjonalnej liczby obywateli państw trzecich do jednego lub większej liczby państw członkowskich, co stanowi znaczące i nagłe obciążenie dla ośrodków przyjmowania i ośrodków detencyjnych tych państw członkowskich, systemów i procedur azylowych oraz systemów i procedur zarządzania migracjami w tych państwach;

- b) masowym napływem wysiedleńców w rozumieniu dyrektywy Rady 2001/55/WE⁽³⁸⁾;
- c) wyjątkową sytuacją w zakresie migracji w państwach trzecich, w tym w przypadku gdy osoby wymagające ochrony mogłyby zostać pozostawione własnemu losowi z powodu zmian w sytuacji politycznej lub konfliktów, w szczególności jeżeli sytuacja ta może wpłynąć na przepływy migracyjne w kierunku Unii.

W odpowiedzi na taką należycie uzasadnioną sytuację nadzwyczajną Komisja może zdecydować o udzieleniu pomocy w sytuacji nadzwyczajnej, w tym w celu dobrowolnej relokacji, w granicach dostępnych zasobów. W takich przypadkach Komisja informuje o tym w odpowiednim czasie Parlament Europejski i Radę.

2. Środki w państwach trzecich wdraża się zgodnie z art. 5 ust. 2 i 3.
3. Oprócz alokacji na podstawie art. 13 ust. 1 i załącznika I, na programy państw członkowskich można przydzielić pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych, pod warunkiem że zostanie ona następnie ujęta jako taka w programie państwa członkowskiego. Finansowanie to nie może być wykorzystywane na inne działania w ramach programu państwa członkowskiego, z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków oraz po zatwierdzeniu przez Komisję w drodze zmiany programu państwa członkowskiego. Płatności zaliczkowe z tytułu pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych mogą wynosić do 95 % wkładu Unii, z zastrzeżeniem dostępności środków finansowych.
4. Dotacje wdrażane w ramach zarządzania bezpośredniego są udzielane i zarządzane zgodnie z tytułem VIII rozporządzenia finansowego.
5. W przypadku gdy jest to niezbędne do realizacji działania, pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych może obejmować wydatki poniesione przed dniem przedłożenia wniosku o udzielenie dotacji lub wniosku o udzielenie pomocy na to działanie, pod warunkiem że wydatki te nie zostały poniesione przed dniem 1 stycznia 2021 r.
6. W przypadku należycie uzasadnionej szczególnie pilnej potrzeby oraz w celu zapewnienia terminowej dostępności zasobów na pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych Komisja może oddzielnie przyjąć decyzję, o której mowa w art. 110 rozporządzenia finansowego, dotyczącą finansowania pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych w drodze aktu wykonawczego mającego natychmiastowe zastosowanie zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 38 ust. 4. Taki akt pozostaje w mocy przez okres nieprzekraczający 18 miesięcy.

Artykuł 32

Finansowanie skumulowane i alternatywne

1. Działanie, które otrzymało wkład w ramach Funduszu, może również otrzymać wkład z jakiegokolwiek innego programu unijnego, w tym funduszy objętych zarządzaniem dzielonym, pod warunkiem że wkłady te nie pokrywają tych samych kosztów. Zasady odnośnego programu unijnego mają zastosowanie do odpowiedniego wkładu do działania. Finansowanie skumulowane nie może przekraczać łącznych kosztów kwalifikowalnych działania. Wsparcie w ramach różnych programów unijnych może być obliczane na zasadzie proporcjonalnej, zgodnie z dokumentami określającymi warunki udzielenia wsparcia.
2. Zgodnie z art. 73 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2021/1060 EFRR lub EFS+ mogą wspierać działania, które otrzymały znak „pieczęci doskonałości”, zgodnie z definicją w art. 2 pkt 45 tego rozporządzenia. Aby otrzymać znak „pieczęć doskonałości”, działania muszą spełniać łącznie następujące warunki:
 - a) zostały ocenione w kontekście zaproszenia do składania wniosków w ramach Funduszu;
 - b) spełniają minimalne wymogi jakościowe określone w tym zaproszeniu do składania wniosków;
 - c) nie mogą być finansowane w ramach tego zaproszenia do składania wniosków z uwagi na ograniczenia budżetowe.

⁽³⁸⁾ Dyrektywa Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych standardów przyznawania tymczasowej ochrony na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między państwami członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami (Dz.U. L 212 z 7.8.2001, s. 12).

SEKCJA 5

Monitorowanie, sprawozdawczość i ewaluacja

Podsekcja 1

Wspólne przepisy

Artykuł 33

Monitorowanie i sprawozdawczość

1. Zgodnie z wymogami dotyczącymi sprawozdawczości określonymi w art. 41 ust. 3 akapit pierwszy lit. h) ppkt (iii) rozporządzenia finansowego Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie informacje dotyczące głównych wskaźników efektywności wymienionych w załączniku V do niniejszego rozporządzenia.
2. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 37 dotyczących zmiany załącznika V w celu dokonania niezbędnych dostosowań głównych wskaźników efektywności wymienionych w tym załączniku.
3. Wskaźniki na potrzeby sprawozdawczości dotyczącej postępów Funduszu w realizacji celów szczegółowych określonych w art. 3 ust. 2 określa załącznik VIII. W przypadku wskaźników produktu wartość bazową ustala się na poziomie zero. Cele pośrednie ustalone na rok 2024 r oraz cele końcowe ustalone na rok 2029 mają charakter kumulacyjny.
4. System sprawozdawczości dotyczącej realizacji celów zapewnia efektywne, skuteczne i terminowe gromadzenie danych na potrzeby monitorowania realizacji i rezultatów programu. W tym celu na odbiorców środków finansowych Unii oraz, w stosownych przypadkach, na państwa członkowskie, nakłada się proporcjonalne wymogi dotyczące sprawozdawczości.
5. Aby zapewnić skuteczną ocenę postępów w realizacji celów Funduszu, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 37 zmieniających załącznik VIII, w celu dokonania przeglądu lub uzupełnienia tych wskaźników, jeżeli uznaje się to za konieczne, oraz uzupełniających niniejsze rozporządzenie o uregulowania dotyczące ustanowienia ram monitorowania i oceny, w tym przepisy dotyczące informacji o projekcie, które mają przekazywać państwa członkowskie. Każda zmiana załącznika VIII ma zastosowanie wyłącznie do projektów wybranych po wejściu w życie tej zmiany.

Artykuł 34

Ewaluacja

1. Do dnia 31 grudnia 2024 r. Komisja przeprowadzi ewaluację śródkresową niniejszego rozporządzenia. Oprócz kwestii ocenianych na podstawie art. 45 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1060 ewaluacja śródkresowa obejmuje ocenę:
 - a) skuteczności Funduszu, w tym postępów w realizacji jego celów, z uwzględnieniem wszystkich odpowiednich już dostępnych informacji, w szczególności rocznych sprawozdań z wykonania, o których mowa w art. 35, oraz wskaźników produktu i rezultatu określonych w załączniku VIII;
 - b) efektywności wykorzystania zasobów przydzielonych Funduszowi oraz efektywności środków zarządzania i kontroli wprowadzonych w celu jego wykonania;
 - c) utrzymania znaczenia i odpowiedniości środków wykonawczych wymienionych w załączniku II;
 - d) koordynacji, spójności i komplementarności działań wspieranych w ramach Funduszu ze wsparciem z innych funduszy Unii;
 - e) unijnej wartości dodanej działań realizowanych w ramach Funduszu.

Ewaluacja śródkresowa uwzględnia wyniki ewaluacji retrospektywnej dotyczącej skutków Funduszu Azylu, Migracji i Integracji na okres 2014–2020.

2. W uzupełnieniu do art. 45 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/1060 ewaluacja retrospektywna obejmuje elementy wymienione w ust. 1 niniejszego artykułu. Ponadto ewaluacji poddaje się wpływ Funduszu.
3. Ewaluację śródkresową i ewaluację retrospektywną przeprowadza się w terminie pozwalającym na uwzględnienie ich wyników w procesie decyzyjnym, w tym w stosownych przypadkach do celów przeglądów niniejszego rozporządzenia.
4. W ewaluacji śródkresowej i ewaluacji retrospektywnej Komisja zwraca szczególną uwagę na ewaluację działań realizowanych z państwami trzecimi, w państwach trzecich lub działań dotyczących państw trzecich zgodnie z art. 7, art. 16 ust. 11 i art. 24.

Podsekcja 2

Przepisy dotyczące zarządzania dzielonego

Artykuł 35

Roczne sprawozdania z wykonania

1. Do dnia 15 lutego 2023 r. i do dnia 15 lutego każdego kolejnego roku do 2031 r. włącznie państwa członkowskie przedłożą Komisji roczne sprawozdanie z wykonania, o którym mowa w art. 41 ust. 7 rozporządzenia (UE) 2021/1060.

Okres sprawozdawczy obejmuje ostatni rok obrachunkowy zgodnie z definicją w art. 2 pkt 29 rozporządzenia (UE) 2021/1060, poprzedzający rok przedłożenia sprawozdania. Sprawozdanie przedłożone do dnia 15 lutego 2023 r. obejmuje okres od dnia 1 stycznia 2021 r.

2. Roczne sprawozdania z wykonania zawierają w szczególności informacje dotyczące:
 - a) postępów w realizacji programu państwa członkowskiego oraz osiągnięciu określonych w nim celów pośrednich i celów końcowych, z uwzględnieniem najnowszych danych, zgodnie z wymogiem zawartym w art. 42 rozporządzenia (UE) 2021/1060;
 - b) wszelkich kwestii mających wpływ na wykonanie programu państwa członkowskiego oraz działań podjętych w celu zaradzenia tym kwestiom, w tym informacje dotyczące wszelkich uzasadnionych opinii wydanych przez Komisję w odniesieniu do postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom, o którym mowa w art. 258 TFUE, w związku z wdrażaniem Funduszu;
 - c) komplementarności między działaniami wspieranymi z Funduszu oraz wsparciem zapewnianym z innych funduszy Unii, w szczególności w odniesieniu do działań podejmowanych w państwach trzecich lub dotyczących państw trzecich;
 - d) wkładu programu we wdrażanie odpowiedniego unijnego dorobku prawnego i planów działania, a także we współpracę i solidarność między państwami członkowskimi;
 - e) realizacji działań w zakresie komunikacji i eksponowania;
 - f) spełnienia mających zastosowanie warunków podstawowych oraz ich stosowania przez cały okres programowania, w szczególności zgodności z prawami podstawowymi;
 - g) liczby osób przyjętych w drodze przesiedlenia i przyjmowania ze względów humanitarnych, przez odniesienie do kwot określonych w art. 19;
 - h) liczby osób ubiegających się o ochronę międzynarodową lub beneficjentów ochrony międzynarodowej przekazanych z jednego państwa członkowskiego do innego, o których mowa w art. 20;
 - i) realizacji projektów w państwie trzecim lub dotyczących państwa trzeciego.

Roczne sprawozdanie z wykonania zawiera streszczenie obejmujące wszystkie punkty określone w akapicie pierwszym niniejszego ustępu. Komisja zapewnia, aby streszczenia przekazywane przez państwa członkowskie były tłumaczone na wszystkie języki urzędowe Unii i podawane do wiadomości publicznej.

3. Komisja może przekazywać uwagi do rocznych sprawozdań z wykonania w terminie dwóch miesięcy od dnia ich otrzymania. Jeżeli Komisja nie przekaże uwag w tym terminie, sprawozdanie uznaje się za przyjęte.
4. Na swojej stronie internetowej Komisja podaje linki do stron internetowych, o których mowa w art. 49 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1060.
5. W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego artykułu Komisja przyjmuje akt wykonawczy ustanawiający wzór rocznego sprawozdania z wykonania. Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 38 ust. 2.

Artykuł 36

Monitorowanie i sprawozdawczość w ramach zarządzania dzielonego

1. Na potrzeby monitorowania i sprawozdawczości zgodnie z tytułem IV rozporządzenia (UE) 2021/1060 stosuje się, w stosownych przypadkach, kody interwencji określone w załączniku VI do niniejszego rozporządzenia. Aby uwzględnić nieprzewidziane lub nowe okoliczności oraz zapewnić skuteczne wdrażanie finansowania, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 37 niniejszego rozporządzenia dotyczących zmiany załącznika VI.
2. Wskaźniki określone w załączniku VIII do niniejszego rozporządzenia stosuje się zgodnie z art. 16 ust. 1 oraz art. 22 i 42 rozporządzenia (UE) 2021/1060.

ROZDZIAŁ III

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

Artykuł 37

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 5 ust. 1 akapit drugi, art. 16 ust. 9, art. 19 ust. 9, art. 20 ust. 9, art. 21 ust. 5, art. 33 ust. 2 i 5 i art. 36 ust. 1, powierza się Komisji do dnia 31 grudnia 2027 r.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 5 ust. 1 akapit drugi, art. 16 ust. 9, art. 19 ust. 9, art. 20 ust. 9, art. 21 ust. 5, art. 33 ust. 2 i 5 i art. 36 ust. 1 może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 5 ust. 1 akapit drugi, art. 16 ust. 9, art. 19 ust. 9, art. 20 ust. 9, art. 21 ust. 5, art. 33 ust. 2 lub 5 lub art. 36 ust. 1 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

*Artykuł 38***Procedura komitetowa**

1. Komisję wspomaga Komitet ds. funduszy dotyczących spraw wewnętrznych ustanowiony na mocy art. 32 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1148 ⁽³⁹⁾. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

W przypadku gdy komitet nie wyda żadnej opinii, Komisja nie przyjmuje projektu aktu wykonawczego i stosuje się art. 5 ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

4. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 8 rozporządzenia (UE) nr 182/2011 w związku z jego art. 5.

*Artykuł 39***Przepisy przejściowe**

1. Niniejsze rozporządzenie nie ma wpływu na kontynuację ani modyfikację działań rozpoczętych na podstawie rozporządzenia (UE) nr 516/2014, które nadal stosuje się do tych działań aż do ich zamknięcia.
2. Z puli środków finansowych przeznaczonych na Fundusz pokrywane mogą być również wydatki na pomoc techniczną i administracyjną w celu zapewnienia przejścia między Funduszem a środkami przyjętymi na podstawie rozporządzenia (UE) nr 516/2014.
3. Zgodnie z art. 193 ust. 2 akapit drugi lit. a) rozporządzenia finansowego, biorąc pod uwagę opóźnione wejście w życie niniejszego rozporządzenia oraz w celu zapewnienia ciągłości, przez ograniczony okres, koszty poniesione w związku z działaniami wspieranymi na podstawie niniejszego rozporządzenia w ramach zarządzania bezpośredniego, których realizacja już się rozpoczęła, można uznać za kwalifikujące się do finansowania od dnia 1 stycznia 2021 r., nawet jeżeli koszty te zostały poniesione przed przedłożeniem wniosku o udzielenie dotacji lub wniosku o udzielenie pomocy.
4. Państwa członkowskie mogą nadal po dniu 1 stycznia 2021 r. wspierać projekt wybrany i rozpoczęty na podstawie rozporządzenia (UE) nr 516/2014, zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 514/2014, pod warunkiem że spełnione są wszystkie następujące warunki:
 - a) projekt składa się z dwóch etapów możliwych do wyodrębnienia pod kątem finansowym i objętych oddzielnymi ścieżkami audytu;
 - b) całkowity koszt projektu przekracza 500 000 EUR;
 - c) płatności dokonane przez odpowiedzialną instytucję na rzecz beneficjentów z tytułu pierwszego etapu projektu uwzględnione są w przedkładanych Komisji wnioskach o płatność na podstawie rozporządzenia (UE) nr 514/2014, a wydatki z tytułu drugiego etapu projektu uwzględnione są we wnioskach o płatność na podstawie rozporządzenia (UE) 2021/1060;
 - d) drugi etap projektu jest zgodny z mającym zastosowanie prawem i kwalifikuje się do wsparcia z Funduszu na podstawie niniejszego rozporządzenia i rozporządzenia (UE) 2021/1060;
 - e) państwo członkowskie zobowiązuje się zakończyć projekt, uczynić go operacyjnym i ująć go w rocznym sprawozdaniu z wykonania, które ma zostać przedłożone do dnia 15 lutego 2024 r.

Przepisy niniejszego rozporządzenia i rozporządzenia (UE) 2021/1060 stosuje się do drugiego etapu projektu, o którym mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu.

⁽³⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1148 z dnia 7 lipca 2021 r. ustanawiające, w ramach Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami, Instrument Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (zob. s. 48 niniejszego Dziennika Urzędowego).

Niniejszy ustęp stosuje się wyłącznie do projektów, które zostały wybrane w ramach zarządzania dzielonego zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 514/2014.

Artykuł 40

Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2021 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Strasburgu dnia 7 lipca 2021 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

D. M. SASSOLI

Przewodniczący

W imieniu Rady

A. LOGAR

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

KRYTERIA ALOKACJI FINANSOWANIA NA PROGRAMY PAŃSTW CZŁONKOWSKICH

1. Zasoby budżetowe dostępne na podstawie art. 13 zostają podzielone między państwa członkowskie w następujący sposób:
 - a) na początku okresu programowania każde państwo członkowskie otrzymuje z Funduszu ustaloną kwotę w wysokości 8 000 000 EUR, z wyjątkiem Cypru, Malty i Grecji, które otrzymują ustaloną kwotę w wysokości 28 000 000 EUR dla każdego z nich;
 - b) pozostałe zasoby budżetowe, o których mowa w art. 13, rozdziela się na podstawie następujących kryteriów:
 - 35 % na azyl,
 - 30 % na legalną migrację i integrację,
 - 35 % na przeciwdziałanie migracji nieuregulowanej, w tym na powroty.
2. W obszarze azylu uwzględnia się następujące kryteria, ważone w następujący sposób:
 - a) 30 % proporcjonalnie do liczby osób należących do jednej z następujących kategorii:
 - każdy obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec, któremu przyznano status określony w Konwencji geneńskiej dotyczącej statusu uchodźców z dnia 28 lipca 1951 r., zmienionej protokołem nowojorskim z dnia 31 stycznia 1967 r.,
 - każdy obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec, który korzysta z formy ochrony uzupełniającej w rozumieniu dyrektywy 2011/95/UE,
 - każdy obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec, który korzysta z tymczasowej ochrony w rozumieniu dyrektywy 2001/55/WE⁽¹⁾;
 - b) 60 % proporcjonalnie do liczby obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców, którzy złożyli wniosek o ochronę międzynarodową;
 - c) 10 % proporcjonalnie do liczby obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców, którzy są w trakcie przesiedlenia lub zostali przesiedleni do danego państwa członkowskiego.
3. W obszarze legalnej migracji i integracji uwzględnia się następujące kryteria, ważone w następujący sposób:
 - a) 50 % proporcjonalnie do łącznej liczby legalnie przebywających obywateli państw trzecich w danym państwie członkowskim;
 - b) 50 % proporcjonalnie do liczby obywateli państw trzecich, którzy otrzymali pierwszy dokument pobytowy; jednakże następujące kategorie osób nie są uwzględniane:
 - obywatele państw trzecich, którym wydano pierwszy dokument pobytowy związany z pracą, ważny na okres krótszy niż 12 miesięcy,
 - obywatele państw trzecich przyjmowani w celu odbycia studiów, udziału w wymianie młodzieży szkolnej, szkoleniu bez wynagrodzenia lub wolontariacie zgodnie z dyrektywą Rady 2004/114/WE⁽²⁾ lub – w stosownych przypadkach – z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/801⁽³⁾,
 - obywatele państw trzecich przyjmowani w celu prowadzenia badań naukowych zgodnie z dyrektywą Rady 2005/71/WE⁽⁴⁾ lub – w stosownych przypadkach – z dyrektywą (UE) 2016/801.

⁽¹⁾ Dane uwzględniane tylko w przypadku stosowania dyrektywy 2001/55/WE.

⁽²⁾ Dyrektywa Rady 2004/114/WE z dnia 13 grudnia 2004 r. w sprawie warunków przyjmowania obywateli państw trzecich w celu odbywania studiów, udziału w wymianie młodzieży szkolnej, szkoleniu bez wynagrodzenia lub wolontariacie (Dz.U. L 375 z 23.12.2004, s. 12).

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/801 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu prowadzenia badań naukowych, odbycia studiów, szkoleń, udziału w wolontariacie, programach wymiany młodzieży szkolnej lub projektach edukacyjnych oraz podjęcia pracy w charakterze au pair (Dz.U. L 132 z 21.5.2016, s. 21).

⁽⁴⁾ Dyrektywa Rady 2005/71/WE z dnia 12 października 2005 r. w sprawie szczególnej procedury przyjmowania obywateli państw trzecich w celu prowadzenia badań naukowych (Dz.U. L 289 z 3.11.2005, s. 15).

4. W obszarze przeciwdziałania migracji nieuregulowanej, w tym w obszarze powrotów, uwzględnia się następujące kryteria, ważne w następujący sposób:
 - a) 70 % proporcjonalnie do liczby obywateli państw trzecich, którzy nie spełniają warunków wjazdu i pobytu na terytorium państwa członkowskiego lub przestali je spełniać i którzy podlegają decyzji nakazującej powrót na podstawie prawa krajowego, tj. decyzji administracyjnej lub sądowej lub aktowi administracyjnemu lub sądowemu, stwierdzającym nielegalność pobytu i nakładającym obowiązek powrotu;
 - b) 30 % proporcjonalnie do liczby obywateli państw trzecich, którzy faktycznie opuścili terytorium państwa członkowskiego w następstwie administracyjnego lub sądowego nakazu opuszczenia, dobrowolnie lub pod przymusem.
 5. Do celów początkowego przydziału wartości odniesienia oparte są na rocznych danych statystycznych, obejmujących lata 2017, 2018 i 2019, opracowanych przez Komisję (Eurostat) na podstawie danych dostarczonych przez państwa członkowskie przed dniem rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia zgodnie z prawem Unii. Do celów przeglądu śródkresowego wartości odniesienia oparte są na rocznych danych statystycznych, obejmujących lata 2021, 2022 i 2023, opracowanych przez Komisję (Eurostat) na podstawie danych dostarczonych przez państwa członkowskie zgodnie z prawem Unii. W przypadku gdy państwa członkowskie nie dostarczyły Komisji (Eurostatowi) odnośnych danych statystycznych, jak najszybciej przekazują one dane wstępne.
 6. Przed akceptacją danych, o których mowa w ust. 5, jako wartości odniesienia Komisja (Eurostat) ocenia jakość, porównywalność i kompletność informacji statystycznych zgodnie ze standardowymi procedurami operacyjnymi. Na wniosek Komisji (Eurostatu) państwa członkowskie dostarczają jej wszystkich niezbędnych do tego celu informacji.
-

ZAŁĄCZNIK II

ŚRODKI WYKONAWCZE

1. Fundusz przyczynia się do realizacji celu szczegółowego określonego w art. 3 ust. 2 lit. a) poprzez skoncentrowanie się na następujących środkach wykonawczych:
 - a) zapewnienie jednolitego stosowania unijnego dorobku prawnego oraz priorytetów związanych ze wspólnym europejskim systemem azylowym;
 - b) wspieranie zdolności systemów azylowych państw członkowskich w zakresie infrastruktury i usług w razie konieczności, w tym na szczeblu lokalnym i regionalnym;
 - c) zwiększenie współpracy z państwami trzecimi w celu zarządzania migracjami, w tym poprzez zwiększanie ich zdolności do poprawy ochrony osób wymagających ochrony międzynarodowej, w kontekście globalnych wysiłków na rzecz współpracy;
 - d) udzielanie pomocy technicznej i operacyjnej jednemu lub większej liczbie innych państw członkowskich, w tym we współpracy z EASO.
 2. Fundusz przyczynia się do realizacji celu szczegółowego określonego w art. 3 ust. 2 lit. b) poprzez skoncentrowanie się na następujących środkach wykonawczych:
 - a) wspieranie opracowywania i wdrażania polityk promujących legalną migrację oraz wdrażania unijnego dorobku prawnego w zakresie legalnej migracji, w tym w obszarze łączenia rodzin i egzekwowania standardów pracy;
 - b) wspieranie środków mających ułatwiać legalny wjazd do Unii i legalny pobyt na jej terytorium;
 - c) zwiększanie współpracy i partnerstwa z państwami trzecimi w celu zarządzania migracjami, w tym za pomocą legalnych możliwości wjazdu do Unii, w kontekście globalnych wysiłków na rzecz współpracy w dziedzinie migracji;
 - d) promowanie środków integracji w celu społecznego i gospodarczego włączenia obywateli państw trzecich oraz środków ochrony osób wymagających szczególnego traktowania w kontekście środków integracji, ułatwianie łączenia rodzin, przygotowywanie aktywnego uczestnictwa obywateli państw trzecich i promowanie ich akceptacji w społeczeństwie przyjmującym, przy zaangażowaniu krajowych oraz, w szczególności, regionalnych lub lokalnych organów i organizacji społeczeństwa obywatelskiego, w tym organizacji uchodźców i organizacji prowadzonych przez migrantów, a także partnerów społecznych.
 3. Fundusz przyczynia się do realizacji celu szczegółowego określonego w art. 3 ust. 2 lit. c) poprzez skoncentrowanie się na następujących środkach wykonawczych:
 - a) zapewnianie jednolitego stosowania dorobku prawnego Unii i priorytetów politycznych dotyczących infrastruktury, procedur i usług;
 - b) wspieranie zintegrowanego i skoordynowanego podejścia do zarządzania powrotami na poziomie Unii i państw członkowskich, do rozwijania zdolności w zakresie skutecznych, godnych i zrównoważonych powrotów oraz ograniczenia czynników zachęcających do migracji nieuregulowanej;
 - c) wspieranie wspomaganých dobrowolnych powrotów, poszukiwania rodzin i reintegracji, przy jednoczesnym poszanowaniu najlepszego interesu dziecka;
 - d) wzmocnianie współpracy z państwami trzecimi i ich zdolności w odniesieniu do readmisji i trwałych powrotów.
 4. Fundusz przyczynia się do realizacji celu szczegółowego określonego w art. 3 ust. 2 lit. d) poprzez skoncentrowanie się na następujących środkach wykonawczych:
 - a) zwiększanie poczucia solidarności i współpracy z państwami trzecimi, których dotyczą przepływy migracyjne, w tym za pomocą przesiedleń w Unii i innych legalnych sposobów udzielania ochrony w Unii;
 - b) wspieranie przekazywania z jednego państwa członkowskiego do innego osób ubiegających się o ochronę międzynarodową lub beneficjentów ochrony międzynarodowej.
-

ZAŁĄCZNIK III

ZAKRES WSPARCIA

1. W ramach celu polityki określonego w art. 3 ust. 1, z Funduszu wspiera się w szczególności:
 - a) opracowywanie i rozwijanie krajowych, regionalnych i lokalnych strategii w odniesieniu do azylu, legalnej migracji, integracji, powrotów i migracji nieuregulowanej, zgodnie z odpowiednim unijnym dorobkiem prawnym;
 - b) tworzenie struktur administracyjnych, narzędzi i systemów, w tym systemów ICT, oraz szkolenie pracowników, w tym pracowników organów lokalnych i innych odpowiednich zainteresowanych podmiotów, w stosownych przypadkach we współpracy z właściwymi agencjami zdecentralizowanymi;
 - c) ustanawianie punktów kontaktowych na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym w celu zapewnienia potencjalnym beneficjentom i kwalifikującym się podmiotom bezstronnych wytycznych, praktycznych informacji i pomocy w odniesieniu do wszystkich aspektów Funduszu;
 - d) rozwijanie, monitorowanie i ocenę polityk i procedur, w tym zbieranie, wymianę, analizowanie informacji i danych, rozpowszechnianie jakościowych i ilościowych danych i statystyk dotyczących migracji i ochrony międzynarodowej, a także rozwijanie i stosowanie wspólnych narzędzi, metod i wskaźników statystycznych, służących do mierzenia postępów i do oceny zmian w zakresie polityki;
 - e) wymianę informacji, najlepszych praktyk i strategii, wzajemne uczenie się, studia i badania naukowe, rozwijanie i wdrażanie wspólnych działań i operacji oraz tworzenie ponadnarodowych sieci współpracy;
 - f) usługi pomocy i wsparcia świadczone w sposób uwzględniający aspekt płci, odpowiadające statusowi i potrzebom danej osoby, w szczególności osób wymagających szczególnego traktowania;
 - g) działania mające na celu skuteczną ochronę migrujących dzieci, w tym wdrożenie ocen najlepszego interesu dziecka, wzmocnienie systemów opieki prawnej, a także opracowywanie, monitorowanie i ewaluacja polityk i procedur dotyczących ochrony dziecka;
 - h) działania mające na celu szerzenie wiedzy wśród zainteresowanych podmiotów i ogółu społeczeństwa, na temat polityki w zakresie azylu, integracji, legalnej migracji i powrotów, ze zwróceniem szczególnej uwagi na osoby wymagające szczególnego traktowania, w tym małoletnich.
2. W ramach celu szczegółowego określonego w art. 3 ust. 2 lit. a), z Funduszu wspiera się w szczególności:
 - a) zapewnianie pomocy materialnej, w tym pomocy na granicy;
 - b) prowadzenie procedur azylowych zgodnie z unijnym dorobkiem prawnym w zakresie azylu, w tym świadczenie usług wsparcia takich jak tłumaczenia pisemne i ustne, pomoc prawna, poszukiwanie rodzin i inne usługi odpowiadające statusowi danej osoby;
 - c) identyfikacja osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, które mają specjalne potrzeby w zakresie procedur lub przyjmowania, w tym wczesne identyfikowanie ofiar handlu ludźmi, z myślą o kierowaniu ich do wyspecjalizowanych służb, takich jak służby świadczące usługi psychospołeczne i usługi w zakresie rehabilitacji;
 - d) świadczenie specjalistycznych usług takich jak profesjonalne usługi psychospołeczne i w zakresie rehabilitacji na rzecz osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, które mają specjalne potrzeby w zakresie procedur lub przyjmowania;
 - e) tworzenie lub modernizowanie infrastruktury zakwaterowania służącej do przyjmowania, takiej jak infrastruktura o małej skali uwzględniająca potrzeby rodzin z małoletnimi, w tym infrastruktura zapewniana przez organy lokalne i regionalne oraz możliwe wspólne korzystanie z takich placówek przez więcej niż jedno państwo członkowskie;
 - f) zwiększanie zdolności państw członkowskich w zakresie zbierania, analizowania i wymiany między ich właściwymi organami informacji o krajach pochodzenia;
 - g) działania związane z unijnymi programami przesiedleń lub krajowymi programami przesiedleń i przyjmowania ze względów humanitarnych, w tym prowadzenie procedur w zakresie ich wdrażania;

- h) zwiększanie zdolności państw trzecich w zakresie poprawy ochrony osób wymagających ochrony, w tym poprzez wspieranie rozwoju systemów ochrony migrujących dzieci;
 - i) tworzenie, rozwijanie i usprawnianie skutecznych środków będących alternatywą dla detencji administracyjnej, w szczególności w przypadku małoletnich bez opieki i rodzin, w tym, w stosownych przypadkach, opieki pozainstytucjonalnej wbudowanej w krajowe systemy ochrony dziecka.
3. W ramach celu szczegółowego określonego w art. 3 ust. 2 lit. b), z Funduszu wspiera się w szczególności:
- a) pakiety i kampanie informacyjne w celu upowszechniania wiedzy na temat sposobów legalnej migracji do Unii, w tym na temat unijnego dorobku prawnego w zakresie legalnej migracji;
 - b) opracowywanie programów mobilności do Unii, takich jak programy migracji cyrkulacyjnej lub czasowej, w tym szkoleń zwiększających możliwości zatrudnienia;
 - c) współpracę między państwami trzecimi a agencjami rekrutacyjnymi, służbami zatrudnienia i służbami imigracyjnymi państw członkowskich;
 - d) ocenę i uznawanie umiejętności i kwalifikacji, w tym doświadczenia zawodowego, zdobytych w państwie trzecim, a także ich przejrzystości i równoważności z umiejętnościami i kwalifikacjami w państwie członkowskim;
 - e) pomoc w kontekście wniosków o łączenie rodzin w celu zapewnienia zharmonizowanego wdrożenia dyrektywy Rady 2003/86/WE⁽¹⁾;
 - f) pomoc, w tym pomoc prawną i reprezentację prawną, związaną ze zmianą statusu obywateli państw trzecich, którzy przebywają już legalnie w państwie członkowskim, w szczególności w związku z uzyskaniem statusu legalnego pobytu, zdefiniowanego na poziomie Unii;
 - g) pomoc na rzecz obywateli państw trzecich, którzy chcą skorzystać z przysługujących im praw, w szczególności praw związanych z mobilnością, na mocy unijnych instrumentów dotyczących legalnej migracji;
 - h) środki integracji, takie jak wsparcie dostosowane do potrzeb obywateli państw trzecich, oraz programy integracyjne skupiające się na doradztwie, edukacji, szkoleniach językowych i innych szkoleniach, takich jak kursy kształtujące świadomość obywatelską oraz doradztwo zawodowe;
 - i) działania promujące równość w dostępie do usług publicznych i prywatnych przez obywateli państw trzecich oraz świadczeniu takich usług dla obywateli państw trzecich, w tym w dostępie do edukacji, opieki zdrowotnej i wsparcia psychospołecznego, oraz dostosowywanie takich usług do potrzeb grupy docelowej;
 - j) współpracę między organami rządowymi i pozarządowymi w zintegrowany sposób, w tym za pośrednictwem skoordynowanych ośrodków wspierania integracji, takich jak punkty kompleksowej obsługi;
 - k) działania umożliwiające i wspierające integrację obywateli państw trzecich oraz ich aktywne uczestnictwo w społeczeństwie przyjmującym, a także działania promujące ich akceptację przez społeczeństwo przyjmujące;
 - l) promowanie wzajemnych stosunków i dialogu między obywatelami państw trzecich, społeczeństwem przyjmującym i organami publicznymi, w tym w drodze konsultacji z obywatelami państw trzecich oraz dialogu międzykulturowego i międzywyznaniowego;
 - m) budowanie zdolności w zakresie usług integracji świadczonych przez organy lokalne i inne odnośne zainteresowane podmioty.
4. W ramach celu szczegółowego określonego w art. 3 ust. 2 lit. c), z Funduszu wspiera się w szczególności:
- a) tworzenie lub poprawa otwartej infrastruktury służącej do przyjmowania lub detencji, w tym możliwe wspólne korzystanie z takich obiektów przez więcej niż jedno państwo członkowskie;
 - b) tworzenie, rozwijanie, wdrażanie i poprawa skutecznych środków będących alternatywą dla detencji, w tym zarządzanie opieką środowiskową, w szczególności w przypadku małoletnich bez opieki i rodzin;

⁽¹⁾ Dyrektywa Rady 2003/86/WE z dnia 22 września 2003 r. w sprawie prawa do łączenia rodzin (Dz.U. L 251 z 3.10.2003, s. 12).

- c) wprowadzanie i usprawnianie niezależnych i skutecznych systemów monitorowania powrotów przymusowych, jak przewidziano w art. 8 ust. 6 dyrektywy 2008/115/WE;
 - d) przeciwdziałanie czynnikom zachęcającym do migracji nieuregulowanej, w tym zatrudnianiu migrantów o nieuregulowanym statusie, w drodze skutecznych i adekwatnych inspekcji opartych na ocenie ryzyka, szkoleń dla pracowników, ustanawiania i wdrażania mechanizmów, za pomocą których migranci o nieuregulowanym statusie mogą odzyskać zaległe wynagrodzenia i zaskarżyć swoich pracodawców, a także kampanii informacyjnych i upowszechniających wiedzę, informujących pracodawców i migrantów o nieuregulowanym statusie o ich prawach i obowiązках na podstawie dyrektywy 2009/52/WE;
 - e) przygotowywanie powrotów, w tym środki prowadzące do wydania decyzji nakazujących powrót, ustalenia tożsamości obywateli państw trzecich, wydania dokumentów podróży i poszukiwania członków rodziny;
 - f) współpracę z organami konsularnymi i służbami imigracyjnymi lub innymi właściwymi organami i służbami państw trzecich w celu uzyskiwania dokumentów podróży, ułatwiania powrotów i zapewniania readmisji, w tym za pośrednictwem oddelegowania urzędników łącznikowych do państw trzecich;
 - g) pomoc przy powrotach, w szczególności wspomagane dobrowolne powroty i informacje na temat programów dotyczących takich powrotów, w tym poprzez zapewnianie konkretnego doradztwa w odniesieniu do dzieci w procedurach powrotu;
 - h) operacje wydalenia, w tym powiązane środki, zgodnie ze standardami określonymi w prawie Unii, z wyjątkiem wsparcia dla sprzętu do stosowania przymusu;
 - i) środki wspierające trwały powrót i reintegrację, w tym zachęty finansowe, szkolenia, pomoc w znalezieniu stażu i zatrudnienia oraz wsparcie na rozpoczęcie działalności gospodarczej;
 - j) obiekty oraz usługi wsparcia w państwach trzecich zapewniające odpowiednie zakwaterowanie tymczasowe, przyjęcie po przyjeździe oraz, w stosownych przypadkach, szybkie przeniesienie do zakwaterowania w ramach społeczności;
 - k) współpracę z państwami trzecimi w zakresie zwalczania migracji nieuregulowanej oraz w zakresie skutecznych powrotów i readmisji;
 - l) środki mające na celu upowszechnianie wiedzy na temat odpowiednich legalnych sposobów migracji oraz zagrożeń związanych z migracją nieuregulowaną;
 - m) pomoc i działania w państwach trzecich, które przyczyniają się do poprawy skuteczności współpracy między państwami trzecimi a Unią i jej państwami członkowskimi w zakresie powrotów i readmisji oraz do wspierania reintegracji w społeczeństwie pochodzenia.
5. W ramach celu szczegółowego określonego w art. 3 ust. 2 lit. d), z Funduszu wspiera się:
- a) realizowanie dobrowolnego przekazywania z jednego państwa członkowskiego do innego osób ubiegających się o ochronę międzynarodową lub beneficjentów ochrony międzynarodowej;
 - b) wsparcie operacyjne w postaci oddelegowanych pracowników lub wsparcie finansowe udzielane przez jedno państwo członkowskie innemu państwu członkowskiemu, którego dotyczą wyzwania migracyjne, w tym wsparcie świadczone przez EASO;
 - c) dobrowolna realizacja krajowych programów przesiedleń lub przyjmowania ze względów humanitarnych;
 - d) wsparcie udzielane przez jedno państwo członkowskie innemu państwu członkowskiemu, którego dotyczą wyzwania migracyjne, w odniesieniu do tworzenia lub ulepszenia infrastruktury służącej do przyjmowania.
-

ZAŁĄCZNIK IV

**DZIAŁANIA KWALIFIKUJĄCE SIĘ DO ZWIĘKSZONEGO WSPÓLFINANSOWANIA ZGODNIE Z ART. 15
UST. 3 I ART. 16 UST. 9**

- Środki integracji wdrażane przez organy lokalne i regionalne oraz organizacje społeczeństwa obywatelskiego, w tym organizacje uchodźców i organizacje prowadzone przez migrantów
 - Działania mające na celu opracowanie i wdrożenie skutecznych środków będących alternatywą dla detencji
 - Programy dotyczące wspomaganych dobrowolnych powrotów i reintegracji oraz powiązane działania
 - Środki skierowane do osób wymagających szczególnego traktowania i osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, mających specjalne potrzeby w zakresie przyjmowania lub procedur, w tym środki zapewniające skuteczną ochronę małoletnich, zwłaszcza małoletnich bez opieki, w tym poprzez alternatywne systemy opieki pozainstytucjonalnej.
-

ZAŁĄCZNIK V

GŁÓWNE WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI, O KTÓRYCH MOWA W ART. 33 UST. 1

Wszystkie wskaźniki dotyczące osób zgłasza się w podziale na przedziały wiekowe (< 18, 18–60, > 60) i w podziale na płeć.

Cel szczegółowy określony w art. 3 ust. 2 lit. a)

1. Liczba uczestników, którzy uważają szkolenie za przydatne w pracy.
2. Liczba uczestników szkoleń, którzy trzy miesiące po zakończeniu szkolenia potwierdzają, że korzystają z umiejętności i kompetencji nabytych w jego trakcie.
3. Liczba osób umieszczonych w miejscach zakwaterowania będących alternatywą dla detencji, z wyszczególnieniem:
 - 3.1. liczby małoletnich bez opieki umieszczonych w miejscach zakwaterowania będących alternatywą dla detencji;
 - 3.2. liczby rodzin umieszczonych w miejscach zakwaterowania będących alternatywą dla detencji.

Cel szczegółowy określony w art. 3 ust. 2 lit. b)

1. Liczba uczestników kursów językowych, którzy po odbyciu kursu językowego poprawili stopień znajomości języka państwa przyjmującego o co najmniej jeden poziom według europejskiego systemu opisu kształcenia językowego lub według jego krajowego odpowiednika.
2. Liczba uczestników, którzy uważają, że dane działanie miało korzystny wpływ na ich integrację.
3. Liczba uczestników, którzy wystąpili z wnioskiem o uznanie lub ocenę swoich kwalifikacji lub umiejętności nabytych w państwie trzecim.
4. Liczba uczestników, którzy wystąpili z wnioskiem o przyznanie statusu rezydenta długoterminowego.

Cel szczegółowy określony w art. 3 ust. 2 lit. c)

1. Liczba osób powracających, które powróciły dobrowolnie.
2. Liczba osób powracających, które zostały wydalone.
3. Liczba osób powracających umieszczonych w miejscach zakwaterowania będących alternatywą dla detencji.

Cel szczegółowy określony w art. 3 ust. 2 lit. d)

1. Liczba osób ubiegających się o ochronę międzynarodową i beneficjentów ochrony międzynarodowej przekazanych z jednego państwa członkowskiego do innego państwa członkowskiego.
 2. Liczba osób przesiedlonych.
 3. Liczba osób przyjętych w ramach przyjmowania ze względów humanitarnych.
-

ZAŁĄCZNIK VI

RODZAJE INTERWENCJI

TABELA 1: KODY DLA WYMIARU DOTYCZĄCEGO DZIEDZIN INTERWENCJI

I. Wspólny europejski system azylowy	
001	Warunki przyjmowania
002	Procedury azylowe
003	Wdrażanie unijnego dorobku prawnego
004	Migrujące dzieci
005	Osoby o specjalnych potrzebach w zakresie przyjmowania i procedur
006	Unijne programy przesiedleń lub krajowe programy przesiedleń i przyjmowania ze względów humanitarnych (załącznik III pkt 2g)
007	Wsparcie operacyjne
II. Legalna migracja i integracja	
001	Opracowywanie strategii na rzecz integracji
002	Ofiary handlu ludźmi
003	Środki integracji – informacja i doradztwo, punkty kompleksowej obsługi
004	Środki integracji – szkolenia językowe
005	Środki integracji – wychowanie obywatelskie i inne szkolenia
006	Środki integracji – społeczeństwo przyjmujące: integracja, uczestnictwo, wymiany
007	Środki integracji – podstawowe potrzeby
008	Środki poprzedzające wyjazd
009	Programy mobilności
010	Uzyskanie statusu legalnego pobytu
011	Osoby wymagające szczególnego traktowania, w tym małoletni bez opieki
012	Wsparcie operacyjne
III. Powrót	
001	Środki będące alternatywą dla detencji
002	Warunki przyjmowania/detencji
003	Procedury powrotu
004	Wspomagany dobrowolny powrót
005	Pomoc na rzecz reintegracji
006	Operacje wydalenia/powrotu
007	System monitorowania przymusowych powrotów
008	Osoby wymagające szczególnego traktowania, w tym małoletni bez opieki
009	Środki przeciwdziałające czynnikom zachęcającym do migracji nieuregulowanej
010	Wsparcie operacyjne

IV. Solidarność i sprawiedliwy podział odpowiedzialności	
001	Przekazywanie do innego państwa członkowskiego („relokacja)
002	Wsparcie udzielane przez jedno państwo członkowskie innemu państwu członkowskiemu, w tym wsparcie świadczone przez EASO
003	Przesiedlenie (art. 19)
004	Przyjmowanie ze względów humanitarnych (art. 19)
005	Wsparcie, w odniesieniu do infrastruktury służącej do przyjmowania, innego państwa członkowskiego
006	Wsparcie operacyjne

V. Pomoc techniczna	
001	Informacja i komunikacja
002	Przygotowanie, wdrażanie, monitorowanie i kontrola
003	Ewaluacja i badania, zbieranie danych
004	Budowanie zdolności

TABELA 2: KODY DLA WYMIARU DOTYCZĄCEGO RODZAJÓW DZIAŁANIA

001	Opracowywanie strategii krajowych
002	Budowanie zdolności
003	Kształcenie i szkolenie obywateli państw trzecich
004	Opracowywanie narzędzi, metod i wskaźników statystycznych
005	Wymiana informacji i najlepszych praktyk
006	Wspólne działania/operacje między państwami członkowskimi
007	Kampanie i informacje
008	Wymiana i oddelegowanie ekspertów
009	Badania, projekty pilotażowe, oceny ryzyka
010	Działania przygotowawcze, monitorujące, administracyjne i techniczne
011	Świadczenie pomocy i usług wsparcia na rzecz obywateli państw trzecich
012	Infrastruktura
013	Sprzęt

TABELA 3: KODY DLA WYMIARU DOTYCZĄCEGO REALIZACJI

001	Działania objęte art. 15 ust. 1
002	Działania szczególne
003	Działania wymienione w załączniku IV
004	Wsparcie operacyjne
005	Pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych

TABELA 4: KODY DLA WYMIARU DOTYCZĄCEGO POSZCZEGÓLNYCH TEMATÓW

001	Współpraca z państwami trzecimi
002	Działania w państwach trzecich lub ich dotyczące
003	Żadne z powyższych

ZAŁĄCZNIK VII

WYDATKI KWALIFIKUJĄCE SIĘ DO WSPARCIA OPERACYJNEGO

W zakresie wszystkich celów szczegółowych określonych w art. 3 ust. 2, wsparcie operacyjne obejmuje:

- koszty personelu,
 - koszty usług, takich jak konserwacja lub wymiana sprzętu, w tym systemów ICT,
 - koszty usług, takich jak konserwacja i naprawa infrastruktury.
-

ZAŁĄCZNIK VIII

WSKAŹNIKI PRODUKTU I REZULTATU, O KTÓRYCH MOWA W ART. 33 UST. 3

Wszystkie wskaźniki dotyczące osób zgłasza się w podziale na przedział wiekowy (< 18, 18–60, > 60) i w podziale na płeć.

Cel szczegółowy określony w art. 3 ust. 2 lit. a)

Wskaźniki produktu

1. Liczba uczestników, którzy otrzymali wsparcie, z wyszczególnieniem:
 - 1.1. liczby uczestników, którzy otrzymali pomoc prawną;
 - 1.2. liczby uczestników korzystających z rodzajów wsparcia innych niż pomoc prawna, w tym otrzymujących informacje i pomoc w ramach procedury azylowej ⁽¹⁾;
 - 1.3. liczby uczestników wymagających szczególnego traktowania, którzy otrzymali pomoc.
2. Liczba uczestników szkoleń
3. Liczba nowo utworzonych miejsc w infrastrukturze służącej do przyjmowania zgodnie z unijnym dorobkiem prawnym, z wyszczególnieniem:
 - 3.1. liczby nowo utworzonych miejsc dla małoletnich bez opieki.
4. Liczba odnowionych/zmodernizowanych miejsc w infrastrukturze służącej do przyjmowania zgodnie z unijnym dorobkiem prawnym, z wyszczególnieniem:
 - 4.1. liczby odnowionych lub zmodernizowanych miejsc dla małoletnich bez opieki.

Wskaźniki rezultatu

5. Liczba uczestników, którzy uważają szkolenie za przydatne w pracy.
6. Liczba uczestników szkoleń, którzy trzy miesiące po zakończeniu szkolenia potwierdzają, że korzystają z umiejętności i kompetencji nabytych w jego trakcie.
7. Liczba osób umieszczonych w miejscach zakwaterowania będących alternatywą dla detencji, z wyszczególnieniem:
 - 7.1. liczby małoletnich bez opieki umieszczonych w miejscach zakwaterowania będących alternatywą dla detencji;
 - 7.2. liczby rodzin umieszczonych w miejscach zakwaterowania będących alternatywą dla detencji.

Cel szczegółowy określony w art. 3 ust. 2 lit. b)

Wskaźniki produktu

1. Liczba osób objętych środkami poprzedzającymi wyjazd.
2. Liczba organów lokalnych i regionalnych, którym udzielono wsparcia w celu wdrożenia środków integracji.
3. Liczba uczestników, którzy otrzymali wsparcie, z wyszczególnieniem:
 - 3.1. liczby uczestników kursów językowych;
 - 3.2. liczby uczestników kursów kształtujących świadomość obywatelską;
 - 3.3. liczby uczestników, którzy otrzymali spersonalizowane doradztwo zawodowe.

⁽¹⁾ Wskaźnik ten jest automatycznie generowany przez system do celów sprawozdawczości poprzez odjęcie liczby uczestników, którzy otrzymali pomoc prawną, od liczby uczestników objętych wsparciem. Dane dotyczące tego wskaźnika generowane są przez system SFC2021 do celów sprawozdawczości. Państwa członkowskie nie muszą przekazywać danych dotyczących tego wskaźnika ani nie muszą określać celów pośrednich lub końcowych.

4. Liczba pakietów i kampanii informacyjnych mających na celu upowszechniania wiedzy na temat sposobów legalnej migracji do Unii.
5. Liczba uczestników otrzymujących informacje lub pomoc w ubieganiu się o łączenie rodzin.
6. Liczba uczestników korzystających z programów mobilności.
7. Liczba projektów w zakresie integracji, których beneficjentami są organy lokalne i regionalne.

Wskaźniki rezultatu

8. Liczba uczestników kursów językowych, którzy po odbyciu kursu językowego poprawili stopień znajomości języka państwa przyjmującego o co najmniej jeden poziom według europejskiego systemu opisu kształcenia językowego lub według jego krajowego odpowiednika.
9. Liczba uczestników, którzy uważają, że dane działanie miało korzystny wpływ na ich integrację.
10. Liczba uczestników, którzy wystąpili z wnioskiem o uznanie lub ocenę swoich kwalifikacji lub umiejętności nabytych w państwie trzecim.
11. Liczba uczestników, którzy wystąpili z wnioskiem o przyznanie statusu rezydenta długoterminowego.

Cel szczegółowy określony w art. 3 ust. 2 lit. c)

Wskaźniki produktu

1. Liczba uczestników szkoleń.
2. Liczba sztuk zakupionego sprzętu, w tym liczba zakupionych lub zaktualizowanych systemów ICT.
3. Liczba osób powracających, które otrzymały pomoc na rzecz reintegracji.
4. Liczba utworzonych miejsc w ośrodkach detencyjnych.
5. Liczba zmodernizowanych lub odnowionych miejsc w ośrodkach detencyjnych.

Wskaźniki rezultatu

6. Liczba osób powracających, które powróciły dobrowolnie.
7. Liczba osób powracających, które zostały wydalone.
8. Liczba osób powracających umieszczonych w miejscach zakwaterowania będących alternatywą dla detencji.

Cel szczegółowy określony w art. 3 ust. 2 lit. d)

Wskaźniki produktu

1. Liczba przeszkolonych pracowników.
2. Liczba uczestników objętych środkami poprzedzającymi wyjazd.

Wskaźniki rezultatu

3. Liczba osób ubiegających się o ochronę międzynarodową i beneficjentów ochrony międzynarodowej przekazanych z jednego państwa członkowskiego do innego państwa członkowskiego.
 4. Liczba osób przesiedlonych.
 5. Liczba osób przyjętych w ramach przyjmowania ze względów humanitarnych.
-

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1148**z dnia 7 lipca 2021 r.****ustanawiające, w ramach Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami, Instrument Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 77 ust. 2 i art. 79 ust. 2 lit. d),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Cel Unii, jakim jest zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa w przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości zgodnie z art. 67 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), należy osiągnąć między innymi poprzez ustanowienie wspólnych środków dotyczących przekraczania granic wewnętrznych przez osoby oraz kontroli granicznej na granicach zewnętrznych, a także poprzez wspólną politykę wizową, przy jednoczesnym zachowaniu właściwej równowagi między swobodnym przepływem osób a bezpieczeństwem.
- (2) Zgodnie z art. 80 TFUE polityki Unii dotyczące kontroli granicznej, azylu i imigracji oraz ich wprowadzanie w życie podlegają zasadzie solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności między państwami członkowskimi, w tym również na płaszczyźnie finansowej.
- (3) W deklaracji rzymskiej podpisanej w dniu 25 marca 2017 r. przywódcy 27 państw członkowskich potwierdzili swoje zaangażowanie w wysiłki na rzecz tworzenia bezpiecznej i chronionej Europy oraz budowania Unii, w której wszyscy obywatele czują się bezpiecznie i mogą się swobodnie przemieszczać, w której granice zewnętrzne są chronione, która prowadzi skuteczną, odpowiedzialną i zrównoważoną politykę migracyjną, z poszanowaniem norm międzynarodowych, a także Europy, która jest zdecydowana zwalczać terroryzm i przestępczość zorganizowaną.
- (4) Wszystkie działania finansowane w ramach Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (zwanego dalej „Instrumentem”), ustanowione niniejszym rozporządzeniem, w tym działania realizowane w państwach trzecich, powinny być realizowane w pełnej zgodności z prawami i zasadami zapisanymi w unijnym dorobku prawnym i Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanego dalej „Kartą”) oraz powinny być zgodne z zobowiązaniami międzynarodowymi Unii i państw członkowskich wynikającymi z instrumentów międzynarodowych, których są stronami, w szczególności poprzez zapewnienie przestrzegania zasady niedyskryminacji i zasady *non-refoulement*.
- (5) Celem z zakresu polityki Instrumentu jest opracowanie i wdrożenie solidnego i skutecznego europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami zewnętrznymi, a tym samym przyczynienie się do zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa wewnętrznego w Unii, przy jednoczesnym zagwarantowaniu swobodnego przepływu osób w jej obrębie, a także pełnym poszanowaniem odpowiedniego unijnego dorobku prawnego oraz międzynarodowych zobowiązań Unii i państw członkowskich wynikających z instrumentów międzynarodowych, których są stronami.

⁽¹⁾ Dz.U. C 62 z 15.2.2019, s. 184.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 13 marca 2019 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz stanowisko Rady w pierwszym czytaniu z dnia 14 czerwca 2021 r. (Dz.U. C 265 z 5.7.2021, s. 1). Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 6 lipca 2021 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym).

- (6) Za europejskie zintegrowane zarządzanie granicami, wdrażane przez Europejską Straż Graniczną i Przybrzeżną, ustanowione rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1896 ⁽³⁾, odpowiadają wspólnie Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz organy krajowe odpowiedzialne za zarządzanie granicami, w tym straż przybrzeżna w zakresie, w jakim wykonuje ona zadania związane z kontrolą graniczną. Europejskie zintegrowane zarządzanie granicami powinno przyczyniać się do ułatwiania legalnego przekraczania granic, zapobiegania nielegalnej imigracji i przestępczości transgranicznej oraz wykrywania ich, a także skutecznego zarządzania przepływami migracyjnymi.
- (7) Za jeden z głównych celów podejścia Unii przedstawionego w komunikacie Komisji z dnia 23 września 2020 r. dotyczącym nowego paktu o migracji i azylu uznano ułatwienie legalnego podróżowania, przy jednoczesnym zapobieganiu zagrożeniom związanym z migracją nieuregulowaną i bezpieczeństwem.
- (8) Wsparcie finansowe z budżetu Unii jest niezbędne do wdrażania europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami i ma na celu pomoc państwom członkowskim, przy pełnym poszanowaniu praw podstawowych, w skutecznym zarządzaniu przekraczaniem granic zewnętrznych oraz w stawianiu czoła przyszłym wyzwaniom na tych granicach, co przyczyniłoby się do zwalczania poważnych przestępstw o charakterze transgranicznym.
- (9) Państwa członkowskie powinny otrzymywać odpowiednie unijne wsparcie finansowe, aby propagować wdrażanie europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami oraz aby zapewnić jego funkcjonowanie w praktyce. Europejskie zintegrowane zarządzanie granicami składa się między innymi z następujących elementów określonych w rozporządzeniu (UE) 2019/1896: kontroli granicznej; akcji poszukiwania i ratowania podczas ochrony granic; analizy ryzyka; współpracy między państwami członkowskimi, w tym wsparcia koordynowanego przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej; współpracy międzyagencyjnej, w tym regularnej wymiany informacji; współpracy z państwami trzecimi; środków technicznych i operacyjnych w obrębie strefy Schengen związanych z kontrolą graniczną i służących skuteczniejszemu rozwiązywaniu problemu nielegalnej imigracji oraz skuteczniejszemu zwalczaniu przestępczości transgranicznej; stosowania najnowszej technologii; mechanizmu kontroli jakości oraz mechanizmów solidarnościowych.
- (10) Instrument powinien umożliwiać udzielanie państwom członkowskim niezbędnego wsparcia we wdrażaniu wspólnych minimalnych standardów ochrony granic zewnętrznych, zgodnie z kompetencjami państw członkowskich, Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz Komisji.
- (11) Ze względu na fakt, że organy celne państw członkowskich podejmują się wykonywania coraz większej liczby zadań, które często dotyczą bezpieczeństwa i które odbywają się na granicach zewnętrznych, ważne jest, aby wspierać współpracę międzyagencyjną jako element europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2019/1896. Komplementarność działań przy przeprowadzaniu kontroli granicznej i kontroli celnej na granicach zewnętrznych powinna zostać zapewniona poprzez udzielanie państwom członkowskim odpowiedniego unijnego wsparcia finansowego. Współpraca międzyagencyjna nie tylko wzmocni kontrole celne w celu zwalczania wszelkich form przemytu, ale również ułatwi legalną wymianę handlową i legalne podróże oraz przyczyni się do bezpiecznej i skutecznej unii celnej.
- (12) Konieczne jest zatem ustanowienie funduszu zastępującego Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego na lata 2014–2020, ustanowiony rozporządzeniami Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 513/2014 ⁽⁴⁾ oraz (UE) nr 515/2014 ⁽⁵⁾, poprzez ustanowienie między innymi Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami (zwanego dalej „Funduszem”).
- (13) Z uwagi na specyfikę prawną tytułu V TFUE oraz ze względu na różnorodność mających zastosowanie podstaw prawnych dotyczących polityk w zakresie granic zewnętrznych i kontroli celnej ustanowienie Funduszu jako jednolitego instrumentu nie jest możliwe z prawnego punktu widzenia.

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1896 z dnia 13 listopada 2019 r. w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz uchylenia rozporządzeń (UE) nr 1052/2013 i (UE) 2016/1624 (Dz.U. L 295 z 14.11.2019, s. 1).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 513/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiające, w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, instrument na rzecz wsparcia finansowego współpracy policyjnej, zapobiegania i zwalczania przestępczości oraz zarządzania kryzysowego oraz uchylające decyzję Rady 2007/125/WSiSW (Dz.U. L 150 z 20.5.2014, s. 93).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 515/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiające, w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, instrument na rzecz wsparcia finansowego w zakresie granic zewnętrznych i wiz oraz uchylające decyzję nr 574/2007/WE (Dz.U. L 150 z 20.5.2014, s. 143).

- (14) Fundusz ten należy zatem ustanowić jako kompleksowe ramy unijnego wsparcia finansowego w dziedzinie zarządzania granicami i polityki wizowej, obejmujące Instrument, a także Instrument Wsparcia Finansowego na rzecz Sprzętu do Kontroli Celnej, ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1077 ⁽⁶⁾. Ramy te powinny uzupełniać rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 ⁽⁷⁾, do którego niniejsze rozporządzenie powinno odsyłać w zakresie przepisów dotyczących zarządzania dzielonego.
- (15) Instrument powinien opierać się na rezultatach i inwestycjach poprzedzających go instrumentów, Funduszu Granic Zewnętrznych na lata 2007–2013, ustanowionego decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 574/2007/WE ⁽⁸⁾, oraz instrumentu na rzecz wsparcia finansowego w zakresie granic zewnętrznych i wiz w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego na lata 2014–2020, ustanowionego rozporządzeniem (UE) nr 515/2014, a jego zakres powinien zostać rozszerzony w celu uwzględnienia rozwoju sytuacji.
- (16) Aby zapewnić jednolitą i wysokiej jakości kontrolę granic zewnętrznych oraz ułatwić legalne podróżowanie przez granice zewnętrzne, Instrument powinien przyczynić się do rozwoju europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami obejmującego środki związane z polityką, prawem, systematyczną współpracą, podziałem obciążeń, oceną sytuacji i zmieniających się okoliczności dotyczących przejść dla migrantów o nieuregulowanym statusie, personelu, sprzętu i technologii, które mogą być podejmowane na różnych poziomach przez właściwe organy państw członkowskich i Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej, działające we współpracy z innymi podmiotami, takimi jak inne organy i jednostki organizacyjne Unii, w szczególności z Agencją Unii Europejskiej ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (eu-LISA), ustanowioną rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1726 ⁽⁹⁾, Agencją Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol), ustanowioną rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/794 ⁽¹⁰⁾, oraz w stosownych przypadkach z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi.
- (17) Instrument powinien przyczynić się do poprawy skuteczności rozpatrywania wniosków wizowych pod względem ułatwiania procedur wizowych dla osób podróżujących w dobrej wierze oraz pod względem wykrywania i oceny zagrożeń związanych z bezpieczeństwem i migracją nieuregulowaną. W szczególności Instrument powinien zapewnić pomoc finansową na wsparcie cyfryzacji rozpatrywania wniosków wizowych w celu ustanowienia szybkich, bezpiecznych i przyjaznych użytkownikowi procedur wizowych – z korzyścią zarówno dla osób ubiegających się o wizę, jak i dla konsulatów. Instrument powinien także służyć do zapewnienia szerokiego zakresu opieki konsularnej na całym świecie. Zakresem Instrumentu należy również objąć jednolite wdrażanie i modernizację wspólnej polityki wizowej, a także środki wynikające z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 767/2008 ⁽¹¹⁾, jak również pomoc dla państw członkowskich w wydawaniu wiz, w tym wiz o ograniczonej ważności terytorialnej wydawanych z przyczyn humanitarnych, z uwagi na interes państwowy lub zobowiązania międzynarodowe, zgodnie z unijnym dorobkiem prawnym dotyczącym wiz.

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1077 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia, w ramach Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami, instrumentu wsparcia finansowego na rzecz sprzętu do kontroli celnej (Dz.U. L 234 z 2.7.2021, s. 1).

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159).

⁽⁸⁾ Decyzja nr 574/2007/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 maja 2007 r. ustanawiająca Fundusz Granic Zewnętrznych na lata 2007–2013 jako część programu ogólnego Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnym (Dz.U. L 144 z 6.6.2007, s. 22).

⁽⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1726 z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (eu-LISA), zmiany rozporządzenia (WE) nr 1987/2006 i decyzji Rady 2007/533/WSiSW oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1077/2011 (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 99).

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/794 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol), zastępujące i uchylające decyzje Rady 2009/371/WSiSW, 2009/934/WSiSW, 2009/935/WSiSW, 2009/936/WSiSW i 2009/968/WSiSW (Dz.U. L 135 z 24.5.2016, s. 53).

⁽¹¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 767/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie Wizowego Systemu Informacyjnego (VIS) oraz wymiany danych pomiędzy państwami członkowskimi na temat wiz krótkoterminowych (rozporządzenie w sprawie VIS) (Dz.U. L 218 z 13.8.2008, s. 60).

- (18) Instrument powinien wspierać środki związane z kontrolą granic zewnętrznych na terytorium państw stosujących dorobek Schengen jako element wdrażania europejskiego zintegrowanego systemu zarządzania granicami, co wzmacnia ogólne funkcjonowanie strefy Schengen.
- (19) Aby usprawnić zarządzanie granicami zewnętrznymi, ułatwić legalne podróżowanie, przyczynić się do zapobiegania niedozwolonemu przekraczaniu granic i do zwalczania go, a także do wdrażania wspólnej polityki wizowej oraz do zapewniania wysokiego poziomu bezpieczeństwa w przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w Unii, Instrument powinien wspierać rozwój wielkoskalowych systemów informacyjnych zgodnie z prawem Unii w obszarze zarządzania granicami. Instrument powinien także wspierać ustanowienie interoperacyjności, jak określono w rozporządzeniach Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/817⁽¹²⁾ i (UE) 2019/81⁽¹³⁾, w państwach członkowskich między unijnymi systemami informacyjnymi, a mianowicie systemem wjazdu/wyjazdu (EES), ustanowionym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2226⁽¹⁴⁾, Wizowym Systemem Informacyjnym (VIS), ustanowionym rozporządzeniem (WE) nr 767/2008, europejskim systemem informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS), ustanowionym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1240⁽¹⁵⁾, Eurodac, ustanowionym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 603/2013⁽¹⁶⁾, Systemem Informacyjnym Schengen (SIS), ustanowionym rozporządzeniami Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1860⁽¹⁷⁾, (UE) 2018/1861⁽¹⁸⁾ i (UE) 2018/1862⁽¹⁹⁾, oraz scentralizowanym systemem służącym do ustalania państw członkowskich posiadających informacje o wyrokach skazujących wydanych wobec obywateli państw trzecich i bezpaństwowców (ECRIS-TCN), ustanowionym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/816⁽²⁰⁾, aby te unijne systemy informacyjne i zawarte w nich dane wzajemnie się uzupełniały. Instrument powinien również ułatwić przeprowadzenie koniecznych zmian na poziomie krajowym w następstwie wdrożenia komponentów interoperacyjności na poziomie centralnym, a mianowicie: europejskiego portalu wyszukiwania, wspólnego serwisu porównywania danych biometrycznych, wspólnego repozytorium danych umożliwiających identyfikację oraz detektora wielokrotnych tożsamości.

⁽¹²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/817 z dnia 20 maja 2019 r. w sprawie ustanowienia ram interoperacyjności systemów informacyjnych UE w obszarze granic i polityki wizowej oraz zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 767/2008, (UE) 2016/399, (UE) 2017/2226, (UE) 2018/1240, (UE) 2018/1726, (UE) 2018/1861 oraz decyzje Rady 2004/512/WE i 2008/633/WSiSW (Dz.U. L 135 z 22.5.2019, s. 27).

⁽¹³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/818 z dnia 20 maja 2019 r. w sprawie ustanowienia ram interoperacyjności systemów informacyjnych UE w obszarze współpracy policyjnej i sądowej, azylu i migracji oraz zmieniające rozporządzenia (UE) 2018/1726, (UE) 2018/1862 i (UE) 2019/816, (Dz.U. L 135 z 22.5.2019, s. 85).

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2226 z dnia 30 listopada 2017 r. ustanawiające system wjazdu/wyjazdu (EES) w celu rejestrowania danych dotyczących wjazdu i wyjazdu obywateli państw trzecich przekraczających granice zewnętrzne państw członkowskich i danych dotyczących odmowy wjazdu w odniesieniu do takich obywateli oraz określające warunki dostępu do EES na potrzeby ochrony porządku publicznego i zmieniające konwencję wykonawczą do układu z Schengen i rozporządzenia (WE) nr 767/2008 i (UE) nr 1077/2011 (Dz.U. L 327 z 9.12.2017, s. 20).

⁽¹⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1240 z dnia 12 września 2018 r. ustanawiające europejski system informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS) i zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1077/2011, (UE) nr 515/2014, (UE) 2016/399, (UE) 2016/1624 i (UE) 2017/2226 (Dz.U. L 236 z 19.9.2018, s. 1).

⁽¹⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 603/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia systemu Eurodac do porównywania odcisków palców w celu skutecznego stosowania rozporządzenia (UE) nr 604/2013 w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca oraz w sprawie występowania o porównanie z danymi Eurodac przez organy ścigania państw członkowskich i Europol na potrzeby ochrony porządku publicznego, oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1077/2011 ustanawiające Europejską Agencję ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (Dz.U. L 180 z 29.6.2013, s. 1).

⁽¹⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1860 z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen do celów powrotu nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich (Dz.U. L 312 z 7.12.2018, s. 1).

⁽¹⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1861 z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen (SIS) w dziedzinie odpraw granicznych, zmiany konwencji wykonawczej do układu z Schengen oraz zmiany i uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1987/2006 (Dz.U. L 312 z 7.12.2018, s. 14).

⁽¹⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1862 z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen (SIS) w dziedzinie współpracy policyjnej i współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych, zmiany i uchylenia Rady 2007/533/WSiSW oraz uchylenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1986/2006 i decyzji Komisji 2010/261/UE (Dz.U. L 312 z 7.12.2018, s. 56).

⁽²⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/816 z dnia 17 kwietnia 2019 r. ustanawiające scentralizowany system służący do ustalania państw członkowskich posiadających informacje o wyrokach skazujących wydanych wobec obywateli państw trzecich i bezpaństwowców (ECRIS-TCN) na potrzeby uzupełnienia europejskiego systemu przekazywania informacji z rejestrów karnych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) 2018/1726 (Dz.U. L 135 z 22.5.2019, s. 1).

- (20) Aby skorzystać z wiedzy i doświadczenia agencji zdecentralizowanych posiadających kompetencje w dziedzinie zarządzania granicami, polityki wizowej i wielkoskalowych systemów informacyjnych, Komisja powinna w odpowiednim czasie zaangażować właściwe agencje w prace Komitetu ds. Funduszy w Obszarze Spraw Wewnętrznych ustanowionego niniejszym rozporządzeniem, szczególnie na początku i w połowie okresu programowania. W stosownych przypadkach Komisja powinna mieć również możliwość zaangażowania właściwych organów i jednostek organizacyjnych Unii w monitorowanie i ewaluację, w szczególności w celu zapewnienia zgodności działań wspieranych za pośrednictwem Instrumentu z odpowiednim unijnym dorobkiem prawnym i uzgodnionymi priorytetami Unii. Instrument powinien uzupełniać i wzmacniać działania wdrażające europejskie zintegrowane zarządzanie granicami zgodnie z zasadami wspólnej odpowiedzialności i solidarności między państwami członkowskimi i Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej, które stanowią dwa filary Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej. Oznacza to w szczególności, że przy opracowywaniu swoich programów realizowanych w ramach zarządzania dzielonego państwa członkowskie powinny brać pod uwagę narzędzia analityczne oraz wytyczne operacyjne i techniczne opracowywane przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej, a także opracowywane przez nią programy szkoleniowe, takie jak wspólne podstawowe programy szkolenia funkcjonariuszy straży granicznej, w tym elementy tych programów dotyczące praw podstawowych i dostępu do ochrony międzynarodowej. W celu wypracowania komplementarności między zadaniami Komisji a obowiązkami państw członkowskich w zakresie kontroli granic zewnętrznych oraz w celu zapewnienia spójności i uniknięcia niegospodarności Komisja powinna w odpowiednim czasie skonsultować się z Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej w sprawie projektów programów przedkładanych przez państwa członkowskie, w zakresie w jakim są one objęte kompetencjami tej agencji, a w szczególności w odniesieniu do działań finansowanych w ramach wsparcia operacyjnego.
- (21) W zakresie, w jakim wnoszą o to państwa członkowskie, których to dotyczy, Instrument powinien wspierać wdrażanie podejścia opartego na hotspotach, opisanego w komunikacie Komisji z dnia 13 maja 2015 r. zatytułowanym „Europejski program w zakresie migracji” i zatwierdzonego przez Radę Europejską w dniach 25–26 czerwca 2015 r., a następnie uszczegółowionego w rozporządzeniu (UE) 2019/1896. Podejście oparte na hotspotach zapewnia wsparcie operacyjne państwom członkowskim, które mierzą się z nieproporcjonalnie dużymi wyzwaniami migracyjnymi na granicach zewnętrznych. Oferuje zintegrowaną, kompleksową i ukierunkowaną pomoc w duchu solidarności i wspólnej odpowiedzialności.
- (22) W duchu solidarności i wspólnej odpowiedzialności za ochronę granic zewnętrznych, w obszarach, w których zidentyfikowano słabe punkty lub zagrożenia, w szczególności w następstwie przeprowadzenia oceny stosowania dorobku Schengen zgodnie z rozporządzeniem Rady (UE) nr 1053/2013 ⁽²¹⁾, zainteresowane państwo członkowskie powinno podjąć odpowiednie działania, wykorzystując zasoby w ramach swojego programu, aby wdrożyć zalecenia przyjęte na podstawie tego rozporządzenia i na podstawie ocen narażenia przeprowadzonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2019/1896.
- (23) Instrument powinien zapewniać pomoc finansową tym państwom członkowskim, które w pełni stosują przepisy dorobku Schengen dotyczące granic zewnętrznych i wiz, oraz tym państwom członkowskim, które przygotowują się do pełnego udziału w Schengen, oraz powinien być wykorzystywany przez państwa członkowskie w interesie wspólnej polityki Unii w zakresie zarządzania granicami zewnętrznymi.
- (24) Choć Instrument ma zapewniać wsparcie na rzecz inwestycji państw członkowskich w dziedzinie zarządzania granicami, nie należy w jego ramach finansować nowych i mających trwały charakter budynków i infrastruktury na granicach wewnętrznych, na których nie zniszono jeszcze kontroli. Na tych granicach Instrument powinien jednak wspierać inwestycje w infrastrukturę ruchomą do celów kontroli granicznej oraz utrzymywanie, ograniczoną modernizację lub wymianę istniejącej infrastruktury, które są niezbędne do dalszego spełniania wymogów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 ⁽²²⁾.

⁽²¹⁾ Rozporządzenie Rady (UE) nr 1053/2013 z dnia 7 października 2013 r. w sprawie ustanowienia mechanizmu oceny i monitorowania w celu weryfikacji stosowania dorobku Schengen oraz uchylecia decyzji komitetu wykonawczego z dnia 16 września 1998 r. dotyczącej utworzenia Stałego Komitetu ds. oceny i wprowadzania w życie dorobku Schengen (Dz.U. L 295 z 6.11.2013, s. 27).

⁽²²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen) (Dz.U. L 77 z 23.3.2016, s. 1).

- (25) Zgodnie z Protokołem nr 5 do Aktu przystąpienia z 2003 r. w sprawie tranzytu osób drogą lądową między Obwodem Kaliningradzkim i innymi częściami Federacji Rosyjskiej, z Instrumentu należy pokrywać wszelkie dodatkowe koszty ponoszone z tytułu wdrażania szczególnych przepisów unijnego dorobku prawnego dotyczących takiego tranzytu, a mianowicie rozporządzeń Rady (WE) nr 693/2003⁽²³⁾ i (WE) nr 694/2003⁽²⁴⁾. Jednakże konieczność udzielania stałego wsparcia finansowego na potrzeby pokrywania niepobranych opłat powinna zależeć od systemu wizowego Unii obowiązującego w stosunkach z Federacją Rosyjską.
- (26) Aby przyczynić się do osiągnięcia celu z zakresu polityki Instrumentu państwa członkowskie powinny zapewnić włączenie do swoich programów działań służących realizacji wszystkich celów szczegółowych Instrumentu oraz przydzielenie zasobów na cele szczegółowe w sposób zapewniający ich realizację.
- (27) Zgodnie z zasadą efektywności należy dążyć do synergii i spójności w odniesieniu do innych funduszy Unii oraz unikać nakładania się działań.
- (28) Powrót obywateli państw trzecich, którzy podlegają wydanym przez państwa członkowskie decyzjom nakazującym powrót, jest jednym z elementów europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami określonych w rozporządzeniu (UE) 2019/1896. Jednakże ze względu na jego charakter i cel, środki w obszarze powrotów znajdują się poza zakresem wsparcia z Instrumentu i są objęte rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1147⁽²⁵⁾.
- (29) W uznaniu ważnej roli, jaką organy celne państw członkowskich odgrywają na granicach zewnętrznych, oraz aby zapewnić im wystarczające środki do wykonywania szerokiego zakresu zadań na tych granicach, Instrument Wsparcia Finansowego na rzecz Sprzętu do Kontroli Celnej powinien zapewnić tym organom krajowym finansowanie niezbędne do inwestowania w sprzęt do przeprowadzania kontroli celnej, a także sprzęt, który oprócz kontroli celnej może służyć również innym celom, takim jak kontrola graniczna.
- (30) Większość sprzętu do kontroli celnej oraz systemów technologii informacyjno-komunikacyjnej (ICT) może nadawać się, w równym stopniu lub w okazjonalnych przypadkach, do kontroli przestrzegania innych aktów prawnych Unii, takich jak przepisy dotyczące zarządzania granicami, wiz lub współpracy policyjnej. Fundusz ustanowiono zatem w formie dwóch uzupełniających się instrumentów o niepokrywającym się, lecz uzupełniającym się zakresie, jeśli chodzi o zakup sprzętu. Z jednej strony, Instrument będzie zapewniał wsparcie finansowe w odniesieniu do sprzętu i systemów ICT przeznaczonych głównie do zintegrowanego zarządzania granicami oraz umożliwi także ich wykorzystywanie w dodatkowym obszarze, jakim jest kontrola celna. Z drugiej strony, Instrument Wsparcia Finansowego na rzecz Sprzętu do Kontroli Celnej będzie zapewniał wsparcie finansowe w odniesieniu do sprzętu przeznaczonego głównie do kontroli celnych i umożliwi także wykorzystywanie tego sprzętu do dodatkowych celów, takich jak kontrola graniczna i bezpieczeństwo. Taki podział ról przyczyni się do pogłębienia współpracy międzyagencyjnej, będącej elementem europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami – jak przewidziano w rozporządzeniu (UE) 2019/1896 – umożliwiając tym samym organom celnym i służbom granicznym wspólne działanie i maksymalizację wpływu budżetu Unii przez wspólne wykorzystywanie i interoperacyjność sprzętu do kontroli.
- (31) Ochrona granicy na morzu jest jedną z funkcji wykonywanych przez straż przybrzeżną na obszarze morskim Unii. Organy krajowe wykonujące funkcje straży przybrzeżnej są również odpowiedzialne za szeroki zakres zadań, które mogą obejmować między innymi bezpieczeństwo morskie, ochronę na morzu, akcje poszukiwania i ratowania na morzu, kontrolę granic morskich, kontrolę rybołówstwa morskiego, kontrolę celną na morzu, ogólne ściganie przestępstw na morzu i ochronę środowiska morskiego. Szeroki zakres funkcji straży przybrzeżnej oznacza, że podlegają one różnym politykom Unii, w ramach których powinno się dążyć do synergii, aby osiągnąć bardziej skuteczne i efektywne rezultaty.

⁽²³⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 693/2003 z dnia 14 kwietnia 2003 r. ustanawiające ściśle określony uproszczony dokument tranzytowy (FTD), uproszczony kolejowy dokument tranzytowy (FRTD) oraz zmieniające Wspólne instrukcje konsularne i Wspólny podręcznik (Dz.U. L 99 z 17.4.2003, s. 8).

⁽²⁴⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 694/2003 z dnia 14 kwietnia 2003 r. w sprawie jednolitych wzorów uproszczonego dokumentu tranzytowego (FTD) i uproszczonego kolejowego dokumentu tranzytowego (FRTD) przewidzianych w rozporządzeniu (WE) nr 693/2003 (Dz.U. L 99 z 17.4.2003, s. 15).

⁽²⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1147 z dnia 7 lipca 2021 r. ustanawiające Fundusz Azylu, Migracji i Integracji (zob. s. 1 niniejszego Dziennika Urzędowego).

- (32) Przy realizacji działań finansowanych w ramach Instrumentu, które związane są z ochroną granic morskich, państwa członkowskie powinny zwracać szczególną uwagę na swoje zobowiązania międzynarodowe dotyczące akcji poszukiwania i ratowania na morzu. W tym kontekście powinno być możliwe wykorzystywanie sprzętu i systemów wspieranych z Instrumentu w akcjach poszukiwania i ratowania, w sytuacjach które mogą wystąpić podczas operacji ochrony granic morskich.
- (33) W uzupełnieniu unijnej współpracy w zakresie funkcji straży przybrzeżnej między Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej, Europejską Agencją Bezpieczeństwa Morskiego, ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1406/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²⁶⁾, oraz Europejską Agencją Kontroli Rybołówstwa, ustanowioną rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/473 ⁽²⁷⁾, spójność działań w obszarze morskim należy również poprawić na poziomie krajowym. Synergie między poszczególnymi podmiotami działającymi w środowisku morskim powinny być zgodne ze strategią europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami i europejską strategią bezpieczeństwa morskiego.
- (34) W celu wzmocnienia komplementarności oraz zwiększenia spójności działań morskich, aby uniknąć powielania wysiłków i złagodzić ograniczenia budżetowe w obszarze kosztownych działań, takim jak obszar morski, powinno być również możliwe korzystanie dodatkowo z Instrumentu do wspierania operacji morskich o charakterze wielozadaniowym.
- (35) Powinno być również możliwe wykorzystywanie sprzętu i systemów ICT finansowanych w ramach Instrumentu do realizowania celów Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1149 ⁽²⁸⁾, oraz Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1147. Taki sprzęt i takie systemy ICT powinny pozostawać dostępne i gotowe do użytku do celów skutecznych i bezpiecznych działań w zakresie kontroli granicznej, a wykorzystywanie takiego sprzętu i takich systemów ICT do celów Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Funduszu Azylu, Migracji i Integracji powinno być ograniczone w czasie.
- (36) Instrument powinien, zgodnie z jego celami szczegółowymi, służyć przede wszystkim polityce wewnętrznej Unii. Jednocześnie w stosownych przypadkach powinno być możliwe wykorzystywanie Instrumentu do wspierania działań zgodnych z priorytetami Unii realizowanych w państwach trzecich i dotyczących tych państw. Działania te powinny być wdrażane przy zapewnieniu pełnej synergii i spójności z innymi działaniami realizowanymi poza Unią, wspieranymi za pośrednictwem unijnych instrumentów finansowania zewnętrznego, oraz powinny te działania uzupełniać. W szczególności takie działania powinny być realizowane w sposób, który zapewnia pełną spójność z polityką zewnętrzną Unii, nie narusza zasady spójności polityki na rzecz rozwoju oraz jest zgodny z dokumentami z zakresu programowania strategicznego dla danego państwa lub regionu. Takie działania powinny się również koncentrować na środkach nieukierunkowanych na rozwój, służyć interesom wewnętrznej polityki Unii oraz być spójne z działaniami podejmowanymi wewnątrz Unii. W ewaluacji śródkresowej i ewaluacji retrospektywnej Komisja powinna zwracać szczególną uwagę na realizację działań w państwach trzecich lub dotyczących tych państw.
- (37) Finansowanie z budżetu Unii należy skoncentrować na działaniach, w przypadku których interwencja Unii może przynieść wartość dodaną w porównaniu z działaniami podejmowanymi samodzielnie przez państwa członkowskie. Ponieważ Unia ma lepsze niż państwa członkowskie warunki do stworzenia ram realizacji koncepcji solidarności unijnej w odniesieniu do zarządzania granicami i wspólnej polityki wizowej oraz do zapewnienia platformy rozwoju wspólnych wielkoskalowych systemów informacyjnych jako podstawy tych polityk, wsparcie finansowe zapewniane w ramach niniejszego rozporządzenia powinno przyczyniać się w szczególności do wzmocnienia zdolności krajowych i unijnych w tych obszarach.
- (38) Przy promowaniu działań wspieranych w ramach Instrumentu odbiorcy finansowania unijnego powinni przekazywać informacje w języku lub językach grup docelowych. Aby zapewnić widoczność finansowania unijnego, jego odbiorcy, informując o swoim działaniu, powinni wskazać źródło finansowania. W tym celu odbiorcy powinni zapewnić, aby we wszelkich materiałach informacyjnych skierowanych do mediów i opinii publicznej eksponowany był symbol Unii oraz wyraźnie wymienione było unijne wsparcie finansowe.

⁽²⁶⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1406/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2002 r. ustanawiające Europejską Agencję Bezpieczeństwa Morskiego (Dz.U. L 208 z 5.8.2002, s. 1).

⁽²⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/473 z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie Europejskiej Agencji Kontroli Rybołówstwa (Dz.U. L 83 z 25.3.2019, s. 18).

⁽²⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1149 z dnia 7 lipca 2021 r. ustanawiające Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego (zob. s. 94 niniejszego Dziennika Urzędowego).

- (39) Komisja powinna mieć możliwość wykorzystywania zasobów finansowych w ramach Instrumentu w celu promowania najlepszych praktyk i wymiany informacji w zakresie wdrażania Instrumentu.
- (40) Komisja powinna w odpowiednim czasie publikować informacje dotyczące wsparcia udzielanego z instrumentu tematycznego w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego oraz powinna w stosownych przypadkach aktualizować takie informacje. Powinna istnieć możliwość sortowania danych według celu szczegółowego, nazwy beneficjenta, kwoty zobowiązania prawnego oraz charakteru i celu środka.
- (41) Państwo członkowskie może zostać uznane za postępujące w sposób niezgodny z odpowiednim unijnym dorobkiem prawnym, w tym w zakresie wykorzystywania wsparcia operacyjnego w ramach Instrumentu, jeżeli nie wykonuje ono swoich obowiązków wynikających z Traktatów w obszarze zarządzania granicami i polityki wizowej, w tym w zakresie obowiązków dotyczących praw podstawowych, jeżeli istnieje wyraźne ryzyko poważnego naruszenia przez to państwo członkowskie wartości unijnych przy wdrażaniu dorobku prawnego Unii w zakresie zarządzania granicami i polityki wizowej, lub jeżeli w sprawozdaniu oceniającym sporządzonym w ramach mechanizmu oceny i monitorowania stosowania dorobku Schengen określonego w rozporządzeniu (UE) nr 1053/2013 zidentyfikowano niedociągnięcia w danej dziedzinie.
- (42) Instrument powinien zapewnić istnienie sprawiedliwego i przejrzystego podziału zasobów, aby osiągnąć cele określone w niniejszym rozporządzeniu. W celu spełnienia wymogów dotyczących przejrzystości Komisja powinna publikować informacje dotyczące rocznych i wieloletnich programów instrumentu tematycznego. Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/1060 każde państwo członkowskie powinno zapewnić, aby w terminie sześciu miesięcy od zatwierdzenia jego programu powstała strona internetowa, na której dostępne są informacje o jego programie obejmujące cele programu, działania realizowanych w ramach programu, dostępne możliwości finansowania oraz osiągnięcia.
- (43) W niniejszym rozporządzeniu należy ustanowić kwoty początkowe dla programów państw członkowskich obejmujące ustaloną kwotę określoną w załączniku I oraz kwotę obliczoną na podstawie kryteriów określonych w tym załączniku, oraz odzwierciedlające długość odcinków granic lądowych i morskich i poziomy ryzyka na tych odcinkach, obciążenie pracą w portach lotniczych i konsulatach oraz liczbę konsulatów. Ze względu na szczególne potrzeby państw członkowskich, w których w przeliczeniu na mieszkańca w 2018 r. i 2019 r. złożono najwięcej wniosków o udzielenie azylu, należy zwiększyć ustalone kwoty dla Cypru, Malty i Grecji.
- (44) Kwoty początkowe dla programów państw członkowskich powinny stanowić podstawę długoterminowych inwestycji państw członkowskich. Aby uwzględnić zmiany w sytuacji wyjściowej, takie jak presja na granicach zewnętrznych oraz obciążenie pracą na granicach zewnętrznych i w konsulatach, należy przydzielić państwom członkowskim w połowie okresu programowania dodatkową kwotę, która powinna opierać się na danych statystycznych, zgodnie z załącznikiem I, przy uwzględnieniu stanu realizacji przez państwa członkowskie ich programów.
- (45) Komisja powinna przeprowadzić śródkresową ewaluację niniejszego rozporządzenia. Tę ewaluację śródkresową należy wykorzystać do oceny skuteczności i unijnej wartości dodanej Instrumentu oraz do zapewnienia przejrzystego przeglądu sposobu jego wdrożenia.
- (46) Ze względu na fakt, że wyzwania w obszarze zarządzania granicami i polityki wizowej stale się zmieniają, konieczne jest dostosowanie alokacji finansowania do zmian priorytetów polityki wizowej i zarządzania granicami, w tym zmian wynikających ze zwiększonej presji na granicy, a także ukierunkowanie finansowania na priorytety mające największą unijną wartość dodaną. Aby reagować na pilne potrzeby i na zmiany w zakresie polityki i unijnych priorytetów oraz ukierunkować finansowanie na działania o dużej unijnej wartości dodanej, część finansowania powinna być przydzielana okresowo, za pośrednictwem instrumentu tematycznego, na działania szczególne, działania unijne i na pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych. Instrument tematyczny zapewnia elastyczność w zarządzaniu Instrumentem i może być również wdrażany za pośrednictwem programów państw członkowskich.

- (47) Należy zachęcać państwa członkowskie do tego, aby – dzięki możliwości korzystania z większego wkładu Unii – część środków przydzielonych na ich programy wykorzystywały na finansowanie działań wymienionych w załączniku IV.
- (48) Instrument powinien przyczyniać się do wspierania kosztów operacyjnych związanych z zarządzaniem granicami, wspólną polityką wizową oraz wielkoskalowymi systemami informacyjnymi, aby umożliwić państwom członkowskim utrzymywanie zdolności, które mają kluczowe znaczenie dla Unii jako całości. Takie wsparcie powinno obejmować pełen zwrot określonych kosztów związanych z celami Instrumentu i powinno stanowić integralną część programów państw członkowskich.
- (49) Część dostępnych zasobów w ramach Instrumentu może być przydzielana – w uzupełnieniu początkowej alokacji – na programy państw członkowskich służące wdrażaniu działań szczególnych. Te działania szczególne powinny zostać określone na poziomie Unii i powinny dotyczyć działań o unijnej wartości dodanej, wymagających współpracy państw członkowskich, lub działań koniecznych do reagowania na rozwój sytuacji w Unii, który wymaga udostępnienia państwu członkowskiemu lub państwom członkowskim dodatkowego finansowania na cele takie jak zakup – za pośrednictwem programów państw członkowskich – sprzętu technicznego potrzebnego Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej do prowadzenia działalności operacyjnej, modernizacja rozpatrywania wniosków wizowych, rozwój wielkoskalowych systemów informacyjnych oraz ustanowienie interoperacyjności między tymi systemami. Te działania szczególne powinny zostać określone przez Komisję w jej programach prac.
- (50) Aby uzupełnić wdrażanie celu z zakresu polityki Instrumentu na poziomie krajowym za pośrednictwem programów państw członkowskich, Instrument powinien również zapewniać wsparcie na rzecz działań na poziomie Unii. Działania takie powinny służyć ogólnym celom strategicznym mieszczącym się w zakresie interwencji Instrumentu w odniesieniu do analizy polityki i do innowacji, ponadnarodowego wzajemnego uczenia się i partnerstw oraz testowania nowych inicjatyw i działań w całej Unii.
- (51) W celu wzmocnienia zdolności Unii do natychmiastowego reagowania na pilne i szczególne potrzeby w przypadku sytuacji nadzwyczajnej, takiej jak napływ dużej lub nieproporcjonalnej liczby obywateli państw trzecich, w szczególności na tych odcinkach granicy, którym przypisano wysoki lub krytyczny poziom ryzyka zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2019/1896, lub innych sytuacji, w przypadku których należy uzasadnić potrzebę podjęcia natychmiastowego działania na granicach zewnętrznych, należy umożliwić zapewnianie pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych, zgodnie z ramami określonymi w niniejszym rozporządzeniu.
- (52) W niniejszym rozporządzeniu określono pulę środków finansowych na cały czas trwania Instrumentu, która podczas corocznej procedury budżetowej ma stanowić dla Parlamentu Europejskiego i Rady główną kwotę odniesienia w rozumieniu pkt 18 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 16 grudnia 2020 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami, a także nowych zasobów własnych, w tym planu działania na rzecz wprowadzenia nowych zasobów własnych⁽²⁹⁾. Główną kwotą odniesienia przydzieloną na Instrument zwiększa się o dodatkową kwotę 1 mld EUR w cenach z 2018 r., jak określono w załączniku II do rozporządzenia Rady (UE, Euratom) 2020/2093⁽³⁰⁾.
- (53) Do Instrumentu stosuje się rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046⁽³¹⁾ (zwane dalej „rozporządzeniem finansowym”). Rozporządzenie finansowe określa zasady wykonania budżetu Unii, w tym zasady dotyczące dotacji, nagród, zamówień, zarządzania pośredniego, instrumentów finansowych, gwarancji budżetowych, pomocy finansowej oraz zwrotu kosztów poniesionych przez ekspertów zewnętrznych.
- (54) Do celów wdrażania działań w ramach zarządzania dzielonego Instrument powinien stanowić część spójnych ram, na które składają się niniejsze rozporządzenie, rozporządzenie finansowe oraz rozporządzenie (UE) 2021/1060.

⁽²⁹⁾ Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 28.

⁽³⁰⁾ Rozporządzenie Rady (UE, Euratom) 2020/2093 z dnia 17 grudnia 2020 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027 (Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 11).

⁽³¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).

- (55) Rozporządzenie (UE) 2021/1060 ustanawia ramy działania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej, stanowiącego część Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami, oraz określa, w szczególności, przepisy dotyczące programowania, monitorowania i ewaluacji, zarządzania i kontroli w odniesieniu do funduszy unijnych wdrażanych w ramach zarządzania dzielonego. Ponadto w niniejszym rozporządzeniu należy określić cele Instrumentu w odniesieniu do zarządzania granicami i polityki wizowej oraz ustanowić przepisy szczegółowe dotyczące działań, które mogą być finansowane w ramach Instrumentu.
- (56) W rozporządzeniu (UE) 2021/1060 określono system płatności zaliczkowych dotyczący Instrumentu, a konkretna stawka tych płatności ustalona jest w niniejszym rozporządzeniu. Ponadto, aby zapewnić możliwość szybkiej reakcji na sytuacje nadzwyczajne, należy ustalić konkretną stawkę płatności zaliczkowych mającą zastosowanie do pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych. System płatności zaliczkowych powinien zapewnić, aby państwa członkowskie miały środki do udzielania wsparcia beneficjentom od początku realizacji ich programów.
- (57) Rodzaje finansowania i metody wykonywania na podstawie niniejszego rozporządzenia należy wybierać w zależności od ich potencjału w zakresie osiągnięcia szczegółowych celów działań i uzyskania wyników, biorąc pod uwagę w szczególności koszty kontroli, obciążenia administracyjne oraz ryzyko nieprzestrzegania przepisów. Przy dokonywaniu takiego wyboru należy rozważyć korzystanie z płatności ryczałtowych, stawek zryczałtowanych i kosztów jednostkowych, a także finansowania niepowiązanego z kosztami, zgodnie z art. 125 ust. 1 rozporządzenia finansowego.
- (58) Zgodnie z art. 193 ust. 2 rozporządzenia finansowego dotacji można udzielić na działanie, które już się rozpoczęło, pod warunkiem że wnioskodawca jest w stanie wykazać konieczność rozpoczęcia działania przed podpisaniem umowy o udzielenie dotacji. Jednakże koszty poniesione przed dniem przedłożenia wniosku o udzielenie dotacji nie kwalifikują się do otrzymania finansowania unijnego, z wyjątkiem należycie uzasadnionych sytuacji wyjątkowych. Aby uniknąć wszelkich zakłóceń w zapewnianiu wsparcia unijnego, które mogłyby zaszkodzić interesom Unii, w ograniczonym okresie na początku obowiązywania wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027 i wyłącznie w należycie uzasadnionych przypadkach, powinno być możliwe uznanie za kwalifikujące się do finansowania unijnego od dnia 1 stycznia 2021 r. kosztów poniesionych w odniesieniu do działań wspieranych na podstawie niniejszego rozporządzenia w ramach zarządzania bezpośredniego, których realizacja już się rozpoczęła, nawet jeżeli koszty te zostały poniesione przed przedłożeniem wniosku o udzielenie dotacji lub wniosku o udzielenie pomocy.
- (59) Aby jak najlepiej wykorzystać zasadę jednego audytu, należy ustanowić szczegółowe przepisy dotyczące kontroli i audytu projektów, których beneficjentami są organizacje międzynarodowe, których systemy kontroli wewnętrznej zostały pozytywnie ocenione przez Komisję. W przypadku takich projektów instytucje zarządzające powinny mieć możliwość ograniczenia swoich kontroli zarządczych, pod warunkiem że beneficjent dostarczy w odpowiednim czasie wszystkie niezbędne dane i informacje dotyczące postępów w realizacji projektu oraz kwalifikowalności wydatków leżących u podstaw rozliczeń. Ponadto w przypadku gdy projekt realizowany przez taką organizację międzynarodową jest częścią próby audytowej, instytucja audytowa powinna mieć możliwość prowadzenia swoich prac zgodnie z zasadami Międzynarodowego Standardu Usług Pokrewnych 4400 „Zlecenia dotyczące realizacji uzgodnionych procedur w zakresie informacji finansowych”.
- (60) Zgodnie z rozporządzeniem finansowym, rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013⁽³²⁾, rozporządzeniami Rady (WE, Euratom) nr 2988/95⁽³³⁾, (Euratom, WE) nr 2185/96⁽³⁴⁾ i (UE) 2017/1939⁽³⁵⁾ interesy finansowe Unii należy chronić za pomocą proporcjonalnych środków, w tym środków w zakresie zapobiegania nieprawidłowościom – w tym nadużyciom finansowym – ich wykrywania, korygowania i prowadzenia w ich sprawie postępowań, odzyskiwania środków utraconych, nienależnie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych oraz, w stosownych przypadkach, nakładania kar administracyjnych. W szczególności,

⁽³²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

⁽³³⁾ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1).

⁽³⁴⁾ Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

⁽³⁵⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1).

zgodnie z rozporządzeniami (Euratom, WE) nr 2185/96 i (UE, Euratom) nr 883/2013 Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) jest uprawniony do prowadzenia dochodzeń administracyjnych, w tym kontroli na miejscu i inspekcji, w celu ustalenia, czy miały miejsce nadużycia finansowe, korupcja lub wszelka inna nielegalna działalność na szkodę interesów finansowych Unii. Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1939 Prokuratura Europejska (EPPO) jest uprawniona do prowadzenia postępowań przygotowawczych oraz wnoszenia i popierania oskarżeń w sprawie przestępstw naruszających interesy finansowe Unii, jak przewidziano w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371⁽³⁶⁾. Zgodnie z rozporządzeniem finansowym każda osoba lub podmiot, które otrzymują środki finansowe Unii, mają w pełni współpracować w celu ochrony interesów finansowych Unii, przyznać Komisji, OLAF, Trybunałowi Obrachunkowemu oraz, w przypadku państw członkowskich, które uczestniczą we wzmocnionej współpracy na podstawie rozporządzenia (UE) 2017/1939 – EPPO, niezbędne prawa i dostęp, a także zapewnić, aby wszelkie osoby trzecie uczestniczące w wykonywaniu środków finansowych Unii przyznały tym organom równoważne prawa. Państwa członkowskie powinny w pełni współpracować i zapewniać wszelką niezbędną pomoc instytucjom, organom i jednostkom organizacyjnym Unii z myślą o ochronie interesów finansowych Unii.

- (61) Do niniejszego rozporządzenia stosuje się horyzontalne zasady finansowe przyjęte przez Parlament Europejski i Radę na podstawie art. 322 TFUE. Zasady te zostały ustanowione w rozporządzeniu finansowym i określają w szczególności procedurę uchwalania i wykonywania budżetu w drodze dotacji, zamówień, nagród i wykonania pośredniego oraz przewidują kontrolę odpowiedzialności podmiotów upoważnionych do działań finansowych. Zasady przyjęte na podstawie art. 322 TFUE obejmują również ogólny system warunkowości służący ochronie budżetu Unii.
- (62) Zgodnie z decyzją Rady 2013/755/UE⁽³⁷⁾ osoby i podmioty mające siedzibę w krajach lub terytoriach zamorskich kwalifikują się do otrzymania finansowania z zastrzeżeniem zasad i celów Instrumentu oraz ewentualnych uzgodnień mających zastosowanie do państwa członkowskiego, z którym dany kraj lub terytorium zamorskie są powiązane.
- (63) Zgodnie z art. 349 TFUE oraz z komunikatem Komisji z dnia 24 października 2017 r. zatytułowanym „Silniejsze i odnowione partnerstwo strategiczne z regionami najbardziej oddalonymi UE”, zatwierdzonym przez Radę w konkluzjach z dnia 12 kwietnia 2018 r., zainteresowane państwa członkowskie powinny zapewnić, aby ich programy uwzględniały pojawiające się zagrożenia, na jakie narażone są regiony najbardziej oddalone. Instrument powinien wspierać te państwa członkowskie, zapewniając im odpowiednie zasoby na pomoc – w stosownych przypadkach – dla regionów najbardziej oddalonych.
- (64) Zgodnie z pkt 22 i 23 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa⁽³⁸⁾ Instrument powinien być oceniany na podstawie informacji zgromadzonych zgodnie ze szczególnymi wymogami dotyczącymi monitorowania, przy czym należy unikać obciążeń administracyjnych, w szczególności dla państw członkowskich, a także nadmiernej regulacji. Wymogi te powinny, w stosownych przypadkach, obejmować mierzalne wskaźniki stanowiące podstawę oceny skutków Instrumentu w praktyce. Aby zmierzyć osiągnięcia Instrumentu, należy ustanowić wskaźniki i powiązane cele końcowe w odniesieniu do każdego celu szczegółowego Instrumentu. Wskaźniki te powinny obejmować wskaźniki jakościowe i ilościowe.
- (65) Odzwierciedlając znaczenie przeciwdziałania zmianie klimatu zgodnie z zobowiązaniami Unii w zakresie wdrożenia Porozumienia paryskiego przyjętego na mocy Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu⁽³⁹⁾ oraz celów Organizacji Narodów Zjednoczonych dotyczących zrównoważonego rozwoju, działania podejmowane na podstawie niniejszego rozporządzenia powinny przyczynić się do osiągnięcia celu zakładającego, że 30 % wszystkich wydatków w ramach wieloletnich ram finansowych zostanie przeznaczonych na uwzględnianie celów związanych z klimatem, a także do dążenia do tego, aby 7,5 % budżetu w 2024 r. i 10 % w 2026 r. i 2027 r. stanowiły wydatki związane z różnorodnością biologiczną, przy uwzględnieniu istnienia nakładających się na siebie aspektów celów w zakresie klimatu i różnorodności biologicznej. Instrument powinien wspierać działania zgodne z unijnymi normami i priorytetami w zakresie klimatu i środowiska i które nie wyrządzałyby znaczących szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852⁽⁴⁰⁾.

⁽³⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29).

⁽³⁷⁾ Decyzja Rady 2013/755/UE z dnia 25 listopada 2013 r. w sprawie stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich z Unią Europejską („decyzja o stowarzyszeniu zamorskim”) (Dz.U. L 344 z 19.12.2013, s. 1).

⁽³⁸⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

⁽³⁹⁾ Dz.U. L 282 z 19.10.2016, s. 4.

⁽⁴⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dz.U. L 198 z 22.6.2020, s. 13).

- (66) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 514/2014⁽⁴¹⁾ oraz wszelkie inne akty mające zastosowanie do okresu programowania 2014–2020 powinny nadal być stosowane do programów i projektów wspieranych w ramach Instrumentu w okresie programowania 2014–2020. Ponieważ okres wdrażania rozporządzenia (UE) nr 514/2014 nakłada się na okres programowania objęty niniejszym rozporządzeniem, a także w celu zapewnienia ciągłości w realizacji niektórych projektów zatwierdzonych na mocy tego rozporządzenia, należy ustanowić przepisy dotyczące etapów projektów. Każdy z poszczególnych etapów projektu powinien być wdrażany zgodnie z zasadami okresu programowania, w ramach którego otrzymuje finansowanie.
- (67) Za pomocą wskaźników i sprawozdawczości finansowej Komisja i państwa członkowskie powinny monitorować wdrażanie Instrumentu zgodnie z odpowiednimi przepisami rozporządzenia (UE) 2021/1060 oraz z niniejszym rozporządzeniem. Począwszy od 2023 r., państwa członkowskie powinny przedkładać Komisji roczne sprawozdania z wykonania obejmujące ostatni rok obrachunkowy. Sprawozdania te powinny zawierać informacje dotyczące postępów w realizacji programów państw członkowskich. Państwa członkowskie powinny również przedkładać Komisji streszczenia tych sprawozdań. Komisja powinna tłumaczyć te streszczenia na wszystkie języki urzędowe Unii oraz podawać je do wiadomości publicznej na swojej stronie internetowej, wraz z linkami do stron państw członkowskich, o których mowa w rozporządzeniu (UE) 2021/1060.
- (68) W celu uzupełnienia i zmiany innych niż istotne elementów niniejszego rozporządzenia należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 TFUE w odniesieniu do zamieszczonego w załączniku III wykazu działań, zamieszczonego w załączniku IV wykazu działań kwalifikujących się do wyższych stóp współfinansowania, wsparcia operacyjnego na podstawie załącznika VII oraz dalszego rozwijania ram monitorowania i ewaluacji. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (69) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁽⁴²⁾. W odniesieniu do przyjmowania aktów wykonawczych nakładających wspólne obowiązki na państwa członkowskie, w szczególności obowiązki dotyczące przekazywania Komisji informacji, należy stosować procedurę sprawdzającą, a w odniesieniu do przyjmowania aktów wykonawczych dotyczących szczegółowych ustaleń w zakresie przekazywania Komisji informacji w ramach programowania i sprawozdawczości, należy stosować procedurę doradczą, ze względu na ich czysto techniczny charakter. Komisja powinna przyjmować akty wykonawcze mające natychmiastowe zastosowanie w odniesieniu do przyjmowania decyzji o udzieleniu pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych przewidzianej w niniejszym rozporządzeniu, jeżeli – w uzasadnionych przypadkach związanych z charakterem i celem takiej pomocy – jest to uzasadnione szczególnie pilną potrzebą.
- (70) Udział państwa członkowskiego w Instrumencie nie powinien zbiegać się w czasie z jego udziałem w tymczasowym instrumencie finansowym Unii, z którego udzielane jest wsparcie państwom członkowskim będącym jego beneficjentami, między innymi na sfinansowanie działań na nowych granicach zewnętrznych Unii na potrzeby wdrażania dorobku Schengen w zakresie granic i wiz oraz kontroli granic zewnętrznych.
- (71) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.

⁽⁴¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 514/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Funduszu Azylu, Migracji i Integracji oraz instrumentu na rzecz wsparcia finansowego współpracy policyjnej, zapobiegania i zwalczania przestępczości oraz zarządzania kryzysowego (Dz.U. L 150 z 20.5.2014, s. 112).

⁽⁴²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

- (72) W odniesieniu do Islandii i Norwegii niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Umowy zawartej przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii dotyczącej włączenia tych dwóch państw we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen ⁽⁴³⁾, które wchodzi w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 lit. A i B decyzji Rady 1999/437/WE ⁽⁴⁴⁾.
- (73) W odniesieniu do Szwajcarii niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen ⁽⁴⁵⁾, które wchodzi w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 pkt A i B decyzji 1999/437/WE w związku z art. 3 decyzji Rady 2008/146/WE ⁽⁴⁶⁾.
- (74) W odniesieniu do Liechtensteinu niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Protokołu między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu w sprawie przystąpienia Księstwa Liechtensteinu do Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen ⁽⁴⁷⁾, które wchodzi w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 pkt A i B decyzji 1999/437/WE w związku z art. 3 decyzji Rady 2011/350/UE ⁽⁴⁸⁾.
- (75) Aby określić charakter oraz zasady udziału w Instrumencie państw stowarzyszonych w zakresie wprowadzania w życie, stosowania i rozwoju dorobku Schengen, należy dokonać dalszych ustaleń między Unią a tymi państwami na podstawie odpowiednich postanowień stosownych układów o stowarzyszeniu. Ustalenia takie powinny być umowami międzynarodowymi w rozumieniu art. 218 TFUE. Aby ograniczyć możliwość wystąpienia luki między momentem, w którym Instrument staje się wiążący w stosunku do danego państwa, a momentem wejścia w życie ustaleń, negocjacje w sprawie tych ustaleń należy rozpocząć jak najszybciej powiadomieniem przez odnośne państwo Rady i Komisji o jego decyzji dotyczącej zatwierdzenia treści Instrumentu oraz jego wdrożenia do wewnętrznego porządku prawnego. Zawarcie takich ustaleń powinno mieć miejsce po pisemnym poinformowaniu przez dane państwo o spełnieniu wszystkich jego wymogów wewnętrznych.
- (76) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do TFUE, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związana ani go nie stosuje. Ponieważ niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, zgodnie z art. 4 tego protokołu Dania – w terminie sześciu miesięcy po przyjęciu przez Radę niniejszego rozporządzenia – podejmuje decyzję, czy dokona jego transpozycji do swego prawa krajowego.

⁽⁴³⁾ Dz.U. L 176 z 10.7.1999, s. 36.

⁽⁴⁴⁾ Decyzja Rady 1999/437/WE z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie niektórych warunków stosowania Układu zawartego przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii dotyczącego włączenia tych dwóch państw we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen (Dz.U. L 176 z 10.7.1999, s. 31).

⁽⁴⁵⁾ Dz.U. L 53 z 27.2.2008, s. 52.

⁽⁴⁶⁾ Decyzja Rady 2008/146/WE z dnia 28 stycznia 2008 r. w sprawie zawarcia w imieniu Wspólnoty Europejskiej Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia tego państwa we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen (Dz.U. L 53 z 27.2.2008, s. 1).

⁽⁴⁷⁾ Dz.U. L 160 z 18.6.2011, s. 21.

⁽⁴⁸⁾ Decyzja Rady 2011/350/UE z dnia 7 marca 2011 r. w sprawie zawarcia w imieniu Unii Europejskiej Protokołu między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu w sprawie przystąpienia Księstwa Liechtensteinu do Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen, odnoszącego się do zniesienia kontroli na granicach wewnętrznych i do przemieszczania się osób (Dz.U. L 160 z 18.6.2011, s. 19).

- (77) Niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, które nie mają zastosowania do Irlandii zgodnie z decyzją Rady 2002/192/WE⁽⁴⁹⁾. Irlandia nie uczestniczy w związku z tym w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związana ani go nie stosuje.
- (78) Należy dostosować okres stosowania niniejszego rozporządzenia do okresu stosowania rozporządzenia Rady (UE, Euratom) 2020/2093.
- (79) Aby zapewnić ciągłość udzielania wsparcia w odpowiednim obszarze polityki oraz umożliwić rozpoczęcie wdrażania od początku obowiązywania wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027, niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie w trybie pilnym i być stosowane z mocą wsteczną od dnia 1 stycznia 2021 r.,

PRZYMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie ustanawia Instrument Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (zwany dalej „Instrumentem”), w ramach Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami (zwanego dalej „Funduszem”), na okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2027 r.

Niniejsze rozporządzenie ustanawia Fundusz wspólnie z rozporządzeniem (UE) 2021/1077 na okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2027 r.

Niniejsze rozporządzenie określa cel z zakresu polityki Instrumentu, cele szczegółowe Instrumentu oraz środki służące realizacji tych celów szczegółowych, budżet na okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2027 r., formy finansowania unijnego oraz zasady dotyczące przyznawania takiego finansowania.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „przejście graniczne” oznacza przejście graniczne zgodnie z definicją w art. 2 pkt 8 rozporządzenia (UE) 2016/399;
- 2) „europejskie zintegrowane zarządzanie granicami” oznacza europejskie zintegrowane zarządzanie granicami, o którym mowa w art. 3 rozporządzenia (UE) 2019/1896;
- 3) „granice zewnętrzne” oznaczają granice zewnętrzne zgodnie z definicją w art. 2 pkt 2 rozporządzenia (UE) 2016/399 oraz granice wewnętrzne, na których nie zniesiono jeszcze kontroli;
- 4) „odcinek granicy zewnętrznej” oznacza odcinek granicy zewnętrznej zgodnie z definicją w art. 2 pkt 11 rozporządzenia (UE) 2019/1896;
- 5) „obszar hotspotu” oznacza obszar hotspotu zgodnie z definicją w art. 2 pkt 23 rozporządzenia (UE) 2019/1896;
- 6) „granice wewnętrzne, na których nie zniesiono jeszcze kontroli” oznaczają:
 - a) wspólną granicę między państwem członkowskim w pełni wdrażającym dorobek Schengen a państwem członkowskim, które jest zobowiązane, zgodnie ze swoim aktem przystąpienia, do pełnego stosowania dorobku Schengen, ale w odniesieniu do którego odpowiednia decyzja Rady upoważniająca je do pełnego stosowania tego dorobku nie weszła jeszcze w życie;

⁽⁴⁹⁾ Decyzja Rady 2002/192/WE z dnia 28 lutego 2002 r. dotycząca wniosku Irlandii o zastosowanie wobec niej niektórych przepisów dorobku Schengen (Dz.U. L 64 z 7.3.2002, s. 20).

- b) wspólną granicę między dwoma państwami członkowskimi zobowiązanymi do pełnego stosowania dorobku Schengen zgodnie z ich odpowiednimi aktami przystąpienia, ale w odniesieniu do których odpowiednia decyzja Rady upoważniająca je do pełnego stosowania tego dorobku nie weszła jeszcze w życie;
- 7) „sytuacja nadzwyczajna” oznacza sytuację wynikającą z nagłej i wyjątkowo silnej presji związanej z tym, że duża lub nieproporcjonalna liczba obywateli państw trzecich przekroczyła, przekracza lub ma przekroczyć granice zewnętrzne jednego lub większej liczby państw członkowskich, lub sytuację związaną z wystąpieniem zdarzeń związanych z nielegalną imigracją lub przestępczością transgraniczną na granicach zewnętrznych jednego lub większej liczby państw członkowskich, a zdarzenia te mają decydujący wpływ na bezpieczeństwo granic w takim zakresie, że mogą zagrozić funkcjonowaniu strefy Schengen, lub każdą inną sytuację, w przypadku której należy uzasadnić, że wymagane jest podjęcie natychmiastowego działania na granicach zewnętrznych, w ramach celów Instrumentu;
- 8) „działania szczególne” oznaczają projekty transnarodowe lub krajowe, które przynoszą unijną wartość dodaną, zgodnie z celami Instrumentu, na realizację których jedno, kilka lub wszystkie państwa członkowskie mogą otrzymać dodatkową alokację na swoje programy;
- 9) „wsparcie operacyjne” oznacza część alokacji dla państwa członkowskiego, która może być wykorzystana jako wsparcie dla organów publicznych odpowiedzialnych za wykonywanie zadań i świadczenie usług, które stanowią usługę publiczną na rzecz Unii;
- 10) „działania unijne” oznaczają projekty transnarodowe lub projekty o szczególnym znaczeniu dla Unii, realizowane zgodnie z celami Instrumentu.

Artykuł 3

Cele Instrumentu

1. Celem z zakresu polityki Instrumentu, stanowiącego część Funduszu, jest zapewnienie solidnego i skutecznego europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami zewnętrznymi, a tym samym przyczynienie się do zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa wewnętrznego w Unii, przy jednoczesnym zagwarantowaniu swobodnego przepływu osób w Unii i pełnym poszanowaniu odpowiedniego unijnego dorobku prawnego zobowiązań międzynarodowych Unii i państw członkowskich wynikających z instrumentów międzynarodowych, których są stronami.
2. W ramach celu z zakresu polityki określonego w ust. 1 Instrument przyczynia się do realizacji następujących celów szczegółowych:
 - a) wspieranie skutecznego europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami zewnętrznymi, wdrażanego przez Europejską Straż Graniczną i Przybrzeżną w ramach wspólnej odpowiedzialności Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz organów krajowych odpowiedzialnych za zarządzanie granicami, aby ułatwić legalne przekraczanie granic, zapobiegać nielegalnej imigracji i przestępczości transgranicznej oraz wykrywać je, oraz aby skutecznie zarządzać przepływami migracyjnymi;
 - b) wspieranie wspólnej polityki wizowej, aby zapewnić zharmonizowane podejście do wydawania wiz i ułatwić legalne podróżowanie, pomagając jednocześnie w zapobieganiu zagrożeniom związanym z migracją i bezpieczeństwem.
3. W ramach celów szczegółowych określonych w ust. 2 Instrument jest wdrażany za pomocą środków wykonawczych wymienionych w załączniku II.

Artykuł 4

Niedyskryminacja i poszanowanie praw podstawowych

Działania finansowane w ramach Instrumentu realizuje się w pełnej zgodności z prawami i zasadami zapisanymi w unijnym dorobku prawnym i Karcie oraz z zobowiązaniami międzynarodowymi Unii w zakresie praw podstawowych, w szczególności zapewniając przestrzeganie zasady niedyskryminacji i zasady *non-refoulement*.

Artykuł 5

Zakres wsparcia

1. W ramach swoich celów oraz zgodnie ze środkami wykonawczymi wymienionymi w załączniku II Instrument wspiera w szczególności działania wymienione w załączniku III.

Aby uwzględnić nieprzewidziane lub nowe okoliczności Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 31 dotyczących zmiany wykazu działań w załączniku III w celu dodania nowych działań.

2. Aby osiągnąć swoje cele, Instrument może wspierać, zgodnie z priorytetami Unii, działania, o których mowa w załączniku III, w państwach trzecich i dotyczące państw trzecich, zgodnie z art. 20.

3. W odniesieniu do działań w państwach trzecich i dotyczących państw trzecich Komisja i państwa członkowskie, wraz z Europejską Służbą Działań Zewnętrznych, zapewniają – zgodnie ze swoimi odpowiednimi obowiązkami – koordynację z odpowiednimi politykami, strategiami i instrumentami Unii. Zapewniają one w szczególności, aby działania w państwach trzecich i dotyczące państw trzecich:

- a) były powadzone w synergii oraz przy zachowaniu spójności z innymi działaniami poza Unią wspieranymi za pośrednictwem innych instrumentów unijnych;
- b) były spójne z polityką zewnętrzną Unii, zgodne z zasadą spójności polityki na rzecz rozwoju oraz zgodne z dokumentami z zakresu programowania strategicznego dla danego regionu lub państwa;
- c) koncentrowały się na środkach, które nie są ukierunkowane na rozwój; oraz
- d) służyły interesom unijnych polityk wewnętrznych i były spójne z działaniami podejmowanymi w Unii.

4. Następujące działania nie są kwalifikowalne:

- a) działania, o których mowa w ust. 1 lit. a) załącznika III, na granicach wewnętrznych, na których nie zniesiono jeszcze kontroli;
- b) działania związane z przejściowym ponownym przywróceniem kontroli granicznej na granicach wewnętrznych w rozumieniu art. 2 pkt 1 rozporządzenia (UE) 2016/399;
- c) działania, których głównym celem jest kontrola celna.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego, w przypadku wystąpienia sytuacji nadzwyczajnej, działania, o których mowa w akapicie pierwszym, mogą zostać uznane za kwalifikowalne.

ROZDZIAŁ II

RAMY FINANSOWANIA ORAZ RAMY WDRAŻANIA

SEKCJA 1

Przepisy wspólne

Artykuł 6

Zasady ogólne

1. Wsparcie udzielane w ramach Instrumentu uzupełnia interwencję krajową, regionalną i lokalną oraz koncentruje się na wytworzeniu unijnej wartości dodanej w odniesieniu do osiągnięcia celów Instrumentu.

2. Komisja i państwa członkowskie zapewniają, aby wsparcie udzielane w ramach Instrumentu oraz wsparcie udzielane przez państwa członkowskie były spójne z odpowiednimi działaniami, politykami i priorytetami Unii, oraz stanowiły uzupełnienie wsparcia udzielanego w ramach innych instrumentów Unii.

3. Instrument jest wdrażany w ramach zarządzania bezpośredniego, dzielonego lub pośredniego zgodnie z art. 62 ust. 1 akapit pierwszy lit. a), b) i c) rozporządzenia finansowego.

Artykuł 7

Budżet

1. Pula środków finansowych na realizację Instrumentu na okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2027 r. wynosi 5 241 000 000 EUR w cenach bieżących.
2. W wyniku dostosowania dotyczącego poszczególnych programów przewidzianego w art. 5 rozporządzenia Rady (UE, Euratom) 2020/2093 kwotę, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, zwiększa się o dodatkową alokację wynoszącą 1 000 000 000 EUR w cenach stałych z 2018 r., jak określono w załączniku II do tego rozporządzenia.
3. Pulę środków finansowych wykorzystuje się w następujący sposób:
 - a) 3 668 000 000 EUR przydziela się na programy państw członkowskich, z czego 200 568 000 EUR przydziela się na specjalny program tranzytowy, o którym mowa w art. 17;
 - b) 1 573 000 000 EUR przydziela się na instrument tematyczny, o którym mowa w art. 8.
4. Dodatkową alokację, o której mowa w ust. 2, przydziela się na instrument tematyczny, o którym mowa w art. 8.
5. Z inicjatywy Komisji, do 0,52 % puli środków finansowych przydziela się na pomoc techniczną, o której mowa w art. 35 rozporządzenia (UE) 2021/1060, na wdrożenie Instrumentu.
6. Zgodnie z odpowiednimi postanowieniami stosownych układów o stowarzyszeniu dokonuje się ustaleń w celu określenia charakteru i zasad udziału w Instrumencie państw stowarzyszonych w zakresie wprowadzania w życie, stosowaniu i rozwoju dorobku Schengen. Jak najszybciej po powiadomieniu przez zainteresowane państwo o decyzji dotyczącej zatwierdzenia treści Instrumentu i jego wdrożenia do wewnętrznego porządku prawnego tego państwa, zgodnie z odpowiednim układem o stowarzyszeniu, Komisja przedkłada Radzie zalecenie dotyczące podjęcia negocjacji dotyczących tych ustaleń na podstawie art. 218 ust. 3 TFUE. Po otrzymaniu zalecenia, Rada niezwłocznie podejmuje decyzję dotyczącą upoważnienia do podjęcia tych negocjacji. Wkłady finansowe tych państw dodaje się do zasobów ogólnych dostępnych z puli środków finansowych, o której mowa w ust. 1.
7. Zgodnie z art. 26 rozporządzenia (UE) 2021/1060 do 5 % początkowej alokacji dla państwa członkowskiego z któregokolwiek z funduszy objętych tym rozporządzeniem w ramach zarządzania dzielonego może – na wniosek tego państwa członkowskiego – zostać przesunięte do Instrumentu w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego. Komisja wykonuje te zasoby bezpośrednio zgodnie z art. 62 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) rozporządzenia finansowego lub pośrednio zgodnie z lit. c) tego akapitu. Zasoby te wykorzystuje się na rzecz zainteresowanego państwa członkowskiego.

Artykuł 8

Przepisy ogólne dotyczące wdrażania instrumentu tematycznego

1. Kwotę, o której mowa w art. 7 ust. 3 lit. b), przydziela się w sposób elastyczny za pośrednictwem instrumentu tematycznego, z wykorzystaniem zarządzania dzielonego, bezpośredniego lub pośredniego zgodnie z programami prac. Z uwagi na wewnętrzny charakter Instrumentu, instrument tematyczny służy przede wszystkim polityce wewnętrznej Unii zgodnie z celami szczegółowymi określonymi w art. 3 ust. 2.

Finansowanie z instrumentu tematycznego wykorzystuje się na jego następujące komponenty:

- a) działania szczególne;
- b) działania unijne; oraz
- c) pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych, o której mowa w art. 25.

Pomoc techniczna z inicjatywy Komisji, o której mowa w art. 35 rozporządzenia (UE) 2021/1060, otrzymuje również wsparcie z kwoty, o której mowa w art. 7 ust. 3 lit. b) niniejszego rozporządzenia.

2. Finansowanie z instrumentu tematycznego przeznaczane jest na priorytety mające wysoką unijną wartość dodaną lub wykorzystywane jest w celu zaspokojenia pilnych potrzeb, zgodnie z uzgodnionymi priorytetami Unii, które zostały uwzględnione w załączniku II, w tym potrzebę ochrony granic zewnętrznych, zapobiegania przestępczości transgranicznej na granicach zewnętrznych – w szczególności przemytowi migrantów i handlowi ludźmi oraz imigracji nieuregulowanej – i jej wykrywania, a także skutecznego zarządzania przepływami migracyjnymi i wspierania wspólnej polityki wizowej.

Finansowanie, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, z wyjątkiem finansowania wykorzystywanego na pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych zgodnie z art. 25, wspiera jedynie działania wymienione w załączniku III.

3. Komisja współpracuje z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i odpowiednimi sieciami, w szczególności w celu przygotowywania i ewaluacji programów prac dotyczących działań unijnych finansowanych w ramach Instrumentu.

4. W przypadku gdy finansowanie z instrumentu tematycznego jest udzielane państwom członkowskim w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego, Komisja zapewnia, aby nie wybierano projektów, których dotyczy uzasadniona opinia wydana przez Komisję w ramach postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom na podstawie art. 258 TFUE, która poddaje w wątpliwość legalność i prawidłowość wydatków lub realizacji tych projektów.

5. Do celów art. 23 i art. 24 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/1060 w przypadku gdy finansowanie z instrumentu tematycznego jest wdrażane w ramach zarządzania dzielonego, zainteresowane państwo członkowskie zapewnia, aby uzasadniona opinia wydana przez Komisję w ramach postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom na podstawie art. 258 TFUE, która poddaje w wątpliwość legalność i prawidłowość wydatków lub realizacji działań, nie dotyczyła zamierzonych działań; Komisja natomiast ocenia zamierzone działania pod tym względem.

6. Komisja ustanawia całkowitą kwotę udostępnianą na instrument tematyczny w ramach środków rocznych z budżetu Unii.

7. Komisja przyjmuje w drodze aktów wykonawczych decyzje w sprawie finansowania, o których mowa w art. 110 rozporządzenia finansowego, dotyczące instrumentu tematycznego oraz określające cele i działania, które mają być wspierane, a także kwoty przeznaczone na każdy z komponentów, o których mowa w ust. 1 akapit drugi niniejszego artykułu. Decyzje w sprawie finansowania mogą być roczne lub wieloletnie i mogą obejmować jeden komponent lub większą liczbę komponentów instrumentu tematycznego, o którym mowa w ust. 1 akapit drugi niniejszego artykułu. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 32 ust. 3 niniejszego rozporządzenia.

8. Komisja zapewnia, aby podział zasobów na cele szczególne określone w art. 3 ust. 2 był sprawiedliwy i przejrzysty. Komisja składa sprawozdania dotyczące wykorzystania i podziału instrumentu tematycznego między komponenty, o których mowa w ust. 1 akapit drugi niniejszego artykułu, w tym w zakresie wsparcia udzielanego na rzecz działań w państwach trzecich lub dotyczących państw trzecich w ramach działań unijnych.

9. Po przyjęciu decyzji w sprawie finansowania, o której mowa w ust. 7, Komisja może wprowadzić odpowiednie zmiany do programów państw członkowskich.

SEKCJA 2

Wsparcie i wdrażanie w ramach zarządzania dzielonego

Artykuł 9

Zakres stosowania

1. Niniejszą sekcję stosuje się do kwoty, o której mowa w art. 7 ust. 3 lit. a), oraz do dodatkowych zasobów wdrażanych w ramach zarządzania dzielonego zgodnie z decyzją w sprawie finansowania dotyczącą instrumentu tematycznego, o którym mowa w art. 8.

2. Wsparcie w ramach niniejszej sekcji wdrażane jest w ramach zarządzania dzielonego zgodnie z art. 63 rozporządzenia finansowego i rozporządzeniem (UE) 2021/1060.

*Artykuł 10***Zasoby budżetowe**

1. Kwotę, o której mowa w art. 7 ust. 3 lit. a), przydziela się na programy państw członkowskich orientacyjnie w następujący sposób:
 - a) 3 057 000 000 EUR zgodnie z załącznikiem I;
 - b) 611 000 000 EUR na korektę przydziałów na programy państw członkowskich, o której mowa w art. 14 ust. 1.
2. W przypadku gdy kwota, o której mowa w ust. 1 lit. b) niniejszego artykułu, nie została przydzielona w całości, pozostała kwota może zostać dodana do kwoty, o której mowa w art. 7 ust. 3 lit. b).

*Artykuł 11***Płatności zaliczkowe**

1. Zgodnie z art. 90 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2021/1060 płatności zaliczkowe w przypadku Instrumentu są wypłacane w postaci rocznych rat przed dniem 1 lipca każdego roku, z zastrzeżeniem dostępności środków, w następujący sposób:
 - a) 2021 r.: 4 %;
 - b) 2022 r.: 3 %;
 - c) 2023 r.: 5 %;
 - d) 2024 r.: 5 %;
 - e) 2025 r.: 5 %;
 - f) 2026 r.: 5 %.
2. W przypadku gdy program państwa członkowskiego zostanie przyjęty po dniu 1 lipca 2021 r., wcześniejsze raty wypłacane są w roku, w którym został on przyjęty.

*Artykuł 12***Stopy współfinansowania**

1. Wkład z budżetu Unii nie przekracza 75 % łącznych wydatków kwalifikowalnych na dany projekt.
2. Wkład z budżetu Unii można zwiększyć do 90 % łącznych wydatków kwalifikowalnych na projekty wdrażane w ramach działań szczególnych.
3. Wkład z budżetu Unii można zwiększyć do 90 % łącznych wydatków kwalifikowalnych na działania wymienione w załączniku IV.
4. Wkład z budżetu Unii można zwiększyć do 100 % łącznych wydatków kwalifikowalnych na wsparcie operacyjne, w tym specjalny program tranzytowy, o którym mowa w art. 17.
5. Wkład z budżetu Unii można zwiększyć do 100 % łącznych wydatków kwalifikowalnych zgodnie z art. 85 ust. 2 lub 3 rozporządzenia (UE) 2018/1240.
6. Wkład z budżetu Unii można zwiększyć do 100 % łącznych wydatków kwalifikowalnych na pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych, o której mowa w art. 25.
7. Wkład z budżetu Unii można zwiększyć do 100 % łącznych wydatków kwalifikowalnych na pomoc techniczną z inicjatywy państw członkowskich, w granicach określonych w art. 36 ust. 5 lit. b) ppkt (vi) rozporządzenia (UE) 2021/1060.
8. W decyzji Komisji zatwierdzającej program państwa członkowskiego ustala się stopę współfinansowania i maksymalną kwotę wsparcia z Instrumentu dla rodzajów działań objętych wkładem, o którym mowa w ust. 1–7.

9. W decyzji Komisji zatwierdzającej program państwa członkowskiego określa się – dla każdego rodzaju działania – czy stopa współfinansowania ma zastosowanie w odniesieniu do:

- a) całkowitego wkładu, obejmującego wkłady publiczne i prywatne; lub
- b) wyłącznie wkładu publicznego.

Artykuł 13

Programy państw członkowskich

1. Każde państwo członkowskie zapewnia, aby priorytety ujęte w jego programie były spójne z unijnymi priorytetami i wyzwaniem w obszarze zarządzania granicami i polityką wizową i aby im odpowiadały oraz były w pełni zgodne z odpowiednim unijnym dorobkiem prawnym i zobowiązaniami międzynarodowymi Unii i państw członkowskich wynikającymi z instrumentów międzynarodowych, których są stronami. Przy określaniu priorytetów swoich programów państwa członkowskie zapewniają, aby programy odpowiednio uwzględniały środki wykonawcze wymienione w załączniku II.

Z uwagi na wewnętrzny charakter Instrumentu, programy państw członkowskich służą przede wszystkim polityce wewnętrznej Unii zgodnie z celami szczegółowymi określonymi w art. 3 ust. 2 niniejszego rozporządzenia.

Komisja ocenia programy państw członkowskich zgodnie z art. 23 rozporządzenia (UE) 2021/1060.

2. W ramach zasobów przydzielonych w art. 10 ust. 1 oraz bez uszczerbku dla ust. 3 niniejszego artykułu, każde państwo członkowskie przydziela – w swoim programie – co najmniej 10 % na cel szczegółowy określony w art. 3 ust. 2 lit. b).

3. Państwo członkowskie może przydzielić mniej niż minimalną wielkość procentową, o której mowa w ust. 2, tylko wówczas, gdy przedstawi w swoim programie szczegółowe wyjaśnienie powodów, dla których przydzielenie zasobów poniżej tego poziomu nie zagraża osiągnięciu danego celu.

4. Komisja zapewnia, aby wiedza i doświadczenie właściwych agencji zdecentralizowanych, w szczególności Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej, eu-LISA oraz Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej, ustanowionej rozporządzeniem Rady (WE) nr 168/2007⁽⁵⁰⁾, były uwzględniane w zakresie obszarów ich kompetencji przy opracowywaniu programów państw członkowskich, na wczesnym etapie i w odpowiednim czasie.

5. Komisja konsultuje się z Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej w sprawie działań objętych wsparciem operacyjnym, aby zapewnić spójność i komplementarność działań Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej i działań państw członkowskich w odniesieniu do zarządzania granicami, aby uniknąć podwójnego finansowania oraz osiągnąć oszczędność kosztową. W razie konieczności Komisja konsultuje się z eu-LISA w sprawie działań objętych wsparciem operacyjnym, w odniesieniu do których eu-LISA posiada szczególną wiedzę fachową zgodnie ze swoim mandatem.

6. W stosownych przypadkach Komisja może włączyć właściwe agencje zdecentralizowane, w tym te wymienione w ust. 4, w realizację zadań związanych z monitorowaniem i ewaluacją określonych w sekcji 5, w szczególności w celu zapewnienia zgodności działań realizowanych przy wsparciu z Instrumentu z odpowiednim unijnym dorobkiem prawnym i uzgodnionymi priorytetami Unii.

7. W następstwie przyjęcia zaleceń wchodzących w zakres stosowania niniejszego rozporządzenia zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1053/2013 oraz wydania zaleceń w ramach przeprowadzania ocen narażenia zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2019/1896, zainteresowane państwo członkowskie analizuje, wraz z Komisją, najbardziej odpowiednie podejście do zrealizowania tych zaleceń przy wsparciu z Instrumentu.

8. W stosownych przypadkach Komisja włącza Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej w proces analizowania najbardziej odpowiedniego podejścia do zrealizowania zaleceń, o których mowa w ust. 7, przy wsparciu z Instrumentu. W tym kontekście Komisja może, w stosownych przypadkach, korzystać z wiedzy fachowej innych organów i jednostek organizacyjnych Unijnych w odniesieniu do konkretnych kwestii wchodzących w zakres ich kompetencji.

⁽⁵⁰⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 168/2007 z dnia 15 lutego 2007 r. ustanawiające Agencję Praw Podstawowych Unii Europejskiej (Dz.U. L 53 z 22.2.2007, s. 1).

9. Wdrażając ust. 7, zainteresowane państwo członkowskie uznaje za priorytet swojego programu wdrożenie środków mających usunąć wszelkie stwierdzone niedociągnięcia, w szczególności środków mających usunąć poważne niedociągnięcia i środków stanowiących odpowiedź na oceny stwierdzające niezgodność.

10. W razie konieczności w programie zainteresowanego państwa członkowskiego wprowadza się zmiany zgodnie z art. 24 rozporządzenia (UE) 2021/1060, aby uwzględnić zalecenia, o których mowa w ust. 7 niniejszego artykułu.

11. We współpracy i na podstawie konsultacji z Komisją i Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej zgodnie z obszarami kompetencji tej agencji, zainteresowane państwo członkowskie może dokonać ponownej alokacji zasobów w ramach swojego programu, w tym zasobów przeznaczonych na wsparcie operacyjne, w celu realizacji zaleceń, o których mowa w ust. 7, w przypadku gdy zalecenia te mają skutki finansowe.

12. W każdym przypadku, gdy państwo członkowskie postanawia realizować projekt z państwem trzecim lub w państwie trzecim przy wsparciu z Instrumentu, zainteresowane państwo członkowskie konsultuje się z Komisją przed zatwierdzeniem projektu.

13. W przypadku gdy państwo członkowskie postanawia realizować – przy wsparciu z Instrumentu – działanie z państwem trzecim, w państwie trzecim lub działanie dotyczące państwa trzeciego w zakresie monitorowania, wykrywania, identyfikowania, śledzenia i przechwytywania osób nielegalnie przekraczających granicę oraz zapobiegania temu zjawisku do celów wykrywania i zwalczania imigracji nieuregulowanej i przestępczości transgranicznej oraz zapobiegania tym zjawiskom lub do celów przyczyniania się do ochrony migrantów i przyczyniania się do ratowania życia migrantów, to państwo członkowskie zapewnia, aby Komisja została powiadomiona o wszelkiej współpracy dwustronnej lub wielostronnej z tym państwem trzecim zgodnie z art. 76 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1896.

14. W odniesieniu do sprzętu, w tym środków transportu, oraz systemów ICT wymaganych do skutecznej i bezpiecznej kontroli granic, w tym akcji poszukiwania i ratowania, które zostały zakupione przy wsparciu z Instrumentu:

- a) państwa członkowskie zapewniają, aby przy uruchamianiu procedur zakupu sprzętu i systemów ICT, które mają zostać opracowane przy wsparciu z Instrumentu, spełniano standardy ustanowione zgodnie z art. 16 i 64 rozporządzenia (UE) 2019/1896;
- b) cały wielkoskalowy sprzęt operacyjny do zarządzania granicami, taki jak środki transportu i nadzoru lotniczego i morskowego, zakupiony przez państwa członkowskie, rejestrowany jest w rezerwie wyposażenia technicznego Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej w celu udostępniania tego sprzętu zgodnie z art. 64 ust. 9 rozporządzenia (UE) 2019/1896;
- c) mogą być one dodatkowo wykorzystywane w następujących obszarach uzupełniających: kontrola celna, operacje morskie o charakterze wielozadaniowym oraz do realizowania celów Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Funduszu Azylu, Migracji i Integracji;
- d) państwa członkowskie, w celu wspierania spójnego planowania rozwoju zdolności Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz możliwości korzystania ze wspólnego udzielania zamówień, zgłaszają Komisji – w ramach wymogów dotyczących sprawozdawczości zgodnie z art. 29 – dostępne plany wieloletnie dotyczące sprzętu, który ma zostać zakupiony w ramach Instrumentu, a Komisja przekazuje takie informacje Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej.

Sprzęt i systemy ICT, o których mowa w akapicie pierwszym, kwalifikują się do otrzymania wsparcia finansowego z Instrumentu w przypadku gdy spełniony jest wymóg określony w akapicie pierwszym lit. a).

Do celów akapitu pierwszego lit. c) sprzęt i systemy ICT pozostają dostępne i gotowe dla skutecznych i bezpiecznych działań w zakresie kontroli granicznej. Wykorzystanie sprzętu w obszarach uzupełniających, o których mowa w akapicie pierwszym lit. c), nie może przekraczać 30 % całkowitego okresu użytkowania tego sprzętu. Systemy ICT opracowane do celów akapitu pierwszego lit. c) zapewniają dane i usługi na rzecz systemów zarządzania granicami na poziomie krajowym lub unijnym. Państwa członkowskie informują Komisję w rocznym sprawozdaniu z wykonania o wykorzystaniu do różnych celów, o którym mowa w akapicie pierwszym lit. c), oraz miejscu wykorzystania wielofunkcyjnego sprzętu i systemów ICT.

15. W przypadku gdy państwa członkowskie realizują działania w ramach Instrumentu zwracają szczególną uwagę na swoje zobowiązania międzynarodowe dotyczące akcji poszukiwania i ratowania na morzu. Sprzęt i systemy ICT, o których mowa w ust. 14 akapit pierwszy lit. a)–d), mogą być wykorzystywane do akcji poszukiwania i ratowania w sytuacjach, które mogą wystąpić podczas operacji ochrony granic morskich.

16. Szkolenia w dziedzinie zarządzania granicami przeprowadzane przy wsparciu z Instrumentu opierają się na odpowiednich zharmonizowanych i wysokojakościowych europejskich normach w zakresie kształcenia i wspólnego szkolenia dla straży granicznej i straży przybrzeżnej, w szczególności na wspólnych podstawowych programach szkoleń, o których mowa w art. 62 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2019/1896.

17. W swoich programach państwa członkowskie realizują w szczególności działania wymienione w załączniku IV. Aby uwzględnić nieprzewidziane lub nowe okoliczności oraz zapewnić skuteczne wdrażanie finansowania, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 31 dotyczących zmiany zamieszczonego w załączniku IV wykazu działań kwalifikujących się do wyższych stóp współfinansowania.

18. Programowanie, o którym mowa w art. 22 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/1060, opiera się na rodzajach interwencji określonych w tabeli 1 zamieszczonej w załączniku VI do niniejszego rozporządzenia i obejmuje orientacyjny podział zaprogramowanych zasobów według rodzaju interwencji w ramach każdego celu szczegółowego określonego w art. 3 ust. 2 niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 14

Przegląd śródkresowy

1. W 2024 r. Komisja przydzieli na programy zainteresowanych państw członkowskich dodatkową kwotę, o której mowa w art. 10 ust. 1 lit. b), zgodnie z kryteriami, o których mowa w pkt 1 lit. c) oraz pkt 2–10 załącznika I. Alokacja będzie opierać się na najnowszych dostępnych danych statystycznych dotyczących kryteriów, o których mowa w pkt 1 lit. c) oraz pkt 2–10 załącznika I. Finansowanie stanie się skuteczne od dnia 1 stycznia 2025 r.

2. W przypadku gdy co najmniej 10 % początkowej alokacji na program, o której mowa w art. 10 ust. 1 lit. a) niniejszego rozporządzenia, nie zostało objęte wnioskami o płatność złożonymi zgodnie z art. 91 rozporządzenia (UE) 2021/1060, zainteresowane państwo członkowskie nie kwalifikuje się do otrzymania dodatkowej alokacji na swój program, o którym mowa w art. 10 ust. 1 lit. b) niniejszego rozporządzenia.

3. Przydzielając środki finansowe z instrumentu tematycznego, o którym mowa w art. 8 niniejszego rozporządzenia, począwszy od dnia 1 stycznia 2025 r., Komisja uwzględni postępy państw członkowskich w osiągnięciu celów pośrednich ram wykonania, o których mowa w art. 16 rozporządzenia (UE) 2021/1060, oraz zidentyfikowane niedociągnięcia w zakresie wdrażania.

Artykuł 15

Działania szczególne

1. Oprócz swojej alokacji na podstawie art. 10 ust. 1 państwo członkowskie może otrzymać środki finansowe na działania szczególne, pod warunkiem że finansowanie to zostanie następnie ujęte jako takie w jego programie i będzie wykorzystywane na udział w realizacji celów Instrumentu.

2. Finansowanie na działania szczególne nie może być wykorzystywane na inne działania w ramach programu państwa członkowskiego, z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków i po zatwierdzeniu przez Komisję w drodze zmiany programu państwa członkowskiego.

Artykuł 16

Wsparcie operacyjne

1. Państwo członkowskie może wykorzystać do 33 % kwoty przydzielonej na jego program w ramach Instrumentu w celu sfinansowania wsparcia operacyjnego dla organów publicznych odpowiedzialnych za wykonywanie zadań i świadczenie usług, które stanowią usługę publiczną na rzecz Unii.

2. Wykorzystując wsparcie operacyjne, państwo członkowskie przestrzega odpowiedniego unijnego dorobku prawnego.
3. Państwo członkowskie wyjaśnia w swoim programie i w rocznych sprawozdaniach z wykonania, o których mowa w art. 29, w jaki sposób wykorzystanie wsparcia operacyjnego przyczyni się do osiągnięcia celów Instrumentu. Przed zatwierdzeniem programu państwa członkowskiego Komisja dokonuje oceny sytuacji wyjściowej w państwach członkowskich, które wskazały, że zamierzają wykorzystać wsparcie operacyjne, po konsultacji z Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz, stosownie do przypadku, z eu-LISA w zakresie obszarów kompetencji tych agencji zgodnie z art. 13 ust. 4, biorąc pod uwagę informacje przedstawione przez te państwa członkowskie oraz, w stosownych przypadkach, informacje dostępne w wyniku ocen stosowania dorobku Schengen i ocen narażenia, w tym zaleceń wynikających z ocen stosowania dorobku Schengen i ocen narażenia.
4. Bez uszczerbku dla art. 5 ust. 4 lit. c), wsparcie operacyjne koncentruje się na działaniach objętych wydatkami określonymi w załączniku VII.
5. Aby uwzględnić nieprzewidziane lub nowe okoliczności lub zapewnić skuteczne wdrażanie finansowania, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 31 dotyczących zmiany załącznika VII w odniesieniu do wydatków kwalifikujących się do otrzymania wsparcia operacyjnego.

Artykuł 17

Wsparcie operacyjne na rzecz specjalnego programu tranzytowego

1. Instrument zapewnia wsparcie na pokrycie niepobranych opłat za wydanie wiz tranzytowych oraz dodatkowych kosztów poniesionych w związku z wdrażaniem programem uproszczonego tranzytu zgodnie z rozporządzeniami (WE) nr 693/2003 i (WE) nr 694/2003.
2. Zasoby przydzielone Litwie na specjalny program tranzytowy zgodnie z art. 7 ust. 3 lit. a) udostępnia się jako dodatkowe wsparcie operacyjne dla Litwy, w tym na inwestycje w infrastrukturę, zgodnie z wydatkami kwalifikującymi się do otrzymania wsparcia operacyjnego w ramach jej programu, o których mowa w załączniku VII.
3. Na zasadzie odstępstwa od art. 16 ust. 1 Litwa może wykorzystać kwotę przyznaną jej zgodnie z art. 7 ust. 3 lit. a) na finansowanie wsparcia operacyjnego w uzupełnieniu kwoty, o której mowa w art. 16 ust. 1.
4. Komisja i Litwa dokonują przeglądu stosowania niniejszego artykułu w przypadku zmian, które mają wpływ na istnienie lub funkcjonowanie specjalnego programu tranzytowego.
5. Na podstawie uzasadnionego wniosku przedłożonego przez Litwę zasoby przydzielone na specjalny program tranzytowy zgodnie z art. 7 ust. 3 lit. a) poddaje się przeglądowi i w razie konieczności koryguje przed przyjęciem ostatniego programu prac dotyczącego instrumentu tematycznego, o którym mowa w art. 8, w ramach zasobów budżetowych, o których mowa w art. 7 ust. 3 lit. b), za pośrednictwem instrumentu tematycznego, o którym mowa w art. 8.

Artykuł 18

Kontrole zarządcze i audyty projektów realizowanych przez organizacje międzynarodowe

1. Niniejszy artykuł stosuje się do organizacji międzynarodowych lub ich agencji, o których mowa w art. 62 ust. 1 akapit pierwszy lit. c) ppkt (ii) rozporządzenia finansowego, których systemy, zasady i procedury zostały pozytywnie ocenione przez Komisję zgodnie z art. 154 ust. 4 i 7 tego rozporządzenia do celów pośredniego wykonywania dotacji z budżetu Unii (zwanymi dalej „organizacjami międzynarodowymi”).
2. Bez uszczerbku dla art. 83 akapit pierwszy lit. a) rozporządzenia (UE) 2021/1060 i art. 129 rozporządzenia finansowego, w przypadku gdy organizacja międzynarodowa jest beneficjentem zgodnie z definicją w art. 2 pkt 9 rozporządzenia (UE) 2021/1060, instytucja zarządzająca nie jest zobowiązana do przeprowadzania kontroli zarządczych, o których mowa w art. 74 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) rozporządzenia (UE) 2021/1060, pod warunkiem że organizacja międzynarodowa przedłoży instytucji zarządzającej dokumenty, o których mowa w art. 155 ust. 1 akapit pierwszy lit. a), b) i c) rozporządzenia finansowego.

3. Bez uszczerbku dla art. 155 ust. 1 akapit pierwszy lit. c) rozporządzenia finansowego, w deklaracji zarządczej przedkładanej przez organizację międzynarodową potwierdza się, że projekt jest zgodny z mającym zastosowanie prawem oraz warunkami wsparcia projektu.

4. Ponadto w przypadku gdy koszty mają zostać zwrócone zgodnie z art. 53 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) 2021/1060, w deklaracji zarządczej przedkładanej przez organizację międzynarodową potwierdza się, że:

- a) zweryfikowano faktury i dowody ich płatności przez beneficjenta;
- b) zweryfikowano zapisy księgowe lub kody księgowe dokonane przez beneficjenta dla transakcji związanych z wydatkami zadeklarowanymi instytucji zarządzającej.

5. W przypadku gdy koszty mają zostać zwrócone zgodnie z art. 53 ust. 1 lit. b), c) lub d) rozporządzenia (UE) 2021/1060, w deklaracji zarządczej przedkładanej przez organizację międzynarodową potwierdza się, że warunki zwrotu wydatków zostały spełnione.

6. Dokumenty, o których mowa w art. 155 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) i c) rozporządzenia finansowego, przedkłada się instytucji zarządzającej wraz z wnioskiem o płatność złożonym przez beneficjenta.

7. Beneficjent przedkłada instytucji zarządzającej sprawozdanie finansowe do dnia 15 października każdego roku. Do sprawozdania finansowego dołącza się opinię niezależnego organu audytowego sporządzoną zgodnie ze standardami audytu przyjętymi na poziomie międzynarodowym. W opinii tej ustala się, czy wprowadzone systemy kontroli funkcjonują właściwie i są efektywne pod względem kosztów oraz czy transakcje leżące u podstaw rozliczeń są legalne i prawidłowe. W opinii tej wskazuje się również, czy w ramach przeprowadzonego audytu poddano w wątpliwość stwierdzenia zawarte w deklaracjach zarządczych przedłożonych przez organizację międzynarodową, oraz zawiera ona informacje dotyczące podejrzeń popełnienia nadużycia finansowego. Opinia ta musi dawać pewność, że wydatki ujęte we wnioskach o płatność przedłożonych instytucji zarządzającej przez organizację międzynarodową są legalne i prawidłowe.

8. Bez uszczerbku dla istniejących możliwości przeprowadzania dalszych audytów, o których mowa w art. 127 rozporządzenia finansowego, instytucja zarządzająca sporządza deklarację zarządczą, o której mowa w art. 74 ust. 1 akapit pierwszy lit. f) rozporządzenia (UE) 2021/1060. Instytucja zarządzająca dokonuje tego w oparciu o dokumenty przedłożone przez organizację międzynarodową zgodnie z ust. 2–5 i 7 niniejszego artykułu, zamiast polegać na kontrolach zarządczych, o których mowa w art. 74 ust. 1 tego rozporządzenia.

9. Dokument określający warunki wsparcia, o którym mowa w art. 73 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/1060, zawiera wymogi określone w niniejszym artykule.

10. Ust. 2 nie stosuje się, a instytucja zarządzająca jest w związku z tym zobowiązana do przeprowadzania kontroli zarządczych w przypadku gdy:

- a) ta instytucja zarządzająca stwierdza szczególne ryzyko wystąpienia nieprawidłowości lub przesłanki wskazujące na nadużycie finansowe w odniesieniu do projektu zainicjowanego lub wdrażanego przez organizację międzynarodową;
- b) organizacja międzynarodowa nie przedłożyła tej instytucji zarządzającej dokumentów, o których mowa w ust. 2–5 i 7; lub
- c) dokumenty, o których mowa w ust. 2–5 i 7, przedłożone przez organizację międzynarodową są niekompletne.

11. W przypadku gdy projekt, w którym organizacja międzynarodowa jest beneficjentem zgodnie z definicją w art. 2 ust. 9 rozporządzenia (UE) 2021/1060, jest częścią próby, o której mowa w art. 79 tego rozporządzenia, instytucja audytowa może przeprowadzić swoje prace na podstawie próby transakcji związanych z tym projektem. W przypadku wykrycia błędów w próbie instytucja audytowa może w stosownych przypadkach zwrócić się do audytora organizacji międzynarodowej o ocenę pełnego zakresu i łącznej kwoty błędów w tym projekcie.

SEKCJA 3

Wsparcie i wdrażanie w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego

Artykuł 19

Zakres stosowania

Komisja wdraża wsparcie w ramach niniejszej sekcji bezpośrednio zgodnie z art. 62 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) rozporządzenia finansowego albo pośrednio zgodnie z lit. c) tego akapitu.

Artykuł 20

Kwalifikujące się podmioty

1. Następujące podmioty kwalifikują się do otrzymania finansowania unijnego:
 - a) podmioty prawne z siedzibą w:
 - (i) państwie członkowskim lub powiązany z nim krajem lub terytorium zamorskim;
 - (ii) państwie trzecim wymienionym w programie prac, na warunkach określonych w ust. 3;
 - b) podmioty prawne utworzone na mocy prawa Unii lub organizacje międzynarodowe istotne dla realizacji celów Instrumentu.
2. Osoby fizyczne nie kwalifikują się do otrzymania finansowania unijnego.
3. Podmioty, o których mowa w ust. 1 lit. a) ppkt (ii), uczestniczą jako część konsorcjum składającego się z co najmniej dwóch niezależnych podmiotów, z których co najmniej jeden ma siedzibę w państwie członkowskim.

Podmioty uczestniczące jako część konsorcjum, o którym mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, zapewniają, aby działania, w których uczestniczą, były zgodne z zasadami zapisanymi w Karcie oraz przyczyniały się do realizacji celów Instrumentu.

Artykuł 21

Działania unijne

1. Z inicjatywy Komisji Instrument można wykorzystać do finansowania działań unijnych związanych z celami Instrumentu, zgodnie z załącznikiem III.
2. Działania unijne mogą zapewniać finansowanie w dowolnej formie przewidzianej w rozporządzeniu finansowym, w szczególności w postaci dotacji, nagród i zamówień.
3. Dotacje wdrażane w ramach zarządzania bezpośredniego są udzielane i zarządzane zgodnie z tytułem VIII rozporządzenia finansowego.
4. Członkowie komisji oceniającej wnioski, o której mowa w art. 150 rozporządzenia finansowego, mogą być ekspertami zewnętrznymi.
5. Z wkładów na mechanizm wzajemnego ubezpieczenia można pokryć ryzyko związane z odzyskaniem środków należnych od ich odbiorców i wkłady te uznaje się za wystarczającą gwarancję na podstawie rozporządzenia finansowego. Stosuje się art. 37 ust. 7 rozporządzenia (UE) 2021/695 ⁽⁵¹⁾.

⁽⁵¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiające program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” oraz zasady uczestnictwa i upowszechniania obowiązujące w tym programie oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1290/2013 i (UE) nr 1291/2013 (Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 1).

*Artykuł 22***Pomoc techniczna z inicjatywy Komisji**

Zgodnie z art. 35 rozporządzenia (UE) 2021/1060 z Instrumentu można finansować w 100 % pomoc techniczną realizowaną z inicjatywy lub w imieniu Komisji.

*Artykuł 23***Audyty**

Audyty dotyczące wykorzystania wkładu Unii przeprowadzane przez osoby lub podmioty, w tym przez osoby lub podmioty inne niż te, które zostały upoważnione przez instytucje, organy lub jednostki organizacyjne Unii, stanowią podstawę ogólnej pewności zgodnie z art. 127 rozporządzenia finansowego.

*Artykuł 24***Informacje, komunikacja i promocja**

1. Odbiorcy finansowania unijnego podają informacje o pochodzeniu tych środków oraz zapewniają eksponowanie finansowania unijnego, w szczególności podczas promowania działań i ich rezultatów, poprzez dostarczanie spójnych, skutecznych, istotnych i proporcjonalnych ukierunkowanych informacji przeznaczonych dla różnych grup odbiorców, w tym dla mediów i opinii publicznej. Zapewnia się eksponowanie finansowania unijnego oraz udostępnia się takie informacje, z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków, w których publiczne ujawnienie takich informacji nie jest możliwe lub odpowiednie lub w których podanie takich informacji podlega ograniczeniom prawnym, w szczególności ze względów bezpieczeństwa, porządku publicznego, z uwagi na postępowania przygotowawcze w sprawach karnych lub ochronę danych osobowych. Aby zapewnić eksponowanie finansowania unijnego, jego odbiorcy, informując publicznie o danym działaniu, wskazują pochodzenie finansowania i eksponują symbol Unii.

2. Aby dotrzeć do jak najszerszego kręgu odbiorców, Komisja prowadzi działania informacyjne i komunikacyjne związane z Instrumentem oraz realizowanymi w jego ramach działaniami i uzyskanymi rezultatami.

Zasoby finansowe przydzielone na Instrument przyczyniają się również do komunikacji instytucjonalnej na temat priorytetów politycznych Unii, w zakresie, w jakim priorytety te są związane z celami Instrumentu.

3. Komisja publikuje programy prac instrumentu tematycznego, o którym mowa w art. 8. W przypadku wsparcia udzielanego w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego Komisja publikuje informacje, o których mowa w art. 38 ust. 2 rozporządzenia finansowego, na publicznie dostępnej stronie internetowej oraz regularnie je aktualizuje. Informacje te publikuje się w formie otwartym przeznaczonym do odczytu komputerowego, co pozwala na ich sortowanie, przeszukiwanie, ekstrakcję i porównywanie.

*SEKCJA 4***Wsparcie i wdrażanie w ramach zarządzania dzielonego, bezpośredniego lub pośredniego***Artykuł 25***Pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych**

1. Instrument zapewnia pomoc finansową w celu zaspokojenia pilnych i szczególnych potrzeb w przypadku wystąpienia należycie uzasadnionych sytuacji nadzwyczajnych.

W odpowiedzi na takie należycie uzasadnione sytuacje nadzwyczajne Komisja może udzielić pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych, w granicach dostępnych zasobów.

2. Pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych może mieć formę dotacji udzielanych bezpośrednio agencjom zdecentralizowanym.

3. Oprócz alokacji na podstawie art. 10 ust. 1, na programy państw członkowskich można przydzielić pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych, pod warunkiem że zostanie ona następnie ujęta jako taka w programach państw członkowskich. Finansowanie to nie może być wykorzystywane na inne działania w ramach programu państwa członkowskiego, z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków oraz po zatwierdzeniu przez Komisję w drodze zmiany programu państwa członkowskiego. Płatności zaliczkowe z tytułu pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych mogą wynosić do 95 % wkładu Unii, z zastrzeżeniem dostępności środków finansowych.

4. Dotacje wdrażane w ramach zarządzania bezpośredniego są udzielane i zarządzane zgodnie z tytułem VIII rozporządzenia finansowego.

5. W przypadku gdy jest to niezbędne do realizacji działania, pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych może obejmować wydatki poniesione przed dniem przedłożenia wniosku o udzielenie dotacji lub wniosku o udzielenie pomocy na to działanie, pod warunkiem że wydatki te nie zostały poniesione przed dniem 1 stycznia 2021 r.

6. Pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych udzielana jest w sposób całkowicie zgodny zarówno z odpowiednim unijnym dorobkiem prawnym, jak i z zobowiązaniami międzynarodowymi Unii i państw członkowskich wynikającymi z instrumentów międzynarodowych, których są stronami.

7. W przypadku należycie uzasadnionej szczególnie pilnej potrzeby oraz w celu zapewnienia terminowej dostępności zasobów na pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych Komisja może oddzielnie przyjąć decyzję, o której mowa w art. 110 rozporządzenia finansowego, dotyczącą finansowania pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych w drodze aktu wykonawczego mającego natychmiastowe zastosowanie zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 32 ust. 4. Taki akt pozostaje w mocy przez okres nieprzekraczający 18 miesięcy.

Artykuł 26

Finansowanie skumulowane i alternatywne

1. Działanie, które otrzymało wkład w ramach Instrumentu, może również otrzymać wkład z jakiegokolwiek innego programu Unii, w tym funduszy objętych zarządzaniem dzielonym, pod warunkiem że wkłady te nie pokrywają tych samych kosztów. Zasady odnośnego programu Unii mają zastosowanie do odpowiedniego wkładu do działania. Finansowanie skumulowane nie może przekraczać łącznych kosztów kwalifikowalnych działania. Wsparcie w ramach różnych programów Unii może być obliczane na zasadzie proporcjonalnej, zgodnie z dokumentami określającymi warunki wsparcia.

2. Zgodnie z art. 73 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2021/1060, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego lub Europejski Fundusz Społecznego Plus mogą wspierać działania, które otrzymały znak „pieczęć doskonałości” zgodnie z definicją w art. 2 pkt 45 tego rozporządzenia. Aby otrzymać znak „pieczęć doskonałości”, działania muszą spełniać łącznie następujące warunki:

- a) zostały ocenione w kontekście zaproszenia do składania wniosków w ramach Instrumentu;
- b) spełniają minimalne wymogi jakościowe określone w tym zaproszeniu do składania wniosków; oraz
- c) nie mogą być finansowane w ramach tego zaproszenia do składania wniosków z uwagi na ograniczenia budżetowe.

SEKCJA 5

Monitorowanie, sprawozdawczość i ewaluacja

Podsekcja 1

Przepisy wspólne

Artykuł 27

Monitorowanie i sprawozdawczość

1. Zgodnie z wymogami dotyczącymi sprawozdawczości określonymi w art. 41 ust. 3 akapit pierwszy lit. h) ppkt (iii) rozporządzenia finansowego Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie informacje dotyczące głównych wskaźników efektywności wymienionych w załączniku V do niniejszego rozporządzenia.

2. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 31 dotyczących zmiany załącznika V w celu dokonania niezbędnych dostosowań głównych wskaźników efektywności wymienionych w tym załączniku.
3. Wskaźniki na potrzeby sprawozdawczości dotyczącej postępów Instrumentu w realizacji celów szczególnych określonych w art. 3 ust. 2 określa załącznik VIII. W przypadku wskaźników produktu wartość bazową ustala się na poziomie zero. Cele pośrednie ustalone na rok 2024 r. oraz cele końcowe ustalone na rok 2029 r. mają charakter kumulacyjny.
4. Komisja składa również sprawozdania dotyczące wykorzystania finansowania z instrumentu tematycznego, o którym mowa w art. 8, na wspieranie działań w państwach trzecich lub dotyczących państw trzecich oraz dotyczące udziału finansowania z instrumentu tematycznego, jaki jest wykorzystywany do wspierania takich działań.
5. System sprawozdawczości dotyczącej realizacji celów zapewnia efektywne, skuteczne i terminowe gromadzenie danych na potrzeby monitorowania realizacji i rezultatów programu. W tym celu na odbiorców środków finansowych Unii oraz, w stosownych przypadkach, na państwa członkowskie, nakłada się proporcjonalne wymogi dotyczące sprawozdawczości.
6. Aby zapewnić skuteczną ocenę postępów w realizacji celów Instrumentu, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 31 zmieniających załącznik VIII, w celu dokonania przeglądu lub uzupełnienia tych wskaźników, jeżeli uznaje się to za konieczne, oraz uzupełniających niniejsze rozporządzenie o uregulowania dotyczące monitorowania i oceny, w tym przepisy dotyczące informacji, które mają przekazywać państwa członkowskie. Każda zmiana załącznika VIII ma zastosowanie wyłącznie do projektów wybranych po wejściu w życie tej zmiany.

Artykuł 28

Ewaluacja

1. Do dnia 31 grudnia 2024 r. Komisja przeprowadzi ewaluację śródkresową niniejszego rozporządzenia. Oprócz kwestii ocenianych na podstawie art. 45 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1060 ewaluacja śródkresowa obejmuje ocenę:
 - a) skuteczności Instrumentu, w tym postępów w realizacji jego celów, z uwzględnieniem wszystkich odpowiednich już dostępnych informacji, w szczególności rocznych sprawozdań z wykonania, o których mowa w art. 29, oraz wskaźników produktu i rezultatu określonych w załączniku VIII;
 - b) efektywności wykorzystania zasobów przydzielonych Instrumentowi oraz efektywności środków zarządzania i kontroli wprowadzonych w celu jego wykonania;
 - c) utrzymania znaczenia i odpowiedniości środków wykonawczych wymienionych w załączniku II;
 - d) koordynacji, spójności i komplementarności działań wspieranych w ramach Instrumentu ze wsparciem z innych funduszy Unii;
 - e) unijnej wartości dodanej działań realizowanych w ramach Instrumentu.

Ewaluacja śródkresowa uwzględni wyniki ewaluacji retrospektywnej dotyczącej skutków instrumentu na rzecz wsparcia finansowego w zakresie granic zewnętrznych i wiz, w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego na okres 2014–2020.

2. W uzupełnieniu do art. 45 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/1060 ewaluacja retrospektywna obejmuje elementy wymienione w ust. 1 niniejszego artykułu. Ponadto ewaluacji poddaje się wpływ Instrumentu.
3. Ewaluację śródkresową i ewaluację retrospektywną przeprowadza się w terminie pozwalającym na uwzględnienie ich wyników w procesie decyzyjnym, w tym w stosownych przypadkach do celów przeglądów niniejszego rozporządzenia.
4. Komisja zapewnia, aby informacje zawarte w ewaluacji śródkresowej i ewaluacji retrospektywnej były publicznie dostępne, z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków, w których podanie takich informacji podlega ograniczeniom prawnym, w szczególności ze względu na funkcjonowanie lub bezpieczeństwo granic zewnętrznych w ramach europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami, ze względów bezpieczeństwa, porządku publicznego, z uwagi na postępowania przygotowawcze lub ochronę danych osobowych.

5. W ewaluacji śródkresowej i ewaluacji retrospektywnej Komisja zwraca szczególną uwagę na ewaluację działań realizowanych z państwami trzecimi, w państwach trzecich lub działań dotyczących państw trzecich zgodnie z art. 5 oraz art. 13 ust. 12 i 13.

Podsekcja 2

Przepisy dotyczące zarządzania dzielonego

Artykuł 29

Roczne sprawozdania z wykonania

1. Do dnia 15 lutego 2023 r. i do dnia 15 lutego każdego kolejnego roku do 2031 r. włącznie państwa członkowskie przedłożą Komisji roczne sprawozdanie z wykonania, o którym mowa w art. 41 ust. 7 rozporządzenia (UE) 2021/1060.

Okres sprawozdawczy obejmuje ostatni rok obrachunkowy zgodnie z definicją w art. 2 pkt 29 rozporządzenia (UE) 2021/1060, poprzedzający rok przedłożenia sprawozdania. Sprawozdanie przedłożone do dnia 15 lutego 2023 r. obejmuje okres od dnia 1 stycznia 2021 r.

2. Roczne sprawozdania z wykonania zawierają w szczególności informacje dotyczące:

- a) postępów w realizacji programu państwa członkowskiego oraz osiągnięciu określonych w nim celów pośrednich i celów końcowych, z uwzględnieniem najnowszych danych, zgodnie z wymogiem zawartym w art. 42 rozporządzenia (UE) 2021/1060;
- b) wszelkich kwestii mających wpływ na wykonanie programu państwa członkowskiego oraz działań podjętych w celu zaradzenia tym kwestiom, w tym informacje dotyczące wszelkich uzasadnionych opinii wydanych przez Komisję w odniesieniu do postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom, o którym mowa w art. 258 TFUE, w związku z wdrażaniem Instrumentu;
- c) komplementarności między działaniami wspieranymi w ramach Instrumentu oraz wsparciem zapewnianym z innych funduszy Unii, w szczególności w odniesieniu do działań podejmowanych w państwach trzecich lub dotyczących państw trzecich;
- d) wkładu programu państwa członkowskiego we wdrażanie odpowiedniego unijnego dorobku prawnego i planów działania;
- e) realizacji działań w zakresie komunikacji i eksponowania;
- f) spełnienia mających zastosowanie warunków podstawowych oraz ich stosowania przez cały okres programowania, w szczególności zgodności z prawami podstawowymi;
- g) poziomu wydatków zgodnie z art. 85 ust. 2 i 3 rozporządzenia (UE) 2018/1240 ujętych w zestawieniach wydatków na podstawie art. 98 rozporządzenia (UE) 2021/1060;
- h) realizacji projektów w państwie trzecim lub dotyczących państwa trzeciego.

Roczne sprawozdanie z wykonania zawiera streszczenie obejmujące wszystkie punkty określone w akapicie pierwszym niniejszego ustępu. Komisja zapewnia, aby streszczenia przekazywane przez państwa członkowskie były tłumaczone na wszystkie języki urzędowe Unii i podawane do wiadomości publicznej.

3. Komisja może przekazywać uwagi do rocznych sprawozdań z wykonania w terminie dwóch miesięcy od dnia ich otrzymania. Jeżeli Komisja nie przekaze uwag w tym terminie, sprawozdanie uznaje się za przyjęte.

4. Na swojej stronie internetowej Komisja podaje linki do stron internetowych, o których mowa w art. 49 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1060.

5. W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego artykułu Komisja przyjmuje akt wykonawczy ustanawiający wzór rocznego sprawozdania z wykonania. Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 32 ust. 2.

*Artykuł 30***Monitorowanie i sprawozdawczość w ramach zarządzania dzielonego**

1. Na potrzeby monitorowania i sprawozdawczości zgodnie z tytułem IV rozporządzenia (UE) 2021/1060 stosuje się, w stosownych przypadkach, kody interwencji określone w załączniku VI niniejszego rozporządzenia. Aby uwzględnić nieprzewidziane lub nowe okoliczności oraz zapewnić skuteczne wdrażanie finansowania, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 31 dotyczących zmiany załącznika VI.
2. Wskaźniki określone w załączniku VIII do niniejszego rozporządzenia stosuje się zgodnie z art. 16 ust. 1 oraz art. 22 i 42 rozporządzenia (UE) 2021/1060.

ROZDZIAŁ III

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE*Artykuł 31***Wykonywanie przekazanych uprawnień**

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 5 ust. 1 akapit drugi, art. 13 ust. 17, art. 16 ust. 5, art. 27 ust. 2 i 6 oraz art. 30 ust. 1, powierza się Komisji do dnia 31 grudnia 2027 r.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 5 ust. 1 akapit drugi, art. 13 ust. 17, art. 16 ust. 5, art. 27 ust. 2 i 6 oraz art. 30 ust. 1, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 5 ust. 1 akapit drugi, art. 13 ust. 17, art. 16 ust. 5, art. 27 ust. 2 i 6 lub art. 30 ust. 1 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

*Artykuł 32***Procedura komitetowa**

1. Komisję wspomaga Komitet ds. Funduszy w Obszarze Spraw Wewnętrznych. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

W przypadku gdy komitet nie wyda żadnej opinii, Komisja nie przyjmuje projektu aktu wykonawczego i stosuje się art. 5 ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

4. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 8 rozporządzenia (UE) nr 182/2011 w związku z jego art. 5.

Artykuł 33

Przepisy przejściowe

1. Niniejsze rozporządzenie nie ma wpływu na kontynuację ani modyfikację działań rozpoczętych na podstawie rozporządzenia (UE) nr 515/2014, które nadal stosuje się do tych działań aż do ich zamknięcia.

2. Z puli środków finansowych przeznaczonych na Instrument pokrywane mogą być również wydatki na pomoc techniczną i administracyjną w celu zapewnienia przejścia między Instrumentem a środkami przyjętymi na podstawie rozporządzenia (UE) nr 515/2014.

3. Zgodnie z art. 193 ust. 2 akapit drugi lit. a) rozporządzenia finansowego, biorąc pod uwagę opóźnione wejście w życie niniejszego rozporządzenia oraz w celu zapewnienia ciągłości, przez ograniczony okres, koszty poniesione w związku z działaniami wspieranymi na podstawie niniejszego rozporządzenia w ramach zarządzania bezpośredniego, których realizacja już się rozpoczęła, można uznać za kwalifikujące się do finansowania od dnia 1 stycznia 2021 r., nawet jeżeli koszty te zostały poniesione przed przedłożeniem wniosku o udzielenie dotacji lub wniosku o udzielenie pomocy.

4. Państwa członkowskie mogą nadal po dniu 1 stycznia 2021 r. wspierać projekt wybrany i rozpoczęty na podstawie rozporządzenia (UE) nr 515/2014, zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 514/2014, pod warunkiem że spełnione są wszystkie następujące warunki:

- a) projekt składa się z dwóch etapów możliwych do wyodrębnienia pod kątem finansowym i objętych oddzielnymi ścieżkami audytu;
- b) całkowity koszt projektu przekracza 2 500 000 EUR;
- c) płatności dokonane przez odpowiedzialną instytucję na rzecz beneficjentów z tytułu pierwszego etapu projektu uwzględnione są w przedkładanych Komisji wnioskach o płatność na podstawie rozporządzenia (UE) nr 514/2014, a wydatki z tytułu drugiego etapu projektu uwzględnione są we wnioskach o płatność na podstawie rozporządzenia (UE) 2021/1060;
- d) drugi etap projektu jest zgodny z mającym zastosowanie prawem i kwalifikuje się do wsparcia z Instrumentu na podstawie niniejszego rozporządzenia i rozporządzenia (UE) 2021/1060;
- e) państwo członkowskie zobowiązuje się zakończyć projekt, uczynić go operacyjnym i ująć go w rocznym sprawozdaniu z wykonania, które ma zostać przedłożone do dnia 15 lutego 2024 r.

Przepisy niniejszego rozporządzenia i rozporządzenia (UE) 2021/1060 stosuje się do drugiego etapu projektu, o którym mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu.

Niniejszy ustęp stosuje się wyłącznie do projektów, które zostały wybrane w ramach zarządzania dzielonego na podstawie rozporządzenia (UE) nr 514/2014.

Artykuł 34

Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2021 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Strasburgu dnia 7 lipca 2021 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

D. M. SASSOLI

Przewodniczący

W imieniu Rady

A. LOGAR

Przewodniczący

—

ZAŁĄCZNIK I

Kryteria alokacji finansowania na programy państw członkowskich

1. Zasoby budżetowe dostępne na podstawie art. 10 zostają podzielone między państwa członkowskie w następujący sposób:
 - a) każde państwo członkowskie otrzymuje z Instrumentu ustaloną kwotę w wysokości po 8 000 000 EUR w cenach bieżących tylko na początku okresu programowania, z wyjątkiem Cypru, Malty i Grecji, które utrzymują ustaloną kwotę w wysokości 28 000 000 EUR w cenach bieżących dla każdego z nich;
 - b) kwota 200 568 000 EUR na specjalny program tranzytowy, o którym mowa w art. 17, zostaje przydzielona Litwie tylko na początku okresu programowania; oraz
 - c) pozostałe zasoby budżetowe, o których mowa w art. 10, rozdziela się na podstawie następujących kryteriów:
 - (i) 30 % na zewnętrzne granice lądowe;
 - (ii) 35 % na zewnętrzne granice morskie;
 - (iii) 20 % na porty lotnicze;
 - (iv) 15 % na urzędy konsularne.
2. Zasoby budżetowe dostępne na podstawie pkt 1 lit. c) ppkt (i) oraz (ii), przeznaczone na zewnętrzne granice lądowe i zewnętrzne granice morskie, zostają podzielone między państwa członkowskie w następujący sposób:
 - a) 70 % stosownie do ważonej długości ich zewnętrznych granic lądowych i zewnętrznych granic morskich; oraz
 - b) 30 % stosownie do obciążenia pracą na ich zewnętrznych granicach lądowych i zewnętrznych granicach morskich, określonego zgodnie z pkt 6 lit. a).

Ważoną długość, o której mowa w akapicie pierwszym lit. a) niniejszego punktu, ustala się przy zastosowaniu współczynników ważenia, o których mowa w pkt 10, dla każdego konkretnego odcinka granicy zewnętrznej.
3. Zasoby budżetowe dostępne na podstawie pkt 1 lit. c) ppkt (iii), przeznaczone na porty lotnicze, zostają podzielone między państwa członkowskie stosownie do obciążenia pracą w ich portach lotniczych, określonego zgodnie z pkt 6 lit. b).
4. Zasoby budżetowe dostępne na podstawie pkt 1 lit. c) ppkt (iv), przeznaczone na urzędy konsularne, zostają podzielone między państwa członkowskie w następujący sposób:
 - a) 50 % stosownie do liczby urzędów konsularnych, z wyłączeniem konsulatów honorowych, państw członkowskich w państwach wymienionych w załączniku I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1806 ⁽¹⁾; oraz
 - b) 50 % stosownie do obciążenia pracą związanego z zarządzaniem polityką wizową w urzędach konsularnych państw członkowskich w państwach wymienionych w załączniku I do rozporządzenia (UE) 2018/1806, określonego zgodnie z pkt 6 lit. c) niniejszego załącznika.
5. Do celów podziału zasobów na podstawie pkt 1 lit. c) niniejszego załącznika wyrażenie „zewnętrzne granice morskie” oznacza zewnętrzne granice morza terytorialnego państw członkowskich zgodnie z definicją w art. 4–16 Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza. Jednakże definicja „zewnętrznych granic morskich” uwzględnia przypadki gdy w celu zapobiegania imigracji nieuregulowanej lub nielegalnym wjazdom regularnie prowadzi się operacje o dalekim zasięgu poza zewnętrznymi granicami morza terytorialnego państw członkowskich, w obszarach wysokiego zagrożenia. Definicja „zewnętrznych granic morskich” w tym kontekście określana jest przy uwzględnieniu danych operacyjnych pochodzących z ostatnich dwóch lat, przedstawionych przez zainteresowane państwa członkowskie oraz poddanych ocenie przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej do celów sprawozdania, o którym mowa w pkt 9 niniejszego załącznika. Definicję tę stosuje się wyłącznie do celów niniejszego rozporządzenia.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1806 z dnia 14 listopada 2018 r. wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu (Dz.U. L 303 z 28.11.2018, s. 39).

6. Do celów początkowej alokacji środków finansowych ocena obciążenia pracą opiera się na najnowszych średnich danych liczbowych obejmujących lata 2017, 2018 i 2019. Do celów przeglądu śródkresowego ocena obciążenia pracą opiera się na najnowszych średnich danych liczbowych obejmujących lata 2021, 2022 i 2023. Ocena obciążenia pracą opiera się na następujących czynnikach:
- na zewnętrznych granicach lądowych i zewnętrznych granicach morskich:
 - 70 % stosownie do liczby przypadków przekroczenia granic zewnętrznych na przejściach granicznych;
 - 30 % stosownie do liczby obywateli państw trzecich, którym odmówiono wjazdu na granicach zewnętrznych;
 - w portach lotniczych:
 - 70 % stosownie do liczby przypadków przekroczenia granic zewnętrznych na przejściach granicznych;
 - 30 % stosownie do liczby obywateli państw trzecich, którym odmówiono wjazdu na granicach zewnętrznych;
 - w urzędach konsularnych:
 - liczba wniosków wizowych w związku z pobytem krótkoterminowym lub tranzytem lotniczym.
7. Wartości odniesienia dotyczące liczby urzędów konsularnych, o których mowa w pkt 4 lit. a), oblicza się na podstawie informacji przekazanych Komisji zgodnie z art. 40 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 ⁽²⁾.
- W przypadku gdy państwo członkowskie nie dostarczy wymaganych danych statystycznych, wykorzystuje się najnowsze dostępne dane dla tego państwa członkowskiego. W przypadku gdy nie są dostępne żadne dane dla państwa członkowskiego, wartość odniesienia wynosi zero.
8. Wartościami odniesienia dla obciążenia pracą, o którym mowa:
- w pkt 6 lit. a) ppkt (i) oraz pkt 6 lit. b) ppkt (i), są najnowsze dane statystyczne dostarczone przez państwo członkowskie zgodnie z prawem Unii;
 - w pkt 6 lit. a) ppkt (ii) oraz lit. b) ppkt (ii), są najnowsze dane statystyczne opracowane przez Komisję (Eurostat) na podstawie danych dostarczonych przez państwa członkowskie zgodnie z prawem Unii;
 - w pkt 6 lit. c), są najnowsze dane statystyczne dotyczące wiz, o których mowa w art. 46 rozporządzenia (WE) nr 810/2009.
- W przypadku gdy państwo członkowskie nie dostarczy wymaganych danych statystycznych, wykorzystuje się najnowsze dostępne dane dla tego państwa członkowskiego. W przypadku gdy nie są dostępne żadne dane dla państwa członkowskiego, wartość odniesienia wynosi zero.
9. Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej dostarcza Komisji sprawozdanie dotyczące podziału zasobów w odniesieniu do zewnętrznych granic lądowych, zewnętrznych granic morskich i portów lotniczych, o którym mowa w pkt 1 lit. c). W stosownych przypadkach niektóre części tego sprawozdania mogą zostać uznane za informacje niejawne zgodnie z art. 92 rozporządzenia (UE) 2019/1896. Po konsultacji z Komisją Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej podaje do publicznej wiadomości jawną wersję sprawozdania.
10. Do celów początkowej alokacji środków, w sprawozdaniu, o którym mowa w pkt 9 niniejszego załącznika, określa się średni poziom ryzyka dla każdego odcinka granicy na podstawie najnowszych średnich danych liczbowych obejmujących lata 2017, 2018 i 2019. Do celów przeglądu śródkresowego, w sprawozdaniu, o którym mowa w pkt 9 niniejszego załącznika, określa się średni poziom ryzyka dla każdego odcinka granicy na podstawie najnowszych średnich danych liczbowych obejmujących lata 2021, 2022 i 2023. W sprawozdaniu określa się następujące konkretne współczynniki ważenia dla poszczególnych odcinków granic przy zastosowaniu poziomów ryzyka określonych zgodnie z art. 34 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) 2019/1896:
- współczynnik 1 w przypadku niskiego poziomu ryzyka;
 - współczynnik 3 w przypadku średniego poziomu ryzyka;
 - współczynnik 5 w przypadku wysokiego i krytycznego poziomu ryzyka.

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Wizowy (kodeks wizowy) (Dz.U. L 243 z 15.9.2009, s. 1).

ZAŁĄCZNIK II

Środki wykonawcze

1. Instrument przyczynia się do realizacji celu szczegółowego określonego w art. 3 ust. 2 lit. a) poprzez skoncentrowanie się na następujących środkach wykonawczych:
 - a) poprawa kontroli granicznej zgodnie z art. 3 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) 2019/1896 poprzez:
 - (i) wzmocnienie zdolności przeprowadzania odpraw i zapewniania ochrony na granicach zewnętrznych, w tym środki na rzecz ułatwiania legalnego przekraczania granic oraz, w stosownych przypadkach, środki związane z:
 - zapobieganiem i wykrywaniem przestępczości transgranicznej na granicach zewnętrznych, w szczególności takiej jak przemyt migrantów, handel ludźmi i terroryzm,
 - zarządzaniem utrzymującymi się wysokimi poziomami przepływów migracyjnych na granicach zewnętrznych, w tym poprzez wsparcie techniczne i operacyjne oraz poprzez mechanizmy i procedury w zakresie identyfikacji osób wymagających szczególnego traktowania i małoletnich bez opieki oraz identyfikacji osób wymagających ochrony międzynarodowej lub zamierzających ubiegać się o ochronę międzynarodową, przekazywania informacji takim osobom oraz dalszego kierowania takich osób;
 - (ii) wdrażanie w ramach strefy Schengen środków technicznych i operacyjnych związanych z kontrolą graniczną, przy jednoczesnym zagwarantowaniu swobodnego przepływu osób w ramach tej strefy;
 - (iii) prowadzenie analiz ryzyka dla bezpieczeństwa wewnętrznego oraz analiz zagrożeń, które mogą mieć wpływ na funkcjonowanie lub bezpieczeństwo granic zewnętrznych;
 - b) rozwój Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej poprzez zapewnienie wsparcia krajowym organom odpowiedzialnym za zarządzanie granicami we wdrażaniu środków związanych z rozwijaniem potencjału i wspólnym budowaniem zdolności, wspólnym udzielaniem zamówień, ustanawianiem wspólnych standardów oraz wdrażaniem innych środków ułatwiających współpracę i koordynację między państwami członkowskimi a Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej;
 - c) wzmocnienie współpracy międzyagencyjnej na poziomie krajowym między organami krajowymi odpowiedzialnymi za kontrolę graniczną lub za zadania wykonywane na granicy oraz wzmocnienie współpracy na poziomie Unii między państwami członkowskimi lub między państwami członkowskimi, z jednej strony, a właściwymi organami i jednostkami organizacyjnymi Unii lub państwami trzecimi, z drugiej strony;
 - d) zapewnienie jednolitego stosowania unijnego dorobku prawnego dotyczącego granic zewnętrznych, w tym poprzez wdrożenie zaleceń wydawanych w ramach mechanizmów kontroli jakości, takich jak mechanizm oceny stosowania dorobku Schengen zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1053/2013, oceny narażenia zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2019/1896 oraz krajowe mechanizmy kontroli jakości;
 - e) ustanowienie, obsługa i utrzymanie wielkoskalowych systemów informacyjnych na podstawie prawa Unii w obszarze zarządzania granicami, w szczególności SIS II, ETIAS, EES oraz Eurodac do celów zarządzania granicami, w tym interoperacyjność tych wielkoskalowych systemów informacyjnych i ich infrastruktury łączności oraz działania na rzecz poprawy jakości danych i przekazywania informacji;
 - f) zwiększenie zdolności do udzielania pomocy osobom znajdującym się w niebezpieczeństwie na morzu oraz wspieranie akcji poszukiwania i ratowania w sytuacjach, które mogą wystąpić podczas operacji ochrony granicy na morzu;
 - g) wspieranie akcji poszukiwania i ratowania w kontekście ochrony granicy na morzu.
2. Instrument przyczynia się do realizacji celu szczegółowego określonego w art. 3 ust. 2 lit. b) poprzez skoncentrowanie się na następujących środkach wykonawczych:
 - a) świadczenie efektywnych i przyjaznych odbiorcy usług na rzecz osób ubiegających się o wizę przy jednoczesnym utrzymaniu bezpieczeństwa i integralności procedur wizowych oraz pełnym poszanowaniu godności ludzkiej i integralności osób ubiegających się o wizę lub posiadaczy wizy zgodnie z art. 7 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 767/2008;
 - b) wspieranie państw członkowskich w wydawaniu wiz, w tym wiz o ograniczonej ważności terytorialnej, o których mowa w art. 25 rozporządzenia (WE) nr 810/2009, wydawanych z przyczyn humanitarnych, z uwagi na interes państwowy lub zobowiązania międzynarodowe;

- c) zapewnianie jednolitego stosowania unijnego dorobku prawnego dotyczącego wiz, w tym dalszy rozwój i modernizacja wspólnej polityki wizowej;
 - d) opracowanie różnych form współpracy między państwami członkowskimi w zakresie rozpatrywania wniosków wizowych;
 - e) ustanowienie, obsługa i utrzymanie wielkoskalowych systemów informacyjnych na podstawie prawa Unii w obszarze wspólnej polityki wizowej, w szczególności VIS, w tym interoperacyjność tych wielkoskalowych systemów informacyjnych i ich infrastruktury łączności oraz działania na rzecz poprawy jakości danych i przekazywania informacji.
-

ZAŁĄCZNIK III

Zakres wsparcia

1. W ramach celu szczegółowego, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. a), z Instrumentu wspiera się w szczególności:
 - a) infrastrukturę, budynki, systemy i usługi wymagane na przejściach granicznych oraz do ochrony granicy pomiędzy przejściami granicznymi;
 - b) sprzęt operacyjny, w tym środki transportu oraz systemy ICT wymagane do skutecznej i bezpiecznej kontroli granicznej na przejściach granicznych i do ochrony granicy, zgodnie ze standardami opracowanymi przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej, w przypadku gdy takie standardy istnieją;
 - c) szkolenia z zakresu europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami lub przyczynianie się do jego rozwoju, przy uwzględnieniu potrzeb operacyjnych i analiz ryzyka, w tym wyzwań określonych w zaleceniach, o których mowa w art. 13 ust. 7, oraz przy pełnym poszanowaniu praw podstawowych;
 - d) wspólne oddelegowywanie urzędników łącznikowych ds. imigracji do państw trzecich zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1240 ⁽¹⁾ oraz oddelegowywanie funkcjonariuszy straży granicznej i innych właściwych ekspertów do państw członkowskich lub z państwa członkowskiego do państwa trzeciego, wzmacnianie współpracy i zdolności operacyjnej sieci ekspertów lub urzędników łącznikowych oraz wymiana najlepszych praktyk i wzmacnianie zdolności sieci europejskich, aby oceniać, promować, wspierać i rozwijać polityki unijne;
 - e) wymianę najlepszych praktyk i wiedzy fachowej, badania, projekty pilotażowe oraz inne odpowiednie działania mające na celu wdrożenie lub rozwój europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami, w tym środki na rzecz rozwoju Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej, takie jak wspólne budowanie zdolności, wspólne zamówienia, ustanowienie wspólnych standardów oraz inne środki ułatwiające współpracę i koordynację między Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej i państwami członkowskimi, a także środki związane z dalszym kierowaniem osób wymagających szczególnego traktowania i pomocy oraz osób, które potrzebują ochrony międzynarodowej lub zamierzają się o nią ubiegać;
 - f) działania służące rozwojowi innowacyjnych metod lub wprowadzaniu nowych technologii, które można przenieść do innych państw członkowskich, w szczególności działania służące wykorzystaniu wyników projektów dotyczących badań nad bezpieczeństwem, w przypadku gdy Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej, działając zgodnie z art. 66 rozporządzenia (UE) 2019/1896, uzna, że wykorzystanie tych wyników przyczynia się do rozwoju zdolności operacyjnych Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej;
 - g) działania przygotowawcze, monitorujące, administracyjne i techniczne, wymagane do realizacji polityk w zakresie granicy zewnętrznej, w tym do poprawy zarządzania strefą Schengen dzięki rozwinięciu i wdrożeniu mechanizmu oceny ustanowionego rozporządzeniem (UE) nr 1053/2013, aby weryfikować stosowanie dorobku Schengen i rozporządzenia (UE) 2016/399, w tym koszty delegacji służbowych ekspertów z Komisji i państw członkowskich biorących udział w wizytach na miejscu oraz środki w celu wdrożenia zaleceń przedstawionych w następstwie ocen narażenia przeprowadzonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2019/1896;
 - h) działania mające na celu poprawę jakości danych przechowywanych w systemach ICT oraz poprawę wykonywania przez osobę, której dane dotyczą, prawa do informacji, dostępu, poprawy i usunięcia jej danych osobowych oraz stosowania ograniczeń ich przetwarzania;
 - i) identyfikację, pobieranie odcisków palców, rejestrację, kontrole bezpieczeństwa, prowadzenie rozmów, przekazywanie informacji, badania medyczne i badania identyfikujące osoby wymagające szczególnego traktowania, oraz, w razie konieczności, opiekę medyczną oraz dalsze kierowanie obywateli państw trzecich do odpowiedniej procedury na granicach zewnętrznych;
 - j) działania mające na celu szerzenie wiedzy na temat polityki w zakresie granicy zewnętrznej wśród zainteresowanych podmiotów i opinii publicznej, w tym pod kątem komunikacji instytucjonalnej w zakresie priorytetów politycznych Unii;
 - k) opracowywanie narzędzi, metod i wskaźników statystycznych przy poszanowaniu zasady niedyskryminacji;
 - l) wsparcie operacyjne na rzecz wdrażania europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1240 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie utworzenia europejskiej sieci urzędników łącznikowych ds. imigracji (Dz.U. L 198 z 25.7.2019, s. 88).

2. W ramach celu szczegółowego określonego w art. 3 ust. 2 lit. b), z Instrumentu wspiera się w szczególności:
 - a) infrastrukturę i budynki wymagane do rozpatrywania wniosków wizowych i prowadzenia współpracy konsularnej, w tym środki ochrony, oraz inne działania mające na celu poprawę jakości usług skierowanych do osób ubiegających się o wizę;
 - b) sprzęt operacyjny i systemy ICT wymagane do rozpatrywania wniosków wizowych oraz prowadzenia współpracy konsularnej;
 - c) szkolenia pracowników konsularnych i pozostałych pracowników przyczyniających się do realizacji wspólnej polityki wizowej i współpracy konsularnej;
 - d) wymianę najlepszych praktyk oraz wymianę ekspertów, w tym oddelegowywanie ekspertów, a także zwiększanie zdolności sieci europejskich, aby oceniać, promować, wspierać i w dalszym stopniu rozwijać polityki i cele unijne;
 - e) badania, projekty pilotażowe oraz inne odpowiednie działania, takie jak działania mające na celu zwiększenie wiedzy dzięki analizom, monitorowaniu i ocenie;
 - f) działania mające na celu rozwój innowacyjnych metod lub wprowadzanie nowych technologii, które można przenieść do innych państw członkowskich, w szczególności projekty mające na celu testowanie i zatwierdzanie wyników projektów badawczych finansowanych przez Unię;
 - g) działania przygotowawcze, monitorujące, administracyjne i techniczne, w tym w celu poprawy zarządzania strefą Schengen dzięki rozwinięciu i wdrożeniu mechanizmu oceny ustanowionego rozporządzeniem (UE) nr 1053/2013, aby weryfikować stosowanie dorobku Schengen, w tym koszty delegacji służbowych ekspertów z Komisji i państw członkowskich biorących udział w wizytach na miejscu;
 - h) działania mające na celu szerzenie wiedzy na temat polityki wizowej wśród zainteresowanych podmiotów oraz opinii publicznej, z uwzględnieniem komunikacji instytucjonalnej w zakresie priorytetów politycznych Unii;
 - i) opracowywanie narzędzi, metod i wskaźników statystycznych przy poszanowaniu zasady niedyskryminacji;
 - j) wsparcie operacyjne na rzecz wdrażania wspólnej polityki wizowej;
 - k) wspieranie państw członkowskich w wydawaniu wiz, w tym wiz o ograniczonej ważności terytorialnej, o których mowa w art. 25 rozporządzenia (WE) nr 810/2009, wydawanych z przyczyn humanitarnych, z uwagi na interes państwowy lub zobowiązania międzynarodowe.
 3. W ramach celu z zakresu polityki określonego w art. 3 ust. 1, z Instrumentu wspiera się w szczególności:
 - a) infrastrukturę i budynki wymagane do przyjęcia wielkoskalowych systemów informacyjnych oraz związanych z nimi komponentów infrastruktury łączności;
 - b) sprzęt i systemy łączności niezbędne do zapewnienia należytego funkcjonowania wielkoskalowych systemów informacyjnych;
 - c) działania w zakresie szkoleń i komunikacji w odniesieniu do wielkoskalowych systemów informacyjnych;
 - d) rozwój i modernizację wielkoskalowych systemów informacyjnych;
 - e) badania, weryfikację poprawności projektów, projekty pilotażowe oraz inne odpowiednie działania związane z wdrażaniem wielkoskalowych systemów informacyjnych, w tym ich interoperacyjnością;
 - f) działania mające na celu rozwój innowacyjnych metod lub wprowadzanie nowych technologii, które można przenieść do innych państw członkowskich, w szczególności projekty mające na celu testowanie i zatwierdzanie wyników projektów badawczych finansowanych przez Unię;
 - g) opracowywanie narzędzi, metod i wskaźników statystycznych na potrzeby wielkoskalowych systemów informacyjnych w dziedzinie polityki wizowej i granic przy poszanowaniu zasady niedyskryminacji;
 - h) działania mające na celu poprawę jakości danych przechowywanych w systemach ICT oraz poprawę wykonywania przez osobę, której dane dotyczą, prawa do informacji, dostępu, poprawy i usunięcia jej danych osobowych oraz stosowania ograniczeń ich przetwarzania;
 - i) wsparcie operacyjne na rzecz wdrażania wielkoskalowych systemów informacyjnych.
-

ZAŁĄCZNIK IV

Działania kwalifikujące się do wyższych stóp współfinansowania zgodnie z art. 12 ust. 3 i art. 13 ust. 17

1. Zakup sprzętu operacyjnego za pośrednictwem programów wspólnego udzielania zamówień z Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej, który zostanie udostępniony Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej do celów jej działań operacyjnych zgodnie z art. 64 ust. 14 rozporządzenia (UE) 2019/1896.
 2. Środki wspierające współpracę międzyagencyjną między państwem członkowskim i sąsiadującym z nim państwem trzecim, z którym Unia dzieli wspólną granicę lądową lub morską.
 3. Rozwój Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej poprzez udzielanie wsparcia krajowym organom odpowiedzialnym za zarządzanie granicami we wdrażaniu środków na rzecz wspólnego budowania zdolności, wspólnego udzielania zamówień, ustanowienia wspólnych standardów oraz wdrażaniu innych środków ułatwiających współpracę i koordynację między państwami członkowskimi a Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej, zgodnie z pkt 1 lit. b) załącznika II.
 4. Wspólne oddelegowywanie urzędników łącznikowych ds. imigracji, o którym mowa w załączniku III.
 5. Środki w ramach kontroli granicznej na rzecz poprawy identyfikowania ofiar handlu ludźmi oraz udzielania im natychmiastowego wsparcia, a także na rzecz rozwoju i wspierania odpowiednich mechanizmów dalszego kierowania w przypadku tych grup docelowych oraz środki w ramach kontroli granicznej na rzecz wzmocnienia współpracy transgranicznej mającej na celu wykrywanie przemytników.
 6. Rozwijanie na granicach zewnętrznych zintegrowanych systemów ochrony dzieci, w tym poprzez odpowiednie szkolenie personelu oraz wymianę dobrych praktyk między państwami członkowskimi a Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej.
 7. Środki z zakresu wdrażania, transferu, testowania i zatwierdzania nowych metod lub technologii, w tym projekty pilotażowe i działania następcze w odniesieniu do projektów badawczych finansowanych przez Unię, o których mowa w załączniku III, oraz środki mające na celu poprawę jakości danych przechowywanych w systemach ICT w dziedzinie polityki wizowej i granic oraz poprawę wykonywania przez osobę, której dane dotyczą, prawa do informacji, dostępu, poprawy i usunięcia jej danych osobowych oraz stosowania ograniczeń ich przetwarzania, w kontekście działań wchodzących w zakres Instrumentu.
 8. Środki ukierunkowane na identyfikację osób wymagających szczególnego traktowania oraz dalsze kierowanie tych osób w celu objęcia ochroną oraz udzielanie im natychmiastowej pomocy.
 9. Środki w celu określenia i prowadzenia obszarów hotspotów w państwach członkowskich narażonych na istniejącą lub potencjalną wyjątkowo silną i nieproporcjonalną presję migracyjną.
 10. Dalszy rozwój różnych form współpracy między państwami członkowskimi w zakresie rozpatrywania wniosków wizowych, zgodnie z pkt 2 lit. c) załącznika II.
 11. Zwiększenie zaplecza konsularnego lub reprezentacji państw członkowskich w państwach trzecich, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych w rozumieniu rozporządzenia (UE) 2018/1806, w szczególności w państwach trzecich, w których obecnie żadne państwo członkowskie nie jest obecne.
 12. Środki, których celem jest poprawa interoperacyjności systemów ICT.
-

ZAŁĄCZNIK V

Główne wskaźniki efektywności, o których mowa w art. 27 ust. 1**Cel szczegółowy określony w art. 3 ust. 2 lit. a)**

1. Liczba sztuk sprzętu zarejestrowanego w rezerwie wyposażenia technicznego Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej.
2. Liczba sztuk sprzętu udostępnionego Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej.
3. Liczba zainicjowanych/usprawnionych form współpracy organów krajowych z krajowymi ośrodkami koordynacji w ramach EUROSUR.
4. Liczba przypadków przekroczenia granicy przez systemy zautomatyzowanej kontroli granicznej i bramki elektroniczne.
5. Liczba wdrożonych zaleceń wydanych w wyniku oceny stosowania dorobku Schengen oraz ocen narażenia w obszarze zarządzania granicami.
6. Liczba uczestników szkoleń, którzy trzy miesiące po zakończeniu szkolenia potwierdzają, że korzystają z umiejętności i kompetencji nabytych w jego trakcie.
7. Liczba osób, które na przejściach granicznych złożyły wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej.
8. Liczba osób, którym służby graniczne odmówiły wjazdu.

Cel szczegółowy określony w art. 3 ust. 2 lit. b)

1. Liczba nowych/zmodernizowanych konsulatów poza strefą Schengen:
 - 1.1. w tym liczba konsulatów zmodernizowanych w celu uczynienia ubiegania się o wizę bardziej przyjaznym dla osób ubiegających się o wizę.
 2. Liczba wdrożonych zaleceń wydanych w wyniku oceny stosowania dorobku Schengen w obszarze wspólnej polityki wizowej.
 3. Liczba osób ubiegających się o wizę drogą elektroniczną.
 4. Liczba zainicjowanych/usprawnionych form współpracy państw członkowskich w zakresie rozpatrywania wniosków wizowych.
 5. Liczba uczestników szkoleń, którzy trzy miesiące po zakończeniu szkolenia potwierdzają, że korzystają z umiejętności i kompetencji nabytych w jego trakcie.
-

ZAŁĄCZNIK VI

RODZAJE INTERWENCJI

TABELA 1: KODY DLA WYMIARU DOTYCZĄCEGO DZIEDZIN INTERWENCJI

I. Europejskie zintegrowane zarządzanie granicami
001 Odprawa graniczna
002 Ochrona granicy – sprzęt powietrzny
003 Ochrona granicy – sprzęt lądowy
004 Ochrona granicy – sprzęt morski
005 Ochrona granicy – zautomatyzowane systemy ochrony granicy
006 Ochrona granicy – inne środki
007 Środki techniczne i operacyjne w ramach strefy Schengen związane z kontrolą graniczną
008 Orientacja sytuacyjna i wymiana informacji
009 Analiza ryzyka
010 Przetwarzanie danych i informacji
011 Obszary hotspotów
012 Środki związane z identyfikacją i dalszym kierowaniem osób wymagających szczególnego traktowania
013 Środki związane z identyfikacją i dalszym kierowaniem osób, które potrzebują ochrony międzynarodowej lub zamierzają się o nią ubiegać
014 Rozwój Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej
015 Współpraca międzyagencyjna – poziom krajowy
016 Współpraca międzyagencyjna – poziom unijny
017 Współpraca międzyagencyjna – z państwami trzecimi
018 Wspólne oddelegowywanie oficerów łącznikowych ds. imigracji
019 Wielkoskalowe systemy informacyjne – Eurodac do celów zarządzania granicami
020 Wielkoskalowe systemy informacyjne – system wjazdu/wyjazdu (EES)
021 Wielkoskalowe systemy informacyjne – europejski system informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS) – inne
022 Wielkoskalowe systemy informacyjne – europejski system informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS) – art. 85 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2018/1240
023 Wielkoskalowe systemy informacyjne – europejski system informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS) – art. 85 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2018/1240
024 Wielkoskalowe systemy informacyjne – System Informacyjny Schengen (SIS)
025 Wielkoskalowe systemy informacyjne – interoperacyjność
026 Wsparcie operacyjne – zintegrowane zarządzanie granicami

-
- 027 Wsparcie operacyjne – wielkoskalowe systemy informacyjne do celów zarządzania granicami
-
- 028 Wsparcie operacyjne – specjalny program tranzytowy
-
- 029 Jakość danych i prawa osób, których dane dotyczą, do informacji, dostępu, poprawy i usunięcia ich danych osobowych oraz stosowania ograniczeń ich przetwarzania
-

II. Wspólna polityka wizowa

- 001 Poprawa rozpatrywania wniosków wizowych
-
- 002 Poprawa efektywności, środowiska przyjaznego użytkownikowi i bezpieczeństwa w konsulatach
-
- 003 Bezpieczeństwo dokumentów/doradcy ds. dokumentów
-
- 004 Współpraca konsularna
-
- 005 Opieka konsularna
-
- 006 Wielkoskalowe systemy informacyjne – Wizowy System Informacyjny (VIS)
-
- 007 Inne systemy ICT do celów rozpatrywania wniosków wizowych
-
- 008 Wsparcie operacyjne – wspólna polityka wizowa
-
- 009 Wsparcie operacyjne – wielkoskalowe systemy informacyjne do celów rozpatrywania wniosków wizowych
-
- 010 Wsparcie operacyjne – specjalny program tranzytowy
-
- 011 Wydawanie wiz o ograniczonej ważności terytorialnej
-
- 012 Jakość danych i prawa osób, których dane dotyczą, do informacji, dostępu, poprawy i usunięcia ich danych osobowych oraz stosowania ograniczeń ich przetwarzania
-

III. Pomoc techniczna

- 001 Informacja i komunikacja
-
- 002 Przygotowanie, wdrażanie, monitorowanie i kontrola
-
- 003 Ewaluacja i badania, zbieranie danych
-
- 004 Budowanie zdolności
-

TABELA 2: KODY DLA WYMIARU DOTYCZĄCEGO RODZAJÓW DZIAŁANIA

-
- 001 Infrastruktura i budynki
-
- 002 Środki transportu
-
- 003 Inny sprzęt operacyjny
-
- 004 Systemy łączności
-
- 005 Systemy informatyczne
-
- 006 Szkolenie
-
- 007 Wymiana najlepszych praktyk – między państwami członkowskimi
-
- 008 Wymiana najlepszych praktyk – z państwami trzecimi
-

009	Oddelegowywanie ekspertów
010	Badania, weryfikacja poprawności projektów, projekty pilotażowe i podobne działania
011	Działania informacyjne
012	Opracowywanie narzędzi, metod i wskaźników statystycznych
013	Realizacja projektów badawczych lub inne działania następcze w tym zakresie

TABELA 3: KODY DLA WYMIARU DOTYCZĄCEGO REALIZACJI

001	Działania objęte art. 12 ust. 1
002	Działania szczególne
003	Działania wymienione w załączniku IV
004	Wsparcie operacyjne
005	Działania objęte art. 12 ust. 5
006	Pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych

TABELA 4: KODY DLA WYMIARU DOTYCZĄCEGO POSZCZEGÓLNYCH TEMATÓW

001	Współpraca z państwami trzecimi
002	Działania w państwach trzecich lub dotyczące państw trzecich
003	Wdrożenie zaleceń wydanych w wyniku oceny stosowania dorobku Schengen
004	Wdrożenie zaleceń wydanych w wyniku oceny narażenia
005	Wspieranie rozwoju i funkcjonowania EUROSUR
006	Żadne z powyższych

ZAŁĄCZNIK VII

Wydatki kwalifikujące się do wsparcia operacyjnego

- a) W zakresie celu szczegółowego określonego w art. 3 ust. 2 lit. a) wsparcie operacyjne obejmuje następujące koszty w zakresie, w jakim nie są one pokrywane przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej w kontekście jej działalności operacyjnej:
- 1) koszty personelu, w tym koszty szkoleń;
 - 2) koszty konserwacji lub naprawy sprzętu i infrastruktury;
 - 3) koszty usług objętych zakresem stosowania niniejszego rozporządzenia;
 - 4) bieżące koszty działalności;
 - 5) koszty związane z nieruchomościami, w tym z wynajmem i amortyzacją.
- Przyjmujące państwo członkowskie w rozumieniu art. 2 pkt 20 rozporządzenia (UE) 2019/1896 może wykorzystywać wsparcie operacyjne na potrzeby pokrycia swoich własnych kosztów bieżących z tytułu udziału w działaniach operacyjnych, o których mowa w tym punkcie, które objęte są zakresem stosowania niniejszego rozporządzenia, lub do celów swoich krajowych działań w zakresie kontroli granicznej.
- b) W zakresie celu szczegółowego określonego w art. 3 ust. 2 lit. b) wsparcie operacyjne obejmuje:
- 1) koszty personelu, w tym koszty szkoleń;
 - 2) koszty usług;
 - 3) koszty konserwacji i naprawy sprzętu i infrastruktury;
 - 4) koszty związane z nieruchomościami, w tym z wynajmem i amortyzacją.
- c) W ramach celu z zakresu polityki określonego w art. 3 ust. 1 wsparcie operacyjne przeznaczone na wielkoskalowe systemy informacyjne obejmuje:
- 1) koszty personelu, w tym koszty szkoleń;
 - 2) zarządzanie operacyjne i utrzymanie wielkoskalowych systemów informacyjnych i ich infrastruktury łączności, w tym interoperacyjność tych systemów i wynajem zabezpieczonych obiektów.
- d) Oprócz pokrycia kosztów wymienionych w lit. a), b) i c) niniejszego załącznika, wsparcie operacyjne w ramach programu Litwy obejmuje udzielanie wsparcia zgodnie z art. 17 ust. 1.
-

ZAŁĄCZNIK VIII

Wskaźniki produktu i rezultatu, o których mowa w art. 27 ust. 3**Cel szczegółowy określony w art. 3 ust. 2 lit. a)**

Wskaźniki produktu

1. Liczba sztuk sprzętu zakupionego do stosowania na przejściach granicznych.
 - 1.1. w tym liczba zakupionych systemów zautomatyzowanej kontroli granicznej/systemów samoobsługi/bramek elektronicznych.
2. Liczba poddanych konserwacji/naprawionych elementów infrastruktury.
3. Liczba wspieranych obszarów hotspotów.
4. Liczba zbudowanych/zmodernizowanych obiektów na przejściach granicznych.
5. Liczba zakupionych statków powietrznych.
 - 5.1. w tym liczba zakupionych bezzałogowych statków powietrznych.
6. Liczba zakupionych środków transportu morskiego.
7. Liczba zakupionych środków transportu lądowego.
8. Liczba uczestników, którzy otrzymali wsparcie.
 - 8.1. w tym liczba uczestników szkoleń.
9. Liczba urzędników łącznikowych ds. imigracji oddelegowanych do państw trzecich.
10. Liczba opracowanych/utrzymywanych/zmodernizowanych funkcji informatycznych.
11. Liczba opracowanych/utrzymywanych/zmodernizowanych wielkoskalowych systemów informacyjnych.
 - 11.1. w tym liczba opracowanych wielkoskalowych systemów informacyjnych.
12. Liczba projektów współpracy z państwami trzecimi.
13. Liczba osób, które na przejściach granicznych złożyły wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej.

Wskaźniki rezultatu

14. Liczba sztuk sprzętu zarejestrowanego w rezerwie wyposażenia technicznego Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej.
15. Liczba sztuk sprzętu udostępnionego Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej.
16. Liczba zainicjowanych/usprawnionych form współpracy organów krajowych z krajowymi ośrodkami koordynacji w ramach EUROSUR.
17. Liczba przypadków przekroczenia granicy przez systemy zautomatyzowanej kontroli granicznej i bramki elektroniczne.
18. Liczba wdrożonych zaleceń wydanych w wyniku oceny stosowania dorobku Schengen oraz ocen narażenia w obszarze zarządzania granicami.
19. Liczba uczestników szkoleń, którzy trzy miesiące po zakończeniu szkolenia potwierdzają, że korzystają z umiejętności i kompetencji nabytych w jego trakcie.
20. Liczba osób, którym służby graniczne odmówiły wjazdu.

Cel szczegółowy określony w art. 3 ust. 2 lit. b)

Wskaźniki produktu

1. Liczba projektów ułatwiających cyfryzację rozpatrywania wniosków wizowych.

2. Liczba uczestników, którzy otrzymali wsparcie.
 - 2.1. w tym liczba uczestników szkoleń.
3. Liczba personelu oddelegowanego do konsulatów w państwach trzecich.
 - 3.1. w tym liczba personelu oddelegowanego do rozpatrywania wniosków wizowych.
4. Liczba opracowanych/utrzymywanych/zmodernizowanych funkcji informatycznych.
5. Liczba opracowanych/utrzymywanych/zmodernizowanych wielkoskalowych systemów informacyjnych.
 - 5.1. w tym liczba opracowanych wielkoskalowych systemów informacyjnych;
6. Liczba poddanych konserwacji/naprawionych elementów infrastruktury;
7. Liczba wynajmowanych/zamortyzowanych nieruchomości;

Wskaźniki rezultatu

8. Liczba nowych/zmodernizowanych konsulatów poza strefą Schengen.
 - 8.1. w tym liczba konsulatów zmodernizowanych w celu uczynienia ubiegania się o wizę bardziej przyjaznym dla osób ubiegających się o wizę.
 9. Liczba wdrożonych zaleceń wydanych w wyniku oceny stosowania dorobku Schengen w obszarze wspólnej polityki wizowej.
 10. Liczba osób ubiegających się o wizę drogą elektroniczną.
 11. Liczba zainicjowanych/usprawnionych form współpracy państw członkowskich w zakresie rozpatrywania wniosków wizowych.
 12. Liczba uczestników szkoleń, którzy trzy miesiące po zakończeniu szkolenia potwierdzają, że korzystają z umiejętności i kompetencji nabytych w jego trakcie.
-

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1149**z dnia 7 lipca 2021 r.****ustanawiające Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 82 ust. 1, art. 84 i art. 87 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Bezpieczeństwo narodowe należy wyłącznie do kompetencji państw członkowskich, jednak zapewnienie tego bezpieczeństwa wymaga współpracy i koordynacji na poziomie Unii. Cel Unii, jakim jest zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa w przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości zgodnie z art. 67 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), należy osiągnąć między innymi poprzez środki służące zapobieganiu przestępczości i jej zwalczaniu, a także poprzez środki koordynacji i współpracy między organami ścigania i innymi organami krajowymi państw członkowskich, w tym koordynacji i współpracy z właściwymi agencjami unijnymi lub innymi właściwymi organami Unii oraz z odpowiednimi państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi, a także z pomocą sektora prywatnego i społeczeństwa obywatelskiego.
- (2) Komisja, Rada Unii Europejskiej i Parlament Europejski wyznaczyły wspólne priorytety na lata 2015–2020, przedstawione w Europejskiej agencji bezpieczeństwa z kwietnia 2015 r., które zostały następnie potwierdzone przez Radę w odnowionej strategii bezpieczeństwa wewnętrznego z czerwca 2015 r. i przez Parlament Europejski w jego rezolucji z lipca 2015 r., a mianowicie zapobieganie terroryzmowi i radykalizacji, poważnej i zorganizowanej przestępczości i cyberprzestępczości oraz ich zwalczanie. Te wspólne priorytety zostały potwierdzone na lata 2020–2025 w komunikacie Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z dnia 24 lipca 2020 r. w sprawie strategii UE w zakresie unii bezpieczeństwa.
- (3) W deklaracji rzymskiej podpisanej w dniu 25 marca 2017 r. przywódcy 27 państw członkowskich, Rada Europejska, Parlament Europejski i Komisja Europejska potwierdzili swoje zaangażowanie w wysiłki na rzecz tworzenia bezpiecznej i chronionej Europy oraz budowanie Unii, w której wszyscy obywatele czują się bezpiecznie i mogą się swobodnie przemieszczać, w której granice zewnętrzne są chronione, która prowadzi skuteczną, odpowiedzialną i zrównoważoną politykę migracyjną, z poszanowaniem standardów międzynarodowych, a także Europy, która jest zdecydowana zwalczać terroryzm i zorganizowaną przestępczość.
- (4) W dniu 15 grudnia 2016 r. Rada Europejska zaapelowała o dalsze efekty prac nad interoperacyjnością systemów informacyjnych i baz danych. W dniu 23 czerwca 2017 r. Rada Europejska podkreśliła potrzebę zwiększenia interoperacyjności między bazami danych, a w dniu 12 grudnia 2017 r. Komisja przedłożyła wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie ustanowienia ram interoperacyjności pomiędzy systemami informacyjnymi UE (współpraca policyjna i sądowa, azyl i migracja).

⁽¹⁾ Dz.U. C 62 z 15.2.2019, s. 189.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 13 marca 2019 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz stanowisko Rady w pierwszym czytaniu z dnia 14 czerwca 2021 r. (Dz.U. C 268 z 6.7.2021, s. 1). Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 5 lipca 2021 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym).

- (5) W celu zachowania dorobku Schengen oraz przyczynienia się do zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa w Unii państwa członkowskie są od dnia 6 kwietnia 2017 r. zobowiązane do przeprowadzania, z wykorzystaniem odpowiednich baz danych, systematycznych kontroli obywateli Unii przekraczających zewnętrzne granice Unii. Ponadto Komisja wydała zalecenie dla państw członkowskich, aby skuteczniej stosowały kontrole policyjne i współpracę transgraniczną. Kluczowymi zasadami ukierunkowującymi działania Unii oraz państw członkowskich na rzecz stworzenia skutecznej i rzeczywistej unii bezpieczeństwa powinny być solidarność między państwami członkowskimi, jasny podział zadań, poszanowanie podstawowych praw i wolności oraz praworządności, a także uważne uwzględnianie perspektywy globalnej oraz niezbędna spójność z zewnętrznym wymiarem bezpieczeństwa.
- (6) Aby osiągnąć ten cel, należy podjąć działania na poziomie Unii w celu ochrony ludności, przestrzeleni publicznej oraz infrastruktury krytycznej przed zagrożeniami, które nabierają coraz bardziej ponadnarodowego wymiaru, oraz w celu wsparcia prac prowadzonych przez właściwe organy państw członkowskich. Zjawiska takie jak terroryzm, poważna i zorganizowana przestępczość, przestępczość mobilna, nielegalny handel narkotykami i bronią, korupcja, pranie pieniędzy, cyberprzestępczość, wykorzystywanie seksualne, w tym wykorzystywanie seksualne dzieci, zagrożenia hybrydowe, a także zagrożenia chemiczne, biologiczne, radiologiczne i jądrowe oraz handel ludźmi nadal zagrażają bezpieczeństwu wewnętrznemu Unii. Bezpieczeństwo wewnętrzne jest celem wspólnych dążeń wymagającym współpracy instytucji Unii, właściwych agencji Unii oraz państw członkowskich.
- (7) Aby przyczynić się do stworzenia oraz wdrożenia skutecznej i rzeczywistej unii bezpieczeństwa służącej zapewnieniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa wewnętrznego w całej Unii, należy ustanowić Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego (zwany dalej „Funduszem”) oraz zarządzać nim w celu zapewnienia państwom członkowskim odpowiedniego unijnego wsparcia finansowego.
- (8) Finansowanie z budżetu Unii należy skoncentrować na działaniach, w przypadku których interwencja Unii może przynieść większą wartość dodaną w porównaniu z działaniami podejmowanymi samodzielnie przez państwa członkowskie. Zgodnie z art. 84 i art. 87 ust. 2 TFUE Fundusz powinien wspomagać środki promujące i wspierające działania państw członkowskich w dziedzinie zapobiegania przestępczości, wspólnych szkoleń personelu, współpracy policyjnej, a także współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych z udziałem właściwych organów państw członkowskich i agencji Unii, w szczególności w odniesieniu do wymiany informacji, zwiększonej współpracy operacyjnej oraz wsparcia dla wysiłków niezbędnych do zwiększania zdolności w zakresie zapobiegania terroryzmowi oraz poważnej i zorganizowanej przestępczości oraz ich zwalczania. Z Funduszu należy również wspierać szkolenie odpowiednich pracowników i ekspertów, zgodnie z ogólnymi zasadami europejskiego systemu szkoleń w zakresie egzekwowania prawa (LETS). Z Funduszu nie należy wspierać kosztów operacyjnych ani działań związanych z podstawowymi funkcjami państw członkowskich dotyczącymi utrzymania porządku publicznego i ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego i narodowego, o których mowa w art. 72 TFUE.
- (9) Fundusz należy wdrażać w pełnym poszanowaniu wartości zapisanych w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), praw i zasad zapisanych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „Kartą”) oraz zobowiązań międzynarodowych Unii w zakresie praw człowieka. W szczególności Fundusz powinien być wdrażany przy pełnym poszanowaniu praw podstawowych, takich jak prawo do godności ludzkiej, prawo do życia, zakaz tortur i niehumanitarnego lub poniżającego traktowania lub karania, prawo do ochrony danych osobowych, prawa dziecka oraz prawo do skutecznego środka odwoławczego, a także przy pełnym poszanowaniu zasady niedyskryminacji.
- (10) Zgodnie z art. 3 TUE Fundusz powinien wspierać działania zapewniające ochronę dzieci przed przemocą, niegodziwym traktowaniem, wykorzystywaniem i zaniedbywaniem. Fundusz powinien również wspierać działania mające na celu zagwarantowanie ochrony i pomocy dzieciom będącym świadkami lub ofiarami, w szczególności dzieciom bez opieki lub dzieciom potrzebującym opieki prawnej.
- (11) Zgodnie ze wspólnymi priorytetami, które określono na poziomie Unii w celu zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa w Unii, Fundusz powinien wspierać działania służące stawianiu czoła głównym zagrożeniom bezpieczeństwa oraz w szczególności działania służące zapobieganiu terroryzmowi i radykalizacji, poważnej i zorganizowanej przestępczości i cyberprzestępczości oraz ich zwalczaniu, a także działania polegające na udzielaniu pomocy i ochrony ofiarom przestępstw. Fundusz powinien zapewnić, aby Unia i państwa członkowskie były również dobrze przygotowane do radzenia sobie ze zmiennymi i nowymi zagrożeniami, takimi jak nielegalny handel, w tym przez internet, zagrożenia hybrydowe oraz zagrożenia chemiczne, biologiczne, radiologiczne i jądrowe, w celu stworzenia rzeczywistej unii bezpieczeństwa. Należy do tego dążyć poprzez udzielanie pomocy finansowej w celu wspierania skuteczniejszej wymiany informacji, zwiększania współpracy operacyjnej oraz poprawy krajowych i wspólnych zdolności.
- (12) Pomoc finansowa udzielana za pośrednictwem Funduszu powinna wspierać w szczególności wymianę informacji, współpracę policyjną i współpracę wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych, a także zapobieganie w obszarach poważnej i zorganizowanej przestępczości, nielegalnego handlu bronią, korupcji, prania pieniędzy, nielegalnego handlu narkotykami, przestępstw przeciwko środowisku, terroryzmu, handlu ludźmi, wykorzystywania uchodźców i migrantów o nieregulowanym statusie, drastycznego wyzysku w pracy, przemocy seksualnej i wykorzystywania seksualnego, w tym wykorzystywania seksualnego i niegodziwego traktowania w celach seksualnych dzieci i kobiet,

dystrybucji materiałów przedstawiających znęcanie się nad dziećmi i pornografię dziecięcą oraz cyberprzestępczości. Z Funduszu należy również wspierać ochronę ludności, przestrzeni publicznej i infrastruktury krytycznej przed zdarzeniami dotyczącymi bezpieczeństwa oraz należy wspierać środki gotowości w związku z ryzykiem i kryzysami dotyczącymi bezpieczeństwa oraz skuteczne zarządzanie nimi, w tym poprzez wspólne szkolenia, rozwijanie wspólnych polityk, takich jak strategie, cykle polityki, programy i plany działania, a także prawodawstwo i praktyczną współpracę.

- (13) Fundusz powinien zapewniać wsparcie finansowe, aby odpowiedzieć na nowe wyzwania wynikające ze znaczącego wzrostu w ostatnich latach skali niektórych rodzajów przestępstw popełnianych za pośrednictwem internetu, takich jak oszustwa związane z płatnościami, wykorzystywanie seksualne dzieci i nielegalny handel bronią.
- (14) Fundusz powinien opierać się na wynikach i inwestycjach poprzedzających go inicjatyw: programu „Zapobieganie i walka z przestępczością” (ISEC), programu „Zapobieganie, gotowość i zarządzanie skutkami terroryzmu i innymi rodzajami ryzyka dla bezpieczeństwa” (CIPS) obejmującego lata 2007–2013, oraz instrumentu na rzecz wsparcia finansowego współpracy policyjnej, zapobiegania i zwalczania przestępczości oraz zarządzania kryzysowego, będącego częścią Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego obejmującego lata 2014–2020, ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 513/2014 ⁽³⁾. Zakres Funduszu powinien także umożliwiać uwzględnienie rozwoju sytuacji.
- (15) Istnieje potrzeba maksymalizacji skutków finansowania ze środków Unii poprzez uruchamianie, łączenie i pozyskiwanie publicznych i prywatnych zasobów finansowych. Fundusz powinien propagować oraz wspierać aktywne i istotne angażowanie społeczeństwa obywatelskiego, w tym organizacji pozarządowych, a także europejskiego sektora przemysłowego, w rozwijanie i wdrażanie polityki bezpieczeństwa, w stosownych przypadkach przy zaangażowaniu innych odpowiednich podmiotów, organów Unii, agencji unijnych oraz organizacji międzynarodowych w odniesieniu do celu Funduszu. Należy jednak zapewnić, aby wsparcie z Funduszu nie było wykorzystywane do powierzania zadań ustawowych lub publicznych podmiotom prywatnym.
- (16) Transgraniczny charakter terroryzmu oraz poważnej i zorganizowanej przestępczości wymaga skoordynowanej reakcji i współpracy w państwach członkowskich i między nimi oraz z właściwymi organami i jednostkami organizacyjnymi Unii. Wszystkie właściwe organy państw członkowskich, w tym wyspecjalizowane służby organów ścigania, mogą przechowywać informacje, które są cenne dla skutecznego zwalczania terroryzmu oraz poważnej i zorganizowanej przestępczości. W celu przyspieszenia wymiany informacji oraz poprawy jakości wymienianych informacji kluczowe znaczenie ma budowanie wzajemnego zaufania. Należy zbadać i przeanalizować nowe podejścia do współpracy i wymiany informacji, w tym w odniesieniu do analizy zagrożeń, z uwzględnieniem istniejących ram w Unii i poza nią, takich jak Centrum Analiz Wywiadowczych UE (INTCEN), Europejskie Centrum ds. Zwalczania Terroryzmu (ECTC) przy Europolu, Europejski Koordynator ds. Zwalczania Terroryzmu i Grupa ds. Zwalczania Terroryzmu. Fundusz powinien wspierać właściwe organy państw członkowskich odpowiedzialne za zapobieganie przestępstwom, o których mowa w art. 87 TFUE, ich wykrywanie i prowadzenie postępowań przygotowawczych w ich sprawie, w zakresie, w jakim ich działania są objęte zakresem Funduszu. Wszystkie finansowane działania powinny być w pełni zgodne ze statusem prawnym różnych właściwych organów i struktur europejskich oraz z obowiązkowymi zasadami własności informacji.
- (17) Aby skorzystać z wiedzy i doświadczenia agencji zdecentralizowanych posiadających kompetencje w dziedzinie współpracy i szkoleń w zakresie egzekwowania prawa, monitorowania narkotyków i narkomanii, praw podstawowych, kwestii dotyczących wymiaru sprawiedliwości i wielkoskalowych systemów informacyjnych, Komisja powinna zaangażować właściwe agencje zdecentralizowane w prace Komitetu ds. Funduszy w Obszarze Spraw Wewnętrznych ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1148 ⁽⁴⁾, szczególnie na początku i w połowie okresu programowania. W stosownych przypadkach Komisja powinna również mieć możliwość zaangażowania właściwych agencji zdecentralizowanych w monitorowanie i ewaluację, w szczególności w celu zapewnienia zgodności działań wspieranych za pośrednictwem Funduszu z odpowiednim unijnym dorobkiem prawnym i uzgodnionymi priorytetami Unii.

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 513/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiające, w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, instrument na rzecz wsparcia finansowego współpracy policyjnej, zapobiegania i zwalczania przestępczości oraz zarządzania kryzysowego oraz uchylające decyzję Rady 2007/125/WSiSW (Dz.U. L 150 z 20.5.2014, s. 93).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1148 z dnia 7 lipca 2021 r. ustanawiające, w ramach Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami, Instrument Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (zob. s. 48 niniejszego Dziennika Urzędowego).

- (18) W ogólnych ramach unijnej strategii w dziedzinie narkotyków, zalecającej wyważone podejście przewidujące jednocześnie zmniejszanie podaży i popytu, pomoc finansowa zapewniona z Funduszu powinna wspierać działania mające na celu zapobieganie nielegalnemu handlowi narkotykami oraz zwalczanie go poprzez zmniejszanie podaży i popytu, w szczególności środki wymierzone w produkcję, wytwarzanie, ekstrahowanie, sprzedaż, transport, przywóz lub wywóz nielegalnych narkotyków, a także ich posiadanie i nabywanie w celu prowadzenia nielegalnego handlu narkotykami. Fundusz powinien również wspierać aspekty prewencyjne polityki antynarkotykowej. Aby osiągnąć dalsze synergie oraz spójność w obszarze dotyczącym narkotyków, do Funduszu należy włączyć te elementy celów dotyczących narkotyków, które w latach 2014–2020 zostały objęte programem „Sprawiedliwość”.
- (19) Aby zapewnić skuteczny udział Funduszu w osiągnięciu wyższego poziomu bezpieczeństwa wewnętrznego w całej Unii, a zatem przyczynić się do rozwoju rzeczywistej unii bezpieczeństwa, z Funduszu należy korzystać w taki sposób, który zapewni jak największą unijną wartość dodaną działaniom państw członkowskich.
- (20) Fundusz powinien wspierać inwestycje w sprzęt, środki transportu i obiekty tylko wtedy, gdy takie inwestycje mają wyraźną unijną wartość dodaną, i jedynie w zakresie, w jakim inwestycje te są niezbędne dla osiągnięcia celów Funduszu. Takie inwestycje mogłyby obejmować, na przykład, inwestycje w sprzęt potrzebny do przeprowadzenia badań kryminalistycznych, niejawnej inwigilacji, wykrywania materiałów wybuchowych i narkotyków oraz do wszelkich innych specjalistycznych celów w ramach celów Funduszu. Z Funduszu nie powinny być finansowane inwestycje o wyłącznie krajowym znaczeniu ani inwestycje, które byłyby niezbędne do codziennej pracy właściwych organów, takie jak dotyczące mundurów, samochodów, autobusów, skuterów, posterunków policji, niewyspecjalizowanych ośrodków szkoleniowych i sprzętu biurowego.
- (21) Mając na uwadze solidarność w Unii oraz w duchu wspólnej odpowiedzialności za bezpieczeństwo w Unii, w przypadku gdy zidentyfikowane zostaną niedociągnięcia lub ryzyka, w szczególności w następstwie przeprowadzenia oceny Schengen, zainteresowane państwo członkowskie powinno odpowiednio zareagować na te niedociągnięcia, wykorzystując zasoby w ramach swojego programu w celu wykonania zaleceń przyjętych zgodnie z rozporządzeniem Rady (UE) nr 1053/2013 ⁽⁵⁾.
- (22) Aby przyczynić się do osiągnięcia celu z zakresu polityki Funduszu, państwa członkowskie powinny zapewnić, aby priorytety ich programów objęły wszystkie cele szczegółowe Funduszu, aby wybrane priorytety były zgodne ze środkami wykonawczymi przedstawionymi w załączniku II, i aby alokacja zasobów na poszczególne cele była proporcjonalna do wyzwań i potrzeb oraz zapewniała realizację celu z zakresu polityki.
- (23) Zgodnie z zasadą efektywności należy dążyć do synergii i spójności w odniesieniu do innych funduszy Unii oraz unikać nakładania się działań.
- (24) Aby maksymalnie zwiększyć skuteczność w osiąganiu celów z zakresu polityki, wykorzystywać korzyści skali oraz unikać nakładania się działań, Fundusz powinien być spójny z innymi programami finansowymi Unii w obszarze bezpieczeństwa oraz powinien je uzupełniać. W szczególności należy dążyć do zapewnienia synergii z Funduszem Azylu, Migracji i Integracji oraz Funduszem Zintegrowanego Zarządzania Granicami składającym się z Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej ustanowionego rozporządzeniem (UE) 2021/1148 oraz Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Sprzętu do Kontroli Celnej ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1077 ⁽⁶⁾, a także z pozostałymi funduszami polityki spójności objętymi rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 ⁽⁷⁾,

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Rady (UE) nr 1053/2013 z dnia 7 października 2013 r. w sprawie ustanowienia mechanizmu oceny i monitorowania w celu weryfikacji stosowania dorobku Schengen oraz uchylecia decyzji komitetu wykonawczego z dnia 16 września 1998 r. dotyczącej utworzenia Stałego Komitetu ds. Oceny i Wprowadzania w Życie Dorobku Schengen (Dz.U. L 295 z 6.11.2013, s. 27).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1077 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia, w ramach Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami, instrumentu wsparcia finansowego na rzecz sprzętu do kontroli celnej (Dz.U. L 234 z 2.7.2021, s. 1).

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159).

z częścią programu „Horyzont Europa” ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695⁽⁸⁾ dotyczącą badań nad bezpieczeństwem, z programem „Obywatele, równość, prawa i wartości” ustanowionym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/692⁽⁹⁾, programem „Sprawiedliwość” ustanowionym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/693⁽¹⁰⁾, programem „Cyfrowa Europa” ustanowionym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/694⁽¹¹⁾ oraz Programem InvestEU ustanowionym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523⁽¹²⁾. Należy dążyć do zapewnienia synergii w szczególności w zakresie bezpieczeństwa infrastruktury i przestrzeni publicznej, cyberbezpieczeństwa, ochrony ofiar oraz zapobiegania radykalizacji.

- (25) W celu wzmocnienia komplementarności między Funduszem a Instrumentem Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej, wykorzystywanie wielofunkcyjnego sprzętu i wielofunkcyjnych systemów ICT, których podstawowe wykorzystywanie jest zgodne z niniejszym rozporządzeniem, powinno być możliwe także w celu osiągnięcia celów Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej.
- (26) Środki w państwach trzecich i dotyczące państw trzecich, które są objęte wsparciem w ramach Funduszu, powinny być realizowane przy zapewnieniu synergii i spójności z innymi działaniami poza Unią, wspieranymi za pośrednictwem unijnych instrumentów oraz powinny te działania uzupełniać. W szczególności podczas realizowania takich działań należy dążyć do pełnej spójności z zasadami i ogólnymi celami działań zewnętrznych Unii, jej polityki zagranicznej i jej polityki pomocy rozwojowej dotyczącej danego państwa lub regionu. W odniesieniu do wymiaru zewnętrznego Funduszu, Fundusz powinien przyczynić się do zwiększenia współpracy z państwami trzecimi w obszarach mających znaczenie dla unijnej polityki w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego. W tym kontekście finansowanie z instrumentu tematycznego należy wykorzystywać do wspierania działań w państwach trzecich lub dotyczących państw trzecich, w ramach celów Funduszu, w szczególności w celu przyczynienia się do zwalczania przestępczości, w tym nielegalnego handlu narkotykami i handlu ludźmi oraz zapobiegania jej, a także przyczynienia się do zwalczania transgranicznych przestępczych siatek zajmujących się przemytem.
- (27) Wdrażając instrument tematyczny, Komisja powinna zapewnić, aby finansowanie odpowiadało na wyzwania i potrzeby związane z realizacją celów Funduszu.
- (28) Finansowanie z budżetu Unii należy skoncentrować na działaniach, w przypadku których interwencja Unii może przynieść wartość dodaną w porównaniu z działaniami podejmowanymi samodzielnie przez państwa członkowskie. Bezpieczeństwo ma z natury wymiar transgraniczny, dlatego konieczne jest zapewnienie zdecydowanych i skoordynowanych działań Unii. Wsparcie finansowe zapewniane w ramach niniejszego rozporządzenia powinno przyczynić się w szczególności do wzmocnienia zdolności krajowych i unijnych w obszarze bezpieczeństwa.
- (29) Państwo członkowskie może zostać uznane za postępujące w sposób niezgodny z odpowiednim unijnym dorobkiem prawnym, w tym w zakresie wykorzystywania wsparcia operacyjnego w ramach Funduszu, jeżeli nie wykonuje ono swoich obowiązków wynikających z Traktatów w obszarze bezpieczeństwa, jeżeli istnieje wyraźne ryzyko poważnego naruszenia przez to państwo członkowskie wartości unijnych przy wdrażaniu dorobku prawnego Unii w zakresie bezpieczeństwa, lub jeżeli w sprawozdaniu oceniającym sporządzonym w ramach mechanizmu oceny i monitorowania stosowania dorobku Schengen określonego w rozporządzeniu (UE) nr 1053/2013 zidentyfikowano niedociągnięcia w danej dziedzinie.
- (30) Fundusz powinien odpowiadać na potrzebę zwiększenia elastyczności i uproszczenia, spełniając jednocześnie wymogi dotyczące przewidywalności, oraz zapewniać istnienie sprawiedliwego i przejrzystego podziału zasobów, aby osiągnąć cele określone w niniejszym rozporządzeniu. Przy wdrażaniu Funduszu należy kierować się zasadami efektywności, skuteczności, odpowiedniości i spójności, unijną wartością dodaną i jakością wydatków. Ponadto Fundusz powinien być wdrażany w sposób jak najbardziej przyjazny dla użytkownika.

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiające program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” oraz zasady uczestnictwa i upowszechniania obowiązujące w tym programie oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1290/2013 i (UE) nr 1291/2013 (Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 1).

⁽⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/692 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiające program „Obywatele, równość, prawa i wartości” oraz uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1381/2013 i rozporządzenie Rady (UE) nr 390/2014 (Dz.U. L 156 z 5.5.2021, s. 1).

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/693 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiające program „Sprawiedliwość” oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1382/2013 (Dz.U. L 156 z 5.5.2021, s. 21).

⁽¹¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/694 z dnia 29 kwietnia 2021 r. ustanawiające program „Cyfrowa Europa” oraz uchylające decyzję (UE) 2015/2240 (Dz.U. L 166 z 11.5.2021, s. 1).

⁽¹²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523 z dnia 24 marca 2021 r. ustanawiające Program InvestEU i uchylające rozporządzenie (UE) 2015/1017 (Dz.U. L 107 z 26.3.2021, s. 30).

- (31) Aby zoptymalizować wartość dodaną wniesioną przez inwestycje finansowane w całości lub w części z budżetu Unii, należy dążyć do synergii, w szczególności między Funduszem a innymi programami unijnymi, w tym programami objętymi zarządzaniem dzielonym. Aby zmaksymalizować te synergie, należy zapewnić kluczowe mechanizmy wspomagające, w tym finansowanie skumulowane na rzecz danego działania pochodzące z Funduszu i z innego programu unijnego. Takie finansowanie skumulowane nie powinno przekraczać łącznych kosztów kwalifikowalnych danego działania. W tym celu w niniejszym rozporządzeniu należy ustanowić odpowiednie zasady, w szczególności dotyczące możliwości proporcjonalnego deklarowania tych samych kosztów lub wydatków zarówno w ramach Funduszu, jak i innego programu unijnego.
- (32) Przy promowaniu działań wspieranych w ramach Funduszu odbiorcy finansowania unijnego powinni przekazywać informacje w języku lub językach grup docelowych. Aby zapewnić widoczność finansowania unijnego, jego odbiorcy, informując o swoim działaniu, powinni wskazać źródło finansowania. W tym celu odbiorcy powinni zapewnić, aby we wszelkich materiałach informacyjnych skierowanych do mediów i opinii publicznej eksponowany był symbol Unii oraz wyraźnie wymienione było unijne wsparcie finansowe.
- (33) Komisja powinna mieć możliwość wykorzystywania zasobów finansowych w ramach Funduszu w celu promowania najlepszych praktyk i wymiany informacji w zakresie wdrażania Funduszu.
- (34) Komisja powinna w odpowiednim czasie publikować informacje dotyczące wsparcia udzielanego z instrumentu tematycznego w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego oraz powinna w stosownych przypadkach aktualizować takie informacje. Powinna istnieć możliwość sortowania danych według celu szczegółowego, nazwy beneficjenta, kwoty zobowiązania prawnego oraz charakteru i celu środka.
- (35) W niniejszym rozporządzeniu należy ustanowić kwoty początkowe dla programów państw członkowskich, obliczane na podstawie kryteriów określonych w załączniku I.
- (36) Kwoty początkowe dla programów państw członkowskich powinny stanowić podstawę długoterminowych inwestycji państw członkowskich w bezpieczeństwo. Aby uwzględnić zmienność zagrożeń związanych z bezpieczeństwem wewnętrznym i zewnętrznym lub zmiany w sytuacji wyjściowej, należy przydzielić państwom członkowskim w połowie okresu programowania dodatkową kwotę, która powinna opierać się na danych statystycznych, zgodnie z załącznikiem I, przy uwzględnieniu stanu realizacji ich programów.
- (37) Ze względu na fakt, że wyzwania w obszarze bezpieczeństwa stale się zmieniają, konieczne jest dostosowanie alokacji finansowania do zmieniających się zagrożeń związanych z bezpieczeństwem wewnętrznym i zewnętrznym oraz potrzeby ukierunkowania finansowania na priorytety mające największą unijną wartość dodaną. Aby reagować na pilne potrzeby i na zmiany w zakresie polityki i unijnych priorytetów oraz ukierunkować finansowanie na działania o dużej unijnej wartości dodanej, część finansowania powinna być przydzielana okresowo, za pośrednictwem instrumentu tematycznego, na działania szczególne, działania unijne i na pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych.
- (38) Należy zachęcać państwa członkowskie do tego, aby – dzięki możliwości korzystania z większego wkładu Unii – część środków przydzielonych na ich programy wykorzystywały na finansowanie działań wymienionych w załączniku IV, głównie z uwagi na ich znaczącą unijną wartość dodaną lub priorytetowe znaczenie dla Unii.
- (39) Część dostępnych zasobów w ramach Funduszu może być przydzielana na programy państw członkowskich służące wdrażaniu działań szczególnych wymagających współpracy między państwami członkowskimi lub wdrożenia działań szczególnych w przypadku gdy rozwój sytuacji w Unii wymaga udostępnienia państwu członkowskiemu lub państwom członkowskim dodatkowego finansowania. Te działania szczególne powinny zostać określone przez Komisję w jej programach prac.
- (40) Fundusz powinien przyczynić się do wspierania kosztów operacyjnych związanych z bezpieczeństwem wewnętrznym, aby umożliwić państwom członkowskim utrzymywanie zdolności, które mają kluczowe znaczenie dla Unii jako całości. Takie wsparcie powinno obejmować pełen zwrot określonych kosztów związanych z celami Funduszu i powinno stanowić integralną część programów państw członkowskich.

- (41) Aby uzupełnić wdrażanie celu z zakresu polityki Funduszu na poziomie krajowym za pośrednictwem programów państw członkowskich, Fundusz powinien również zapewniać wsparcie na rzecz działań na poziomie Unii. Działania takie powinny służyć ogólnym celom strategicznym mieszczącym się w zakresie interwencji Funduszu w odniesieniu do analizy polityki i do innowacji, ponadnarodowego wzajemnego uczenia się i partnerstw oraz testowania nowych inicjatyw i działań w całej Unii lub w niektórych państwach członkowskich. Fundusz powinien wspierać wysiłki państw członkowskich, w tym na poziomie lokalnym, na rzecz wymiany najlepszych praktyk i promowania wspólnych szkoleń, w tym podnoszenia świadomości wśród pracowników organów ścigania w zakresie radykalizacji, oraz wszelkich form dyskryminacji, które mogłyby prowadzić do przemocy, takich jak antysemityzm, uprzedzenia antyromskie i inne formy rasizmu. W tym celu można by finansować specjalistyczne programy wymiany dla pracowników organów ścigania zajmujących niższe stanowiska.
- (42) W celu wzmocnienia zdolności Unii do natychmiastowego reagowania na zdarzenia dotyczące bezpieczeństwa lub nowo pojawiające się zagrożenia dla Unii, należy umożliwić zapewnianie pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych, zgodnie z ramami określonymi w niniejszym rozporządzeniu. Nie należy udzielać takiej pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych w celu wspierania samych środków awaryjnych lub długoterminowych, lub w celu zaradzenia sytuacjom, w których pilna konieczność działania wynika z braku odpowiedniego planowania i reagowania ze strony właściwych organów.
- (43) Aby zapewnić niezbędną elastyczność działań oraz móc reagować na pojawiające się potrzeby, należy umożliwić zapewnianie agencjom zdecentralizowanym odpowiednich dodatkowych środków finansowych służących realizacji określonych zadań w sytuacjach nadzwyczajnych. W przypadkach gdy dane zadanie ma tak pilny charakter, że nie jest możliwe odpowiednio szybkie dostosowanie ich budżetów, agencje zdecentralizowane powinny kwalifikować się jako beneficjenci pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych, w tym udzielanej w formie dotacji, w sposób zgodny z priorytetami i inicjatywami określonymi na poziomie Unii przez instytucje Unii.
- (44) Z uwagi na transnarodowy charakter działań unijnych oraz w celu promowania skoordynowanych działań służących osiągnięciu celu, jakim jest zapewnienie najwyższego poziomu bezpieczeństwa w Unii, agencje zdecentralizowane powinny w drodze wyjątku kwalifikować się jako beneficjenci działań unijnych, w tym w formie dotacji, w przypadku gdy pomagają w realizacji działań unijnych wchodzących w zakres kompetencji zainteresowanych agencji zdecentralizowanych i gdy działania te nie są objęte wkładem który Unia wnosi do budżetu tych agencji zdecentralizowanych z budżetu rocznego. Aby zapewnić unijną wartość dodaną, takie wsparcie powinno być zgodne z priorytetami i inicjatywami określonymi na poziomie Unii przez instytucje Unii.
- (45) Cel z zakresu polityki Funduszu powinien być również realizowany za pomocą instrumentów finansowych i gwarancji budżetowych w ramach segmentów polityki Programu InvestEU ustanowionego rozporządzeniem (UE) 2021/523. Takie wsparcie finansowe należy wykorzystywać w celu skorygowania niedoskonałości rynku lub niedostatecznego poziomu inwestycji na rynku w proporcjonalny sposób, nie powinno powielać lub wypierać finansowania prywatnego ani zakłócać konkurencji na rynku wewnętrznym. Działania powinny mieć wyraźną wartość dodaną.
- (46) Działania łączone mają dobrowolny charakter i są działaniami wspieranymi z budżetu Unii, łączącymi bezzwrotne formy wsparcia, zwrotne formy wsparcia lub obie formy wsparcia z budżetu Unii oraz zwrotne formy wsparcia z instytucji prorozwojowych, instytucji finansowania rozwoju lub innych publicznych instytucji finansowych, a także wsparcie z komercyjnych instytucji finansowych i od inwestorów.
- (47) W niniejszym rozporządzeniu określono pulę środków finansowych na cały czas trwania Funduszu, która podczas corocznej procedury budżetowej ma stanowić dla Parlamentu Europejskiego i Rady główną kwotę odniesienia w rozumieniu pkt 18 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 16 grudnia 2020 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami, a także nowych zasobów własnych, w tym planu działania na rzecz wprowadzenia nowych zasobów własnych⁽¹³⁾.

⁽¹³⁾ Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 28.

- (48) Do Funduszu stosuje się rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 ⁽¹⁴⁾ (zwane dalej „rozporządzeniem finansowym”). Rozporządzenie finansowe określa zasady wykonania budżetu Unii, w tym zasady dotyczące dotacji, nagród, zamówień, zarządzania pośredniego, instrumentów finansowych, gwarancji budżetowych, pomocy finansowej oraz zwrotu kosztów poniesionych przez ekspertów zewnętrznych.
- (49) Do celów wdrażania działań w ramach zarządzania dzielonego Fundusz powinien stanowić część spójnych ram, na które składają się niniejsze rozporządzenie, rozporządzenie finansowe oraz rozporządzenie (UE) 2021/1060.
- (50) Rozporządzenie (UE) 2021/1060 ustanawia ramy działania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej, stanowiącego część Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami, oraz określa, w szczególności, przepisy dotyczące programowania, monitorowania i ewaluacji, zarządzania i kontroli w odniesieniu do funduszy unijnych wdrażanych w ramach zarządzania dzielonego. Ponadto w niniejszym rozporządzeniu należy określić cele Funduszu oraz ustanowić przepisy szczegółowe dotyczące działań, które mogą być finansowane w ramach Funduszu.
- (51) W rozporządzeniu (UE) 2021/1060 określono system płatności zaliczkowych dotyczący Instrumentu, a konkretna stawka tych płatności ustalona jest w niniejszym rozporządzeniu. Ponadto, aby zapewnić możliwość szybkiej reakcji na sytuacje nadzwyczajne, należy ustalić konkretną stawkę płatności zaliczkowych mającą zastosowanie do pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych. System płatności zaliczkowych powinien zapewnić, aby państwa członkowskie miały środki do udzielania wsparcia beneficjentom od początku realizacji ich programów
- (52) Rodzaje finansowania i metody wykonywania na podstawie niniejszego rozporządzenia należy wybierać w zależności od ich potencjału w zakresie osiągnięcia szczegółowych celów działań i uzyskania wyników, biorąc pod uwagę w szczególności koszty kontroli, obciążenia administracyjne oraz ryzyko nieprzestrzegania przepisów. Przy dokonywaniu takiego wyboru należy rozważyć korzystanie z płatności ryczałtowych, stawek zryczałtowanych i kosztów jednostkowych, a także finansowania niepowiązanego z kosztami, zgodnie z art. 125 ust. 1 rozporządzenia finansowego.
- (53) Aby jak najlepiej wykorzystać zasadę jednego audytu, należy ustanowić szczegółowe przepisy dotyczące kontroli i audytu projektów, których beneficjentami są organizacje międzynarodowe, których systemy kontroli wewnętrznej zostały pozytywnie ocenione przez Komisję. W przypadku takich projektów instytucje zarządzające powinny mieć możliwość ograniczenia swoich kontroli zarządczych, pod warunkiem że beneficjent dostarczy w odpowiednim czasie wszystkie niezbędne dane i informacje dotyczące postępów w realizacji projektu oraz kwalifikowalności wydatków leżących u podstaw rozliczeń. Ponadto w przypadku gdy projekt realizowany przez taką organizację międzynarodową jest częścią próby audytowej, instytucja audytowa powinna mieć możliwość prowadzenia swoich prac zgodnie z zasadami Międzynarodowego Standardu Usług Pokrewnych 4400 „Zlecenia dotyczące realizacji uzgodnionych procedur w zakresie informacji finansowych”.
- (54) Zgodnie z art. 193 ust. 2 rozporządzenia finansowego dotacji można udzielić na działanie, które już się rozpoczęło, pod warunkiem że wnioskodawca jest w stanie wykazać konieczność rozpoczęcia działania przed podpisaniem umowy o udzielenie dotacji. Jednakże koszty poniesione przed dniem przedłożenia wniosku o udzielenie dotacji nie kwalifikują się do otrzymania finansowania unijnego, z wyjątkiem należycie uzasadnionych sytuacji wyjątkowych. Aby uniknąć wszelkich zakłóceń w zapewnianiu wsparcia unijnego, które mogłyby zaszkodzić interesom Unii, w ograniczonym okresie na początku obowiązywania wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027, powinno być możliwe uznanie za kwalifikujące się do finansowania unijnego od dnia 1 stycznia 2021 r. kosztów poniesionych w odniesieniu do działań wspieranych na podstawie niniejszego rozporządzenia w ramach zarządzania bezpośredniego i których realizacja już się rozpoczęła, nawet jeżeli koszty te zostały poniesione przed przedłożeniem wniosku o udzielenie dotacji lub wniosku o udzielenie pomocy.

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).

- (55) Zgodnie z rozporządzeniem finansowym, rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013⁽¹⁵⁾ oraz rozporządzeniami Rady (WE, Euratom) nr 2988/95⁽¹⁶⁾, (Euratom, WE) nr 2185/96⁽¹⁷⁾ i (UE) 2017/1939⁽¹⁸⁾ interesy finansowe Unii należy chronić za pomocą proporcjonalnych środków, w tym środków w zakresie zapobiegania nieprawidłowościom – w tym nadużyciom finansowym – ich wykrywania, korygowania i prowadzenia w ich sprawie postępowań, odzyskiwania środków utraconych, nienależnie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych oraz, w stosownych przypadkach, nakładania kar administracyjnych. W szczególności, zgodnie z rozporządzeniami (Euratom, WE) nr 2185/96 i (UE, Euratom) nr 883/2013 Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) jest uprawniony do prowadzenia dochodzeń administracyjnych, w tym kontroli na miejscu i inspekcji, w celu ustalenia, czy miały miejsce nadużycia finansowe, korupcja lub wszelka inna nielegalna działalność na szkodę interesów finansowych Unii. Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1939 Prokuratura Europejska (EPPO) jest uprawniona do prowadzenia postępowań przygotowawczych oraz wnoszenia i popierania oskarżeń w sprawie przestępstw naruszających interesy finansowe Unii, jak przewidziano w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371⁽¹⁹⁾.

Zgodnie z rozporządzeniem finansowym każda osoba lub podmiot, które otrzymują środki finansowe Unii, mają w pełni współpracować w celu ochrony interesów finansowych Unii, przyznać Komisji, OLAF, Trybunałowi Obrachunkowemu oraz, w przypadku państw członkowskich, które uczestniczą we wzmocnionej współpracy na podstawie rozporządzenia (UE) 2017/1939 – EPPO, niezbędne prawa i dostęp, a także zapewnić, aby wszelkie osoby trzecie uczestniczące w wykonywaniu środków finansowych Unii przyznały tym organom równoważne prawa. Państwa członkowskie powinny w pełni współpracować i zapewniać wszelką niezbędną pomoc instytucjom, organom i jednostkom organizacyjnym Unii z myślą o ochronie interesów finansowych Unii.

- (56) Do niniejszego rozporządzenia stosuje się horyzontalne zasady finansowe przyjęte przez Parlament Europejski i Radę na podstawie art. 322 TFUE. Zasady te zostały ustanowione w rozporządzeniu finansowym i określają w szczególności procedurę uchwalania i wykonywania budżetu w drodze dotacji, zamówień, nagród i wykonania pośredniego oraz przewidują kontrolę odpowiedzialności podmiotów upoważnionych do działań finansowych. Zasady przyjęte na podstawie art. 322 TFUE obejmują również ogólny system warunkowości służący ochronie budżetu Unii.
- (57) Zgodnie z decyzją Rady 2013/755/UE⁽²⁰⁾ osoby i podmioty mające siedzibę w krajach lub terytoriach zamorskich kwalifikują się do otrzymania finansowania z zastrzeżeniem zasad i celów Funduszu oraz ewentualnych uzgodnień mających zastosowanie do państwa członkowskiego, z którym dany kraj lub terytorium zamorskie są powiązane.
- (58) Zgodnie z art. 349 TFUE oraz z komunikatem Komisji z dnia 24 października 2017 r. zatytułowanym „Silniejsze i odnowione partnerstwo strategiczne z regionami najbardziej oddalonymi UE”, zatwierdzonym przez Radę w konkluzjach z dnia 12 kwietnia 2018 r., zainteresowane państwa członkowskie powinny zapewnić, aby ich programy uwzględniały szczególnie wyzwania, z jakimi zmagają się regiony najbardziej oddalone. Fundusz powinien wspierać te państwa członkowskie, zapewniając im odpowiednie zasoby na pomoc – w stosownych przypadkach – dla regionów najbardziej oddalonych.
- (59) Zgodnie z pkt 22 i 23 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa⁽²¹⁾ Fundusz powinien być oceniany na podstawie informacji zgromadzonych zgodnie ze szczególnymi wymogami dotyczącymi monitorowania, przy czym należy unikać obciążeń administracyjnych, w szczególności dla państw członkowskich, a także nadmiernej regulacji. Wymogi te powinny, w stosownych przypadkach, obejmować mierzalne wskaźniki stanowiące podstawę oceny skutków Funduszu w praktyce. Aby zmierzyć osiągnięcia Funduszu, należy ustanowić wskaźniki i powiązane cele końcowe w odniesieniu do każdego celu szczegółowego Funduszu. Wskaźniki te powinny obejmować wskaźniki jakościowe i ilościowe.

⁽¹⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

⁽¹⁶⁾ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1).

⁽¹⁷⁾ Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

⁽¹⁸⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1).

⁽¹⁹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29).

⁽²⁰⁾ Decyzja Rady 2013/755/UE z dnia 25 listopada 2013 r. w sprawie stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich z Unią Europejską („decyzja o stowarzyszeniu zamorskim”) (Dz.U. L 344 z 19.12.2013, s. 1).

⁽²¹⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

- (60) Za pomocą wskaźników oraz sprawozdawczości finansowej Komisja i państwa członkowskie powinny monitorować wdrażanie Funduszu zgodnie z odpowiednimi przepisami rozporządzenia (UE) 2021/1060 oraz z niniejszym rozporządzeniem. Począwszy od 2023 r. państwa członkowskie powinny przedkładać Komisji roczne sprawozdania z wykonania obejmujące ostatni rok obrachunkowy. Sprawozdania te powinny zawierać informacje dotyczące postępów w realizacji programów państw członkowskich. Państwa członkowskie powinny również przedkładać Komisji streszczenia tych rocznych sprawozdań. Komisja powinna tłumaczyć te streszczenia na wszystkie języki urzędowe Unii oraz podawać je do wiadomości publicznej na swojej stronie internetowej, wraz z linkami do stron państw członkowskich, o których mowa w rozporządzeniu (UE) 2021/1060.
- (61) Odzwierciedlając znaczenie przeciwdziałania zmianie klimatu zgodnie z zobowiązaniami Unii w zakresie wdrożenia Porozumienia paryskiego przyjętego na mocy Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu ⁽²²⁾ oraz celów Organizacji Narodów Zjednoczonych dotyczących zrównoważonego rozwoju, działania podejmowane na podstawie niniejszego rozporządzenia powinny przyczynić się do osiągnięcia celu zakładającego, że 30 % wszystkich wydatków w ramach wieloletnich ram finansowych zostanie przeznaczonych na uwzględnianie celów związanych z klimatem, a także do dążenia do tego, aby 7,5 % budżetu w 2024 r. i 10 % w 2026 r. i 2027 r. stanowiły wydatki związane z różnorodnością biologiczną, przy uwzględnieniu istnienia nakładających się na siebie aspektów celów w zakresie klimatu i różnorodności biologicznej. Fundusz powinien wspierać działania zgodne z unijnymi normami i priorytetami w zakresie klimatu i środowiska i które nie wyrządzałyby znaczących szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 ⁽²³⁾.
- (62) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 514/2014 ⁽²⁴⁾ oraz wszelkie inne akty mające zastosowanie do okresu programowania 2014–2020 powinny nadal być stosowane do programów i projektów wspieranych w ramach instrumentu na rzecz wsparcia finansowego współpracy policyjnej, zapobiegania i zwalczania przestępczości oraz zarządzania kryzysowego, będącego częścią Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego obejmującego lata 2014–2020. Ponieważ okres wdrażania rozporządzenia (UE) nr 514/2014 nakłada się na okres programowania objęty niniejszym rozporządzeniem, a także w celu zapewnienia ciągłości w realizacji niektórych projektów zatwierdzonych na mocy tego rozporządzenia, należy ustanowić przepisy dotyczące etapów projektów. Każdy z poszczególnych etapów projektu powinien być wdrażany zgodnie z zasadami okresu programowania, w ramach którego otrzymuje finansowanie.
- (63) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (64) W celu uzupełnienia i zmiany innych niż istotne elementów niniejszego rozporządzenia należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 TFUE w odniesieniu do zamieszczonego w załączniku IV wykazu działań kwalifikujących się do wyższych stóp współfinansowania, wsparcia operacyjnego na podstawie załącznika VII oraz dalszego rozwijania ram monitorowania i ewaluacji. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.

⁽²²⁾ Dz.U. L 282 z 19.10.2016, s. 4.

⁽²³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dz.U. L 198 z 22.6.2020, s. 13).

⁽²⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 514/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Funduszu Azylu, Migracji i Integracji oraz instrumentu na rzecz wsparcia finansowego współpracy policyjnej, zapobiegania i zwalczania przestępczości oraz zarządzania kryzysowego (Dz.U. L 150 z 20.5.2014, s. 112).

- (65) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁽²⁵⁾. W odniesieniu do przyjmowania aktów wykonawczych nakładających wspólne obowiązki na państwa członkowskie, w szczególności obowiązki dotyczące przekazywania Komisji informacji, należy stosować procedurę sprawdzającą, a w odniesieniu do przyjmowania aktów wykonawczych dotyczących szczegółowych ustaleń w zakresie przekazywania Komisji informacji w ramach programowania i sprawozdawczości, należy stosować procedurę doradczą, ze względu na ich czysto techniczny charakter. Komisja powinna przyjmować akty wykonawcze mające natychmiastowe zastosowanie w odniesieniu do przyjmowania decyzji o udzieleniu pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych przewidzianej w niniejszym rozporządzeniu jeżeli – w uzasadnionych przypadkach związanych z charakterem i celem takiej pomocy – jest to uzasadnione szczególnie pilną potrzebą.
- (66) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do TUE i do TFUE, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związana ani go nie stosuje.
- (67) Zgodnie z art. 3 Protokołu nr 21 w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do TUE i do TFUE, Irlandia powiadomiła o chęci uczestniczenia w przyjęciu i stosowaniu niniejszego rozporządzenia.
- (68) Należy dostosować okres stosowania niniejszego rozporządzenia do okresu stosowania rozporządzenia Rady (UE, Euratom) 2020/2093⁽²⁶⁾.
- (69) Aby zapewnić ciągłość udzielania wsparcia w odpowiednim obszarze polityki oraz umożliwić rozpoczęcie wdrażania od początku obowiązywania wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027, niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie w trybie pilnym i być stosowane z mocą wsteczną od dnia 1 stycznia 2021 r.,

PRZYMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Rozdział I

Przepisy ogólne

Artykuł 1

Przedmiot

1. Niniejsze rozporządzenie ustanawia Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego (zwany dalej „Funduszem”) na okres obowiązywania wieloletnich ram finansowych 2021–2027.
2. Niniejsze rozporządzenie określa:
 - a) cel strategiczny Funduszu;
 - b) cele szczegółowe Funduszu i środki służące ich realizacji;
 - c) budżet na okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2027 r.;
 - d) formy finansowania unijnego oraz zasady przyznawania takiego finansowania.

⁽²⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

⁽²⁶⁾ Rozporządzenie Rady (UE, EURATOM) 2020/2093 z dnia 17 grudnia 2020 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027 (Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 11).

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „działanie łączone” oznacza działanie wspierane z budżetu Unii, w tym w ramach instrumentów łączonych w rozumieniu art. 2 pkt 6 rozporządzenia finansowego, które łączą bezzwrotne formy wsparcia lub instrumenty finansowe z budżetu Unii oraz zwrotne formy wsparcia finansowego z instytucji finansowania rozwoju lub innych publicznych instytucji finansowych, a także z komercyjnych instytucji finansowych i od inwestorów komercyjnych;
- 2) „właściwe organy” oznaczają organy państw członkowskich odpowiedzialne za zapobieganie przestępstwom, ich wykrywanie i prowadzenie postępowań przygotowawczych w ich sprawie, o których mowa w art. 87 ust. 1 TFUE, w tym służby policji, służby celne i inne wyspecjalizowane służby organów ścigania;
- 3) „zapobieganie”, w odniesieniu do przestępczości, oznacza wszystkie środki, o których mowa w art. 2 ust. 2 decyzji Rady 2009/902/WSiSW⁽²⁷⁾, mające na celu zmniejszenie lub przyczynienie się w inny sposób do zmniejszenia przestępczości i poczucia braku bezpieczeństwa obywateli;
- 4) „infrastruktura krytyczna” oznacza składnik, sieć, system lub część systemu, które mają podstawowe znaczenie dla utrzymania niezbędnych funkcji społecznych, zdrowia, bezpieczeństwa, ochrony, dobrobytu materialnego lub społecznego ludności i których zakłócenie, naruszenie lub zniszczenie miałyby znaczący wpływ na dane państwo członkowskie lub na Unię w wyniku niemożności utrzymania tych funkcji;
- 5) „cyberprzestępczość” oznacza przestępstwa, których popełnienie wymaga wykorzystania systemów technologii informacyjno-komunikacyjnych (zwanymi dalej „systemami ICT”), jako narzędzi przestępstwa albo jako głównego przedmiotu przestępstwa (zwane dalej „przestępstwami związanymi z cyberprzestrzenią”), lub typowe przestępstwa, które mogą być popełniane na większą skalę lub mieć szerszy zasięg dzięki użyciu komputerów, sieci komputerowych lub innych systemów ICT (zwane dalej „przestępstwami wykorzystującymi cyberprzestrzeń”);
- 6) „działanie operacyjne w ramach cyklu polityki UE/EMPACT” oznacza działanie podejmowane w ramach cyklu polityki UE dotyczącej poważnej i zorganizowanej przestępczości międzynarodowej przez europejską multidyscyplinarną platformę przeciwko zagrożeniom przestępstwami (EMPACT), którego celem jest zwalczanie największych zagrożeń dla Unii związanych z poważną i zorganizowaną przestępczością poprzez propagowanie współpracy między państwami członkowskimi, instytucjami organami i jednostkami organizacyjnymi Unii oraz, w stosownych przypadkach, państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi;
- 7) „wymiana informacji” oznacza bezpieczne gromadzenie, przechowywanie, przetwarzanie, analizę, i transfer oraz dostęp do informacji mających znaczenie dla organów, o których mowa w art. 87 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), a także dla Europolu i innych właściwych agencji Unii w odniesieniu do zapobiegania przestępstwom – w szczególności transgranicznej, poważnej i zorganizowanej przestępczości oraz terroryzmowi – ich, wykrywania, prowadzenia postępowań przygotowawczych w ich sprawie oraz wnoszenia w ich sprawie oskarżeń;
- 8) „zorganizowana przestępczość” oznacza czyny zagrożone karą związane z udziałem w organizacji przestępczej zgodnie z definicją w art. 1 pkt 1 decyzji ramowej Rady 2008/841/WSiSW⁽²⁸⁾;
- 9) „środki gotowości” oznaczają każde działanie, którego konkretnym celem jest zapobieganie zagrożeniom związanym z możliwymi atakami terrorystycznymi lub innymi zdarzeniami dotyczącymi bezpieczeństwa lub zmniejszanie takich zagrożeń objęte zakresem stosowania niniejszego rozporządzenia;
- 10) „mechanizm oceny i monitorowania stosowania dorobku Schengen” oznacza mechanizm oceny i monitorowania ustanowiony w rozporządzeniu (UE) nr 1053/2013;
- 11) „terroryzm” oznacza każdy z czynów umyślnych i przestępstw, o których mowa w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/541⁽²⁹⁾;
- 12) „sytuacja nadzwyczajna” oznacza każde zdarzenie dotyczące bezpieczeństwa, nowo pojawiające się zagrożenie lub nowo wykrytą podatność w ramach zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia, które mają lub mogą mieć znaczący niekorzystny wpływ na bezpieczeństwo ludzi, przestrzeni publicznej lub infrastruktury krytycznej w jednym lub kilku państwach członkowskich;

⁽²⁷⁾ Decyzja Rady 2009/902/WSiSW z dnia 30 listopada 2009 r. ustanawiająca Europejską Sieć Zapobiegania Przestępczości (ESZP) i uchylająca decyzję 2001/427/WSiSW (Dz.U. L 321 z 8.12.2009, s. 44).

⁽²⁸⁾ Decyzja ramowa Rady 2008/841/WSiSW z dnia 24 października 2008 r., w sprawie zwalczania przestępczości zorganizowanej (Dz.U. L 300 z 11.11.2008, s. 42).

⁽²⁹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/541 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie zwalczania terroryzmu i zastępująca decyzję ramową Rady 2002/475/WSiSW oraz zmieniająca decyzję Rady 2005/671/WSiSW (Dz.U. L 88 z 31.3.2017, s. 6).

- 13) „pieniądze wykorzystywane w ramach czynności operacyjno-rozpoznawczych (*flash money*)” oznaczają prawdziwą gotówkę okazywaną w ramach działań dochodzeniowo-śledczych podejrzanym lub innym osobom, które posiadają informacje o dostępności lub dostarczeniu towaru lub które działają jako pośrednicy, jako dowód posiadania płynności i dowód wypłacalności, w celu dokonania fikcyjnego zakupu do celów aresztowania podejrzanych, zlokalizowania nielegalnej produkcji lub rozbicia zorganizowanej grupy przestępczej;
- 14) „radykalizacja” oznacza etapowy i złożony proces prowadzący do brutalnego ekstremizmu i terroryzmu, w którym osoba lub grupa osób przyjmują radykalną ideologię lub przekonania, które akceptują, wykorzystują lub aprobują przemoc, w tym akty terroryzmu, aby osiągnąć konkretny cel polityczny, religijny lub ideologiczny;
- 15) „działania szczególne” oznaczają projekty transnarodowe lub krajowe, które przynoszą unijną wartość dodaną, zgodnie z celami Instrumentu, na realizację których jedno, kilka lub wszystkie państwa członkowskie mogą otrzymać dodatkową alokację na swoje programy;
- 16) „wsparcie operacyjne” oznacza część alokacji dla państwa członkowskiego, która może być wykorzystana jako wsparcie dla organów publicznych odpowiedzialnych za wykonywanie zadań i świadczenie usług, które stanowią usługę publiczną na rzecz Unii, w zakresie, w jakim przyczyniają się one do zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa w Unii;
- 17) „działania unijne” oznaczają projekty transnarodowe lub projekty o szczególnym znaczeniu dla Unii, realizowane zgodnie z celami Funduszu.

Artykuł 3

Cele Funduszu

1. Celem z zakresu polityki Funduszu jest przyczynianie się do zapewniania wysokiego poziomu bezpieczeństwa w Unii, w szczególności poprzez zapobieganie terroryzmowi i radykalizacji, poważnej i zorganizowanej przestępczości i cyberprzestępczości oraz zwalczanie tych zjawisk, poprzez wspieranie i ochronę ofiar przestępstw, a także poprzez przygotowywanie się do zdarzeń, ryzyka i kryzysów dotyczących bezpieczeństwa, ochronę przed nimi i skuteczne zarządzanie nimi w ramach zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia.
2. W ramach celu z zakresu polityki określonego w ust. 1 Fundusz przyczynia się do realizacji następujących celów szczegółowych:
 - a) poprawy i ułatwienia wymiany informacji między właściwymi organami oraz właściwymi organami i jednostkami organizacyjnymi Unii oraz w ramach tych organów, a także, w stosownych przypadkach, z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi;
 - b) poprawy i zintensyfikowania współpracy transgranicznej, w tym wspólnych operacji, między właściwymi organami, w odniesieniu do terroryzmu oraz poważnej i zorganizowanej przestępczości o charakterze transgranicznym; oraz
 - c) wspierania wzmocnienia zdolności państw członkowskich w zakresie zapobiegania przestępczości, terroryzmowi i radykalizacji oraz zwalczania tych zjawisk, a także zarządzania zdarzeniami, ryzykiem i kryzysami dotyczącymi bezpieczeństwa, w tym poprzez zwiększoną współpracę między organami publicznymi, właściwymi organami lub jednostkami organizacyjnymi Unii, społeczeństwem obywatelskim i partnerami prywatnymi w różnych państwach członkowskich.
3. W ramach celów szczegółowych określonych w ust. 2 Fundusz jest wdrażany za pomocą środków wykonawczych wymienionych w załączniku II.

Artykuł 4

Poszanowanie praw podstawowych

Działania finansowane w ramach Funduszu realizuje się w pełnym poszanowaniu praw podstawowych i godności ludzkiej. W szczególności działania takie muszą być zgodne z Kartą, prawem Unii w zakresie ochrony danych oraz europejską Konwencją o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. Przy realizacji działań w ramach Funduszu państwa członkowskie zwracają – tam, gdzie to możliwe – szczególną uwagę na pomoc osobom o szczególnych potrzebach, w szczególności dzieciom i małoletnim bez opieki, oraz na ochronę tych osób.

Artykuł 5

Zakres wsparcia

1. W ramach celów, o których mowa w art. 3, oraz zgodnie ze środkami wykonawczymi wymienionymi w załączniku II Fundusz wspiera w szczególności działania wymienione w załączniku III.

2. Aby osiągnąć swoje cele Fundusz może wspierać, zgodnie z priorytetami Unii oraz z zastrzeżeniem odpowiednich gwarancji, działania, o których mowa w załączniku III, w stosownych przypadkach, w państwach trzecich i dotyczące państw trzecich, zgodnie z art. 19.

3. W odniesieniu do działań w państwach trzecich i dotyczących państw trzecich Komisja i państwa członkowskie, wraz z Europejską Służbą Działań Zewnętrznych zapewniają – zgodnie ze swoimi odpowiednimi obowiązkami – koordynację z odpowiednimi politykami, strategiami i instrumentami Unii. Zapewniają one w szczególności, aby działania w państwach trzecich i dotyczące państw trzecich:

- a) były prowadzone w synergii oraz przy zachowaniu spójności z innymi działaniami poza Unią wspieranymi za pośrednictwem innych instrumentów unijnych;
- b) były spójne z polityką zewnętrzną Unii, zgodne z zasadą spójności polityki na rzecz rozwoju oraz zgodne z dokumentami z zakresu programowania strategicznego dla danego regionu lub państwa;
- c) koncentrowały się na środkach, które nie są ukierunkowane na rozwój; oraz
- d) służyły interesom unijnych polityk wewnętrznych i były spójne z działaniami podejmowanymi w Unii.

4. Sprzęt i systemy ICT finansowane z Funduszu mogą być wykorzystywane w obszarach dodatkowych objętych zakresem stosowania rozporządzenia (UE) 2021/1148. Taki sprzęt i systemy ICT pozostają dostępne i gotowe do użytku do celów Funduszu.

Używanie sprzętu w obszarach dodatkowych, o których mowa w akapicie pierwszym, nie może przekroczyć 30 % czasu użytkowania tego sprzętu.

Systemy ICT używane w obszarach dodatkowych, o których mowa w akapicie pierwszym, zapewniają dane i usługi służące zapobieganiu przestępstwom, ich wykrywaniu i prowadzeniu postępowań przygotowawczych w ich sprawie.

Państwa członkowskie informują Komisję w swoich rocznych sprawozdaniach z wykonania o każdym takim dodatkowym użyciu i miejscu rozmieszczenia sprzętu i systemów ICT.

5. Nie są kwalifikowalne:

- a) działania ograniczone do utrzymywania porządku publicznego na poziomie krajowym;
- b) działania powiązane z celem militarnym lub obronnym;
- c) sprzęt, którego głównym celem stosowania jest kontrola celna;
- d) sprzęt do stosowania przymusu, w tym broń, amunicja, materiały wybuchowe i pałki bojowe, o ile nie jest przeznaczony do celów szkoleniowych;
- e) nagradzanie informatorów oraz działania z użyciem pieniędzy wykorzystywanych w ramach czynności operacyjno-rozpoznawczych (*flash money*) niewchodzące w zakres działania operacyjnego w ramach cyklu polityki UE/EMPACT.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego, w przypadku wystąpienia sytuacji nadzwyczajnej działania, o których mowa w akapicie pierwszym lit. a), mogą zostać uznane za kwalifikowalne.

ROZDZIAŁ II

RAMY FINANSOWANIA ORAZ RAMY WDRAŻANIA

SEKCJA 1

Przepisy wspólne

Artykuł 6

Zasady ogólne

1. Wsparcie udzielane w ramach Funduszu uzupełnia interwencję krajową, regionalną i lokalną oraz koncentruje się na wytworzeniu unijnej wartości dodanej w odniesieniu do osiągnięcia celów Funduszu.
2. Komisja i państwa członkowskie zapewniają, aby wsparcie udzielane w ramach Funduszu oraz wsparcie udzielane przez państwa członkowskie były spójne z odpowiednimi działaniami, politykami i priorytetami Unii oraz stanowiły uzupełnienie wsparcia udzielanego w ramach innych instrumentów Unii.
3. Fundusz jest wdrażany w ramach zarządzania dzielonego, bezpośredniego, lub pośredniego zgodnie z art. 62 ust. 1 akapit pierwszy lit. a), b) i c) rozporządzenia finansowego.

Artykuł 7

Budżet

1. Pula środków finansowych na realizację Funduszu na okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2027 r. wynosi 1 931 000 000 EUR w cenach bieżących.
2. Pulę środków finansowych wykorzystuje się w następujący sposób:
 - a) 1 352 000 000 EUR przydziela się na programy państw członkowskich;
 - b) 579 000 000 EUR przydziela się na instrument tematyczny, o którym mowa w art. 8.
3. Z inicjatywy Komisji do 0,84 % puli środków finansowych przydziela się na pomoc techniczną, o której mowa w art. 35 rozporządzenia (UE) 2021/1060, na wdrożenie Funduszu.
4. Zgodnie z art. 26 rozporządzenia (UE) 2021/1060 do 5 % początkowej alokacji dla państwa członkowskiego z któregokolwiek z funduszy objętych tym rozporządzeniem w ramach zarządzania dzielonego może – na wniosek tego państwa członkowskiego – zostać przesunięte do Funduszu w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego. Komisja wykonuje te zasoby bezpośrednio zgodnie z art. 62 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) rozporządzenia finansowego lub pośrednio zgodnie z lit. c) tego akapitu. Zasoby te wykorzystuje się na rzecz zainteresowanego państwa członkowskiego.

Artykuł 8

Przepisy ogólne dotyczące wdrażania instrumentu tematycznego

1. Kwotę, o której mowa w art. 7 ust. 2 lit. b), przydziela się w sposób elastyczny za pośrednictwem instrumentu tematycznego, z wykorzystaniem zarządzania dzielonego, bezpośredniego lub pośredniego zgodnie z programami prac.

Finansowanie z instrumentu tematycznego wykorzystuje się na jego następujące komponenty:

- a) działania szczególne;
- b) działania unijne; oraz
- c) pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych, o której mowa w art. 25.

Pomoc techniczna z inicjatywy Komisji, o której mowa w art. 35 rozporządzenia (UE) 2021/1060, otrzymuje również wsparcie z kwoty, o której mowa w art. 7 ust. 2 lit. b) niniejszego rozporządzenia.

2. Finansowanie z instrumentu tematycznego przeznaczane jest na priorytety mające wysoką unijną wartość dodaną lub wykorzystywane jest w celu zaspokojenia pilnych potrzeb, zgodnie z uzgodnionymi priorytetami Unii, które zostały uwzględnione w załączniku II. Finansowanie z instrumentu tematycznego wykorzystywane jest na wspieranie działań w państwach trzecich lub dotyczących państw trzecich w ramach celów Funduszu, w szczególności w celu przyczynienia się do zwalczania przestępczości, w tym nielegalnego handlu narkotykami, handlu ludźmi, oraz zapobiegania jej, a także zwalczania transgranicznych siatek przestępczych zajmujących się przemytem.

Alokacja środków z instrumentu tematycznego na poszczególne priorytety musi być w miarę możliwości proporcjonalna do wyzwań i potrzeb, tak aby zapewnić realizację celów Funduszu.

3. Komisja współpracuje z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i odpowiednimi sieciami, w szczególności w celu przygotowywania i ewaluacji programów prac dotyczących działań unijnych finansowanych w ramach Funduszu.

4. W przypadku gdy finansowanie z instrumentu tematycznego jest udzielane państwom członkowskim w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego, Komisja zapewnia, aby nie wybierano projektów, których dotyczy uzasadniona opinia wydana przez Komisję w ramach postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom, na podstawie art. 258 TFUE, która poddaje w wątpliwość legalność i prawidłowość wydatków lub realizacji tych projektów.

5. Do celów art. 23 i art. 24 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/1060, w przypadku gdy finansowanie z instrumentu tematycznego jest wdrażane w ramach zarządzania dzielonego, zainteresowane państwo członkowskie zapewnia, aby uzasadniona opinia wydana przez Komisję w ramach postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom na podstawie art. 258 TFUE, która poddaje w wątpliwość legalność i prawidłowość wydatków lub realizacji działań, nie dotyczyła zamierzonych działań; Komisja natomiast ocenia zamierzone działania pod tym względem.

6. Komisja ustanawia całkowitą kwotę udostępnianą na instrument tematyczny w ramach środków rocznych z budżetu Unii.

7. Komisja przyjmuje w drodze aktów wykonawczych decyzje w sprawie finansowania, o których mowa w art. 110 rozporządzenia finansowego, dotyczące instrumentu tematycznego oraz określające cele i działania, które mają być wspierane, a także kwoty przeznaczone na każdy z komponentów, o których mowa w ust. 1 akapit drugi niniejszego artykułu. W stosownych przypadkach takie decyzje w sprawie finansowania określają całkowitą kwotę zarezerwowaną na działania łączone. Decyzje w sprawie finansowania mogą być roczne lub wieloletnie i mogą obejmować jeden komponent lub większą liczbę komponentów instrumentu tematycznego, o którym mowa w ust. 1 akapit drugi niniejszego artykułu. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 33 ust. 3 niniejszego rozporządzenia.

8. Po przyjęciu decyzji w sprawie finansowania, o której mowa w ust. 7, Komisja może wprowadzić odpowiednie zmiany do programów państw członkowskich.

SEKCJA 2

WSPARCIE I WDRAŻANIE W RAMACH ZARZĄDZANIA DZIELONEGO

Artykuł 9

Zakres stosowania

1. Niniejszą sekcję stosuje się do kwoty, o której mowa w art. 7 ust. 2 lit. a), oraz do dodatkowych zasobów wdrażanych w ramach zarządzania dzielonego zgodnie z decyzją w sprawie finansowania dotyczącą instrumentu tematycznego, o którym mowa w art. 8.

2. Wsparcie w ramach niniejszej sekcji wdrażane jest w ramach zarządzania dzielonego zgodnie z art. 63 rozporządzenia finansowego i rozporządzeniem (UE) 2021/1060.

*Artykuł 10***Zasoby budżetowe**

1. Kwotę, o której mowa w art. 7 ust. 2 lit. a), przydziela się na programy państw członkowskich orientacyjnie w następujący sposób:
 - a) 1 127 000 000 EUR zgodnie z załącznikiem I;
 - b) 225 000 000 EUR na korektę przydziałów na programy państw członkowskich, o której mowa w art. 14 ust. 1.
2. W przypadku, gdy kwota, o której mowa w ust. 1 lit. b) niniejszego artykułu, nie została przydzielona w całości, pozostała kwota może zostać dodana do kwoty, o której mowa w art. 7 ust. 2 lit. b).

*Artykuł 11***Płatności zaliczkowe**

1. Zgodnie z art. 90 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2021/1060 płatności zaliczkowe w przypadku Funduszu są wypłacane w postaci rocznych rat przed dniem 1 lipca każdego roku, z zastrzeżeniem dostępności środków, w następujący sposób:
 - a) 2021 r.: 4 %;
 - b) 2022 r.: 3 %;
 - c) 2023 r.: 5 %;
 - d) 2024 r.: 5 %;
 - e) 2025 r.: 5 %;
 - f) 2026 r.: 5 %.
2. W przypadku gdy program państwa członkowskiego zostanie przyjęty po dniu 1 lipca 2021 r., wcześniejsze raty wypłacane są w roku, w którym został on przyjęty.

*Artykuł 12***Stopy współfinansowania**

1. Wkład z budżetu Unii nie może przekroczyć 75 % łącznych wydatków kwalifikowalnych na dany projekt.
2. Wkład z budżetu Unii można zwiększyć do 90 % łącznych wydatków kwalifikowalnych na projekty wdrażane w ramach działań szczególnych.
3. Wkład z budżetu Unii można zwiększyć do 90 % łącznych wydatków kwalifikowalnych na działania wymienione w załączniku IV.
4. Wkład z budżetu Unii można zwiększyć do 100 % łącznych wydatków kwalifikowalnych na wsparcie operacyjne.
5. Wkład z budżetu Unii można zwiększyć do 100 % łącznych wydatków kwalifikowalnych na pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych, o której mowa w art. 25.
6. Wkład z budżetu Unii można zwiększyć do 100 % łącznych wydatków kwalifikowalnych na pomoc techniczną z inicjatywy państw członkowskich, w granicach określonych w art. 36 ust. 5 lit. b) ppkt (vi) rozporządzenia (UE) 2021/1060.
7. W decyzji Komisji zatwierdzającej program państwa członkowskiego ustala się stopę współfinansowania i maksymalną kwotę wsparcia z Funduszu dla rodzajów działań objętych wkładem, o którym mowa w ust. 1–6.

8. W decyzji Komisji zatwierdzającej program państwa członkowskiego określa się – dla każdego rodzaju działania – czy stopa współfinansowania ma zastosowanie w odniesieniu do:

- a) całkowitego wkładu, obejmującego wkłady publiczne i prywatne; lub
- b) wyłącznie wkładu publicznego.

Artykuł 13

Programy państw członkowskich

1. Każde państwo członkowskie zapewnia, aby priorytety ujęte w jego programach były spójne z unijnymi priorytetami i wyzwaniem w obszarze bezpieczeństwa i im odpowiadały oraz były w pełni zgodne z odpowiednim unijnym dorobkiem prawnym i uzgodnionymi priorytetami Unii. Przy określaniu priorytetów swoich programów państwa członkowskie zapewniają, aby ich programy odpowiednio uwzględniały środki wykonawcze wymienione w załączniku II.

Komisja ocenia programy państw członkowskich zgodnie z art. 23 rozporządzenia (UE) 2021/1060.

2. Do celów ust. 1 oraz bez uszczerbku dla ust. 3 niniejszego artykułu każde z państw członkowskich przydziela:

- a) co najmniej 10 % zasobów przydzielonych na podstawie art. 10 ust. 1 na cel szczegółowy określony w art. 3 ust. 2 lit. a); oraz
- b) co najmniej 10 % zasobów przydzielonych na podstawie art. 10 ust. 1 na cel szczegółowy określony w art. 3 ust. 2 lit. b).

3. Państwo członkowskie może przydzielić mniej niż minimalną wielkość procentową, o której mowa w ust. 2, tylko wówczas, gdy przedstawi w swoim programie szczegółowe wyjaśnienie powodów, dla których przydzielenie zasobów poniżej tego poziomu nie zagraża osiągnięciu danego celu.

4. Komisja zapewnia, aby wiedza i doświadczenie właściwych agencji zdecentralizowanych były uwzględniane przy opracowywaniu programów państw członkowskich, na wczesnym etapie i w odpowiednim czasie.

5. Aby uniknąć nakładania się działań, państwa członkowskie konsultują się z właściwymi organami i jednostkami organizacyjnymi Unii w odniesieniu do planowania swoich działań, w szczególności podczas wdrażania działań operacyjnych w ramach cyklu polityki UE/EMPACT lub działań koordynowanych przez Wspólną Grupę Zadaniową ds. Przeciwdziałania Cyberprzestępczości (J-CAT), oraz w sprawie planowania działań szkoleniowych.

6. W stosownych przypadkach Komisja może włączyć właściwe agencje zdecentralizowane w realizację zadań związanych z monitorowaniem i ewaluacją określonych w sekcji 5, w szczególności w celu zapewnienia zgodności działań realizowanych przy wsparciu z Funduszu z odpowiednim unijnym dorobkiem prawnym i uzgodnionymi priorytetami Unii.

7. Maksymalnie 35 % alokacji na program państwa członkowskiego może być wykorzystane na zakup sprzętu, środków transportu lub budowę obiektów istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa. Pułap ten można przekroczyć tylko w należycie uzasadnionych przypadkach.

8. W swoich programach państwa członkowskie uwzględniają przede wszystkim:

- a) uzgodnione priorytety unijne oraz unijny dorobek prawny w obszarze bezpieczeństwa, w szczególności sprawną wymianę istotnych i dokładnych informacji, a także wdrażanie komponentów ram interoperacyjności unijnych systemów informacyjnych;
- b) zalecenia mające skutki finansowe, przygotowane zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1053/2013 i wchodzące w zakres stosowania niniejszego rozporządzenia;
- c) stwierdzone w przypadku danego kraju niedociągnięcia mające skutki finansowe stwierdzone w ramach ocen potrzeb, takich jak zalecenia wydane w ramach europejskiego semestru dotyczące obszaru korupcji.

9. W razie konieczności w programie zainteresowanego państwa członkowskiego wprowadza się zmiany zgodnie z art. 24 rozporządzenia (UE) 2021/1060, aby uwzględnić zalecenia, o których mowa w ust. 8 lit. b) niniejszego artykułu.

10. W swoich programach państwa członkowskie realizują w szczególności działania wymienione w załączniku IV. Aby uwzględnić nieprzewidziane lub nowe okoliczności oraz zapewnić skuteczne wdrażanie finansowania, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 32 dotyczących zmiany załącznika IV.

11. W każdym przypadku gdy państwo członkowskie postanawia realizować – przy wsparciu z Funduszu – projekt z państwem trzecim, w państwie trzecim lub dotyczący państwa trzeciego, konsultuje się z Komisją przed zatwierdzeniem projektu.

12. Programowanie, o którym mowa w art. 22 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/1060, opiera się na rodzajach interwencji określonych w tabeli 2 zamieszczonej w załączniku VI do niniejszego rozporządzenia i obejmuje orientacyjny podział zaprogramowanych zasobów finansowych według rodzaju interwencji w ramach każdego celu szczegółowego określonego w art. 3 ust. 2 niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 14

Przegląd śródkresowy

1. W 2024 r. Komisja przydzieli na programy zainteresowanych państw członkowskich dodatkową kwotę, o której mowa w art. 10 ust. 1 lit. b), zgodnie z kryteriami, o których mowa w akapicie pierwszym pkt 2 załącznika I. Finansowanie stanie się skuteczne od dnia 1 stycznia 2025 r.

2. W przypadku gdy co najmniej 10 % początkowej alokacji na program, o której mowa w art. 10 ust. 1 lit. a) niniejszego rozporządzenia, nie zostało objęte wnioskami o płatność złożonymi zgodnie z art. 91 rozporządzenia (UE) 2021/1060, zainteresowane państwo członkowskie nie kwalifikuje się do otrzymania dodatkowej alokacji na swój program, o którym mowa w art. 10 ust. 1 lit. b) niniejszego rozporządzenia.

3. Przydzielając środki finansowe z instrumentu tematycznego, o którym mowa w art. 8 niniejszego rozporządzenia, począwszy od dnia 1 stycznia 2025 r., Komisja uwzględni postępy państw członkowskich w osiągnięciu celów pośrednich ram wykonania, o których mowa w art. 16 rozporządzenia (UE) 2021/1060, oraz zidentyfikowane niedociągnięcia w zakresie wdrażania.

Artykuł 15

Działania szczególne

1. Oprócz swojej alokacji na podstawie z art. 10 ust. 1 państwo członkowskie może otrzymać środki finansowe na działania szczególne, pod warunkiem że finansowanie to zostanie następnie ujęte jako takie w jego programie i będzie wykorzystywane na udział w realizacji celów Funduszu, w tym w odniesieniu do nowo pojawiających się zagrożeń.

2. Finansowanie na działania szczególne nie może być wykorzystywane na inne działania w ramach programu państwa członkowskiego, z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków i po zatwierdzeniu przez Komisję w drodze zmiany programu państwa członkowskiego.

Artykuł 16

Wsparcie operacyjne

1. Państwo członkowskie może wykorzystać do 20 % kwoty przydzielonej na jego program w ramach Funduszu w celu sfinansowania wsparcia operacyjnego dla organów publicznych odpowiedzialnych za wykonywanie zadań i świadczenie usług, które stanowią usługę publiczną na rzecz Unii.

2. Wykorzystując wsparcie operacyjne, państwo członkowskie przestrzega unijnego dorobku prawnego w zakresie bezpieczeństwa.

3. Państwo członkowskie wyjaśnia w swoim programie i w rocznych sprawozdaniach z wykonania, o których mowa w art. 30, w jaki sposób wykorzystanie wsparcia operacyjnego przyczyni się do osiągnięcia celów Funduszu. Przed zatwierdzeniem programu państwa członkowskiego Komisja dokonuje oceny sytuacji wyjściowej w państwach członkowskich,

które wskazały, że zamierzają wykorzystać wsparcie operacyjne, biorąc pod uwagę informacje przedstawione przez te państwa członkowskie, a także wszelkie zalecenia wydane w ramach stosowania mechanizmów kontroli jakości i oceny, takich jak mechanizm oceny i monitorowania stosowania dorobku Schengen lub inne mechanizmy kontroli jakości i ewaluacji, stosownie do przypadku.

4. Wsparcie operacyjne koncentruje się na działaniach objętych wydatkami określonymi w załączniku VII.

5. Aby uwzględnić nieprzewidziane lub nowe okoliczności lub zapewnić skuteczne wdrażanie finansowania, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 32 dotyczących zmiany załącznika VII w odniesieniu do wydatków kwalifikujących się do otrzymania wsparcia operacyjnego.

Artykuł 17

Kontrole zarządcze i audyty projektów realizowanych przez organizacje międzynarodowe

1. Niniejszy artykuł stosuje się do organizacji międzynarodowych lub ich agencji, o których mowa w art. 62 ust. 1 akapit pierwszy lit. c) ppkt (ii) rozporządzenia finansowego, których systemy, zasady i procedury zostały pozytywnie ocenione przez Komisję na podstawie art. 154 ust. 4 i 7 tego rozporządzenia do celów pośredniego wykonania dotacji finansowanych z budżetu Unii (zwanymi dalej „organizacjami międzynarodowymi”).

2. Bez uszczerbku dla art. 83 akapit pierwszy lit. a) rozporządzenia (UE) 2021/1060 i art. 129 rozporządzenia finansowego, w przypadku gdy organizacja międzynarodowa jest beneficjentem zgodnie z definicją w art. 2 pkt 9 rozporządzenia (UE) 2021/1060, instytucja zarządzająca nie jest zobowiązana do przeprowadzania kontroli zarządczych, o których mowa w art. 74 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) rozporządzenia (UE) 2021/1060, pod warunkiem że organizacja międzynarodowa przedłoży instytucji zarządzającej dokumenty, o których mowa w art. 155 ust. 1 akapit pierwszy lit. a), b) i c) rozporządzenia finansowego.

3. Bez uszczerbku dla art. 155 ust. 1 akapit pierwszy lit. c) rozporządzenia finansowego, w deklaracji zarządczej przedkładanej przez organizację międzynarodową potwierdza się, że projekt jest zgodny z mającym zastosowanie prawem oraz warunkami wsparcia projektu.

4. Ponadto w przypadku gdy koszty mają zostać zwrócone zgodnie z art. 53 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) 2021/1060, w deklaracji zarządczej przedkładanej przez organizację międzynarodową potwierdza się, że:

a) zweryfikowano faktury i dowody ich płatności przez beneficjenta;

b) zweryfikowano zapisy księgowe lub kody księgowe dokonane przez beneficjenta w odniesieniu do transakcji związanych z wydatkami zadeklarowanymi instytucji zarządzającej.

5. W przypadku gdy koszty mają zostać zwrócone zgodnie z art. 53 ust. 1 lit. b), c) lub d) rozporządzenia (UE) 2021/1060, w deklaracji zarządczej przedkładanej przez organizację międzynarodową potwierdza się, że warunki zwrotu wydatków zostały spełnione.

6. Dokumenty, o których mowa w art. 155 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) i c) rozporządzenia finansowego, przedkłada się instytucji zarządzającej wraz z każdym wnioskiem o płatność złożonym przez beneficjenta.

7. Beneficjent przedkłada instytucji zarządzającej sprawozdanie finansowane do dnia 15 października każdego roku. Do sprawozdania finansowego dołącza się opinię niezależnego organu audytowego sporządzoną zgodnie ze standardami audytu przyjętymi na poziomie międzynarodowym. W opinii tej ustala się, czy wprowadzone systemy kontroli funkcjonują właściwie i są efektywne pod względem kosztów oraz czy transakcje leżące u podstaw rozliczeń są legalne i prawidłowe. W opinii tej wskazuje się również, czy w ramach przeprowadzonego audytu poddano w wątpliwość stwierdzenia zawarte w deklaracjach zarządczych przedłożonych przez organizację międzynarodową, oraz zawiera ona informacje dotyczące podejrzeń popełnienia nadużycia finansowego. Opinia ta musi dawać pewność, że wydatki ujęte we wnioskach o płatność przedłożonych instytucji zarządzającej przez organizację międzynarodową są legalne i prawidłowe.

8. Bez uszczerbku dla istniejących możliwości przeprowadzania dalszych audytów, o których mowa w art. 127 rozporządzenia finansowego, instytucja zarządzająca sporządza deklarację zarządczą, o której mowa w art. 74 ust. 1 akapit pierwszy lit. f) rozporządzenia (UE) 2021/1060. Instytucja zarządzająca dokonuje tego w oparciu o dokumenty przedłożone przez organizację międzynarodową, zgodnie z ust. 2–5 i ust. 7 niniejszego artykułu, zamiast polegać na kontrolach zarządczych, o których mowa w art. 74 ust. 1 tego rozporządzenia.

9. Dokument określający warunki wsparcia, o którym mowa w art. 73 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/1060, zawiera wymogi określone w niniejszym artykule.

10. Ust. 2 nie stosuje się, a instytucja zarządzająca jest w związku z tym zobowiązana do przeprowadzenia kontroli zarządczych w przypadku gdy:

- a) ta instytucja zarządzająca stwierdza szczególne ryzyko wystąpienia nieprawidłowości lub przesłanki wskazujące na nadużycie finansowe w odniesieniu do projektu zainicjowanego lub wdrażanego przez organizację międzynarodową;
- b) organizacja międzynarodowa nie przedłożyła tej instytucji zarządzającej dokumentów, o których mowa w ust. 2–5 i 7; lub
- c) dokumenty, o których mowa w ust. 2–5 i 7, przedłożone przez organizację międzynarodową są niekompletne.

11. W przypadku gdy projekt, w którym organizacja międzynarodowa jest beneficjentem zgodnie z definicją w art. 2 pkt 9 rozporządzenia (UE) 2021/1060, jest częścią próby, o której mowa w art. 79 tego rozporządzenia, instytucja audytowa może prowadzić swoje prace na podstawie podpróby transakcji, związanych z tym projektem. W przypadku wykrycia błędów w podpróbie instytucja audytowa może, w stosownych przypadkach, zwrócić się do audytora organizacji międzynarodowej o ocenę pełnego zakresu i łącznej kwoty błędów w tym projekcie.

SEKCJA 3

Wsparcie i wdrażanie w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego

Artykuł 18

Zakres stosowania

Komisja wdraża wsparcie w ramach niniejszej sekcji bezpośrednio zgodnie z art. 62 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) rozporządzenia finansowego albo pośrednio zgodnie z lit. c) tego akapitu.

Artykuł 19

Kwalifikujące się podmioty

1. Następujące podmioty kwalifikują się do otrzymania finansowania unijnego:

- a) podmioty prawne mające siedzibę w:
 - (i) państwie członkowskim lub powiązanim z nim krajem lub terytorium zamorskim;
 - (ii) państwie trzecim wymienionym w programie prac, na warunkach określonych w ust. 3;
- b) podmioty prawne utworzone na mocy prawa Unii lub organizacja międzynarodowa, mające znaczenie dla celów Funduszu.

2. Osoby fizyczne nie kwalifikują się do otrzymania finansowania unijnego.

3. Podmioty, o których mowa w ust. 1 lit. a) ppkt (ii), uczestniczą jako część konsorcjum składającego się z co najmniej dwóch niezależnych podmiotów, z których co najmniej jeden ma siedzibę w państwie członkowskim.

Podmioty uczestniczące jako część konsorcjum, o którym mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, zapewniają, aby działania, w których uczestniczą, były zgodne z zasadami zapisanymi w Karcie oraz przyczyniały się do osiągnięcia celów Funduszu.

Artykuł 20

Działania unijne

1. Z inicjatywy Komisji Fundusz można wykorzystać do finansowania działań unijnych związanych z celami Funduszu.
2. Działania unijne mogą zapewniać finansowanie w dowolnej formie przewidzianej w rozporządzeniu finansowym, w szczególności w postaci dotacji, nagród i zamówień. Mogą one również zapewniać finansowanie w formie instrumentów finansowych w ramach działań łączonych.
3. W drodze wyjątku agencje zdecentralizowane mogą również kwalifikować się do finansowania w ramach działań unijnych, w przypadku gdy pomagają w realizacji działań unijnych wchodzących w zakres kompetencji tych zdecentralizowanych agencji oraz gdy działania te nie są objęte wkładem Unii do budżetu tych agencji zdecentralizowanych z budżetu rocznego.
4. Dotacje wdrażane w ramach zarządzania bezpośredniego są udzielane i zarządzane zgodnie z tytułem VIII rozporządzenia finansowego.
5. Członkowie komisji oceniającej wnioski, o których mowa w art. 150 rozporządzenia finansowego, mogą być ekspertami zewnętrznymi.
6. Z wkładów na mechanizm wzajemnego ubezpieczenia można pokryć ryzyko związane z odzyskaniem środków należnych od ich odbiorców i wkłady te uznaje się za wystarczającą gwarancję w ramach rozporządzenia finansowego. Stosuje się art. 37 ust. 7 rozporządzenia (UE) 2021/695.

Artykuł 21

Działania łączone

Działania łączone ustanawiane w ramach Funduszu prowadzi się zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/523 oraz tytułem X rozporządzenia finansowego.

Artykuł 22

Pomoc techniczna z inicjatywy Komisji

Zgodnie z art. 35 rozporządzenia (UE) 2021/1060 z Funduszu można finansować w 100 % pomoc techniczną realizowaną z inicjatywy lub w imieniu Komisji.

Artykuł 23

Audyty

Audyty dotyczące wykorzystania wkładu Unii przeprowadzane przez osoby lub podmioty, w tym przez osoby lub podmioty inne niż te, które zostały upoważnione przez instytucje, organy lub jednostki organizacyjne Unii, stanowią podstawę ogólnej pewności zgodnie z art. 127 rozporządzenia finansowego.

Artykuł 24

Informacje, komunikacja i promocja

1. Odbiorcy finansowania unijnego podają informacje o pochodzeniu tych środków oraz zapewniają eksponowanie finansowania unijnego, w szczególności podczas promowania działań i ich rezultatów, poprzez dostarczanie spójnych, skutecznych, istotnych i proporcjonalnych ukierunkowanych informacji przeznaczonych dla różnych grup odbiorców, w tym dla mediów i opinii publicznej. Zapewnia się eksponowanie finansowania unijnego oraz udostępnia się takie informacje, z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków, w których publiczne ujawnienie takich informacji nie jest moż-

liwe lub odpowiednie lub w których ujawnienie takich informacji podlega ograniczeniom prawnym, w szczególności ze względów bezpieczeństwa, porządku publicznego, z uwagi na postępowania przygotowawcze w sprawach karnych lub ochronę danych osobowych. Aby zapewnić eksponowanie unijnego finansowania, jego odbiorcy, informując o danym działaniu, wskazują pochodzenie finansowania i eksponują symbol Unii.

2. Aby dotrzeć do jak najszerszego kręgu odbiorców, Komisja prowadzi działania informacyjne i komunikacyjne związane z Funduszem, oraz realizowanymi w jego ramach działaniami i uzyskanymi rezultatami.

Zasoby finansowe przydzielone na Fundusz przyczyniają się również do komunikacji instytucjonalnej na temat priorytetów politycznych Unii, w zakresie, w jakim priorytety te są związane z celami Funduszu.

3. Komisja publikuje programy prac instrumentu tematycznego, o którym mowa w art. 8. W przypadku wsparcia udzielanego w ramach zarządzania bezpośredniego i pośredniego Komisja publikuje informacje, o których mowa w art. 38 ust. 2 rozporządzenia finansowego na publicznie dostępnej stronie internetowej oraz regularnie je aktualizuje. Informacje te publikuje się w formacie otwartym przeznaczonym do odczytu maszynowego, co pozwala na ich sortowanie, przeszukiwanie, ekstrakcję i porównywanie.

SEKCJA 4

Wsparcie i wdrażanie w ramach zarządzania dzielonego, bezpośredniego lub pośredniego

Artykuł 25

Pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych

1. Fundusz zapewnia pomoc finansową w celu zaspokojenia pilnych i szczególnych potrzeb w przypadku wystąpienia należycie uzasadnionych sytuacjach nadzwyczajnych.

W odpowiedzi na takie należycie uzasadnione sytuacje nadzwyczajne Komisja może udzielić pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych, w granicach dostępnych zasobów.

2. Pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych może mieć formę dotacji udzielanych bezpośrednio agencjom zdecentralizowanym.

3. Oprócz alokacji na podstawie art. 10 ust. 1, na programy państw członkowskich można przydzielić pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych, pod warunkiem że zostanie ona następnie ujęta jako taka w programie państwa członkowskiego. Finansowanie to nie może być wykorzystywane na inne działania w ramach programu państwa członkowskiego, z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków oraz po zatwierdzeniu przez Komisję w drodze zmiany programu państwa członkowskiego. Płatności zaliczkowe z tytułu pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych mogą wynosić do 95 % wkładu Unii, z zastrzeżeniem dostępności środków finansowych.

4. Dotacje wdrażane w ramach zarządzania bezpośredniego są udzielane i zarządzane zgodnie z tytułem VIII rozporządzenia finansowego.

5. W przypadku gdy jest to niezbędne do realizacji działania, pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych może obejmować wydatki poniesione przed dniem przedłożenia wniosku o udzielenie dotacji lub wniosku o udzielenie pomocy na to działanie, pod warunkiem że wydatki te nie zostały poniesione przed dniem 1 stycznia 2021 r.

6. W przypadku należycie uzasadnionej szczególnie pilnej potrzeby oraz w celu zapewnienia terminowej dostępności zasobów na pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych Komisja może oddzielnie przyjąć decyzję, o której mowa w art. 110 rozporządzenia finansowego, dotyczącą finansowania pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych w drodze aktu wykonawczego mającego natychmiastowe zastosowanie zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 33 ust. 4. Taki akt pozostaje w mocy przez okres nieprzekraczający 18 miesięcy.

*Artykuł 26***Finansowanie skumulowane i alternatywne**

1. Działanie, które otrzymało wkład w ramach Funduszu, może również otrzymać wkład z jakiegokolwiek innego programu Unii, w tym funduszy objętych zarządzaniem dzielonym, pod warunkiem że wkłady te nie pokrywają tych samych kosztów. Zasady odnośnego programu Unii mają zastosowanie do odpowiedniego wkładu do działania. Finansowanie skumulowane nie może przekraczać łącznych kosztów kwalifikowalnych działania. Wsparcie w ramach różnych programów Unii może być obliczane na zasadzie proporcjonalnej, zgodnie z dokumentami określającymi warunki wsparcia.
2. Zgodnie z art. 73 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2021/1060, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego lub Europejski Fundusz Społeczny Plus mogą wspierać działania, które otrzymały znak „pieczęci doskonałości” zgodnie z definicją w art. 2 pkt 45 tego rozporządzenia. Aby otrzymać znak „pieczęć doskonałości”, działania muszą spełniać łącznie następujące warunki:
 - a) zostały ocenione w kontekście zaproszenia do składania wniosków w ramach Funduszu;
 - b) spełniają minimalne wymogi jakościowe określone w tym zaproszeniu do składania wniosków; oraz
 - c) nie mogą być finansowane w ramach tego zaproszenia do składania wniosków z uwagi na ograniczenia budżetowe.

*SEKCJA 5***Monitorowanie, sprawozdawczość i ewaluacja***Podsekcja 1***Przepisy wspólne***Artykuł 27***Monitorowanie i sprawozdawczość**

1. Zgodnie z wymogami dotyczącymi sprawozdawczości określonymi w art. 41 ust. 3 akapit pierwszy lit. h) ppkt (iii) rozporządzenia finansowego Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie informacje dotyczące głównych wskaźników efektywności wymienionych w załączniku V do niniejszego rozporządzenia.
2. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 32 dotyczących zmiany załącznika V w celu dokonania niezbędnych dostosowań głównych wskaźników efektywności, wymienionych w tym załączniku.
3. Wskaźniki na potrzeby sprawozdawczości dotyczącej postępów Funduszu w realizacji celów szczególnych określonych w art. 3 ust. 2 określa załącznik VIII. W przypadku wskaźników produktu wartość bazową ustala się na poziomie zero. Cele pośrednie ustalone na rok 2024 oraz cele końcowe ustalone na rok 2029 mają charakter kumulacyjny.
4. System sprawozdawczości dotyczącej realizacji celów zapewnia efektywne, skuteczne i terminowe gromadzenie danych na potrzeby monitorowania realizacji i rezultatów programu. W tym celu na odbiorców środków finansowych Unii oraz, w stosownych przypadkach, na państwa członkowskie, nakłada się proporcjonalne wymogi dotyczące sprawozdawczości.
5. Aby zapewnić skuteczną ocenę postępów w realizacji celów Funduszu, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 32 zmieniających załącznik VIII, w celu dokonania przeglądu lub uzupełnienia tych wskaźników, jeżeli uznaje się to za konieczne, oraz uzupełniających niniejsze rozporządzenie o uregulowania dotyczące monitorowania i oceny, w tym przepisy dotyczące informacji o projektach, które mają przekazywać państwa członkowskie. Każda zmiana załącznika VIII ma zastosowanie wyłącznie do projektów wybranych po wejściu w życie tej zmiany.

*Artykuł 28***Sprawozdawczość w zakresie instrumentu tematycznego**

Komisja składa sprawozdania dotyczące wykorzystania i podziału finansowania z instrumentu tematycznego, o którym mowa w art. 8, między jego komponenty, w tym dotyczące wsparcia udzielanego na rzecz działań w państwach trzecich lub dotyczących państw trzecich w ramach działań unijnych. W przypadku gdy na podstawie przedstawionych mu informacji Parlament Europejski wydaje zalecenia dotyczące działań, które mają być wspierane w ramach instrumentu tematycznego, Komisja stara się uwzględnić takie zalecenia.

*Artykuł 29***Ewaluacja**

1. Do dnia 31 grudnia 2024 r. Komisja przeprowadzi ewaluację śródkresową niniejszego rozporządzenia. Oprócz tego kwestii ocenianych na podstawie art. 45 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1060, ewaluacja śródkresowa obejmuje ocenę:

- a) skuteczności Funduszu, w tym postępów w realizacji jego celów, z uwzględnieniem wszystkich odpowiednich już dostępnych informacji, w szczególności rocznych sprawozdań z wykonania, o których mowa w art. 30, oraz wskaźników produktu i rezultatu określonych w załączniku VIII;
- b) efektywności wykorzystania zasobów przydzielonych Funduszowi oraz efektywności zarządzania i kontroli środków wprowadzonych w celu jego wdrożenia;
- c) utrzymania znaczenia i odpowiedniości środków wykonawczych wymienionych w załączniku II;
- d) koordynacji, spójności i komplementarności działań wspieranych z Funduszu ze wsparciem z innych funduszy Unii;
- e) unijnej wartości dodanej działań realizowanych w ramach Funduszu.

Ewaluacja śródkresowa uwzględnia wyniki ewaluacji retrospektywnej dotyczącej skutków Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego na okres 2014–2020.

2. W uzupełnieniu do art. 45 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/1060, ewaluacja retrospektywna obejmuje elementy wymienione w ust. 1 niniejszego artykułu. Ponadto ewaluacji poddaje się wpływ Funduszu.

3. Ewaluację śródkresową i ewaluację retrospektywną przeprowadza się w terminie pozwalającym na uwzględnienie ich wyników w procesie decyzyjnym, w tym, w stosownych przypadkach, do celów przeglądów niniejszego rozporządzenia.

4. Komisja zapewnia, aby ewaluacje nie zawierały informacji, których rozpowszechnianie mogłoby zagrozić działaniom w zakresie bezpieczeństwa.

5. W ewaluacji śródkresowej i ewaluacji retrospektywnej Komisja zwraca szczególną uwagę na ewaluację działań realizowanych z państwami trzecimi, w państwach trzecich lub działań dotyczących państw trzecich zgodnie z art. 13 ust. 11 i art. 19.

Podsekcja 2

Przepisy dotyczące zarządzania dzielonego*Artykuł 30***Roczne sprawozdania z wykonania**

1. Do dnia 15 lutego 2023 r. i do dnia 15 lutego każdego kolejnego roku do 2031 r. włącznie państwa członkowskie przedłożą Komisji roczne sprawozdanie z wykonania, o którym mowa w art. 41 ust. 7 rozporządzenia (UE) 2021/1060.

Okres sprawozdawczy obejmuje ostatni rok obrachunkowy, zgodnie z definicją w art. 2 pkt 29 rozporządzenia (UE) 2021/1060, poprzedzający rok przedłożenia sprawozdania. Sprawozdanie przedłożone do dnia 15 lutego 2023 r. obejmuje okres od dnia 1 stycznia 2021 r.

2. Roczne sprawozdania z wykonania zawierają w szczególności informacje dotyczące:
 - a) postępów w realizacji programu państwa członkowskiego oraz osiągnięciu określonych w nim celów pośrednich i celów końcowych, z uwzględnieniem najnowszych danych, zgodnie z wymogiem zawartym w art. 42 rozporządzenia (UE) 2021/1060;
 - b) wszelkich kwestii mających wpływ na wykonanie programu państwa członkowskiego oraz działań podjętych w celu zaradzenia tym kwestiom, w tym informacje dotyczące wszelkich uzasadnionych opinii wydanych przez Komisję w odniesieniu do postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom, o których mowa w art. 258 TFUE, w związku z wdrażaniem Funduszu;
 - c) komplementarności między działaniami wspieranymi z Funduszu oraz wsparciem zapewnianym z innych funduszy Unii, w szczególności w odniesieniu do działań podejmowanych w państwach trzecich lub dotyczących państw trzecich;
 - d) wkładu programu państwa członkowskiego we wdrażanie odpowiedniego unijnego dorobku prawnego i planów działania;
 - e) realizacji działań w zakresie komunikacji i eksponowania;
 - f) spełnienia mających zastosowanie warunków podstawowych oraz ich stosowania przez cały okres programowania, w szczególności zgodności z prawami podstawowymi;
 - g) realizacji projektów w państwie trzecim lub dotyczących państwa trzeciego.

Roczne sprawozdanie z wykonania zawiera streszczenie obejmujące wszystkie punkty określone w akapicie pierwszym niniejszego ustępu. Komisja zapewnia, aby streszczenia przekazywane przez państwa członkowskie były tłumaczone na wszystkie języki urzędowe Unii i podawane do wiadomości publicznej.

3. Komisja może przekazywać uwagi do rocznych sprawozdań z wykonania w terminie dwóch miesięcy od dnia ich otrzymania. Jeżeli Komisja nie przekaże uwag w tym terminie, sprawozdanie uznaje się za przyjęte.
4. Na swojej stronie internetowej Komisja podaje linki do stron internetowych, o których mowa w art. 49 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1060.
5. W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego artykułu Komisja przyjmuje akt wykonawczy ustanawiający wzór rocznego sprawozdania z wykonania. Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 33 ust. 2.

Artykuł 31

Monitorowanie i sprawozdawczość w ramach zarządzania dzielonego

1. Na potrzeby monitorowania i sprawozdawczości zgodnie z tytułem IV rozporządzenia (UE) 2021/1060 stosuje się, w stosownych przypadkach, kody interwencji określone w załączniku VI niniejszego rozporządzenia. Aby uwzględnić nieprzewidziane lub nowe okoliczności oraz zapewnić skuteczne wdrażanie finansowania, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 32 dotyczących zmiany do załącznika VI.
2. Wskaźniki określone w załączniku VIII do niniejszego rozporządzenia stosuje się zgodnie z art. 16 ust. 1 oraz art. 22 i 42 rozporządzenia (UE) 2021/1060.

ROZDZIAŁ III

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

Artykuł 32

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 13 ust. 10, art. 16 ust. 5, art. 27 ust. 2 i 5 oraz art. 31 ust. 1, powierza się Komisji na okres do dnia 31 grudnia 2027 r.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 13 ust. 10, art. 16 ust. 5, art. 27 ust. 2 i 5 oraz art. 31 ust. 1 może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 13 ust. 10, art. 16 ust. 5, art. 27 ust. 2 i 5 lub art. 31 ust. 1 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 33

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga Komitet ds. Funduszy w Obszarze Spraw Wewnętrznych ustanowiony na mocy art. 32 rozporządzenia (UE) 2021/1148. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

W przypadku gdy komitet nie wyda żadnej opinii, Komisja nie przyjmuje projektu aktu wykonawczego i stosuje się art. 5 ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

4. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 8 rozporządzenia (UE) nr 182/2011 w związku z jego art. 5.

Artykuł 34

Przepisy przejściowe

1. Niniejsze rozporządzenie nie ma wpływu na kontynuację ani modyfikację działań rozpoczętych na podstawie instrumentu na rzecz policji Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego na lata 2014–2020 (zwanego dalej „instrumentem na rzecz wsparcia finansowego współpracy policyjnej, zapobiegania i zwalczania przestępczości oraz zarządzania kryzysowego”), ustanowionego rozporządzeniem (UE) nr 513/2014. Rozporządzenie (UE) nr 513/2014 nadal stosuje się do tych działań aż do ich zakończenia.

2. Z puli środków finansowych przeznaczonych na Fundusz pokrywane mogą być również wydatki na pomoc techniczną i administracyjną w celu zapewnienia przejścia między Funduszem a środkami przyjętymi na podstawie instrumentu na rzecz wsparcia finansowego współpracy policyjnej, zapobiegania i zwalczania przestępczości oraz zarządzania kryzysowego.

3. Zgodnie z art. 193 ust. 2 akapit drugi lit. a) rozporządzenia finansowego, biorąc pod uwagę opóźnione wejście w życie niniejszego rozporządzenia oraz w celu zapewnienia ciągłości, przez ograniczony okres, koszty poniesione w związku z działaniami wspieranymi na podstawie niniejszego rozporządzenia w ramach zarządzania bezpośredniego, których realizacja już się rozpoczęła, można uznać za kwalifikujące się do finansowania od dnia 1 stycznia 2021 r., nawet jeżeli koszty te zostały poniesione przed przedłożeniem wniosku o udzielenie dotacji lub wniosku o udzielenie pomocy.

4. Państwa członkowskie mogą nadal po dniu 1 stycznia 2021 r. wspierać projekt wybrany i rozpoczęty na podstawie rozporządzenia (UE) nr 513/2014, zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 514/2014, pod warunkiem że spełnione są wszystkie następujące warunki:

- a) projekt składa się z dwóch etapów możliwych do wyodrębnienia pod kątem finansowym i objętych oddzielnymi ścieżkami audytu;
- b) całkowity koszt projektu przekracza 500 000 EUR;
- c) płatności dokonywane przez odpowiedzialną instytucję na rzecz beneficjentów z tytułu pierwszego etapu projektu uwzględnione są we wnioskach o płatność skierowanych do Komisji na podstawie rozporządzenia (UE) nr 514/2014. Wydatki z tytułu drugiego etapu projektu uwzględnione są we wnioskach o płatność na podstawie rozporządzenia (UE) 2021/1060;
- d) drugi etap projektu jest zgodny z mającym zastosowanie prawem i kwalifikuje się do wsparcia z Funduszu na podstawie niniejszego rozporządzenia i rozporządzenia (UE) 2021/1060;
- e) państwo członkowskie zobowiązuje się zakończyć projekt, uczynić go operacyjnym i ująć go w rocznym sprawozdaniu z wykonania, które ma zostać przedłożone do dnia 15 lutego 2024 r.

Przepisy niniejszego rozporządzenia i rozporządzenia (UE) 2021/1060 stosuje się do drugiego etapu projektu, o którym mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu.

Niniejszy ustęp stosuje się wyłącznie do projektów, które zostały wybrane w ramach zarządzania dzielonego zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 514/2014.

Artykuł 35

Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2021 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Strasburgu dnia 7 lipca 2021 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

D.M. SASSOLI

Przewodniczący

W imieniu Rady

A. LOGAR

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

KRYTERIA ALOKACJI FINANSOWANIA NA PROGRAMY PAŃSTW CZŁONKOWSKICH

Zasoby budżetowe, o których mowa w art. 10, przydziela się na programy państw członkowskich w następujący sposób:

- 1) na początku okresu programowania kwotę w wysokości 8 000 000 EUR przydziela się jednorazowo każdemu państwu członkowskiemu;
- 2) pozostałe zasoby budżetowe, o których mowa w art. 10, zostają rozdzielone według następujących kryteriów:
 - a) 45 % tych pozostałych zasobów budżetowych przydziela się odwrotnie proporcjonalnie do produktu krajowego brutto każdego państwa członkowskiego (na mieszkańca według standardu siły nabywczej);
 - b) 40 % tych pozostałych zasobów budżetowych przydziela się proporcjonalnie do liczby ludności każdego państwa członkowskiego;
 - c) 15 % tych pozostałych zasobów budżetowych przydziela się proporcjonalnie do wielkości terytorium każdego państwa członkowskiego.

Początkowa alokacja pozostałych zasobów budżetowych, o których mowa w akapicie pierwszym pkt 2, opiera się na rocznych danych statystycznych opracowanych przez Komisję (Eurostat), dotyczących 2019 r. Do celów przeglądu śródkresowego wartości odniesienia oparte są na rocznych danych statystycznych opracowanych przez Komisję (Eurostat), dotyczących 2023 r. W przypadku gdy państwo członkowskie nie przekazało Komisji (Eurostatowi) danych za dany rok, Komisja może zamiast tego wykorzystać najnowsze dostępne dane statystyczne poprzedzające dany rok dla tego państwa członkowskiego.

ZAŁĄCZNIK II

ŚRODKI WYKONAWCZE

1. Fundusz przyczynia się do realizacji celu szczegółowego określonego w art. 3 ust. 2 lit. a) niniejszego rozporządzenia poprzez skoncentrowanie się na następujących środkach wykonawczych:
 - a) zapewnienie jednolitego stosowania unijnego dorobku prawnego w obszarze bezpieczeństwa poprzez wspieranie wymiany odpowiednich informacji, na przykład przy użyciu systemów Prüm, EU PNR i SIS II, w tym między innymi poprzez wykonywanie zaleceń wydanych w ramach zastosowania mechanizmów kontroli jakości i ewaluacji, takich jak mechanizm oceny i monitorowania stosowania dorobku Schengen lub inne mechanizmy kontroli jakości i ewaluacji;
 - b) stworzenie, dostosowanie i utrzymywanie unijnych i zdecentralizowanych systemów informacyjnych dotyczących bezpieczeństwa, w tym zapewnienie ich interoperacyjności, oraz rozwój odpowiednich narzędzi w celu eliminowania stwierdzonych luk;
 - c) zwiększenie aktywnego stosowania unijnych i zdecentralizowanych systemów informacyjnych dotyczących bezpieczeństwa przy zapewnieniu, aby systemy te otrzymywały dane wysokiej jakości; oraz
 - d) wspieranie odpowiednich krajowych środków, w tym połączeń między krajowymi bazami danych dotyczącymi bezpieczeństwa i połączenia tych baz z unijnymi bazami danych, w przypadku gdy są one przewidziane w odpowiednich podstawach prawnych, jeżeli są związane z realizacją celów szczegółowych określonych w art. 3 ust. 2 lit. a).
2. Fundusz przyczynia się do realizacji celu szczegółowego określonego w art. 3 ust. 2 lit. b) poprzez skoncentrowanie się na następujących środkach wykonawczych:
 - a) zwiększenie liczby operacji związanych z egzekwowaniem prawa angażujących dwa lub większą liczbę państw członkowskich, w tym, w stosownych przypadkach, operacji związanych z innymi odpowiednimi podmiotami, w szczególności przez ułatwienie i usprawnienie korzystania ze wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych, wspólnych patroli, pościgów transgranicznych, niejawnego nadzoru i innych mechanizmów współpracy operacyjnej w kontekście cyklu polityki UE, ze szczególnym naciskiem na operacje transgraniczne;
 - b) poprawa koordynacji i zwiększenie współpracy właściwych organów w państwach członkowskich i między państwami członkowskimi, a także z innymi odpowiednimi podmiotami, na przykład za pośrednictwem sieci wyspecjalizowanych jednostek krajowych, unijnych sieci i struktur współpracy, a także unijnych centrów; oraz
 - c) usprawnienie współpracy międzyagencyjnej na poziomie Unii między państwami członkowskimi oraz między państwami członkowskimi a odpowiednimi organami i jednostkami organizacyjnymi Unii, a także współpracy na poziomie krajowym między właściwymi organami w każdym państwie członkowskim.
3. Fundusz przyczynia się do realizacji celu szczegółowego określonego w art. 3 ust. 2 lit. c) poprzez skoncentrowanie się na następujących środkach wykonawczych:
 - a) zwiększenie liczby szkoleń, ćwiczeń, programów wzajemnego uczenia się, specjalistycznych programów wymiany i dzielenia się najlepszymi praktykami we właściwych organach państw członkowskich i między nimi, w tym na poziomie lokalnym, oraz z państwami trzecimi i z innymi odpowiednimi podmiotami;
 - b) wykorzystywanie synergii przez łączenie zasobów i wiedzy oraz dzielenie się najlepszymi praktykami między państwami członkowskimi i innymi odpowiednimi podmiotami, w tym również społeczeństwem obywatelskim, poprzez, na przykład, tworzenie wspólnych centrów doskonałości, opracowywanie wspólnych ocen ryzyka lub tworzenie wspólnych centrów wsparcia operacyjnego na potrzeby wspólnie prowadzonych operacji;
 - c) promowanie i rozwijanie środków, zabezpieczeń, mechanizmów oraz najlepszych praktyk na potrzeby identyfikacji, ochrony i wsparcia – na wczesnym etapie – świadków, sygnalistów i ofiar przemocy oraz rozwijanie w tym celu partnerstw między organami publicznymi a innymi odpowiednimi podmiotami;
 - d) zakup odpowiednich urządzeń oraz wprowadzenie lub ulepszenie specjalistycznych obiektów szkoleniowych i innej odpowiedniej podstawowej infrastruktury dotyczącej bezpieczeństwa, aby wzmocnić środki gotowości, zwiększyć odporność, wiedzę społeczeństwa oraz usprawnić adekwatne reagowanie w odniesieniu do zagrożeń bezpieczeństwa; oraz
 - e) ochrona infrastruktury krytycznej przed zdarzeniami związanymi z bezpieczeństwem poprzez wykrywanie, ocenę i eliminowanie słabych punktów.

ZAŁĄCZNIK III

ZAKRES WSPARCIA

W ramach swoich celów Fundusz może wspierać między innymi następujące rodzaje działań:

- a) tworzenie, dostosowywanie i konserwacja systemów ICT przyczyniających się do osiągnięcia celów niniejszego rozporządzenia, szkolenie dotyczące korzystania z takich systemów oraz testowanie i poprawa komponentów zapewniających interoperacyjność i jakości danych w takich systemach;
- b) monitorowanie wdrażania prawa Unii oraz realizowania celów polityki Unii w państwach członkowskich w obszarze systemów informacyjnych dotyczących bezpieczeństwa, w tym ochrony danych, prywatności i bezpieczeństwa danych;
- c) działania operacyjne w ramach cyklu polityki UE/EMPACT;
- d) działania wspierające skuteczne i skoordynowane reagowanie na sytuacje kryzysowe oraz połączenie istniejących w poszczególnych sektorach zdolności, centrów wiedzy eksperckiej i centrów orientacji sytuacyjnej, w tym w sektorze zdrowia, ochrony ludności, przeciwdziałania terroryzmowi i cyberprzestępczości;
- e) działania mające na celu rozwój innowacyjnych metod lub wprowadzanie nowych technologii, które można przenieść do innych państw członkowskich, w szczególności projekty mające na celu testowanie i zatwierdzanie wyników projektów badawczych finansowanych przez Unię;
- f) działania zwiększające odporność w odniesieniu do pojawiających się zagrożeń, w tym nielegalnego handlu przez internet, zagrożeń hybrydowych, szkodliwego wykorzystywania systemów bezzałogowego statku powietrznego oraz zagrożeń chemicznych, biologicznych, radiologicznych i jądrowych;
- g) zapewnianie wsparcia na rzecz sieci tematycznych lub wielotematycznych jednocześnie, obejmujących wyspecjalizowane jednostki krajowe i krajowe punkty kontaktowe, w celu zwiększenia wzajemnego zaufania, wymiany i rozpowszechniania wiedzy fachowej, informacji, doświadczeń i najlepszych praktyk, łączenia zasobów i wiedzy eksperckiej we wspólnych centrach doskonałości;
- h) kształcenie oraz szkolenie personelu i ekspertów odpowiednich organów ścigania i organów wymiaru sprawiedliwości oraz agencji administracyjnych, z uwzględnieniem potrzeb operacyjnych i analizy ryzyka, we współpracy z CEPOL-em i, w stosownych przypadkach, z Europejską Siecią Szkolenia Kadr Wymiaru Sprawiedliwości, w tym kształcenie i szkolenie w zakresie strategii prewencyjnych ze szczególnym naciskiem na prawa podstawowe i niedyskryminację;
- i) współpraca z sektorem prywatnym, na przykład w walce z cyberprzestępczością, w celu budowy zaufania i usprawnienia koordynacji, planowanie awaryjne oraz wymiana i rozpowszechnianie informacji i najlepszych praktyk wśród podmiotów publicznych i prywatnych, w tym w zakresie ochrony przestrzeni publicznej i infrastruktury krytycznej;
- j) działania inspirujące społeczności do rozwijania podejść lokalnych i polityk w zakresie zapobiegania, a także działania informacyjne i komunikacyjne wśród zainteresowanych podmiotów i opinii publicznej na temat unijnych polityk bezpieczeństwa;
- k) finansowanie sprzętu, środków transportu, systemów komunikacyjnych i obiektów istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa;
- l) finansowanie kosztu personelu zaangażowanego w działania wspierane z Funduszu lub działania wymagające zaangażowania personelu z powodów technicznych lub powodów dotyczących bezpieczeństwa.

ZAŁĄCZNIK IV

DZIAŁANIA, O KTÓRYCH MOWA W ART. 12 UST. 3 LIT. B) ORAZ ART. 13 UST. 10

- 1) Projekty, których celem jest zapobieganie i przeciwdziałanie radykalizacji
 - 2) Projekty, których celem jest poprawa interoperacyjności unijnych systemów informacyjnych i krajowych systemów ICT, w zakresie określonym w prawie Unii lub prawie państw członkowskich
 - 3) Projekty, których celem jest walka z najważniejszymi zagrożeniami stwarzanymi przez poważną i zorganizowaną przestępczość, w ramach działań operacyjnych w ramach cyklu polityki UE/EMPACT
 - 4) Projekty, których celem jest zapobieganie cyberprzestępczości, w szczególności wykorzystywaniu seksualnemu dzieci w internecie, oraz przestępstwom, w przypadku których internet jest główną platformą gromadzenia dowodów, oraz projekty, których celem jest zwalczanie tych zjawisk
 - 5) Projekty, których celem jest poprawa bezpieczeństwa i odporności infrastruktury krytycznej
-

ZAŁĄCZNIK V

GŁÓWNE WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI, O KTÓRYCH MOWA W ART. 27 UST. 1

Cel szczegółowy określony w art. 3 ust. 2 lit. a)

1. Liczba systemów ICT, które stały się interoperacyjne w państwach członkowskich/z unijnymi i zdecentralizowanymi systemami informacyjnymi związanymi z bezpieczeństwem/z międzynarodowymi bazami danych
2. Liczba jednostek administracyjnych, które utworzyły nowe lub dostosowały istniejące mechanizmy/procedury/narzędzia/wytyczne dotyczące wymiany informacji z innymi państwami członkowskimi/organami lub jednostkami organizacyjnymi Unii/państwami trzecimi/organizacjami międzynarodowymi
3. Liczba uczestników, którzy uważają działanie szkoleniowe za przydatne w pracy
4. Liczba uczestników, którzy po trzech miesiącach po zakończeniu działania szkoleniowego zgłaszają, że wykorzystują umiejętności i kompetencje nabyte podczas tego szkolenia

Cel szczegółowy określony w art. 3 ust. 2 lit. b)

5. Szacunkowa wartość aktywów zamrożonych w ramach operacji transgranicznych
6. Ilość nielegalnych narkotyków skonfiskowanych w ramach operacji transgranicznych, w podziale na rodzaj produktu ⁽¹⁾
7. Ilość broni skonfiskowanej w ramach operacji transgranicznych, w podziale na rodzaj broni ⁽²⁾
8. Liczba jednostek administracyjnych, które opracowały lub dostosowały istniejące mechanizmy/procedury/narzędzia/wytyczne dotyczące współpracy z innymi państwami członkowskimi/organami lub jednostkami organizacyjnymi Unii/państwami trzecimi/organizacjami międzynarodowymi
9. Liczba personelu zaangażowanego w operacje transgraniczne
10. Liczba wdrożonych zaleceń wydanych w wyniku oceny stosowania dorobku Schengen

Cel szczegółowy określony w art. 3 ust. 2 lit. c)

11. Liczba opracowanych/rozwinętych inicjatyw służących zapobieganiu radykalizacji
12. Liczba opracowanych/rozwinętych inicjatyw służących ochronie/wspieraniu świadków i sygnalistów
13. Liczba nowych/dostosowanych obiektów infrastruktury krytycznej/przestrzeni publicznej chroniących przed ryzykiem związanym z bezpieczeństwem
14. Liczba uczestników, którzy uważają działania szkoleniowe za przydatne w pracy
15. Liczba uczestników, którzy po trzech miesiącach po zakończeniu działania szkoleniowego zgłaszają, że wykorzystują umiejętności i kompetencje nabyte podczas tego szkolenia

⁽¹⁾ Podział rodzajów narkotyków (na podstawie kategorii stosowanych w sprawozdaniach na temat nielegalnych narkotyków: Raport o rynku narkotyków w UE, Europejski raport narkotykowy, a także biuletyn statystyczny EMCDDA):

- marihuana,
- opioidy, w tym heroina,
- kokaina,
- narkotyki syntetyczne, w tym środki pobudzające typu amfetaminy (w tym amfetamina i metamfetamina) oraz MDMA,
- nowe substancje psychoaktywne,
- inne nielegalne narkotyki.

⁽²⁾ Podział rodzajów broni (na podstawie obowiązującego prawodawstwa, a mianowicie dyrektywy Rady 91/477/EWG z dnia 18 czerwca 1991 r. w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni. Proponowane kategorie zostały uproszczone w porównaniu z kategoriami wymienionymi w załączniku I do dyrektywy 91/477/EWG oraz zgodnie z kategoriami w Systemie Informacyjnym Schengen używanym przez organy krajowe):

- broń wojskowa: samoczynna broń palna i broń ciężka (przeciwpancerna, wyrzutnia raketowa, moździerz itd.),
- inna krótka broń palna: rewolwery i pistolety (w tym broń salutacyjna i akustyczna),
- inna długa broń palna: strzelby i karabiny (w tym broń salutacyjna i akustyczna).

ZAŁĄCZNIK VI

RODZAJE INTERWENCJI

TABELA 1: KODY DLA WYMIARU DOTYCZĄCEGO DZIEDZIN INTERWENCJI

001.	TER – Przeciwdziałanie finansowaniu terroryzmu
002.	TER – Zapobieganie i przeciwdziałanie radykalizacji
003.	TER – Ochrona i odporność przestrzeni publicznej oraz innych miękkich celów
004.	TER – Ochrona i odporność infrastruktury krytycznej
005.	TER – Materiały chemiczne, biologiczne, radioaktywne i jądrowe
006.	TER – Materiały wybuchowe
007.	TER – Zarządzanie kryzysowe
008.	TER – Inne
009.	OC – Korupcja
010.	OC – Przesłpstwa finansowe i gospodarcze
011.	OC – Pranie dochodów z przestpstwa
012.	OC – Narkotyki
013.	OC – Nielegalny handel bronią palną
014.	OC – Nielegalny handel dobrami kultury
015.	OC – Handel ludźmi
016.	OC – Przemyt migrantów
017.	OC – Przesłpstwa przeciw środowisku
018.	OC – Zorganizowana przestpczość przeciwko mieniu
019.	OC – Inne
020.	CC – Cyberprzesłpczość – Inne
021.	CC – Cyberprzesłpczość – Zapobieganie
022.	CC – Cyberprzesłpczość – Ułatwianie postępowań przygotowawczych
023.	CC – Cyberprzesłpczość – Pomoc ofiarom
024.	CC – Przemoc seksualna wobec dzieci – Zapobieganie
025.	CC – Przemoc seksualna wobec dzieci – Ułatwianie postępowań przygotowawczych
026.	CC – Przemoc seksualna wobec dzieci – Pomoc ofiarom
027.	CC – Przemoc seksualna wobec dzieci, w tym dystrybucja materiałów przedstawiających znęcanie się nad dziećmi i pornografię dziecięcą
028.	CC – Inne
029.	GEN – Wymiana informacji
030.	GEN – Współpraca policyjna lub pomiędzy organami (służby celne, straż graniczna, służby wywiadowcze)
031.	GEN – Kryminalistyka
032.	GEN – Wsparcie ofiar

033.	GEN – Wsparcie operacyjne
034.	TA – Pomoc techniczna – informacja i komunikacja
035.	TA – Pomoc techniczna – przygotowanie, wdrażanie, monitorowanie i kontrola
036.	TA – Pomoc techniczna – ocena i badania, zbieranie danych
037.	TA – Pomoc techniczna – budowanie zdolności

TABELA 2: KODY DLA WYMIARU DOTYCZĄCEGO RODZAJÓW DZIAŁANIA

001.	Systemy ICT, interoperacyjność, jakość danych (z wyłączeniem sprzętu)
002.	Sieci, centra doskonałości, struktury współpracy, wspólne działania i operacje
003.	Wspólne zespoły dochodzeniowo-śledcze lub inne wspólne operacje
004.	Delegowanie lub wysyłanie ekspertów
005.	Szkolenia
006.	Wymiana najlepszych praktyk, warsztaty, konferencje, wydarzenia, kampanie informacyjne, działania komunikacyjne
007.	Badania, projekty pilotażowe, oceny ryzyka
008.	Sprzęt
009.	Środki transportu
010.	Budynki, obiekty
011.	Realizacja projektów badawczych lub inne działania następcze w tym zakresie

TABELA 3: KODY DLA WYMIARU DOTYCZĄCEGO REALIZACJI

001.	Działania objęte art. 12 ust. 1
002.	Działania szczególne
003.	Działania wymienione w załączniku IV
004.	Wsparcie operacyjne
005.	Pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych, o której mowa w art. 25

TABELA 4: KODY DLA WYMIARU DOTYCZĄCEGO POSZCZEGÓLNYCH TEMATÓW

001.	Współpraca z państwami trzecimi
002.	Działania w państwach trzecich lub dotyczące państw trzecich
003.	Wdrożenie zaleceń wydanych w wyniku oceny stosowania dorobku Schengen w obszarze współpracy policyjnej
004.	Żadne z powyższych

ZAŁĄCZNIK VII

WYDATKI KWALIFIKUJĄCE SIĘ DO WSPARCIA OPERACYJNEGO

1. W zakresie celu szczegółowego określonego w art. 3 ust. 2 wsparcie operacyjne w ramach programów państw członkowskich obejmuje:
 - a) utrzymanie punktu informacyjnego unijnych oraz, w stosownych przypadkach, krajowych systemów ICT związanych z bezpieczeństwem przyczyniających się do realizacji celów niniejszego rozporządzenia;
 - b) koszty dotyczące personelu przyczyniające się do osiągnięcia celów niniejszego rozporządzenia.
 2. W zakresie celu szczegółowego określonego w art. 3 ust. 2 wsparcie operacyjne w ramach programów państw członkowskich obejmuje:
 - a) utrzymanie sprzętu technicznego lub środków transportu wykorzystywanych do działań w obszarze zapobiegania poważnej i zorganizowanej przestępczości mającej wymiar transgraniczny, jej wykrywania i prowadzenia postępowań przygotowawczych w jej sprawie;
 - b) koszty dotyczące personelu przyczyniające się do osiągnięcia celów niniejszego rozporządzenia.
 3. W zakresie celu szczegółowego określonego w art. 3 ust. 2 wsparcie operacyjne w ramach programów państw członkowskich obejmuje:
 - a) utrzymanie sprzętu technicznego lub środków transportu wykorzystywanych do działań w obszarze zapobiegania poważnej i zorganizowanej przestępczości mającej wymiar transgraniczny, jej wykrywania i prowadzenia postępowań przygotowawczych w jej sprawie;
 - b) koszty dotyczące personelu przyczyniające się do osiągnięcia celów niniejszego rozporządzenia.
 4. Wydatki dotyczące działań, które nie są kwalifikowalne na podstawie art. 5 ust. 5, nie są uwzględniane.
-

ZAŁĄCZNIK VIII

WSKAŹNIKI PRODUKTU I REZULTATU, O KTÓRYCH MOWA W ART. 27 UST. 3

Cel szczegółowy określony w art. 3 ust. 2 lit. a)

Wskaźniki produktu

1. Liczba uczestników szkoleń
2. Liczba spotkań ekspertów/warsztatów/wizyt studyjnych
3. Liczba utworzonych/dostosowanych/utrzymywanych systemów ICT
4. Liczba sztuk zakupionego sprzętu

Wskaźniki rezultatu

5. Liczba systemów ICT, które stały się interoperacyjne w państwach członkowskich/z unijnymi i zdecentralizowanymi systemami informacyjnymi związanymi z bezpieczeństwem/z międzynarodowymi bazami danych
6. Liczba jednostek administracyjnych, które utworzyły nowe lub dostosowały istniejące mechanizmy/procedury/narzędzia/wytyczne dotyczące wymiany informacji z innymi państwami członkowskimi/organami lub jednostkami organizacyjnymi Unii/państwami trzecimi/organizacjami międzynarodowymi
7. Liczba uczestników, którzy uważają szkolenie za przydatne w swojej pracy
8. Liczba uczestników, którzy po trzech miesiącach po zakończeniu działania szkoleniowego zgłaszają, że wykorzystują umiejętności i kompetencje nabyte podczas tego szkolenia

Cel szczegółowy określony w art. 3 ust. 2 lit. b)

Wskaźniki produktu

1. Liczba operacji transgranicznych, z wyszczególnieniem:
 - 1.1. liczby wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych
 - 1.2. liczby działań operacyjnych w ramach cyklu polityki UE/EMPACT
2. Liczba spotkań ekspertów/warsztatów/wizyt studyjnych/wspólnych ćwiczeń
3. Liczba sztuk zakupionego sprzętu
4. Liczba zakupionych środków transportu do operacji transgranicznych

Wskaźniki rezultatu

5. Szacunkowa wartość aktywów zamrożonych w ramach operacji transgranicznych
6. Ilość nielegalnych narkotyków skonfiskowanych w ramach operacji transgranicznych w podziale na rodzaj produktu ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Podział rodzajów narkotyków (na podstawie kategorii stosowanych w sprawozdaniach na temat nielegalnych narkotyków: Raport o rynku narkotyków w UE, Europejski raport narkotykowy, a także biuletyn statystyczny EMCDDA):

- marihuana,
- opioidy, w tym heroina,
- kokaina,
- narkotyki syntetyczne, w tym środki pobudzające typu amfetaminy (w tym amfetamina i metamfetamina) oraz MDMA,
- nowe substancje psychoaktywne,
- inne nielegalne narkotyki.

7. Ilość broni skonfiskowanej w ramach operacji transgranicznych w podziale na rodzaj broni ^(?)
8. Liczba jednostek administracyjnych, które opracowały lub dostosowały istniejące mechanizmy/procedury/narzędzia/wytyczne dotyczące współpracy z innymi państwami członkowskimi/organami i jednostkami organizacyjnymi Unii/państwami trzecimi/organizacjami międzynarodowymi
9. Liczba personelu zaangażowanego w operacje transgraniczne
10. Liczba wdrożonych zaleceń wydanych w wyniku oceny stosowania dorobku Schengen

Cel szczegółowy określony w art. 3 ust. 2 lit. c)

Wskaźniki produktu

1. Liczba uczestników szkoleń
2. Liczba programów wymiany/warsztatów/wizyt studyjnych
3. Liczba sztuk zakupionego sprzętu
4. Liczba zakupionych środków transportu
5. Liczba utworzonych/zakupionych/zmodernizowanych elementów infrastruktury lub obiektów/narzędzi/mechanizmów związanych z bezpieczeństwem
6. Liczba projektów mających na celu zapobieganie przestępczości
7. Liczba projektów mających na celu udzielanie pomocy ofiarom przestępstw
8. Liczba ofiar przestępstw, którym udzielono pomocy

Wskaźniki rezultatu

9. Liczba opracowanych/rozwinętych inicjatyw służących zapobieganiu radykalizacji
10. Liczba opracowanych/rozwinętych inicjatyw służących ochronie/wspieraniu świadków i sygnalistów
11. Liczba nowych/dostosowanych obiektów infrastruktury krytycznej/przestrzeni publicznej chroniących przed ryzykiem związanym z bezpieczeństwem
12. Liczba uczestników, którzy uważają działanie szkoleniowe za przydatne w pracy
13. Liczba uczestników, którzy po trzech miesiącach po zakończeniu działania szkoleniowego zgłaszają, że wykorzystują umiejętności i kompetencje nabyte podczas szkolenia

^(?) Podział rodzajów broni (na podstawie obowiązującego prawodawstwa, a mianowicie dyrektywy Rady 91/477/EWG z dnia 18 czerwca 1991 r. w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni. Proponowane kategorie zostały uproszczone w porównaniu z kategoriami wymienionymi w załączniku I do dyrektywy 91/477/EWG oraz zgodnie z kategoriami w Systemie Informacyjnym Schengen używanym przez organy krajowe):

- broń wojskowa: samoczynna broń palna i broń ciężka (przeciwpancerna, wyrzutnia raketowa, moździerz itd.),
- inna krótka broń palna: rewolwery i pistolety (w tym broń salutowa i akustyczna),
- inna długa broń palna: strzelby i karabiny (w tym broń salutowa i akustyczna).

ISSN 1977-0766 (wydanie elektroniczne)
ISSN 1725-5139 (wydanie papierowe)